

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
Πολιτισμού και Αθλητισμού

Γενική Γραμματεία
Διά Βίου Μάθησης

2012 Έκθεση 2012

για τη Διά Βίου Μάθηση
στην Ελλάδα

© ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
Ιανουάριος 2013

Συντονισμός έκδοσης
Σεβαστή-Σοφία Ανθοπούλου

Συγκέντρωση ύλης
Βασίλης Σιμόπουλος

Φιλολογική επιμέλεια
Καλλιόπη Κύρδη, Γιώργος Σιμόπουλος

Σχεδιασμός εντύπου
A4art_design

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
Αχαρνών 417 και Κοκκινάκη, 111 43
Τηλέφωνα: 213.131.1692/1623
www.gsae.edu.gr

ISBN 978-960-8063-94-5 (print)

ISBN 978-960-8063-95-2 (PDF)

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ
ΤΗ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Χαιρετισμοί	[9-11]
Πλαίσιο Απολογισμού	[13-19]
1. Ευρωπαϊκές και διεθνείς πολιτικές Διά Βίου Μάθησης	14
1.1 Ουνέσκο / UNESCO – Πλαίσιο δράσης της Belém (2009-2021)	14
1.2 ΟΟΣΑ / OECD – PIAAC (Programme for the International Assessment of Adult Competencies)	15
1.3 Ευρωπαϊκή Ένωση	16
1.3.1 ΕΚ 2020	16
1.3.2 Ανανεωμένη Ατζέντα για την εκπαίδευση ενηλίκων	17
1.3.3 Βασικές δεξιότητες και δράσεις για ενήλικες European Basic Skills Network (EBSN)	18
1.3.4 Copenhagen Process / Bruges Communiqué – Η διαδικασία της Κοπεγχάγης	18
1.3.5 Το ευρωπαϊκό δίκτυο Refernet	18
2. Η Διά Βίου Μάθηση (ΔΒΜ) στην Ελλάδα	19
2.1 Φορείς ΔΒΜ	19
Απολογισμός	[21-104]
1. Θεσμικό πλαίσιο	21
1.1 Νομοθετικές πρωτοβουλίες	21
1.2 Κανονιστική δραστηριότητα	22
2. Αναθεώρηση επιχειρησιακών προγραμμάτων	23
3. Φορείς Διοίκησης της Διά Βίου Μάθησης	24
3.1 Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)	24
3.1.1 Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση	25
3.1.2 Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση	26
3.1.3 Γενική Εκπαίδευση Ενηλίκων	27
3.1.4 Διεθνείς συνεργασίες	32
3.2 Υπηρεσιακές Μονάδες των Περιφερειών που ασκούν αρμοδιότητες σε θέματα ΔΒΜ	33
3.2.1 Περιφέρεια Αττικής	34
3.2.2 Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας	34
3.2.3 Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	35
3.2.4 Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	35
3.2.5 Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας	35
3.2.6 Περιφέρεια Ηπείρου	36
3.2.7 Περιφέρεια Θεσσαλίας	36
3.2.8 Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	36
3.2.9 Περιφέρεια Κρήτης	37
3.2.10 Περιφέρεια Πελοποννήσου	37

3.3 Υπηρεσιακές Μονάδες των Δήμων που ασκούν αρμοδιότητες σε θέματα ΔΒΜ	38
3.3.1 Δήμος Αθηναίων	38
3.3.2 Δήμος Θεσσαλονίκης – Διεύθυνση Εκπαίδευσης	43
3.4 Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ)	44
3.4.1 Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση	44
3.4.2 Γενική Εκπαίδευση Ενηλίκων	44
3.5 Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ)	48
4. Πάροχοι Υπηρεσιών Διά Βίου Μάθησης	49
4.1 Ίδρυμα Νεολαίας και Διά Βίου Μάθησης (ΙΝΕΔΙΒΙΜ)	49
4.2 Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο	53
4.3 Άλλα Ίδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	54
4.3.1 Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών	55
4.3.2 Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης	58
4.3.3 Πανεπιστήμιο Κρήτης	61
4.3.4 Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	62
4.3.5 Πανεπιστήμιο Αιγαίου	63
4.4 Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής ΕΚΠ/Κ του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού	65
4.5 Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας	65
4.6 Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς	67
4.7 Διεύθυνση Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του ΥΠΑΙΘΠΑ	68
4.8 Εθνικό Κέντρο Βιβλίου (ΕΚΕΒΙ)	68
4.9 Διπλωματική Ακαδημία του Υπουργείου Εξωτερικών	69
4.10 Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων από το ΕΚΤ Ενεργειών (ΕΥΕ) του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας	70
4.11 Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρωπίνου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ)	71
4.12 Εξειδικευμένα Κέντρα Κοινωνικής και Επαγγελματικής Ένταξης Ατόμων με Αναπηρίες (ΑμεΑ) και Απεξαρτημένων Ατόμων ή Ατόμων υπό Απεξάρτηση	72
4.13 Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕΜΕΑ)	72
4.14 Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ)	73
4.15 Υπουργείο Εσωτερικών	75
4.16 Ινστιτούτο Κοινωνικής Προληπτικής Ιατρικής (ΙΚΠΙ)	77
4.17 Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας (ΕΣΔΥ)	77
4.18 Οργανισμός κατά των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ)	78
4.19 Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ)	78
4.20 Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος (ΕΝΕ)	79
4.21 Ανώνυμη Εταιρεία Μονάδων Υγείας (ΑΕΜΥ ΑΕ)	79
4.22 Ομάδα Μελέτης Θεραπευτικής Εκπαίδευσης (ΟΜΘΕ)	80
4.23 Άλλοι Φορείς του Χώρου της Υγείας	80
4.24 ΕΓΕΕΚΑ – Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού «Δήμητρα»	81
4.25 Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών (ΙΓΕ)	82
4.26 Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διάφανειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	82
4.27 Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών (ΕΣΔΛ)	84
4.28 Διεύθυνση Εκπαίδευσης Ναυτικών	86
4.29 Υπουργείο Τουρισμού	87

4.30 Φορείς Τριτοβάθμιων Συνδικαλιστικών Οργανώσεων \ Εργαζομένων και Εργοδοτών που συνυπογράφουν την Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας	88
4.30.1 Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας (ΓΣΕΕ)	88
4.30.2 Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (ΓΣΕΒΕΕ)	94
4.30.3 Ανώτατη Διοίκηση Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων (ΑΔΕΔΥ)	97
4.30.4 Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ)	98
4.30.5 Ανώνυμη Εταιρεία Αναπτυξιακών Δράσεων – Στέγη της Ελληνικής Βιομηχανίας	99
4.31 Κοινωνικοί Εταίροι και άλλες Συλλογικότητες	100
4.31.1 Ενώσεις Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών, Μακεδονίας-Θράκης, Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας-Εύβοιας, Πελοποννήσου, Ηπείρου και Νήσων και Ένωση Συντακτών Περιοδικού και Ηλεκτρονικού Τύπου	100
4.31.2 Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ)	100
4.31.3 Ελληνική Εταιρεία Διοικήσεως Επιχειρήσεων (ΕΕΔΕ)	101
4.31.4 Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων	101
4.31.5 Μετάδραση	101
4.32 Προγράμματα Κατάρτισης – Επιμόρφωσης, Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων από Συλλογικότητες ή Τοπικούς Φορείς, Σωματεία, Πολιτιστικές Ομάδες κ.ά.	102
4.33 Προγράμματα Κατάρτισης – Επιμόρφωσης, Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων από Μουσεία (Ιδιωτικού Δικαίου), Ιδρύματα, Επιμελητήρια Παγκόσμιες ή Εθνικές Οργανώσεις, Ιδιωτικούς Φορείς κ.ά.	103
Συμπεράσματα – Προκλήσεις – Προοπτικές	[105-106]
Συντομογραφίες	107
Γλωσσάρι	109

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ αποτελούν σήμερα προτεραιότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και παγκοσμίως, καθώς στοχεύουν στην αύξηση της απασχόλησης, στην οικονομική ευημερία και στην ενεργό συμμετοχή του πολίτη στην κοινωνία. Ιδιαίτερως στις σύγχρονες συνθήκες πολύπλευρης οικονομικής, πολιτικής, κοινωνικής κρίσης, η Διά Βίου Μάθηση μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην υπέρβαση της κρίσης.

Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην αναβάθμιση των προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας και στη σύνδεση των παρεχόμενων προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Ερχόμαστε διαμέσου της Διά Βίου Μάθησης να κτίσουμε γέφυρες ανάμεσα σε δύο χώρους που, για πολλά χρόνια στη χώρα μας, λειτουργούν παράλληλα χωρίς να συναντώνται: το χώρο της Εκπαίδευσης και το χώρο της Εργασίας. Επιπλέον, αξιοποιούμε τη δυνατότητα της Διά Βίου Μάθησης να προσφέρει στους πολίτες γνώσεις, κριτική σκέψη, περιβαλλοντική, φορολογική και καταναλωτική συνείδηση και να ενεργοποιεί τους πολίτες σε δράσεις αλληλεγγύης.

Προχωρούμε επίσης στην αποκέντρωση δομών και υπηρεσιών της Διά Βίου Μάθησης με την ίδρυση Κέντρων Διά Βίου Μάθησης από τους Δήμους και με την απόδοση των δημοσίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης στις Περιφέρειες, με στόχο την ουσιαστική τους αναβάθμιση, αλλά κυρίως την ενίσχυση των τοπικών παραγωγικών δυνάμεων μέσω της επαγγελματικής εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

Η Ετήσια Έκθεση που συντάσσεται φέτος για πρώτη φορά παρουσιάζει όλες τις σχετικές δράσεις της Διά Βίου Μάθησης που πραγματοποιήθηκαν μέσα στο 2012. Συνεχίζουμε μέσα στο 2013 επιδιώκοντας ακόμη μεγαλύτερη απόδοση των δράσεών μας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

*Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων,
Πολιτισμού και Αθλητισμού*

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Η ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ (ΔΒΜ) ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΑΝΟΙΧΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης, ανάμεσα στο τυπικό, στο μη τυπικό σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης και στα άτυπα περιβάλλοντα εκπαίδευσης. Είναι επιπλέον μια διαδικασία επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης ανάμεσα στα συστήματα εκπαίδευσης – κατάρτισης και την κοινωνία, σε τοπικό αλλά και σε υπερτοπικό / ευρωπαϊκό επίπεδο, με στόχο την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού. Για το λόγο αυτό, η ΔΒΜ αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την κινητικότητα στο χώρο της απασχόλησης και της οικονομίας της γνώσης.

Στην προσπάθεια να αποκτήσει έστω και καθυστερημένα η χώρα συνεκτική και ολοκληρωμένη στρατηγική διά βίου μάθησης, το εθνικό σχέδιο για τη βελτίωση της πρόσβασης των ενηλίκων σε ευκαιρίες διαφοροποιημένης και ευέλικτης μάθησης είναι ζωτικής σημασίας για τους πολίτες και τη χώρα, ιδιαίτερα υπό την παρούσα κρίση.

Ο ετήσιος απολογισμός των δράσεων ΔΒΜ, που για πρώτη φορά επιχειρείται από τη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης σύμφωνα με την επιταγή του ν. 3879/10, αποτυπώνει το πανόραμα των πρωτοβουλιών που αναπτύχθηκαν το 2012 από κρατικούς κυρίως φορείς και τους βασικούς κοινωνικούς εταίρους. Για να επιτευχθεί, χρειάστηκε η ενεργός εμπλοκή και συνεργασία ειδικών συνεργατών του Γραφείου, στελεχών της Υπηρεσίας, τεχνικών συμβούλων, υπευθύνων των φορέων. Και από αυτή τη θέση, απευθύνω προς όλους/ες τις ειλικρινείς μου ευχαριστίες.

Βασικά συμπεράσματα της καταγραφής: η οριζόντια διάσταση των πολιτικών ΔΒΜ· η ποικιλότητα παρόχων, αντικειμένων μάθησης, ωφελουμένων· η δυναμική ταχείας ανάπτυξης του χώρου της ΔΒΜ· η διάθεση των εμπλεκόμενων για ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας. Αλλά και η διαπίστωση ελλείψεων σε θέματα ενημέρωσης, ελκυστικότητας δομών και προγραμμάτων, διαδικασιών παρακολούθησης των εισροών – εκροών και της ποιότητας των δράσεων, καθώς και αποτύπωσης της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων.

Όμως, «ό,τι είναι παρελθόν, είναι πρόλογος». Ο ετήσιος απολογισμός 2012 των δράσεων ΔΒΜ δεν αποτελεί τόσο την κατάληξη μιας περιόδου, όσο την απαραίτητη βάση για τον συνεκτικό μεσοπρόθεσμο επανασχεδιασμό της περιόδου 2013-2015 και τον στέρεο σχεδιασμό της νέας προγραμματικής περιόδου (2014-2020).

Πολιτικές και δράσεις καλούνται να ανταποκριθούν σε μεγάλες προκλήσεις: την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών, με παράλληλη εξοικονόμηση πόρων· τη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης και της κατάρτισης ενηλίκων και την καλύτερη διασύνδεσή τους με το τυπικό σύστημα· την αύξηση του εθνικού ποσοστού συμμετοχής σε προγράμματα ΔΒΜ· την άρση των ανισοτήτων στην πρόσβαση των λιγότερο προνομιούχων.

Το Εθνικό Πρόγραμμα ΔΒΜ που εκπονείται –και το οποίο θα ολοκληρωθεί εντός του πρώτου τριμήνου του 2013– δίνοντας έμφαση στην περαιτέρω δικτύωση των φορέων διοίκησης και των παρόχων προγραμμάτων ΔΒΜ, αλλά και στη διϋπουργική συνεργασία για το συντονισμό σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, θα αποτελέσει το αναγκαίο πλαίσιο αναφοράς για την ενδυνάμωση όλων των εταίρων που δραστηριοποιούνται στο χώρο της ΔΒΜ και τη συμπληρωματικότητα των ενεργειών τους.

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΝΤΖΟΛΑ

Γενική Γραμματέας Διά Βίου Μάθησης

ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Η ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ (ΔΒΜ) ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ κάθε είδους μαθησιακή δραστηριότητα –τυπική, μη τυπική ή άτυπη– η οποία έχει συγκεκριμένο σκοπό, πραγματοποιείται σε συνεχιζόμενη βάση και έχει στόχο τη βελτίωση της γνώσης, των προσόντων, των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων. Η ΔΒΜ μπορεί να πραγματοποιείται σε διάφορα περιβάλλοντα, εντός ή εκτός των τυπικών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Η ΔΒΜ επενδύει στον άνθρωπο και στη γνώση, προάγει την απόκτηση βασικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων, περιλαμβανομένου του ψηφιακού γραμματισμού, και διευρύνει τις ευκαιρίες για καινοτόμες και ευέλικτες μορφές μάθησης. Στόχος είναι η ισότιμη και ανοικτή πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας μαθησιακές ευκαιρίες και σε ποικιλία μαθησιακών εμπειριών για τα άτομα κάθε ηλικίας.

Η ΔΒΜ αποτελεί σήμερα πολιτική προτεραιότητα τόσο στην Ευρώπη όσο και σε διεθνές επίπεδο, καθώς είναι σαφής η σύνδεσή της με την απασχόληση, την οικονομική ευημερία και την πλήρη συμμετοχή του ατόμου στην κοινωνία. Η γήρανση του πληθυσμού, σε συνδυασμό με το έλλειμμα δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού και τον παγκόσμιο ανταγωνισμό, καθιστούν τη ΔΒΜ κρίσιμο παράγοντα ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής, ειδικά στη συγκυρία της τρέχουσας οικονομικής κρίσης.

Η βαρύτητα της ΔΒΜ αποτυπώνεται άλλωστε στις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία, αναγνωρίζοντας την εκπαίδευση ως έναν από τους πέντε κεντρικούς πυλώνες της ευρωπαϊκής αναπτυξιακής πολιτικής «Ευρώπη 2020», έχει θέσει στρατηγικούς στόχους στους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης μέχρι το 2020.

Ειδικότερα για τη ΔΒΜ, οι στόχοι σε επίπεδο ευρωπαϊκών δεικτών συνοψίζονται ως εξής:

- > περιορισμός σε < 15% του ποσοστού των ατόμων με χαμηλές επιδόσεις στις βασικές δεξιότητες (από 20% που ήταν το 2009)
- > μείωση σε < 10% του ποσοστού των νέων ηλικίας 18-24 που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση και την κατάρτιση (από 14,1% που ήταν το 2010)
- > αύξηση σε 15% του ποσοστού των ενηλίκων 25-65 ετών που συμμετέχουν στη ΔΒΜ (από 9,1% που ήταν το 2010).

Η επίτευξη των ευρωπαϊκών στόχων καθίσταται δυσχερέστερη για τη χώρα μας, καθώς η Ελλάδα εμφανίζει μόλις 3% ποσοστό συμμετοχής των ατόμων ηλικίας 25-65 ετών στη ΔΒΜ, το χαμηλότερο ποσοστό στην ΕΕ-17 και το πέμπτο χαμηλότερο στην ΕΕ-27, με τέσσερα μόνο νέα κράτη-μέλη να ακολουθούν: Σλοβακία και Ουγγαρία (2,8%), Ρουμανία (1,3%) και Βουλγαρία (1,2%). Επιπλέον, η Ελλάδα καλείται να άρει τις ανισότητες στην πρόσβαση στην εκπαίδευση ενηλίκων, οι οποίες αντικατοπτρίζονται στην εξαιρετικά χαμηλή συμμετοχή στη ΔΒΜ ατόμων ηλικίας 55+, στην ελάχιστη συμμετοχή εργατών, αγροτών και βιοτεχνών σε σύγκριση με τα στελέχη επιχειρήσεων και τραπεζών, στη διπλάσια συμμετοχή των κατοίκων αστικών περιοχών έναντι των κατοίκων ημιαστικών και αγροτικών περιοχών και στη μεγαλύτερη συμμετοχή των ατόμων με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης έναντι εκείνων με χαμηλό.

Παράλληλα, τα στοιχεία της Eurostat για την ύφεση κατά το 3ο τρίμηνο του 2012 αποδίδουν στη χώρα μας την πρώτη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) με ποσοστό 7,2%, ενώ ακολουθεί η Πορτογαλία με αισθητά χαμηλότερο ποσοστό 3,4%. Η στροφή στην ενίσχυση των αναπτυξιακών πολιτικών αποτελεί μονόδρομο για την πρόοδο της Ελλάδας. Η σκοπιμότητα ανάπτυξης, εντατικοποίησης και αναβάθμισης της ποιότητας των δράσεων ΔΒΜ αναδεικνύεται επιπλέον με την αποτύπωση των ακόλουθων δεδομένων:

Στην Ελλάδα σήμερα (στοιχεία 2010):	Προβλέψεις για το 2020:
Το ποσοστό των ατόμων με χαμηλές επιδόσεις στις βασικές δεξιότητες είναι 27,7%.	Το ποσοστό των θέσεων απασχόλησης που απαιτούν χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων αναμένεται να μειωθεί στην ΕΕ σε λιγότερο από 10%.
Το ποσοστό ατόμων 18-24 ετών που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση και την κατάρτιση είναι 14,2%.	
Η συμμετοχή στη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση είναι 14%.	Το ποσοστό των θέσεων εργασίας υψηλής ειδίκευσης αναμένεται να αυξηθεί μέχρι το 2020 στο 30% του συνόλου των θέσεων εργασίας.
Το ποσοστό ανεργίας του συνόλου του πληθυσμού είναι 24,8% (γ' τρίμηνο 2012 έναντι 17,7% του αντίστοιχου τριμήνου του 2011).	
Το ποσοστό αυτό για τα άτομα που έχουν ολοκληρώσει τη βασική εκπαίδευση (Γυμνάσιο) είναι 27,6%, ενώ για εκείνους που είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου σπουδών μειώνεται στο 12,6%.	
Το 34% των πολιτών χρησιμοποιούν σε τακτική βάση το διαδίκτυο, ενώ 81,8% δεν διαθέτουν σε ικανοποιητικό βαθμό δεξιότητες χρήσης του διαδικτύου.	

1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

1.1 ΟΥΝΕΣΚΟ/UNESCO – ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ BELEM (2009-2021)

Το Πλαίσιο Δράσης της Βελέμ αποτελεί το πολιτικό κείμενο της Παγκόσμιας Συνδιάσκεψης **CONFINTEA VI** για την εκπαίδευση ενηλίκων, η οποία πραγματοποιείται κάθε 12 χρόνια (τελευταία το 2009 στη Βελέμ της Βραζιλίας). Σκοπός του Πλαισίου Δράσης της Βελέμ είναι η αξιοποίηση της δύναμης και της δυναμικής της μάθησης και της εκπαίδευσης ενηλίκων για ένα βιώσιμο μέλλον για όλους. Το Πλαίσιο Δράσης της Βελέμ περιλαμβάνει σειρά συστάσεων προς τα κράτη-μέλη, οι οποίες εντάσσονται σε έξι τομείς:

- > γραμματισμός ενηλίκων
- > πολιτικές
- > διακυβέρνηση
- > χρηματοδότηση
- > συμμετοχή, ένταξη και ισότητα
- > ποιότητα.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις συστάσεις που αφορούν στον **γραμματισμό**, ο οποίος αποτελεί θεμέλιο για τη συμμετοχή των νέων και των ενηλίκων στη ΔΒΜ και την αξιοποίηση ευκαιριών μάθησης σε όλο το φάσμα της ζωής τους. Το δικαίωμα στον γραμματισμό θεωρείται αναπόσπαστο τμήμα του δικαιώματος στην εκπαίδευση και προϋπόθεση για την ανάπτυξη προσωπικής, κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής ενδυνάμωσης. Σε όλους τους τομείς οι συστάσεις εστιάζουν σε θέματα στρατηγικής συνεργασίας και μεθοδολογίας σχεδιασμού, εφαρμογής, παρακολούθησης και αξιολόγησης των πολιτικών και στην καθιέρωση διεθνών δεικτών και στόχων. Προτείνεται η αξιοποίηση και ανάδειξη **συνεργιών** με άλλες διεθνείς πρωτοβουλίες ή προγράμματα και η δημιουργία δικτύων που θα μοιράζονται την τεχνογνωσία και τις καινοτόμες πρακτικές. Συνιστάται η σημαντική ενίσχυση της **χρηματοδότησης** και η άντληση πόρων από τον ιδιωτικό τομέα, από ΜΚΟ και από άλλες ιδιωτικές πηγές, διασφαλίζοντας σε κάθε περίπτωση τις αρχές της ισότητας. Επισημαίνεται η ανάγκη ιεράρχησης των επενδύσεων, δίνοντας προτεραιότητα σε προγράμματα ΔΒΜ για γυναίκες, για διαμένοντες σε απομακρυσμένες περιοχές και για άτομα με αναπηρία. Συνολικά, ενθαρρύνεται η ένταση των μέτρων και η ενίσχυση των πολιτικών για τη συμμετοχή στη ΔΒΜ των **απειλούμενων με αποκλεισμό ομάδων**, ιδιαίτερα εκείνων που πλήττονται πολλαπλά λόγω περισσώτερων του ενός «επιβαρυντικών» χαρακτηριστικών, παραγόντων ή συνθηκών. Η καλλιέργεια κουλτούρας **ποιότητας** στην εκπαίδευση ενηλίκων θεωρείται σημαντικότερη και προϋποθέτει την ανάπτυξη κριτηρίων και προδιαγραφών για αναλυτικά προγράμματα, εκπαιδευτικά υλικά, διδακτικές μεθοδολογίες, εκπαιδευτές και εκπαιδευτικά προγράμματα που θα λαμβάνουν υπόψη τα μαθησιακά αποτελέσματα και την ποσότητα και διαφορετικότητα των παρόχων εκπαίδευσης. Ανάμεσα στις προδιαγραφές αυτές κομβική είναι η καθιέρωση δεικτών ποιότητας και κριτηρίων αξιολόγησης μαθησιακού αποτελέσματος για τους ενήλικες στα διάφορα επίπεδα.

Το 2009 εκδόθηκε η GRALE (Global Report on Adult Learning and Education), η οποία αξιοποιήθηκε ως πλαίσιο αναφοράς για την CONFINTEA VI. Η GRALE αποτελεί την πρώτη παγκόσμια έκθεση για τη μάθηση και εκπαίδευση ενηλίκων και βασίστηκε σε 154 εθνικές εκθέσεις και 5 συνθετικές περιφερειακές εκθέσεις, καθώς και σε δευτερεύουσα βιβλιογραφία. Είναι μια επισκόπηση των τάσεων και των βασικών προκλήσεων στον χώρο της μάθησης και εκπαίδευσης ενηλίκων. Η GRALE θα εκδίδεται περιοδικά, ώστε να αποτελεί χρήσιμο εργαλείο για την προώθηση, τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση των ζητημάτων της μάθησης και της εκπαίδευσης ενηλίκων.

Την παρακολούθηση της εφαρμογής του Πλαισίου Δράσης της Belém έχει αναλάβει το Ινστιτούτο Διά Βίου Μάθησης (Institute for Lifelong Learning – UIL) σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Στατιστικής (Institute for Statistics) της UNESCO. Οι δύο αυτοί φορείς συντονίζουν τη συγκέντρωση και αξιοποίηση στοιχείων και καλών πρακτικών με ανοικτές, συμμετοχικές διαδικασίες, ενώ εκδίδουν περιοδικά κατευθυντήριες οδηγίες και υποστηρικτικό υλικό για τα κράτη-μέλη. Η πορεία της διαδικασίας παρακολούθησης αποτυπώνεται στα Δελτία Προόδου που εκδίδει το UIL ανά 6μηνο και τα οποία στο εξής θα εκδίδονται ανά 4μηνο για να ενταθούν οι διαδικασίες υλοποίησης.

Τα κράτη καλούνται:

- > να υλοποιήσουν τις συστάσεις της Belém με όρους αυτονομίας, ώστε να υπηρετείται η ανταπόκριση στις διαφοροποιημένες ανάγκες και συνθήκες ανά χώρα
- > να υποβάλλουν εθνική έκθεση προόδου ανά 3ετία (Φεβ. 2012)
- > να υποβάλλουν στοιχεία, όποτε ζητούνται, για τις συγκριτικές ή / και συνολικές καταγραφές της UNESCO.

1.2 ΟΟΣΑ/OECD – PIAAC (Programme for the International Assessment of Adult Competencies)

Η έρευνα **PIAAC** είναι ένα **διεθνές συγκριτικό ερευνητικό πρόγραμμα για την αποτίμηση των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των ατόμων 16-65 ετών**, που σχεδιάστηκε με σκοπό τη συλλογή δεδομένων για την ανάπτυξη ενός βασικού δείκτη δεξιοτήτων και ικανοτήτων των ενηλίκων και πραγματοποιείται με τη συνεργασία των Διευθύνσεων Εκπαίδευσης και Απασχόλησης του ΟΟΣΑ. Το PIAAC μελετά τις δεξιότητες των ενηλίκων γενικά, αλλά και ειδικότερα των νέων, όταν τελειώνουν τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και

εισέρχονται στην ενήλικη ζωή, ενώ παράλληλα δίνει πληροφορίες για τη φάση της μετάβασης από την εκπαίδευση στην εργασία. Αποτελεί εξέλιξη δύο προηγούμενων διεθνών ερευνών, της IALS (1994-98) και της ALL (2002-06), και εκτιμάται ότι θα είναι η πρώτη διεθνής έρευνα που θα συγκρίνει τις βασικές γενικές δεξιότητες των εργαζομένων σε μεγάλο αριθμό χωρών.

Σκοπός του PIAAC είναι:

- > να προσδιοριστούν και να μετρηθούν οι γνωστικές ικανότητες που απαιτούνται για την προσωπική και κοινωνική επιτυχία
- > να αξιολογηθεί ο αντίκτυπος αυτών των ικανοτήτων στον κοινωνικό και οικονομικό τομέα σε ατομικό και συνολικό επίπεδο
- > να μετρηθεί η απόδοση των συστημάτων Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στην απόκτηση των απαιτούμενων ικανοτήτων
- > να αποσαφηνιστούν οι μοχλοί πολιτικής που μπορούν να συμβάλουν στην ενίσχυση της απόκτησης των ικανοτήτων.

Το PIAAC επικεντρώνεται στις βασικές δεξιότητες και ικανότητες που απαιτούνται για την κοινωνία του 21ου αιώνα. Ουσιαστικά αποτελεί την PISA για τα άτομα ηλικίας 16-65 ετών. Ειδικότερα, πυρήνα του PIAAC αποτελεί η αξιολόγηση του γραμματισμού στην εποχή της πληροφορίας, υπό την έννοια του ενδιαφέροντος, της στάσης και ικανότητας των ατόμων να χρησιμοποιήσουν σωστά τα κοινωνικο-πολιτισμικά εργαλεία, συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής τεχνολογίας και των εργαλείων επικοινωνίας, έτσι ώστε να έχουν πρόσβαση, να διαχειρίζονται, να ενσωματώνουν και να αξιολογούν πληροφορίες, να δομούν νέες γνώσεις και να επικοινωνούν. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, θα αξιολογηθούν άμεσα τέσσερις τομείς γνωστικών δεξιοτήτων:

- > **γραμματισμός (literacy)**, δηλαδή η ικανότητα κατανόησης και χρήσης έντυπης πληροφορίας σε διαφορετικά πλαίσια
- > **βασικές συνιστώσες του γραμματισμού (literacy component skills)**, δηλαδή δεξιότητες που θεωρούνται βασικές δομικές μονάδες για τις πιο προηγμένες δεξιότητες που είναι αναγκαίες σε άλλους τομείς
- > **αριθμητισμός (numeracy)**, δηλαδή η ικανότητα χρήσης, εφαρμογής και επικοινωνίας με αριθμούς, σε διαφορετικά πλαίσια και σε σχέση με ποικίλες ανάγκες
- > **επίλυση προβλημάτων σε τεχνολογικά προηγμένο περιβάλλον εργασίας (problem-solving in technology-rich environment)**, δηλαδή η δυνατότητα χρήσης τεχνολογίας για την επίλυση προβλημάτων και την ολοκλήρωση σύνθετων εργασιών.

Τα αποτελέσματα της πρώτης φάσης (2008-2013) του PIAAC, στην οποία συμμετείχαν 28 χώρες, θα ανακοινωθούν το 2013. Η Ελλάδα συμμετέχει στη δεύτερη φάση του PIAAC (2012-2016).

<http://www.oecd.org/education/highereducationandadultlearning/piaacprogrammeformtheinternationalassessmentofadultcompetencies.htm>

1.3 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

1.3.1 ΕΚ 2020

Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα συνεργασίας στην Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2020 (ΕΚ 2020) είναι το νέο στρατηγικό σχέδιο συνεργασίας για τη δεκαετία 2010-2020 στην Εκπαίδευση και Κατάρτιση (ΕΚ) και αποτελεί τη συνέχεια του προηγούμενου προγράμματος εργασίας (ΕΚ 2010). Οι τέσσερις στρατηγικοί στόχοι του Προγράμματος αναφέρονται στο εισαγωγικό πλαίσιο της παρούσας έκθεσης. Επιπλέον:

Τα 5 Ευρωπαϊκά Σημεία Αναφοράς (benchmarks) του ΕΚ 2020 είναι:

- > 15% συμμετοχή ενηλίκων στη ΔΒΜ
- > 15% χαμηλή επίδοση στις βασικές δεξιότητες
- > 40% συμμετοχή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

- > 10% πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου
- > 95% συμμετοχή στην προσχολική εκπαίδευση.

Τα Ευρωπαϊκά Έργα του ΕΚ 2020 είναι:

- > ευρωπαϊκό πλαίσιο προσόντων (2008)
- > βασικές ικανότητες (2006)
- > διά βίου προσανατολισμός (2004)
- > πιστοποίηση της μη-τυπικής και άτυπης μάθησης (2004)
- > υιοθέτηση 15 ποιοτικών δεικτών.

http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/general_framework/ef0016_en.htm

Στο πλαίσιο του ΕΚ 2020 τα κράτη-μέλη συμφώνησαν:

- > να εγκρίνουν Εθνικά Προγράμματα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ) βασισμένα στους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»
- > να αναλάβουν δράσεις πολιτικής που να συνάδουν με τους εθνικούς στόχους
- > να συνεργάζονται οριζόντια και στενά με άλλους σχετικούς τομείς σε εθνικό επίπεδο, ιδιαίτερα με τα Υπουργεία Απασχόλησης, αλλά επίσης και με άλλους φορείς, π.χ. τους κοινωνικούς εταίρους
- > να προάγουν την ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, ερευνητικών ινστιτούτων και επιχειρήσεων για μια καινοτόμο και δημιουργική οικονομία.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή λαμβάνει πρωτοβουλίες και προτείνει δράσεις στα κράτη-μέλη, διευκολύνει και στηρίζει την ανάπτυξη των πολιτικών, συντονίζει τη δράση σε ευρωπαϊκό επίπεδο, παρακολουθεί την εξέλιξη των πολιτικών βάσει κοινά αποδεκτών δεικτών και κριτηρίων, αξιολογεί και συντάσσει εκθέσεις προόδου και κάνει συστάσεις, γενικές και ειδικές, σε κάθε κράτος-μέλος.

1.3.2 ΑΝΑΝΕΩΜΕΝΗ ΑΤΖΕΝΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Σύμφωνα με το Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου σχετικά με το **Ανανεωμένο Ευρωπαϊκό Θεματολόγιο (Renewed Agenda) για την Εκπαίδευση Ενηλίκων**, τομείς προτεραιότητας για την περίοδο 2012-2014 ορίζονται οι ακόλουθοι:

- > πραγμάτωση της ΔΒΜ και της κινητικότητας
- > βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης και της κατάρτισης
- > προαγωγή της ισοτιμίας, της κοινωνικής συνοχής και της ενεργού συμμετοχής στα κοινά μέσω της εκπαίδευσης ενηλίκων
- > ενίσχυση της δημιουργικότητας και της καινοτομίας, όσον αφορά στους ενήλικους και στο εκπαιδευτικό περιβάλλον τους
- > βελτίωση της βάσης γνώσεων για την εκπαίδευση ενηλίκων και της παρακολούθησής της.

Βασικοί στόχοι:

- > αποτελεσματική και αποδοτική χρηματοδότηση
- > παροχή δυνατοτήτων δεύτερης ευκαιρίας και βελτίωσης βασικών δεξιοτήτων, όπως η ικανότητα ανάγνωσης και γραφής, καθώς και δεξιοτήτων στις ψηφιακές τεχνολογίες
- > στοχευμένη εκπαίδευση για μετανάστες, για άτομα που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο, για νέους που ούτε εκπαιδεύονται, ούτε απασχολούνται, ούτε παρακολουθούν ενέργειες κατάρτισης, καθώς και για άτομα με αναπηρίες και άλλους ενήλικες
- > συνεργασία με τους εργοδότες, τους κοινωνικούς εταίρους και την κοινωνία των πολιτών.

http://ec.europa.eu/education/news/20111128_en.htm

1.3.3 ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΝΗΛΙΚΕΣ EUROPEAN BASIC SKILLS NETWORK (EBSN)

Το EBSN αποτελεί ένα δίκτυο των δικτύων που υπάρχουν στις χώρες της Ευρώπης και υλοποιούν **εθνικές πολιτικές βασικών δεξιοτήτων**. Η ΓΔΒΜ είναι μέλος του δικτύου και καταβάλλει ετήσια συνδρομή από τον κρατικό προϋπολογισμό. Η συμμετοχή στο EBSN δίνει τη δυνατότητα δικτύωσης και ενημέρωσης σχετικά με καλές πρακτικές, καθώς και ανάπτυξης συνεργασιών με εθνικά δίκτυα, προάγοντας τη δημιουργία ενός ελληνικού δικτύου βασικών δεξιοτήτων για ενήλικες στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής εμπειρίας, π.χ. δικτύωση των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ) και των Κέντρων Διά Βίου Μάθησης (ΚΔΒΜ).
<http://europeanbasicskillsnetwork.wordpress.com>

1.3.4 COPENHAGEN PROCESS / BRUGES COMMUNIQUE – Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΚΟΠΕΓΧΑΓΗΣ

Στις 29-30 Νοεμβρίου 2002 δρομολογήθηκε η ευρωπαϊκή στρατηγική για την ενισχυμένη ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK). Το 2010, με την ψήφιση του **Ανακοινωθέντος της Bruges**, τέθηκαν οι ακόλουθοι στρατηγικοί στόχοι για τη δεκαετία 2011-2020:

- > ένα συνολικό όραμα για την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (EEK) το 2020
- > 11 στρατηγικοί στόχοι για την περίοδο 2011-2020 με βάση το όραμα αυτό
- > 22 βραχυπρόθεσμα εφικτοί στόχοι σε εθνικό επίπεδο για τα πρώτα τέσσερα έτη (2011-2014) και αναφορά της στήριξης στο επίπεδο της ΕΕ
- > γενικές αρχές που θα διέπουν τη διακυβέρνηση και την ίδια ευθύνη για τη διαδικασία της Κοπεγχάγης.

Το **συνολικό όραμα** για την EEK το 2020 συνίσταται στα ακόλουθα:

- > ελκυστική και χωρίς αποκλεισμούς EEK
- > υψηλής ποιότητας αρχική EEK
- > εύκολα προσβάσιμη και επαγγελματικά προσανατολισμένη συνεχιζόμενη EEK
- > ευέλικτα συστήματα EEK, με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα
- > επικύρωση των μη τυπικών και άτυπων μορφών μάθησης
- > ενιαίος ευρωπαϊκός προσανατολισμός εκπαίδευσης και κατάρτισης
- > ουσιαστικά ενισχυμένες δυνατότητες για διακρατική κινητικότητα
- > εύκολα προσβάσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες διά βίου ενημέρωσης, προσανατολισμού και συμβουλευτικής.

<http://europeanbasicskillsnetwork.wordpress.com>

1.3.5 ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΤΥΟ REFERNET

Το **Δίκτυο ReferNet** στοχεύει στη συνεργασία για θέματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ευρώπη και την προβολή σε όλη την ΕΕ της EEK και του έργου που επιτέλεσαν τα μέλη του δικτύου. Τα κράτη-μέλη εκπροσωπούνται στο Δίκτυο και το ενημερώνουν με τα ακόλουθα παραδοτέα:

- > αναφορά εθνικής πολιτικής
- > EEK στην Ευρώπη – εθνική έκθεση
- > εθνικά νέα για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση
- > βιβλιογραφικές αναφορές
- > διατήρηση και ενημέρωση του εθνικού δικτυακού τύπου ReferNet.

Η ΓΔΒΜ αποστέλλει στοιχεία για την Ελλάδα προκειμένου η χώρα να συμπεριληφθεί στις αναλύσεις πολιτικών της ΕΕ. Το CEDEFOP και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχουν θέσει την ενισχυμένη συνεργασία στην πολιτική της EEK ως κεντρική θεματολογία κατά την επικείμενη Ελληνική Προεδρία, το πρώτο εξάμηνο του 2014.
<http://www.cedefop.europa.eu/EN/about-edefop/networks/refernet/index.aspx>

2. Η ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ (ΔΒΜ) ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Διάφορες δράσεις και πρωτοβουλίες ΔΒΜ αναπτύσσονταν στη χώρα μας επί χρόνια αποσπασματικά, κατακερματισμένα, σε κάποιες περιπτώσεις αυθαίρετα και πάντως χωρίς συστηματοποίηση. Με την ψήφιση του Ν. 3879/2010 τέθηκαν τα θεμέλια για το σχεδιασμό **ενιαίας στρατηγικής ΔΒΜ** και δημιουργήθηκε το **Εθνικό Δίκτυο Διά Βίου Μάθησης**, το οποίο αποτελείται από το σύνολο των φορέων διοίκησης και παροχής υπηρεσιών ΔΒΜ.

Ο Ν. 3879/2010, ο οποίος αποτελεί το βασικό νομοθέτημα για τη ΔΒΜ, με τις τροποποιήσεις από τον Ν. 3966/2011, περιλαμβάνει:

- > ορισμούς για βασικές έννοιες της ΔΒΜ
- > διάκριση των φορέων της ΔΒΜ σε φορείς διοίκησης και φορείς παροχής υπηρεσιών ΔΒΜ
- > πρόβλεψη ως πυλώνων της ΔΒΜ αφενός της Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων, αφετέρου της Κατάρτισης
- > θέσπιση συλλογικών οργάνων σε εθνικό επίπεδο για την παραγωγή και το συντονισμό της πολιτικής ΔΒΜ
- > αναβάθμιση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως φορέων τόσο διοίκησης όσο και παροχής υπηρεσιών ΔΒΜ
- > συστηματοποίηση των διατάξεων για την αδειοδότηση των δομών ΔΒΜ
- > θέσπιση μητρώων φυσικών και νομικών προσώπων (δομών) ΔΒΜ
- > συστηματοποίηση της πιστοποίησης της επάρκειας των εκπαιδευτών ενηλίκων.

Σημαντικότερη αδυναμία του νόμου αποδείχθηκε η πρόβλεψη πληθώρας κανονιστικών πράξεων για την πλήρη ενεργοποίησή του, σε συνδυασμό με την έλλειψη προετοιμασμένων σχεδίων τέτοιων πράξεων. Δύο χρόνια μετά την ψήφιση του νόμου διαπιστώνεται αδυναμία σημαντικού αριθμού Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού να εμπλακούν στην παροχή ΔΒΜ, στην κλίμακα που προβλέπεται στον Ν. 3879/2010. Παρόλα αυτά έχουν γίνει σημαντικά βήματα για την υλοποίηση του θεσμικού πλαισίου, ενώ η οργάνωση και συστηματοποίηση της ΔΒΜ εξακολουθεί να αποτελεί μείζονα στόχο.

2.1 ΦΟΡΕΙΣ ΔΒΜ

■ Φορείς διοίκησης της ΔΒΜ

Οι φορείς διοίκησης της ΔΒΜ είναι:

- > η Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού
- > οι υπηρεσιακές μονάδες των Περιφερειών που ασκούν αρμοδιότητες σε θέματα ΔΒΜ
- > οι υπηρεσιακές μονάδες των Δήμων που ασκούν αρμοδιότητες σε θέματα ΔΒΜ
- > ο Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ)
- > το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ).

■ Φορείς παροχής υπηρεσιών ΔΒΜ

Οι φορείς παροχής υπηρεσιών ΔΒΜ είναι:

- > τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)
- > τα Κέντρα Μεταλκειακής Εκπαίδευσης (ΚΕΜΕ)
- > τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (εφεξής, βάσει του Ν. 4093/2012, Κέντρα Διά Βίου Μάθησης επιπέδου II – ΚΔΒΜ II)
- > τα Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών (εφεξής, βάσει του Ν. 4093/2012, Κέντρα Διά Βίου Μάθησης επιπέδου I – ΚΔΒΜ I)
- > οι λοιπές δημόσιες και ιδιωτικές σχολές επαγγελματικής κατάρτισης
- > το Ίδρυμα Νεολαίας και Διά Βίου Μάθησης (ΙΝΕΔΙΒΙΜ)
- > οι φορείς παροχής υπηρεσιών γενικής (τυπικής και μη τυπικής) εκπαίδευσης ενηλίκων, στους οποίους

- περιλαμβάνονται κοινωνικοί, θρησκευτικοί και πολιτιστικοί φορείς, καθώς και δομές παροχής υπηρεσιών γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων, όπως τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ) και οι Σχολές Γονέων
- > οι φορείς παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών ή και υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού
  - > τα Κέντρα Προώθησης στην Απασχόληση (ΚΠΑ) κατά το μέρος που παρέχουν υπηρεσίες διά βίου συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού
  - > οι φορείς του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα που παρέχουν Μη Τυπική Εκπαίδευση στο ανθρώπινο δυναμικό του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως είναι το ΕΚΔΔΑ, καθώς και οι φορείς που συνιστώνται από τις επαγγελματικές ενώσεις και τα επιμελητήρια και παρέχουν Μη Τυπική Εκπαίδευση στα μέλη τους
  - > οι φορείς παροχής υπηρεσιών ΔΒΜ, τους οποίους συνιστούν οι τριτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις εργαζομένων και εργοδοτών που συνυπογράφουν την εθνική συλλογική σύμβαση εργασίας
  - > οι φορείς άτυπης μάθησης.

Η **χρηματοδότηση** της ΔΒΜ γίνεται από κρατικούς, κοινοτικούς ή ιδιωτικούς πόρους. Οι δράσεις και τα προγράμματα που υλοποιούνται από κρατικούς φορείς χρηματοδοτούνται κατά κύριο λόγο από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» και «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», καθώς και από άλλα ΕΠ του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ), όπως «Διοικητική Μεταρρύθμιση», «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα». Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ συγχρηματοδοτούνται από την Ελλάδα και από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η **Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης** (ΓΓΔΒΜ), ως επιτελικός φορέας της ΔΒΜ, «έχει ως αποστολή να σχεδιάζει τη δημόσια πολιτική της Διά Βίου Μάθησης, να διαμορφώνει τους σχετικούς κανόνες, να εκπονεί το αντίστοιχο εθνικό πρόγραμμα και να εποπτεύει την εφαρμογή τους» (άρθρο 6, παρ. 1, Ν. 3879/2010).

Το **Εθνικό Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης** εστιάζει στη σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας και περιγράφει τις πολιτικές που αναπτύσσονται σε δύο βασικούς πυλώνες, την επαγγελματική κατάρτιση και τη γενική εκπαίδευση ενηλίκων. Η εφαρμογή του εθνικού προγράμματος ΔΒΜ περιλαμβάνει αφενός τη δημιουργία των υποδομών και προϋποθέσεων για τον συντονισμό και τη συνεκτική λειτουργία του χώρου της ΔΒΜ και αφετέρου την υλοποίηση δράσεων.

Η παρούσα έκθεση αποτελεί απολογισμό των δράσεων ΔΒΜ για το έτος 2012. Επιχειρεί για πρώτη φορά την καταγραφή των υλοποιούμενων από κρατικούς κυρίως φορείς και από μεγάλους κοινωνικούς εταίρους δράσεων ΔΒΜ σε εθνικό επίπεδο. Η καταγραφή αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς συμβάλλει στην αποτύπωση του συνόλου των φορέων και των δράσεων ΔΒΜ, η οποία είναι προϋπόθεση για την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, την πιστοποίηση των εισροών και των εκροών της ΔΒΜ, την ενίσχυση της κινητικότητας στον χώρο της εκπαίδευσης και κατάρτισης και εντέλει την πληρέστερη ενημέρωση των πολιτών για τις παρεχόμενες ευκαιρίες ΔΒΜ. Επιπλέον, η καταγραφή σε αυτήν την πρώτη φάση των συγκεκριμένων δράσεων, και σε δεύτερη φάση των δράσεων άτυπης εκπαίδευσης και κατάρτισης, ενδέχεται να οδηγήσει σε αύξηση του στατιστικά καταγεγραμμένου ποσοστού συμμετοχής στη ΔΒΜ στην Ελλάδα, καθώς πολλές από τις δράσεις αυτές πιθανότατα δεν έχουν προσμετρηθεί κατά την εκτίμηση του ποσοστού.

1. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1.1 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

Σε επίπεδο τυπικών νόμων, το νομοθετικό έργο σχετικά με τη Διά Βίου Μάθηση πύκνωσε το τελευταίο διάστημα του 2012.

Με τον Ν. 4093/2012 (Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Στρατηγικής) εισάγονται σημαντικές αλλαγές σε διάφορα επίπεδα, ιδίως όσον αφορά στην αδειοδότηση των φορέων παροχής υπηρεσιών ΔΒΜ:

- > Η αρμοδιότητα αδειοδότησης των ιδιωτικών ΙΕΚ ανατίθεται στον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, αντί του ΕΟΠΠΕΠ, ο οποίος περιορίζεται σε γνωμοδοτική αρμοδιότητα.
- > Εισάγεται η έννοια του Κέντρου ΔΒΜ Επιπέδου Ι και Κέντρου ΔΒΜ Επιπέδου ΙΙ, στα οποία χορηγείται άδεια από το Δ.Σ. του ΕΟΠΠΕΠ. Η διάκριση γίνεται με βάση την κτιριολογική υποδομή. Όπου σε άλλες διατάξεις αναφέρεται «Εργαστήριο Ελευθέρων Σπουδών» νοείται ΚΔΒΜ Επιπέδου Ι, όπου «Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης» ΚΔΒΜ Επιπέδου ΙΙ.
- > Για την ίδρυση ιδιωτικών ΙΕΚ και ΚΔΒΜ επιπέδου ΙΙ από την άποψη της κτιριακής υποδομής απαιτούνται: πολεοδομική άδεια χρήσης εκπαιδευτηρίου, επαρκής και ομοιόμορφος φωτισμός και εξαερισμός, αίθουσες διδασκαλίας τουλάχιστον 22 τ.μ., αύλειος χώρος 3 τ.μ. ανά εκπαιδευόμενο, πυροπροστασία, πρόσβαση ΑμεΑ.
- > Για την ίδρυση ΚΔΒΜ επιπέδου Ι απαιτούνται: πυροπροστασία, 1 εκπαιδευόμενος/4,5 τ.μ. στο συνολικό εμβαδό του εκπαιδευτηρίου και όχι πάνω από 40 εκπαιδευόμενοι, 1,5 τ.μ. ανά εκπαιδευόμενο ανά αίθουσα διδασκαλίας, επαρκής φωτισμός και αερισμός.
- > Επιτρέπεται η συστέγαση και η από κοινού προβολή, αναγγελία, γνωστοποίηση, διαφήμιση ή επιγραφή των μονάδων εκπαίδευσης και κατάρτισης, που αδειοδοτούνται σύμφωνα με τα ανωτέρω, δεν επιτρέπεται αν προκαλείται σύγχυση ή κίνδυνος σύγχυσης ή παραπλάνησης των καταναλωτών σχετικά με τον πάροχο των επιμέρους εκπαιδευτικών υπηρεσιών και το είδος, το επίπεδο και τον απονεμόμενο τίτλο των παρεχόμενων σπουδών. Οι κτιριακές εγκαταστάσεις και το σύνολο των υποδομών ΚΔΒΜ Επιπέδου Ι και ΙΙ, των ιδιωτικών ΙΕΚ δύνανται να χρησιμοποιούνται σε χρόνους εκτός διδακτικού ωραρίου για την παροχή άλλων υπηρεσιών εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- > Καταργείται ο προληπτικός έλεγχος των διαφημίσεων των ιδιωτικών ΙΕΚ, που προβλέπεται στον οικείο κανονισμό λειτουργίας τους. Στο εξής, ο έλεγχος των διαφημίσεων θα είναι κατασταλτικός, δεν καταργείται, δηλαδή, ολοσχερώς η αρμοδιότητα εποπτείας.
- > Προβλέπεται η μετάβαση των δημοσίων ΙΕΚ στις Περιφέρειες από τις 30.6.2013. Σύμφωνα με τη διάταξη, η οργάνωση και λειτουργία των δημοσίων ΙΕΚ ανήκει στις Περιφέρειες, ενώ η διαμόρφωση και εποπτεία εκπαιδευτικού πλαισίου στη ΓΔΒΜ.

Οι διατάξεις του Ν. 4093/2012 σχετικά με τα θέματα ΔΒΜ τροποποιήθηκαν διαδοχικά με Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου της 19.11.2012 και 5.12.2012. Οι ανωτέρω αναφερόμενες ρυθμίσεις ενσωματώνουν τις τροποποιήσεις που έλαβαν χώρα με αυτές τις Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου.

Αρχές Δεκεμβρίου του 2012, κατατέθηκε στη Βουλή σχέδιο νόμου σχετικά με τους οργανισμούς των νομικών προσώπων «Ίδρυμα Νεολαίας και Διά Βίου Μάθησης (ΙΝΕΔΙΒΙΜ)» και «Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης».

ησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ)». Στις διατάξεις του σχεδίου νόμου επαναλαμβάνονται βασικά οι ρυθμίσεις των καταστατικών και οι οργανωτικές διατάξεις των φορέων αυτών που εισήχθησαν με υπουργικές αποφάσεις του 2011. Ιδιαίτερα τονίζεται η δυνατότητα του ΕΟΠΠΕΠ να εκχωρεί αρμοδιότητες και έργο πιστοποίησης και εποπτείας σε ιδιωτικούς, πιστοποιημένους για το σκοπό αυτό, φορείς. Επίσης, στο σχέδιο νόμου προβλέπεται η μετάθεση της ημερομηνίας μετά την πάροδο της οποίας θα απαιτείται οι εκπαιδευτές ενηλίκων να είναι πιστοποιημένοι (νέα προθεσμία: 1.9.2013). Περιέχεται εξάλλου διάταξη με την οποία τροποποιείται το άρθρο 68 του Ν. 3386/2005 σχετικά με τις προϋποθέσεις πρόσβασης πολιτών τρίτων χωρών στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος. Σύμφωνα με την ισχύουσα διάταξη, όπως είχε τεθεί από το άρθρο 16 του Ν. 4018/2011, συσχετίζεται ευκρινώς η προϋπόθεση της επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας, ιστορίας και πολιτισμού με τα υφιστάμενα επίπεδα πιστοποίησης της ελληνομάθειας. Με την προτεινόμενη διάταξη παρέχονται οι αναγκαίες εξουσιοδοτήσεις για την έκδοση υπουργικών αποφάσεων που θα ρυθμίσουν ειδικότερα ή λεπτομερειακά θέματα οργάνωσης των απαραίτητων εξετάσεων από τη ΓΓΔΒΜ. Το Νομοσχέδιο ψηφίστηκε από τη Βουλή και έχει καταστεί ο Ν. 4115/2013 (ΦΕΚ Α' 24/30.1.2013).

Στο άρθρο 7 παρ. 5 και το άρθρο 43 του Ν. 4009/2011, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4077/2012, για την οργάνωση των ΑΕΙ προβλέπεται η δυνατότητα ίδρυσης Σχολής Διά Βίου Μάθησης. Η Σχολή Διά Βίου Μάθησης αποτελεί τη βασική διοικητική μονάδα που εξασφαλίζει το συντονισμό και τη διεπιστημονική συνεργασία στην ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών Διά Βίου Μάθησης. Η Σχολή Διά Βίου Μάθησης ιδρύεται από τον Οργανισμό κάθε ΑΕΙ, όπου καθορίζονται τα κριτήρια και οι διαδικασίες για την έγκριση των προγραμμάτων σπουδών Διά Βίου Μάθησης, οι ειδικότεροι όροι λειτουργίας τους, τα όργανα διοίκησης τους, οι όροι και η διαδικασία διορισμού τους, καθώς και ο τρόπος εισαγωγής των φοιτητών σε αυτά. Θέματα διοίκησης, οργάνωσης και λειτουργίας του προγράμματος Διά Βίου Μάθησης καθορίζονται περαιτέρω με απόφαση της Συγκλήτου. Τέλος, προβλέπεται η δυνατότητα οργάνωσης προγραμμάτων Διά Βίου Μάθησης και με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

1.2 ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

- > Με Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) του Φεβρουαρίου 2012 ρυθμίστηκαν τα θέματα χορήγησης επιταγής αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στους καταρτιζόμενους δημόσιων και ιδιωτικών ΙΕΚ (voucher). Η επιταγή αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης αποτελεί το διάδοχο εργαλείο επιδότησης των καταρτιζομένων σε Δημόσια και Ιδιωτικά ΙΕΚ. Προβλέπονται στην ΚΥΑ για τη χορήγηση επιταγών οι προϋποθέσεις δημοσιότητας και ελέγχου των δικαιολογητικών.
- > Με Υπουργικές Αποφάσεις του Φεβρουαρίου και του Ιουνίου 2012 παρατάθηκε διαδοχικά η ημερομηνία μετάβασης των δημοσίων ΙΕΚ στις Περιφέρειες, ενώ ήδη εκδόθηκε νέα τον Δεκέμβριο, με την οποία παρατείνεται περαιτέρω η ημερομηνία αυτή μέχρι την 30.6.2013, ώστε να ευθυγραμμιστεί με τη ρύθμιση του Ν. 4093/2012 (Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα).
- > Με Υπουργική Απόφαση του Φεβρουαρίου 2012 ανασυγκροτήθηκε η Επιτροπή Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2007-2013».
- > Με Υπουργική Απόφαση του Μαρτίου 2012 καθορίστηκαν οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι διαδικασίες εγγραφής στο Μητρώο Φορέων ΔΒΜ. Ειδικότερα προβλέπεται ότι στη ΓΓΔΒΜ τηρείται ασφαλές, απαραβίαστο και επικαιροποιημένο Μητρώο Φορέων ΔΒΜ. Σε αυτό εγγράφονται οι φορείς του συστήματος διοίκησης και οι φορείς παροχής υπηρεσιών ΔΒΜ, εφόσον έχουν συσταθεί σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, καθώς και οι φορείς άτυπης μάθησης. Το Μητρώο Φορέων οργανώνεται και λειτουργεί σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων, στην οποία καταχωρίζονται, με μοναδικό Αριθμό Μητρώου, οι ενδιαφερόμενοι φορείς ΔΒΜ. Αρμόδιο για την οργάνωση και λειτουργία του Μητρώου Φορέων είναι το Τμήμα Μηχανογράφησης της Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Υποδομής της ΓΓΔΒΜ. Ήδη η ηλεκτρονική πλατφόρμα του Μητρώου λειτουργεί και δέχεται αιτήσεις εγγραφής.

- > Με Υπουργική Απόφαση του Οκτωβρίου 2012 ρυθμίστηκε το «Σύστημα Πιστοποίησης Εκπαιδευτικής Επάρκειας Εκπαιδευτών Ενηλίκων της Μη Τυπικής Εκπαίδευσης». Με την απόφαση καθορίστηκαν:
  - Οι όροι αναγνώρισης της εκπαιδευτικής επάρκειας, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία πιστοποίησής της, καθώς και οι περιπτώσεις κατά τις οποίες για την αναγνώριση και πιστοποίηση της εκπαιδευτικής επάρκειας δεν απαιτείται η τήρηση της διαδικασίας αυτής.
  - Τα θέματα που αφορούν στην εγγραφή στο Μητρώο και στη διαγραφή από αυτό, καθώς και σε κάθε ζήτημα σχετικό με την τήρηση, επικαιροποίηση και ενημέρωση του Μητρώου.
  - Οι προδιαγραφές των προγραμμάτων εκπαίδευσης των εκπαιδευτών της μη τυπικής εκπαίδευσης και ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν την επιστημονική υποστήριξη και εποπτεία τους.
  - Οι προϋποθέσεις και οι όροι τους οποίους πρέπει να πληρούν φορείς της τυπικής και της μη τυπικής εκπαίδευσης για να υλοποιούν τέτοια προγράμματα.
  - Τα προγράμματα εκπαίδευσης των Εκπαιδευτών πιστοποιούνται από τον ΕΟΠΠΕΠ, σύμφωνα με τις παραπάνω προδιαγραφές. Ωστόσο, επειδή δεν υπάρχει επαρκής χρόνος για την πιστοποίηση ικανού αριθμού εκπαιδευτών ενηλίκων, η προθεσμία του άρθρου 19, παρ. 3 του Ν. 3879/2010 για την υποχρεωτικότητα της επάρκειας των εκπαιδευτών ενηλίκων έχει μετατεθεί για την 1.9.2013, από την 1.1.2013 που ήταν η αρχική πρόβλεψη.
- > Με Υπουργική Απόφαση που δημοσιεύθηκε τον Οκτώβριο του 2012 το ωράριο των εκπαιδευτικών που είναι αποσπασμένοι σε Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας εξομοιώθηκε με αυτό των υπολοίπων εκπαιδευτικών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
- > Εκπονήθηκε σχέδιο Υπουργικής Απόφασης που καθορίζει την ωριαία αμοιβή εκπαιδευτών ενηλίκων που συμμετέχουν σε συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΣΠΑ προγράμματα, το οποίο υπογράφηκε και δημοσιεύθηκε τον Ιανουάριο 2013. Θα ακολουθήσει η εκπόνηση Κοινής Υπουργικής Απόφασης για την ωριαία αμοιβή εκπαιδευτών ενηλίκων για προγράμματα που χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από εθνικούς πόρους.
- > Με εγκύκλιο του ΓΓ ΔΒΜ του Ιουλίου 2012, κοινοποιήθηκε προς τα ιδιωτικά ΙΕΚ «Κώδικας Διαφημιστικής Πρακτικής», προκειμένου να αποφευχθούν προβλήματα που παρατηρήθηκαν κατ' επανάληψη στο παρελθόν.
- > Η ΓΓΔΒΜ σε συνεργασία με το ΙΝΕΔΙΒΙΜ επεξεργάστηκαν την κατάρτιση συγκεκριμένων κριτηρίων επιλογής εκπαιδευτών των δημοσίων ΙΕΚ και την ακριβή μέθοδο μοριοδότησής τους. Με τον τρόπο αυτό προσδοκάται ότι θα αντιμετωπιστούν σοβαρά και επανειλημμένα παράπονα που έχουν διατυπωθεί κατά τις σχετικές επιλογές και τα οποία τροφοδοτούνται από το γεγονός ότι μέχρι τώρα η ευχέρεια των οικείων επιτροπών επιλογής ήταν ιδιαίτερα ευρεία και μη επαρκώς πλαισιωμένη.
- > Με Υπουργική Απόφαση του Δεκεμβρίου συγκροτήθηκε και συγκλήθηκε το Συμβούλιο ΔΒΜ και Συνδεδεσης με την Απασχόληση, το οποίο συνεδρίασε στις 18.12.2012. Έχει προωθηθεί προς υπογραφή σχέδιο Απόφασης με τα βασικά συμπεράσματα του Συμβουλίου.
- > Σε τελικό στάδιο επεξεργασίας βρίσκεται σχέδιο Υπουργικής Απόφασης για την οργάνωση και λειτουργία της Διαρκούς Διάσκεψης Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων.

2. ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Ο σχεδιασμός και η εκπόνηση των Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων «**Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση**» (ΕΠ ΕΔΒΜ 2007-2013) και «**Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού**» 2007-2013 (ΕΠ ΑΝΑΔ 2007-2013) πραγματοποιήθηκε το 2007, όταν η οικονομία της Ελλάδας ήταν σε ανοδική τροχιά. Για τον σχεδιασμό λήφθηκαν υπόψη παράμετροι του εσωτερικού περιβάλλοντος της χώρας, όπως τα δημογραφικά χαρακτηριστικά και η κατάσταση στην εκπαίδευση και κατάρτιση, αλλά και στην αγορά εργασίας, καθώς επίσης οι ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές στους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης, της απασχόλησης και της κοινωνικής προστασίας.

Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης των προγραμμάτων το εσωτερικό περιβάλλον άλλαξε σημαντικά. Η δημοσιονομική κατάσταση επιδεινώθηκε δραματικά. Οι ρυθμοί ανάπτυξης έγιναν αρνητικοί, η ανεργία διογκώθηκε και η πτωτική τάση των οικονομικών δεικτών συνεχίζεται. Ως εκ τούτου, το ανθρώπινο δυναμικό της Ελλάδας έχει μεγαλύτερες ανάγκες σε σχέση με το 2007, ενώ, παράλληλα, η δυνατότητα της χώρας να χρηματοδοτήσει αναπτυξιακές δράσεις στους τομείς της εκπαίδευσης και κατάρτισης, της ΔΒΜ και της έρευνας έχει περιοριστεί σημαντικά. Η συνεπαγόμενη μείωση της συνολικής δημόσιας δαπάνης μείωσε σημαντικά την ικανότητα των επιχειρησιακών προγραμμάτων να επιφέρουν την απαιτούμενη βελτίωση στους τομείς παρέμβασής τους. Για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος κρίθηκε σκόπιμη η αναθεώρηση των ΕΠ, δηλαδή η ανακατανομή των πόρων εντός του κάθε ΕΠ, μεταξύ των Γενικών Στόχων.

Ειδικότερα όσον αφορά το ΕΠ ΕΔΒΜ, αποφασίστηκε να αυξηθούν τα ποσοστά βαρύτητας των Γενικών Στόχων «Αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης και προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης» και «Προαγωγή της κοινωνίας της γνώσης με ενίσχυση του ανθρώπινου κεφαλαίου στις μεταπτυχιακές σπουδές, στην έρευνα και καινοτομία», δηλαδή να ενισχυθούν στο πλαίσιο της ανακατανομής των πόρων των υπόλοιπων Γενικών Στόχων. Αυτό είχε ως συνέπεια την άντληση πόρων μεταξύ άλλων από τους Άξονες Προτεραιότητας (ΑΠ) 7, 8 και 9 που υποστηρίζουν δράσεις ΔΒΜ¹.

Η αναθεώρηση του ΕΠ ΑΝΑΔ έγινε με στόχο α) την εξοικονόμηση πόρων εσωτερικά στο Πρόγραμμα προς όφελος των ΑΠ 7, 8 και 9, που στοχεύουν στους άνεργους, με έμφαση στους ηλικιακά νέους άνεργους και β) την ενίσχυση του Προγράμματος και ειδικότερα του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 3, «Διευκόλυνση της Πρόσβασης στην Απασχόληση», που παρουσιάζει υπερδέσμευση σε όλους τους τύπους περιφερειών. Σε αυτό το πλαίσιο έγινε εισροή πόρων από το ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση».

3. ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

3.1 ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ (ΓΓΔΒΜ)

Η Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού ασκεί επιτελικό έργο για το σχεδιασμό της δημόσιας πολιτικής ΔΒΜ, τη διαμόρφωση των σχετικών κανόνων, την εποπτεία της εφαρμογής τους, τον συντονισμό του συστήματος διοίκησης της ΔΒΜ και την εποπτεία και διαχείριση του Εθνικού Συστήματος Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση (ΕΣΣΕΕΚΑ). Στο πλαίσιο αυτό συνεργάζεται με όλους τους φορείς διοίκησης, αλλά και με τους φορείς παροχής υπηρεσιών ΔΒΜ, με στόχο τη διαμόρφωση ενιαίου συνεκτικού πλαισίου παροχής υψηλής ποιότητας άμεσα προσβάσιμων σε όλους ανεξαιρέτως τους πολίτες υπηρεσιών ΔΒΜ, οι οποίες θα πιστοποιούνται και θα διασυνδέονται μέσα στο σύστημα τυπικής, μη τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης και κατάρτισης της χώρας. Ταυτόχρονα, η ΓΓΔΒΜ συνεργάζεται με τους αρμόδιους ευρωπαϊκούς φορείς για την εναρμόνιση της χώρας μας με τις σύγχρονες πολιτικές ΔΒΜ που προωθεί η ΕΕ, καθώς και άλλοι διεθνείς οργανισμοί, όπως ο ΟΟΣΑ και η UNESCO.

Παράλληλα, η ΓΓΔΒΜ έχει την ευθύνη σχεδιασμού και λειτουργίας συγκεκριμένων δομών κατάρτισης και εκπαίδευσης ενηλίκων.

1. Η ΓΓΔΒΜ, αναγνωρίζοντας την ανάγκη υποστήριξης του συνόλου των δράσεων και πολιτικών ευθύνης του Υπουργείου Παιδείας, διατύπωσε ωστόσο επιφυλάξεις για τη χρηματοδοτική υποβάθμιση της ΔΒΜ και τις ενδεχόμενες συνέπειές της στο φυσικό αντικείμενο.

3.1.1 ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Στο χώρο της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης εντάσσονται δραστηριότητες που προσφέρουν βασικές επαγγελματικές γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες σε ειδικότητες και εξειδικεύσεις με στόχο την ένταξη, επανένταξη, επαγγελματική κινητικότητα και ανέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, καθώς και την επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη.

■ Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)

Βασικοί φορείς παροχής Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι τα Δημόσια και τα Ιδιωτικά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ). Σκοπός των ΙΕΚ είναι η παροχή κάθε είδους συμπληρωματικής ή αρχικής κατάρτισης, ώστε να συμβάλουν αποφασιστικά στην αναβάθμιση των προσόντων (γνώσεων και δεξιοτήτων) των εκπαιδευομένων, με στόχο την ένταξή τους στην αγορά εργασίας καθώς και τη βελτίωση, γενικότερα, της παραγωγικής διαδικασίας.

Τα ΙΕΚ απευθύνονται σε άτομα άνω των 18 ετών τα οποία:

- > δεν συνεχίζουν τις σπουδές τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και επιθυμούν να λάβουν αρχική εκπαίδευση και κατάρτιση και να ενταχθούν στην αγορά εργασίας
- > είναι απόφοιτοι Τεχνικών και Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑΛ και ΤΕΕ) και θέλουν να λάβουν συμπληρωματική κατάρτιση στον τομέα ειδικότητάς τους
- > είναι ωριμότερης ηλικίας και επιθυμούν να αναβαθμίσουν τις δεξιότητές τους, ώστε να ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας.

Πρόσβαση στα Δημόσια ΙΕΚ έχουν:

- > απόφοιτοι ΕΠΑΛ – ΤΕΕ (στο γ' εξάμηνο συναφούς ειδικότητας)
- > απόφοιτοι κάθε άλλου τύπου Λυκείου
- > απόφοιτοι Γυμνασίου (πρόσβαση σε ορισμένες ειδικότητες)
- > αλλοδαποί υπήκοοι, τόσο των χωρών της ΕΕ, όσο και εκτός ΕΕ (κάτοχοι βεβαίωσης ελληνομάθειας).

Οι υποψήφιοι για κατάρτιση επιλέγονται κατόπιν αξιολόγησης των αιτήσεών τους. Κατά τη διαδικασία επιλογής λαμβάνονται υπόψη:

- > ο βαθμός του τίτλου σπουδών
- > η ηλικία
- > η επαγγελματική εμπειρία στην ειδικότητα που επέλεξε ο υποψήφιος
- > η οικογενειακή κατάσταση (για γονέα ή τέκνο πολύτεκνης οικογένειας).

Η κατάρτιση, η οποία περιλαμβάνει θεωρητικά, εργαστηριακά και μικτά μαθήματα υποχρεωτικής παρακολούθησης, διαρκεί έως 4 εξάμηνα για τους κατόχους απολυτηρίου λυκείου και 2 εξάμηνα για τους κατόχους απολυτηρίου γυμνασίου. Στα προγράμματα σπουδών έχει ενσωματωθεί η πρακτική άσκηση των καταρτιζομένων σε εργασιακούς χώρους. Με την επιτυχή ολοκλήρωση της κατάρτισής τους οι καταρτιζόμενοι των Δημοσίων και των Ιδιωτικών ΙΕΚ λαμβάνουν βεβαίωση, που τους δίνει το δικαίωμα να συμμετέχουν στις εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικής κατάρτισης για την απόκτηση **Διπλώματος Επαγγελματικής Κατάρτισης** επιπέδου μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Οι απόφοιτοι των ΙΕΚ απολαμβάνουν:

- > θεσμοθετημένα επαγγελματικά δικαιώματα σε πολλές ειδικότητες
- > σημαντική πριμοδότηση για πρόσληψη στο Δημόσιο, καθώς το δίπλωμα του ΙΕΚ:
  - πριμοδοτείται με 150 μόρια σαν δεύτερος τίτλος σπουδών, στις περιπτώσεις που το δίπλωμα αυτό είναι αντίστοιχο με τον πρώτο τίτλο σπουδών
  - αποτελεί βασική ή/και αποκλειστική προϋπόθεση πρόσληψης σε εργασιακές θέσεις πολλών κλάδων και ειδικοτήτων της δευτεροβάθμιας²
- > δικαιώματα ίδρυσης ατομικής επιχείρησης³.

2. Άρθρο 8, Ν. 3051/2002, ΦΕΚ 220/τ. Α'/20.09.2002.

3. Π.Δ. 50/2001, Φ.Ε.Κ. 39/τ. Α'/05.03.2001 «Καθορισμός των προσόντων διορισμού σε θέσεις φορέων του δημόσιου τομέα».

Στη χώρα μας λειτουργούν 93 συνολικά Δημόσια Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΔΙΕΚ) εγκατεστημένα σε 74 πόλεις. Εννέα από αυτά διαθέτουν παραρτήματα σε γειτονική πόλη, ενώ κατά το 2ο εξάμηνο του 2012 σε τρία από αυτά –στο Διδυμότειχο, στην Ηγουμενίτσα και στην Καστοριά– δεν δημιουργήθηκαν τμήματα. Συνολικά, στα 93 ΔΙΕΚ φοίτησαν κατά το εαρινό εξάμηνο 2011-2012 8.896 καταρτιζόμενοι και έχουν εγγραφεί 10.828 κατά το τρέχον φθινοπωρινό εξάμηνο. Κατά το 2012 οι σπουδαστές των ΔΙΕΚ επέλεξαν να καταρτιστούν σε συνολικά 83 από τις 113 προσφερόμενες ειδικότητες.

Η λειτουργία των ΔΙΕΚ γίνεται με ευθύνη της ΓΓΔΒΜ και χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό. Για τη λειτουργία των ΔΙΕΚ διατίθενται ετησίως από τη ΓΓΔΒΜ περίπου 7 εκ. ευρώ. Συμπληρωματικά στην επιχορήγηση που δέχονται από τη ΓΓΔΒΜ, τα ΙΕΚ καλύπτουν τις ανάγκες τους από τα έσοδα που έχουν από τα δίδακτρα των σπουδαστών και τους τόκους.

Η κατάρτιση των καταρτιζομένων των ΔΙΕΚ περιλαμβάνει προαιρετικά ένα 6μηνο **πρακτικής άσκησης** σε επιχειρήσεις και φορείς (του Δημοσίου, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ και ιδιωτικές επιχειρήσεις). Η πρακτική άσκηση των καταρτιζομένων συμβάλλει στην ανάπτυξη της απασχολησιμότητας και στην αναβάθμιση των προσόντων των ασκούμενων, ενώ παράλληλα διευκολύνει την ομαλή μετάβαση των ασκούμενων από το χώρο της αρχικής κατάρτισης στο χώρο της παραγωγής, των επιχειρήσεων και των οργανισμών. Στο διάστημα της πρακτικής άσκησης καλύπτονται τα έξοδα ασφάλισης των ασκούμενων με χρηματοδότηση από το ΕΠ ΕΔΒΜ και συγκεκριμένα από την Πράξη «Προγράμματα Πρακτικής Άσκησης Αποφοίτων ΙΕΚ» για κάθε έναν από τους τρεις ΑΠ (4, 5 και 6).

Συμπληρωματικά στα 93 ΔΙΕΚ λειτουργούν στη χώρα μας 46 ιδιωτικά ΙΕΚ (ΙΙΕΚ) σε 15 διαφορετικές πόλεις. Κατά το εαρινό εξάμηνο του 2012 φοίτησαν συνολικά στα ΙΙΕΚ 20.086 καταρτιζόμενοι, ενώ στο τρέχον φθινοπωρινό εξάμηνο έχουν εγγραφεί 21.303 καταρτιζόμενοι. Το 2012 οι σπουδαστές των ΙΙΕΚ επέλεξαν να καταρτιστούν σε συνολικά 101 από τις 214 προσφερόμενες ειδικότητες.

Για την ενίσχυση της προσβασιμότητας στην Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση και την υποστήριξη των κοινωνικο-οικονομικά ασθενέστερων καταρτιζομένων χορηγείται «**Επιταγή αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης**» σε σπουδαστές των ΔΙΕΚ και ΙΙΕΚ. Η «επιταγή» είναι ένα εφάπαξ χρηματικό ποσό, το οποίο αντιστοιχεί στα δίδακτρα που καταβάλλουν για δύο εξάμηνα κατάρτισης οι Έλληνες και αλλοδαποί υπήκοοι χωρών μελών της Ε.Ε. που καταρτίζονται στα ΔΙΕΚ αρμοδιότητας της ΓΓΔΒΜ. Οι ωφελούμενοι καταρτιζόμενοι καλύπτουν το σύνολο (στα ΔΙΕΚ) ή μέρος (στα ΙΙΕΚ) του κόστους των υπηρεσιών κατάρτισης που λαμβάνουν για ένα εκπαιδευτικό έτος. Κατά την περίοδο Οκτωβρίου – Ιουνίου 2012 χορηγήθηκαν 10.918 επιταγές σε ισάριθμους σπουδαστές των ΙΕΚ, ενώ κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος έχουν καταγραφεί 17.983 αιτήσεις στο πληροφοριακό σύστημα, οι οποίες αξιολογούνται.

Ενόψει της μετάβασης της ευθύνης λειτουργίας των ΔΙΕΚ από τη ΓΓΔΒΜ στις Περιφέρειες, πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2012 συνάντηση της ΓΓ ΔΒΜ με τους Περιφερειάρχες της χώρας, κατά την οποία οι Περιφερειάρχες ενημερώθηκαν για ζητήματα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία των ΙΕΚ και παράλληλα εξετάστηκαν ζητήματα οικονομοτεχνικού και εκπαιδευτικού περιεχομένου που συνδέονται με τη μετάβαση αυτή.

3.1.2 ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Με τον όρο «Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση» εννοούμε την κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού που συμπληρώνει, εκσυγχρονίζει ή και αναβαθμίζει γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες, οι οποίες αποκτήθηκαν από τα συστήματα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης ή από επαγγελματική εμπειρία με στόχο την ένταξη ή επανένταξη στην αγορά εργασίας, τη διασφάλιση της εργασίας και την επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη (Ν. 3879/2010, άρθρο 2).

Ιδιαίτερα στο σημερινό οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον, το ενδιαφέρον των πολιτών για προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης είναι αυξημένο. Αυτό επιβεβαιώνεται και από τα ευρήματα μελέτης που έγινε για λογαριασμό της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ), η οποία αναφέρεται, βέβαια, σε πρότερη περίοδο και ολοκληρώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2011. Η μελέτη κατέγραψε ως πιο σημαντικούς λόγους για τη συμ-

μετοχή σε προγράμματα κατάρτισης του Γ' ΚΠΣ κατά σειρά προτεραιότητας την απόκτηση επαγγελματικής εξειδίκευσης, τη βελτίωση γνώσεων και δεξιοτήτων και την απόκτηση νέων. Στην Ελλάδα προσφέρεται συνεχιζόμενη κατάρτιση από τα **Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ)**, τα οποία στην πλειονότητά τους υπάγονται στο Υπουργείο Εργασίας, αλλά και από άλλους φορείς, όπως αποτυπώνεται στη συνέχεια της παρούσας έκθεσης.

■ **ΚΕΚ Αγίων Αναργύρων**

Το ΚΕΚ Αγ. Αναργύρων υπάγεται στη ΓΓΔΒΜ, η οποία το δημιούργησε ως πρότυπο για την ανάπτυξη καινοτόμων δράσεων. Τα προγράμματα που προσφέρει το ΚΕΚ εστιάζουν στο περιβάλλον, την αειφορία και τις σύγχρονες πηγές ενέργειας.

Κατά το εκπαιδευτικό έτος 2011-12 υλοποιήθηκε πρόγραμμα κατάρτισης με γενικό τίτλο «Συστήματα Αξιοποίησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας», συνολικής διάρκειας 660 διδακτικών ωρών. Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος αναπτύσσονται τα παρακάτω θέματα σε αντίστοιχα τμήματα:

- > «Εγκαταστάσεις Ανεμογεννητριών και Φωτοβολταϊκών Συστημάτων», διάρκειας 180 διδακτικών ωρών
- > «Εξοικονόμηση Ενέργειας σε Κτίρια και Βιομηχανικούς Χώρους», διάρκειας 180 διδακτικών ωρών
- > «Εσωτερικές Εγκαταστάσεις Φυσικού Αερίου», διάρκειας 140 διδακτικών ωρών
- > «Ηλιακά Συστήματα για Θέρμανση – Ψύξη», διάρκειας 160 διδακτικών ωρών.

Στο πλαίσιο της εκπαίδευσής τους οι καταρτιζόμενοι πραγματοποίησαν τις εξής εκπαιδευτικές επισκέψεις:

- > Εργαστήριο Ηλεκτρικών Μηχανών και Ηλεκτρονικών Ισχύος του ΕΜΠ
- > Εργαστήριο Υψηλών Τάσεων του ΕΜΠ
- > Εργαστήριο Φωτοτεχνίας του ΕΜΠ.

Για την παρακολούθηση του προγράμματος κατέθεσαν αιτήσεις εγγραφής 161 σπουδαστές, πτυχιούχοι της Δευτεροβάθμιας Τεχνικής ή της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Παρακολούθησαν το πρόγραμμα συνολικά 71 σπουδαστές, οι οποίοι μετά τη διαδικασία αξιολόγησης έλαβαν βεβαιώσεις σπουδών.

Ο προϋπολογισμός του ΚΕΚ αντλείται κατά 75% από τον τακτικό προϋπολογισμό της ΓΓΔΒΜ και κατά 25% από τον Δήμο Αγ. Αναργύρων, ο οποίος είναι και ο οικονομικός διαχειριστής του ΚΕΚ. Το 2012 η ΓΓΔΒΜ επιχορήγησε το ΚΕΚ Αγ. Αναργύρων με 33.000 ευρώ.

3.1.3 ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Η Γενική Εκπαίδευση Ενηλίκων παρέχεται από φορείς τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης. Η ΓΓΔΒΜ αναπτύσσει δράσεις στο χώρο της μη τυπικής εκπαίδευσης ενηλίκων απευθυνόμενη στην οικογένεια, με προγράμματα για γονείς, αλλά και με διαγενεακές παρεμβάσεις. Οι δράσεις αυτές συχνά εφαρμόζονται στοχευμένα σε ομάδες που πληττονται –κάποιες φορές συνδυαστικά– από δυσμενείς κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες ή από άλλους παράγοντες που συνδέονται με το φύλο, την ηλικία, την εθνική ή πολιτισμική ταυτότητα ή κάποια αναπηρία.

Όσον αφορά στις υφιστάμενες δομές, προγράμματα Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων προσφέρονται από τις **Σχολές Γονέων** και, με την ενεργοποίηση των **Κέντρων Διά Βίου Μάθησης (ΚΔΒΜ)**, θα παρέχονται κατά κύριο λόγο από αυτά, ενώ τυπική εκπαίδευση ενηλίκων παρέχεται από τα **Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ)**.

■ **Δεύτερη Ευκαιρία στη Μάθηση**

Η ΓΓΔΒΜ δραστηριοποιείται ιδιαίτερα για την αναβάθμιση του μορφωτικού επιπέδου των πολιτών της Ελλάδας, την άρση του αναλφαριθμητισμού και την ανατροπή του σχετικά υψηλού ποσοστού (27,7%) ατόμων με χαμηλές επιδόσεις στις βασικές δεξιότητες, καθώς και του ποσοστού 14,2% των ατόμων 18-24 ετών που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση και την κατάρτιση. Στην κατεύθυνση αυτή αναπτύσσει δράσεις με κεντρικό άξονα τη λειτουργία των **Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ)**, τα οποία αποτελούν πλέον πόλο έλξης των ενηλίκων που αναζητούν μια δεύτερη ευκαιρία στην απόκτηση τίτλου σπουδών βασικής εκπαίδευσης.

Τα ΣΔΕ παρέχουν τη δυνατότητα σε ενήλικους που δεν έχουν ολοκληρώσει την εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση, να συνεχίσουν τις σπουδές τους και να αποκτήσουν τίτλο ισότιμο με το απολυτήριο του Γυμνασίου (Ν. 2525/97). Η διάρκεια της φοίτησης είναι 18 μήνες (δύο σχολικά έτη) και οι ώρες διδασκαλίας 25 την εβδομάδα. Τα μαθήματα γίνονται απογευματινές ώρες από Δευτέρα έως Παρασκευή και προσφέρονται δωρεάν.

Το πρόγραμμα των ΣΔΕ, που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο, ξεκίνησε στην Ελλάδα το 2000 με τη λειτουργία του πρώτου ΣΔΕ στο Περιστέρι, και στηρίχτηκε σε τρεις βασικές αρχές:

- > ευέλικτο εκπαιδευτικό πρόγραμμα που προσαρμόζεται στις ικανότητες και στις ανάγκες των εκπαιδευομένων, εξασφαλίζοντας έτσι την ενεργό συμμετοχή τους
- > υποστηρίξι τους σε όλους τους τομείς όπου αντιμετωπίζουν δυσκολίες
- > εκπαιδευτικό προσωπικό και συμβουλευτικές υπηρεσίες που είναι σε θέση να ανταποκρίνονται στην πολυπλοκότητα των καθηκόντων τα οποία αναλαμβάνουν.

Από το 2000 μέχρι σήμερα ιδρύθηκαν **58** ΣΔΕ σε όλη τη χώρα, όπως και αρκετά παραρτήματα (τμήματα εκτός έδρας). Οκτώ σχολεία λειτουργούν μέσα σε σωφρονιστικά καταστήματα.

Μετά την επιτυχή αποφοίτηση παρέχεται τίτλος ισότιμος του Απολυτηρίου Γυμνασίου. Ένα μεγάλο ποσοστό των αποφοίτων των ΣΔΕ συνεχίζει στην επόμενη βαθμίδα εκπαίδευσης (ΕΠΑΛ, Γενικό Λύκειο) και μερικοί έχουν προχωρήσει στο Πανεπιστήμιο. Η εμπειρία τους από τη συνέχιση των σπουδών τους στο τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα, καθώς και οι επιδόσεις τους, μαρτυρούν ότι αυτό που κέρδισαν στο Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας είναι ότι *έχουν μάθει πώς να μαθαίνουν*.

Οι κύριοι στόχοι των ΣΔΕ είναι:

- > να ολοκληρώσουν οι ενήλικες την υποχρεωτική εκπαίδευση
- > να συνδεθούν με τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης
- > να αποκτήσουν σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες
- > να ενισχύσουν την προσωπικότητά τους ανακτώντας την αυτοεκτίμηση και την αυτοπεποίθησή τους
- > να ενταχθούν στην αγορά εργασίας ή να βελτιώσουν τη θέση τους στο χώρο εργασίας.

Τα μαθήματα που διδάσκονται είναι: Ελληνική Γλώσσα, Μαθηματικά, Φυσικές Επιστήμες, Πληροφορική, Αγγλική Γλώσσα, Κοινωνική Εκπαίδευση, Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, Πολιτισμική – Αισθητική Αγωγή. Στα ΣΔΕ το πρόγραμμα σπουδών είναι ευέλικτο και ανοικτό, επιτρέποντας να επαναπροσδιορίζονται συνεχώς οι στόχοι και να τροποποιείται το περιεχόμενο, ώστε να προσαρμόζεται στις ανάγκες των εκπαιδευομένων. Οι μέθοδοι διδασκαλίας είναι καινοτόμες και στηρίζονται στον διαφορετικό τρόπο που προσλαμβάνουν τη γνώση οι ενήλικες, καθώς και στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους. Οι συγκεκριμένες αυτές μέθοδοι επιτρέπουν τη βιωματική προσέγγιση της γνώσης, την ομαδοσυνεργατική μάθηση και τις διαθεματικές προσεγγίσεις.

Στα ΣΔΕ οι εκπαιδευόμενοι δεν αποκτούν μόνο γνώσεις αλλά και κοινωνικές δεξιότητες όπως αυτές της επικοινωνίας, της συνεργασίας, της επίλυσης προβλημάτων κλπ. Επίσης υποστηρίζονται στη μαθησιακή τους πορεία από τις συμβουλευτικές υπηρεσίες του ΣΔΕ, έναν καινοτόμο θεσμό που περιλαμβάνει έναν *σύμβουλο ψυχολόγο* και έναν *σύμβουλο σταδιοδρομίας* για κάθε σχολείο.

Κατά το έτος 2012 φοίτησαν στα ΣΔΕ 4.187 ενήλικες σε 281 τμήματα.

■ Οικογένεια και Μάθηση

Οι **Σχολές Γονέων** σχεδιάστηκαν από τη ΓΓΔΒΜ το 2003 και λειτουργούν από τότε, αρχικά με ευθύνη του Ινστιτούτου Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (ΙΔΕΚΕ) και στη συνέχεια, από το τέλος του 2011 μέχρι σήμερα, με ευθύνη του ΙΝΕΔΙΒΙΜ. Οι Σχολές Γονέων απευθύνονται σε γονείς παιδιών όλων των ηλικιών, κάθε εθνικής προέλευσης, ηλικίας και μόρφωσης, σε μελλοντικούς γονείς, γονείς ατόμων με αναπηρίες, εκπαιδευτικούς, ενήλικες τρίτης ηλικίας, ευάλωτες κοινωνικά ομάδες. Στόχος τους είναι η στήριξη των γονέων, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν με επιτυχία στο σύνθετο και δύσκολο ρόλο τους, όπως αυτός διαμορφώ-

νεται στις σύγχρονες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες. Το έργο προσφέρει στους γονείς και στο οικογενειακό και σχολικό περιβάλλον γνώσεις και ευκαιρίες για προβληματισμό.

Στις Σχολές Γονέων μέχρι και τον Ιούνιο του 2013 αναπτύσσονται 7 **εκπαιδευτικά προγράμματα**:

- > «Η οικογένεια στη σύγχρονη εποχή», διάρκειας 50 ωρών
- > «Διαφυλικές σχέσεις», διάρκειας 25 ωρών
- > «Ανάπτυξη στην τρίτη ηλικία», διάρκειας 25 ωρών
- > «Συνεργασία εκπαιδευτικών – οικογένειας», διάρκειας 25 ωρών
- > «Ψυχολογική υποστήριξη και αγωγή υγείας ευάλωτων κοινωνικά ομάδων», διάρκειας 25 ωρών
- > «Συμβουλευτική γονέων παιδιών με αναπηρίες», διάρκειας 50 ωρών
- > «Στερεότυπα και διακρίσεις στην οικογένεια», διάρκειας 25 ωρών.

Ο σχεδιασμός έχει γίνει σύμφωνα με τις αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων, η οποία, στο πλαίσιο της διά βίου μάθησης, αναπτύσσεται και διαμορφώνεται για να υπηρετήσει κοινωνικούς στόχους, αξιοποιεί και αναπτύσσει περαιτέρω τις υπάρχουσες γνώσεις, εμπειρίες και δεξιότητες των ενηλίκων εκπαιδευομένων, εξασκώντας τους ταυτόχρονα στο «να μαθαίνουν πώς να μαθαίνουν».

Στα τμήματα των Σχολών Γονέων που λειτούργησαν μέχρι τον Ιούνιο του 2012, οι θεματικές ενότητες «Η οικογένεια στη σύγχρονη εποχή» και η «Συνεργασία εκπαιδευτικών – οικογένειας» ήταν αυτές που κυρίως συγκέντρωσαν τις προτιμήσεις των γονιών. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στον ΑΠ8, σε σύνολο 521 υλοποιημένων τμημάτων:

- > το 35,7% αφορούσε την ενότητα «Η οικογένεια στη σύγχρονη εποχή»
- > το 21,1% την ενότητα «Συνεργασία εκπαιδευτικών – οικογένειας»
- > το 14% την ενότητα «Στερεότυπα και διακρίσεις στην οικογένεια»
- > το 13,6% την ενότητα «Διαφυλικές σχέσεις»
- > το 11,3% την ενότητα «Ανάπτυξη στην Τρίτη Ηλικία»
- > το 2,49% την ενότητα «Ψυχολογική υποστήριξη και αγωγή υγείας ευάλωτων κοινωνικά ομάδων»
- > το 1,72% την ενότητα «Συμβουλευτική γονέων παιδιών με ειδικές ανάγκες».

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με **πανελλαδική έρευνα** που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του έργου Σχολές Γονέων, τον Μάιο του 2012, σε τυχαίο δείγμα νοικοκυριών (ΑΠ7: 443 νοικοκυριά, ΑΠ8: 665 νοικοκυριά και ΑΠ9: 107 νοικοκυριά), προέκυψε ότι τα θέματα που θεωρούνται σημαντικά από εκείνους που επιθυμούν να συμμετάσχουν σε Σχολές Γονέων είναι τα ακόλουθα:

- > «Οικογένεια στη σύγχρονη εποχή» (ΑΠ7: 47,6%, ΑΠ8: 55,6%, ΑΠ9: 48,2%)
- > «Συνεργασία εκπαιδευτικών και οικογένειας» (ΑΠ7: 37,7%, ΑΠ8: 34,5%, ΑΠ9: 48,2%)
- > «Συμβουλευτική γονέων παιδιών με αναπηρία» (ΑΠ7: 36,3%, ΑΠ8: 31,1%, ΑΠ9: 34,9%)
- > «Σχέσεις των δύο φύλων» (ΑΠ7: 28,7%, ΑΠ8: 32%, ΑΠ9: 23,5%)
- > «Ψυχολογική υποστήριξη και αγωγή υγείας ευάλωτων κοινωνικά ομάδων» (ΑΠ7: 25,7%, ΑΠ8: 24,6%, ΑΠ9: 33,8%)
- > «Ανάπτυξη στην Τρίτη ηλικία» (ΑΠ7: 18,6%, ΑΠ8: 24,3%, ΑΠ9: 27,2%).

Τα δεδομένα αυτά λαμβάνονται υπόψη από τη ΓΓΔΒΜ για τον σχεδιασμό της επόμενης φάσης λειτουργίας των Σχολών Γονέων, η οποία εστιάζει στην αναβάθμιση, τον εμπλουτισμό και τον εκσυγχρονισμό των προσφερόμενων προγραμμάτων.

Ταυτόχρονα, η ΓΓΔΒΜ υποστηρίζει επιστημονικά και χρηματοδοτεί με το ποσό των 10.000 ευρώ **Διαγενεακό Πρόγραμμα Οικογενειακού Γραμματισμού**, διάρκειας 60 και πλέον ωρών, που πραγματοποιεί το «**Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού**». Το πρόγραμμα απευθύνεται σε οικογένειες που κατοικούν στην Αθήνα, στην περιοχή ανάμεσα στην οδό Πατησίων και το Σταθμό Λαρίσης, την πλατεία Αττικής και την πλατεία Βάθη, και οι οποίες ανήκουν κυρίως σε ευάλωτες κοινωνικά ομάδες.

Στόχος του προγράμματος είναι η στήριξη των οικογενειών αυτών, μέσα από συνεργατικές διαδικασίες, ώστε να βελτιωθεί η σχέση τους με το σχολείο, να ενισχυθεί ο γραμματισμός των μελών τους και να καταπολεμηθούν προκαταλήψεις, διακρίσεις και φαινόμενα βίας, αξιοποιώντας άτυπα περιβάλλοντα μάθησης. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν γονείς, εκπαιδευτικοί και παιδιά.

■ Γλώσσα και Πολιτισμός για την Κοινωνική Ένταξη των Μεταναστών

Η ΓΓΔΒΜ προσφέρει στους μετανάστες που διαμένουν νόμιμα στη χώρα μας τη δυνατότητα να μάθουν με όρους ποιότητας και αποτελεσματικότητας την ελληνική γλώσσα, να εξοικειωθούν με τον πολιτισμό και την ιστορία της χώρας μας, ώστε κατανοώντας καλύτερα τα πολιτισμικά μας χαρακτηριστικά, να διευκολύνονται στην επικοινωνία, συνδιαλλαγή και ομαλή και ισότιμη συμβίωση στον τόπο μας. Αυτού του είδους η ενδυνάμωση των μεταναστών ενισχύει την κοινωνική συνοχή και την ισότιμη πρόσβασή τους στα αγαθά και τις υπηρεσίες. Παράλληλα, η δυνατότητα που τους δίνεται να λάβουν πιστοποίηση ελληνομάθειας, βελτιώνει την απασχολησιμότητά τους.

Το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των μεταναστών στην ελληνική γλώσσα, την ελληνική ιστορία και τον ελληνικό πολιτισμό – ΟΔΥΣΣΕΑΣ», με φορέα πρότασης και λειτουργίας τη ΓΓΔΒΜ και δικαιούχο το ΙΝΕ-ΔΙΒΙΜ, υλοποιείται στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» και αφορά στην οργάνωση και λειτουργία εκπαιδευτικού προγράμματος για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης, καθώς και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού.

Απευθύνεται σε πολίτες της ΕΕ και υπηκόους τρίτων χωρών που ζουν νόμιμα στην Ελλάδα, ανεξαρτήτως καταγωγής, από την ηλικία των 16 ετών και άνω. Κατά την περίοδο 2008-2011 λειτούργησαν, στο πλαίσιο του έργου, 993 τμήματα με 16.625 εκπαιδευόμενους, ενώ κατά την τρέχουσα περίοδο (2012-2014) προβλέπεται να λειτουργήσουν 1.445 τμήματα με 28.900 εκπαιδευόμενους. Έχει εγκριθεί η πρόταση παράτασης του έργου αυτού από την αρμόδια διαχειριστική αρχή και ήδη είναι σε εξέλιξη η διαδικασία επιλογής εκπαιδευτών και υπευθύνων εκπαίδευσης.

Οι εκπαιδευόμενοι που παρακολουθούν το πρόγραμμα αναμένεται:

- > να αποκτήσουν ή να διευρύνουν τις γλωσσικές δεξιότητες που τους επιτρέπουν να επικοινωνούν με ευχέρεια στην ελληνική γλώσσα
- > να κατακτήσουν ή να ενισχύσουν τις πρακτικές κοινωνικές και διαπολιτισμικές δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την επίτευξη πολιτισμικής κατανόησης και για την διευκόλυνση της κοινωνικής τους ένταξης
- > να αποκτήσουν –αφού θα έχουν ολοκληρώσει το επίπεδο Α2 και επιτύχει στις σχετικές εξετάσεις για το ειδικό πιστοποιητικό επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας και στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού– πρόσβαση στη διαδικασία απόκτησης του καθεστώτος του επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα
- > να είναι σε θέση, ολοκληρώνοντας κάθε κύκλο σπουδών, να συμμετέχουν στις αντίστοιχες εξετάσεις πιστοποίησης της ελληνομάθειας.

Τα μαθήματα γίνονται σε όλους τους νομούς της χώρας και παρέχονται δωρεάν, όπως και το εκπαιδευτικό υλικό, σε τμήματα πρωινά ή απογευματινά, ανάλογα με τις ανάγκες των εκπαιδευομένων. Οι υποψήφιοι εκπαιδευόμενοι μετά από ειδική εξέταση κατατάσσονται σε ένα από τα τρία επίπεδα του προγράμματος: Α1, Α2 και Β1 (τα τμήματα για το Β1).

Εξετάσεις για την απόκτηση του ειδικού πιστοποιητικού επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας και στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού. Πρόκειται για εξετάσεις πιστοποίησης επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας και στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού που απευθύνονται σε υπηκόους τρίτων χωρών που επιθυμούν να υπαχθούν στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος και πραγματοποιούνται με ευθύνη της ΓΓΔΒΜ. Οι εξετάσεις αυτές πραγματοποιήθηκαν τελευταία φορά τον Ιούλιο του 2010, ενώ είχαν προηγηθεί εξετάσεις το 2008 και το 2009. Στο σύνολο των τριών εξεταστικών δοκιμασιών συμμετείχαν 2.166 υποψήφιοι και πέτυχαν 2.054. Κατά συνέπεια, ένας μεγάλος αριθμός των 16.625 εκπαιδευομένων του «Οδυσσέα» κατά την περίοδο 2008-2011, αλλά και ένας σημαντικός αριθμός υπηκόων τρίτων χωρών που πληροί τις λοιπές προϋποθέσεις για την υπαγωγή στο καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος, είναι σε αναμονή της επόμενης εξέτασης.

Στο νόμο 4115/2013 (Οργάνωση και Λειτουργία Ιδρύματος Νεολαίας και Διά Βίου Μάθησης και Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού και άλλες διατάξεις) που ψηφίστηκε πρόσφατα από τη Βουλή, περιλαμβάνεται ρύθμιση σχετικά με τη διαδικασία πιστοποίησης της επαρκούς γνώσης της ελληνικής γλώσσας καθώς και στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και του ελληνικού

πολιτισμού, πιστοποίηση που είναι απαραίτητη για την υπαγωγή στις διατάξεις του Π.Δ. 150/2006 (εφόσον πληρούνται και οι λοιπές προβλεπόμενες προϋποθέσεις). Με πρωτοβουλία της ΓΓΔΒΜ και σε συνεννόηση με το Υπουργείο Εσωτερικών έχουν ετοιμαστεί σχέδια των απαραίτητων ΚΥΑ που περιγράφουν τη διαδικασία των σχετικών εξετάσεων.

■ Η Διά Βίου Μάθηση στους Δήμους – Κέντρα Διά Βίου Μάθησης

Στο πλαίσιο της αποκέντρωσης των δράσεων ΔΒΜ, οι Δήμοι της χώρας καλούνται να διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο, καθώς ενεργοποιούν το δίκτυο των φορέων ΔΒΜ των περιοχών τους. Αναλαμβάνουν την ευθύνη της προσφοράς στους δημότες τους εύστοχων, έγκυρων, υψηλής ποιότητας, εύκολα προσβάσιμων προγραμμάτων, που συνδέονται με το τοπικό, αλλά και το ευρύτερο περιβάλλον.

Τα Κέντρα Διά Βίου Μάθησης (ΚΔΒΜ) συστήνονται και λειτουργούν, σύμφωνα με το Ν. 3879/2010, σε όσους Δήμους το επιθυμούν. Συγκεκριμένα, οι υπηρεσιακές μονάδες που ασκούν αρμοδιότητες ΔΒΜ των Δήμων ιδρύουν ΚΔΒΜ, στα οποία θα υλοποιούνται εκπαιδευτικά προγράμματα Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων.

Τα εν λόγω **Κέντρα**, ως μονάδες εκπαίδευσης ενηλίκων και υποσύστημα της ΔΒΜ, στοχεύουν –ως προς τους εκπαιδευομένους τους– στα εξής:

- > δημιουργία θετικής στάσης ως προς τη μάθηση και ενίσχυση των ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην εκπαίδευση
- > ενίσχυση της ικανότητας προσαρμογής στις γνωστικές απαιτήσεις ενός συνεχώς εξελισσόμενου κοινωνικο-οικονομικού χώρου δράσης των ενηλίκων πολιτών
- > σύνδεση ή επανασύνδεση με την εκπαιδευτική διαδικασία ενηλίκων, οι οποίοι για οποιονδήποτε λόγο δεν ολοκλήρωσαν την υποχρεωτική εκπαίδευση
- > ενίσχυση των δυνατοτήτων πρόσβασης στην αγορά εργασίας, καθώς και της διατήρησης της θέσης εργασίας ή της επαγγελματικής εξέλιξης
- > συμμετοχή στην «κοινωνία της γνώσης και της πληροφορίας» και πρόσβαση στις νέες εργασιακές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ευκαιρίες
- > αναβάθμιση των συνθηκών εκπαίδευσης, εργασίας και κοινωνικής ένταξης ευάλωτων κοινωνικά ομάδων του πληθυσμού
- > ανάπτυξη της ενεργού ιδιότητας του πολίτη
- > δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου στο πεδίο του πολιτισμού
- > ενίσχυση της ισότητας των δύο φύλων
- > μείωση του «ψηφιακού χάσματος»
- > δυνατότητα εκπαίδευσης/επιμόρφωσης με ευελιξία ως προς τον χώρο και τον χρόνο
- > ενσωμάτωση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση ενηλίκων.

Για την υποστήριξη των νέων πολιτικών και την άμεση εκπαιδευτική παρέμβαση σε τοπικό επίπεδο η ΓΓΔΒΜ, ως φορέας πρότασης, ενέταξε, τον Απρίλιο του 2012, στο ΕΠ «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», στους ΑΠ7 και 8, τις Πράξεις με τίτλο «**Κέντρα Διά Βίου Μάθησης – Προγράμματα Εθνικής Εμβέλειας και Προγράμματα Τοπικής Εμβέλειας ΑΠ7 και ΑΠ8**», συνολικού προϋπολογισμού 65.000.000 ευρώ, με φορέα υλοποίησης το ΙΝΕΔΙΒΙΜ και συνεργαζόμενους εταίρους τους: Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας (Κ.Ε.Δ.Ε.), Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.), Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.), Εθνικό Συμβούλιο Νεολαίας (Ε.ΣΥ.Ν.) και όλους τους ενδιαφερόμενους Δήμους.

Τα προγράμματα Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων, που θα υλοποιηθούν μέσω των ανωτέρω Πράξεων διακρίνονται σε:

- > Προγράμματα *Εθνικής Εμβέλειας* που οι Δήμοι επιλέγουν από διαθέσιμο πίνακα προγραμμάτων, και ο οποίος εκφράζει τις Εθνικές και Ευρωπαϊκές Πολιτικές σε θέματα Διά Βίου Μάθησης Ενηλίκων στα θεματικά πεδία: Οικονομία – Επιχειρηματικότητα, Ποιότητα Ζωής – Περιβάλλον, Νέες Τεχνολογίες, Γλώσσα και Επικοινωνία, Κοινωνικές Δεξιότητες και Δράσεις, Πολιτισμός και Τέχνη, Προγράμματα Ευάλωτων Κοινωνικά Ομάδων.

- > Προγράμματα *Τοπικής Εμβέλειας* που προτείνουν οι Δήμοι και τα οποία ανταποκρίνονται στις τοπικές ανάγκες υποστήριξης και την προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής, πολιτιστικής και προσωπικής ανάπτυξης των δημοτών τους.

Με δεδομένο ότι το ΕΠ «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» δεν κάλυπτε τον ΑΠ9 (Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας και Νοτίου Αιγαίου), η ΓΓΔΒΜ εξασφάλισε από τον τακτικό προϋπολογισμό, τους απαιτούμενους πόρους για τη λειτουργία των ΚΔΒΜ κατά το διάστημα 1.1.2013 ως 30.6.2015 στους Δήμους των Περιφερειών Στερεάς Ελλάδας και Νοτίου Αιγαίου.

Το σχετικό Έργο που σχεδίασε η ΓΓΔΒΜ συνδέεται άμεσα με τις Πράξεις «Κέντρα Διά Βίου Μάθησης – Προγράμματα Εθνικής Εμβέλειας και Προγράμματα Τοπικής Εμβέλειας ΑΠ7 και ΑΠ8» – ΕΣΠΑ. Ακολουθεί αντίστοιχες διοικητικές και εκπαιδευτικές διαδικασίες με τις παραπάνω Πράξεις και αξιοποιεί συστήματα, μεθοδολογίες, εργαλεία και εκπαιδευτικά υλικά που παράγονται στο πλαίσιο της υλοποίησής τους. Ταυτόχρονα, περιέχει τα ακόλουθα καινοτόμα χαρακτηριστικά:

- > Εντάσσει και εφαρμόζει στη λειτουργία των ΚΔΒΜ πλαίσιο για τη διασφάλιση της ποιότητας στη Διά Βίου Μάθηση – μέθοδος αυτοαξιολόγησης π³.
- > Χρησιμοποιεί τους δείκτες μέτρησης αποτελέσματος και αποδοτικότητας, όπως αυτοί για πρώτη φορά καθορίζονται με την εγκύκλιο 110068/ΙΚ/19.09.2012 του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού.
- > Εξειδικεύει, προσαρμόζει και αναπτύσσει με βάση τις τοπικές ανάγκες το περιεχόμενο των προγραμμάτων Εθνικής Εμβέλειας που προσφέρονται στις Πράξεις ΑΠ7 και ΑΠ8.
- > Προσφέρει τη δυνατότητα ύπαρξης και λειτουργίας **e-Κ.Δ.Β.Μ.** ως εναλλακτική δομή, ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες των Δήμων που έχουν λίγους κατοίκους, είναι δυσπρόσιτοι και παρουσιάζουν μεγάλη γεωγραφική διασπορά, με μειωμένο διοικητικό και εκπαιδευτικό κόστος.
- > Αξιοποιεί τις ΤΠΕ για την εκπαίδευση εκπαιδευτών και στελεχών, μειώνοντας το κόστος και βελτιώνει τις δυνατότητες συνεργασίας των στελεχών με τη χρήση διαδικτυακών επικοινωνιακών εργαλείων (τηλεδιασκέψεις, Instant Messaging, συνεργατικά εργαλεία κλπ).
- > Η ΓΓΔΒΜ, ως φορέας πρότασης και χρηματοδότησης, επιχορηγεί το ΙΝΕΔΙΒΙΜ, που είναι ο φορέας υλοποίησης του έργου, με ποσό ύψους 6.205.000,00 ευρώ. Στον σχεδιασμό υπάρχει συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου.

Στο πλαίσιο της ανάπτυξης των προαναφερόμενων Προγραμμάτων, από το Μάρτιο του 2012, δημοσιεύτηκε από τη ΓΓΔΒΜ και το ΙΝΕΔΙΒΙΜ ανοικτή πρόσκληση προς όλους τους Δήμους, για ίδρυση και λειτουργία ΚΔΒΜ καθώς και ένταξή τους στις Πράξεις. Μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου ανταποκρίθηκαν και εντάχθηκαν συνολικά **121 Δήμοι**.

Στην πρόσκληση δεύτερης φάσης, η οποία ολοκληρώθηκε, μετά από παράταση, στις 14.1.2013, υπέβαλαν αίτηση ένταξης άλλοι **94 Δήμοι**, ενώ **56 Δήμοι** από τους 59 των Περιφερειών Στερεάς Ελλάδας και Νοτίου Αιγαίου, που χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους, ανταποκρίθηκαν σε αντίστοιχη ανοικτή πρόσκληση. Με όλους τους Δήμους αυτούς, όπως και με τους Δήμους της πρώτης φάσης, προωθείται η από κοινού υπογραφή Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ ΓΓΔΒΜ, ΙΝΕΔΙΒΙΜ και Δήμου.

3.1.4 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Στο πλαίσιο της συνεργασίας της με διεθνείς και ευρωπαϊκούς φορείς και οργανισμούς, η ΓΓΔΒΜ δραστηριοποιήθηκε κατά το έτος 2012 τόσο σε επίπεδο συμμετοχής σε συναντήσεις των επιτροπών και ομάδων εργασίας, στις οποίες εμπλέκεται, όσο και σε επίπεδο επεξεργασίας προτάσεων και θέσεων και καταγραφής της προόδου στο χώρο της ΔΒΜ σε πολιτικά κείμενα. Ειδικότερα:

- > Η ΓΓΔΒΜ υπέβαλε στις 27 Φεβρουαρίου 2012 την **Εθνική Έκθεση Προόδου στο Πλαίσιο Πολιτικής της Belem**, την οποία συνυπέγραψε η ελληνική αντιπροσωπεία στη συνδιάσκεψη. Η έκθεση υποβλήθηκε μέσω της Διεύθυνσης Διεθνών Οργανισμών της κεντρικής υπηρεσίας του ΥΠΑΙΘΠΑ και της Ελλη-

νικής Εθνικής Επιτροπής της UNESCO και βρίσκεται αναρτημένη στον δικτυακό τόπο του Ινστιτούτου του Αμβούργου.

- > Η Ελλάδα συμμετέχει στη δεύτερη φάση του **PIAAC (2012-2016)** μέσω της σύμπραξης της ΓΓΔΒΜ, του ΕΚΚΕ (Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών), της ΕΛΣΤΑΤ (Ελληνικής Στατιστικής Αρχής) και του ΕΟΠ-ΠΕΠ. Το έργο συγχρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ και από τον κρατικό προϋπολογισμό. Η ΓΓΔΒΜ είναι δικαιούχος της Πράξης και έχει την ευθύνη στη σύμπραξη για τη δημοσιότητα και τη διάδοση των αποτελεσμάτων. Το ΕΚΚΕ έχει αναλάβει την οργάνωση και επιστημονική υποστήριξη της πανελλαδικής έρευνας. Η ΕΛΣΤΑΤ έχει την ευθύνη της δειγματοληψίας και ο ΕΟΠΠΕΠ της διαχείρισης και παρακολούθησης της Πράξης, η οποία χρηματοδοτείται από το ΕΠ ΕΔΒΜ. Η πιλοτική έρευνα PIAAC θα πραγματοποιηθεί από τον Απρίλιο έως τον Ιούνιο του 2013 και η κυρίως έρευνα θα πραγματοποιηθεί από τον Απρίλιο έως τον Σεπτέμβριο του 2014. Τα τελικά αποτελέσματα της β' φάσης θα ανακοινωθούν από τον ΟΟΣΑ τον Οκτώβριο του 2016.
- > Η ΓΓΔΒΜ επανυπέβαλε αίτηση για διετές πρόγραμμα υλοποίησης των στόχων της **Ανανεωμένης Ατζέντας** στην Ελλάδα, η οποία έγινε δεκτή από την ΕΑΣΕΑ. Οι δράσεις θα υλοποιηθούν από τον Οκτώβριο του 2012 ως τον Δεκέμβριο του 2014 και περιλαμβάνουν τη διενέργεια 12 σεμιναρίων και μιας Συνδιάσκεψης σε όλη την Ελλάδα, σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση, τους κοινωνικούς εταίρους και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών. Ομάδα στόχος των δράσεων είναι οι πολίτες με χαμηλά προσόντα και δεξιότητες, οι οποίοι θα υποστηριχθούν για την (επαν)ένταξή τους στην εκπαίδευση / κατάρτιση / απασχόληση, σε συνεργασία με την τοπική κοινωνία μέσα σε ένα πλαίσιο βιώσιμης ανάπτυξης.
- > Επιπρόσθετα, η ΓΓΔΒΜ σε συνεργασία με το Δήμο Θεσσαλονίκης επεξεργάστηκε και υπέβαλε πρόταση στο έργο «**Balancing supply and demand of the professional skills needed in the interregional area**» με ακρωνύμιο «SKILLS BALANCING», ως επικεφαλής εταίρος σε σχέδιο εταιρικής συνεργασίας στο πλαίσιο της τρίτης πρόσκλησης υποβολής προτάσεων σε προτάσεις στρατηγικών έργων του Προγράμματος Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας «Ελλάδα-Βουλγαρία 2007-2013». Το έργο εντάσσεται στον Άξονα Προτεραιότητας 3, Ανταγωνιστικότητα και Ανθρώπινοι Πόροι – Μέτρο 1, Υποστήριξη του Ανθρώπινου Δυναμικού / Υποστήριξη Προπαρασκευαστικών Δράσεων ενόψει της Ανοιχτής Αγοράς Εργασίας. Στόχος του έργου είναι η δημιουργία μοντέλου πρόγνωσης της προσφοράς και της ζήτησης των δεξιοτήτων και της απασχόλησης («Χάρτα Δεξιοτήτων») στην ευρύτερη διασυνοριακή περιοχή, καθώς και εργαλεία παρέμβασης στο χώρο της αγοράς εργασίας. Το μοντέλο θα επιτρέπει την εξαγωγή συμπερασμάτων περί των μελλοντικών τάσεων της προσφοράς και ζήτησης των δεξιοτήτων και της απασχόλησης, που ενδέχεται να υπάρχουν στην ευρύτερη περιοχή παρέμβασης.

3.2 ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΠΟΥ ΑΣΚΟΥΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΔΒΜ

Με τον Ν. 3879/2010 ορίζονται οι Περιφέρειες της χώρας ως φορείς διοίκησης στο Εθνικό Δίκτυο Διά Βίου Μάθησης. Στο πλαίσιο αυτό καλούνται να διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο στην αποκέντρωση, την ενίσχυση και την αναβάθμιση των ευκαιριών ΔΒΜ που παρέχονται στους πολίτες και να τις καταστήσουν πιο προσβάσιμες και πιο εύστοχες. Με το Εθνικό Πρόγραμμα ΔΒΜ, διασφαλίζεται ο ενιαίος προγραμματισμός των δράσεων ΔΒΜ και ταυτόχρονα αποκεντρώνεται η εξειδίκευση του προγραμματισμού σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Κάθε περιφέρεια καταρτίζει, στο πλαίσιο του περιφερειακού αναπτυξιακού προγράμματός της, το **Περιφερειακό Πρόγραμμα ΔΒΜ**, το οποίο περιλαμβάνει ιδίως επενδύσεις, προγράμματα ή επί μέρους δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και γενικότερα δράσεις εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής ΔΒΜ σε περιφερειακό επίπεδο.

Η αναβάθμιση αυτή του ρόλου της Περιφέρειας στα θέματα ΔΒΜ, επιτελείται με αργούς ρυθμούς, καθώς απαιτεί τεχνογνωσία και υποστήριξη σε επίπεδο υλικών και άυλων πόρων. Ωστόσο, προγράμματα ΔΒΜ εφαρμόζονται από το σύνολο των Περιφερειών της χώρας. Σε αυτήν την πρώτη καταγραφή, δεν κατέστη εφικτή η συγκέντρωση ή η συμπερίληψη στοιχείων για τις Περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου και Κεντρικής Μακεδονίας.

3.2.1 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Η Περιφέρεια Αττικής έχει εγκεκριμένα προγράμματα που θα υλοποιηθούν το 2013. Πιο συγκεκριμένα:

■ Προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης με φορέα προκήρυξης το Υπουργείο Εργασίας

- > «Στέλεχος οργάνωσης προγραμμάτων ανακύκλωσης και ευαισθητοποίησης κοινού». Αριθμός εκπαιδευόμενων ανά τμήμα: 24 άτομα. Προϋπολογισμός: 345.600 ευρώ
- > «Κατάρτιση ανέργων σε βασικές δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ (2 προγράμματα)». Αριθμός εκπαιδευμένων: 40 άτομα. Προϋπολογισμός: 39.600 ευρώ
- > «Κατάρτιση σε βασικές αρχές οργάνωσης, διοίκησης, λειτουργίας μικρομεσαίας επιχείρησης, με αντικείμενο την εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων». Αριθμός εκπαιδευόμενων: 20 άτομα. Προϋπολογισμός: 13.779 ευρώ
- > «Κατάρτιση σε θέματα ανάπτυξης κοινωνικής επιχειρηματικότητας, με αντικείμενο την εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων». Αριθμός εκπαιδευόμενων: 40 άτομα. Προϋπολογισμός: 22.879 ευρώ
- > «Κατάρτιση σε θέματα εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων, επιδιόρθωσης και επαναχρησιμοποίησης προϊόντων και ανακύκλωσης υλικών». Αριθμός εκπαιδευόμενων: 80 άτομα. Προϋπολογισμός: 99.838 ευρώ.

3.2.2 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας έχει υλοποιήσει τα παρακάτω προγράμματα σε συνεργασία με διάφορους φορείς προκήρυξης για το έτος 2012:

■ «Πλήρης ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών» – Τοπικές Δράσεις Κοινωνικής Ένταξης για ευάλωτες ομάδες (ΤοπΕΚΟ). Πρόγραμμα «Αυτοματισμός Γραφείου με τη χρήση Η/Υ»

Περιλαμβάνεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», Άξονας Προτεραιότητας 4 με φορέα υλοποίησης την Αναπτυξιακή Σύμπραξη «Α.Σ. ΦΘΙΑ».

Στο πλαίσιο της Δράσης 7 για Επαγγελματική Κατάρτιση των ομάδων στόχων προβλέπεται η υλοποίηση προγράμματος του Σχεδίου με τίτλο: «Αυτοματισμός Γραφείου με τη χρήση Η/Υ» με φορέα υλοποίησης το ΚΕΚ Π.Ε. Φθιώτιδας. Η δράση έχει ως στόχο να επιτύχει ή και να αυξήσει την απασχολησιμότητα των ωφελούμενων προκειμένου να είναι σε θέση να διεκδικήσουν και να εξασφαλίσουν θέσεις απασχόλησης. Αφορά σε κατάρτιση 20 ανέργων προερχόμενων από ευπαθείς ομάδες της περιοχής παρέμβασης, οι οποίοι θα επιμορφωθούν σε θέματα πληροφορικής, με έμφαση στη χρήση των βασικών εφαρμογών που εξασφαλίζουν την πλήρη εκμετάλλευση των Η/Υ στο σύγχρονο γραφείο. Επιπρόσθετα πραγματοποιείται ενημέρωση – εκπαίδευση των καταρτιζόμενων στις τεχνικές αναζήτησης εργασίας, στις βασικές αρχές εργατικής νομοθεσίας σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας. Μετά το τέλος του προγράμματος οι καταρτιζόμενοι έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν το Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Κατάρτισης στους Η/Υ ECDL (European Computer Driving License) μετά τη διενέργεια εξετάσεων σε πιστοποιημένα κέντρα. Το κόστος ανά καταρτιζόμενο θα καλυφθεί μέσω του προγράμματος.

■ Πρόγραμμα «Τεχνικός Βιολογικής και Οικολογικής Γεωργίας»

Φορέας προκήρυξης είναι το Υπουργείο Εργασίας – Ειδική Υπηρεσία εφαρμογής συγχρηματοδοτούμενων ενεργειών από το Ε.Κ.Τ. Πρόκειται για κατάρτιση ανέργων με φορέα υλοποίησης το Κ.Ε.Κ. Π.Ε. Βοιωτίας. Σύνολο ωρών: 800. Προϋπολογισμός: 259.200 ευρώ. Η Δράση υλοποιείται στα πλαίσια των Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» και «Διά Βίου Μάθηση» – Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού».

■ Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» και «Διά Βίου Μάθηση»

Έχει εκχωρηθεί ποσό 2.200.000,00 ευρώ για δράσεις ΤοπΣΑ (Τοπικά Σχέδια για την Απασχόληση). Οι υποβληθείσες προτάσεις είναι στη φάση της αξιολόγησης.

3.2.3 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ

■ Προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης το 2012, με φορέα προκήρυξης τον ΟΑΕΔ και το Υπουργείο Εργασίας, στην κατηγορία της *Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης* έχει υλοποιήσει τις παρακάτω δράσεις:

- > «Τεχνικές Πωλήσεων»: Αριθμός εκπαιδευόμενων: 18 άτομα. Προϋπολογισμός: 26.600 ευρώ.
- > «Επιχορήγηση με επιταγές κατάρτισης (Training Voucher) καταρτίσεις και πιστοποιήσεις ανέργων σε βασικές δεξιότητες χρήσης Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνιών που θα πραγματοποιηθεί από πιστοποιημένα ΚΕΚ»: Αριθμός εκπαιδευόμενων: 55 άτομα. Προϋπολογισμός: 38.500 ευρώ.

■ Προγράμματα Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων

Στον τομέα της Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων, η περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, και ειδικότερα η περιφερειακή ενότητα Καβάλας, υλοποιεί το πρόγραμμα «Εκμάθηση Ελληνικής Γλώσσας». Αριθμός εκπαιδευόμενων: 15 άτομα. Προϋπολογισμός: 3.060 ευρώ.

3.2.4 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

■ Προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης

- > «Κατάρτιση ανέργων σε βασικές δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ»: 10 προγράμματα με φορέα προκήρυξης το Υπουργείο Εργασίας. Συνολικός αριθμός καταρτιζόμενων: 200. Προϋπολογισμός: 198.000 ευρώ.
- > «Επιχορήγηση με επιταγές κατάρτισης (Training Voucher) της κατάρτισης και πιστοποίησης ανέργων σε βασικές δεξιότητες χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ)», εγκεκριμένα προγράμματα που θα υλοποιηθούν το 2013. Αριθμός καταρτιζόμενων: 25 άτομα. Προϋπολογισμός: 17.500 ευρώ.

■ «Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης – LEONARDO DA VINCI – Δράση: Πολυμερή Σχέδια Μεταφοράς Καινοτομίας»

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, με φορέα προκήρυξης το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, υλοποιεί δράση που αφορά στην παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού και μέσων. Ο τίτλος του προγράμματος είναι: «Reintroduction upon rural agricultural lands of innovative training of entrepreneurs on return». Ο προϋπολογισμός της δράσης ανέρχεται στα 400.000 ευρώ.

3.2.5 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

■ Προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης

- > «Κατάρτιση ανέργων σε βασικές δεξιότητες χρήσης Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνιών (Τύπου 1)», με φορέα προκήρυξης το Υπουργείο Εργασίας. Συνολικός αριθμός καταρτιζόμενων: 40 άτομα. Προϋπολογισμός: 39.600 ευρώ.
- > «Κατάρτιση ανέργων σε βασικές δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ», εγκεκριμένο πρόγραμμα με φορέα προκήρυξης το Υπουργείο Εργασίας που θα υλοποιηθεί το 2013. Αριθμός εκπαιδευόμενων: 20 άτομα. Προϋπολογισμός: 19.800 ευρώ.

3.2.6 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

■ Προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης

Η Περιφέρεια Ηπείρου το 2012 με φορέα προκήρυξης το Υπουργείο Εργασίας, και συγκεκριμένα τον ΟΑΕΔ, και συνολικό αριθμό εκπαιδευομένων 50 άτομα έχει υλοποιήσει τις εξής δράσεις:

- > «Πωλήσεις – δημόσιες σχέσεις, προβολή»
- > «Σύγχρονες τεχνικές πωλήσεων»
- > «Επικοινωνία και προώθηση προϊόντων»
- > «Marketing».

Στο ίδιο πλαίσιο η Περιφέρεια έχει εγκεκριμένα Προγράμματα που θα υλοποιηθούν το 2013, με φορείς προκήρυξης το Υπουργείο Εργασίας και τον ΟΑΕΔ:

- > «Κατάρτιση ανέργων σε βασικές δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ». Αριθμός εκπαιδευόμενων: 20 άτομα. Προϋπολογισμός: 19.800 ευρώ.
- > «Κατάρτιση ανέργων σε βασικές δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ» με Voucher. Αριθμός εκπαιδευόμενων: 18 άτομα. Προϋπολογισμός: 12.600 ευρώ.

3.2.7 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

■ Προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας το 2012, με φορέα προκήρυξης το Υπουργείο Εργασίας, έχει υλοποιήσει τις εξής δράσεις κατάρτισης:

- > «Τοπικές παραδοσιακές επαγγελματικές δραστηριότητες»
- > «Τεχνικός βιολογικής και οικολογικής γεωργίας»

Αριθμός εκπαιδευόμενων ανά τμήμα: 23 άτομα. Προϋπολογισμός: 298.080 ευρώ. Τα δύο αυτά προγράμματα αφορούν συνεχιζόμενη κατάρτιση για τα πράσινα επαγγέλματα.

Επιπρόσθετα, η Περιφέρεια Θεσσαλίας, με φορέα προκήρυξης το Υπουργείο Εργασίας, θα υλοποιήσει το 2013 τα εξής εγκεκριμένα προγράμματα:

- > «Εργάτες κατασκευής έργων φιλικών προς το περιβάλλον» (πράσινα επαγγέλματα). Αριθμός εκπαιδευόμενων ανά τμήμα: 23 άτομα. Προϋπολογισμός: 298.080 ευρώ
- > «Σερβιτόρος» (θέματα τουρισμού). Αριθμός εκπαιδευόμενων ανά τμήμα: 25 άτομα. Προϋπολογισμός: 324.000 ευρώ
- > «Κατάρτιση ανέργων σε βασικές δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ». Αριθμός προγραμμάτων: 10. Συνολικός αριθμός εκπαιδευόμενων: 200. Προϋπολογισμός: 198.080 ευρώ.

3.2.8 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

■ Προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης

Η Περιφέρεια Ιόνιων Νήσων, με φορείς προκήρυξης τον ΟΑΕΔ και το Υπουργείο Εργασίας, το 2012 έχει υλοποιήσει τις παρακάτω δράσεις:

- > «Στέλεχος μηχανοργάνωσης τουριστικής επιχείρησης»
- > «Υποδοχή και εξυπηρέτηση πελατών ξενοδοχειακών μονάδων»

Αντικείμενο των προγραμμάτων αυτών είναι ο τουρισμός. Προϋπολογισμός: 460.800 ευρώ. Αριθμός εκπαιδευόμενων ανά τμήμα: 20 άτομα.

- > «Κατάρτιση ανέργων σε βασικές δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ». Αριθμός καταρτιζόμενων: 40 άτομα. Προϋπολογισμός: 39.600 ευρώ.
- > «Κατάρτιση ανέργων σε βασικές δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ». με Voucher. Αριθμός εκπαιδευόμενων: 16 άτομα. Προϋπολογισμός: 3.000 ευρώ

Επίσης, υλοποίησε το ακόλουθο πρόγραμμα που αφορά στα πράσινα επαγγέλματα:

- > «Αναβίωση και προώθηση προϊόντων από τις τοπικές παραδοσιακές δραστηριότητες της Λευκάδας», με προϋπολογισμό 259.200 ευρώ. Αριθμός εκπαιδευομένων ανά τμήμα: 20 άτομα.

3.2.9 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Η Περιφέρεια Κρήτης υλοποίησε το 2012 δράσεις Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης με φορείς προκήρυξης το Υπουργείο Περιβάλλοντος, το Υπουργείο Εργασίας, καθώς και την ίδια την Περιφέρεια. Στη συνέχεια παρουσιάζονται μερικά από τα προγράμματα αυτά.

■ Προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης

- > «Ενεργειακοί Επιθεωρητές». Φορέας προκήρυξης το ΥΠΕΚΑ. Επιμορφώθηκαν 110 άτομα.
- > «Κατάρτιση ανέργων σε βασικές δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ με Voucher». Φορέας προκήρυξης ΟΑΕΔ. Αριθμός καταρτισθέντων: 64 άτομα. Προϋπολογισμός: 44.800 ευρώ.
- > Ξένες γλώσσες και δεξιότητες χρήσης Η/Υ. Αριθμός καταρτιζόμενων: 150 άτομα. Προϋπολογισμός: 84.000 ευρώ. Φορέας προκήρυξης: ΟΑΕΔ σε συνεργασία με την Ένωση Τουριστικών Καταλυμάτων «Ο Ξένιος Ζευς» και το Σωματείο Ξενοδοχοϋπαλλήλων και Υπαλλήλων Συναφών Επαγγελμάτων Ν. Ρεθύμνου.

3.2.10 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου υλοποιεί προγράμματα Διά Βίου Μάθησης στον τομέα της Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων με ίδιους πόρους και δράσεις Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης με φορέα προκήρυξης το Υπουργείο Εργασίας.

■ Προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης

Σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας εφαρμόζει πρόγραμμα με τίτλο «Πωλητής οικολογικών τροφίμων και άλλων ειδών», με 20 άτομα ανά τμήμα και προϋπολογισμό 196.000 ευρώ.

■ Προγράμματα Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου υλοποίησε προγράμματα που αφορούν σε δράσεις πολιτισμού και παραδοσιακών τεχνών, τουριστικά επαγγέλματα, δράσεις επιχειρηματικότητας, οικονομίας, νέων τεχνολογιών και δράσεις για τα πράσινα επαγγέλματα, καθώς και προγράμματα που απευθύνονται σε άτομα με ειδικές ανάγκες. Συνολικός αριθμός εκπαιδευομένων: 1.091.

3.3 ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΠΟΥ ΑΣΚΟΥΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΔΒΜ

Στο πλαίσιο της αποκέντρωσης των πολιτικών εκπαίδευσης και ιδιαίτερα εκείνων της ΔΒΜ, σύμφωνα με τον Ν. 3879/2010, οι Δήμοι αναλαμβάνουν να διαμορφώσουν βάσει εκτίμησης των αναγκών του πληθυσμού τους και σε συνδυασμό με το τοπικό, το εθνικό, αλλά και το διεθνές περιβάλλον της αγοράς εργασίας, τα προγράμματα εκείνα που θα απαντήσουν εύστοχα και αποτελεσματικά, με όρους ισοτιμίας στην πρόσβαση, στις ανάγκες συνεχιζόμενης κατάρτισης και εκπαίδευσης ενηλίκων.

Η ανάληψη της σημαντικής αυτής ευθύνης από την τοπική αυτοδιοίκηση απαιτεί προετοιμασία και οργάνωση, ώστε να οδηγήσει στα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα. Επειδή οι Δήμοι ήταν στην πλειονότητά τους ανέτοιμοι να υλοποιήσουν άμεσα τις απαραίτητες για τον νέο τους ρόλο ενέργειες, οι διαδικασίες οργάνωσης των υποδομών και απόκτησης / προσέλκυσης της τεχνογνωσίας βρίσκονται σε εξέλιξη. Ήδη, όπως προαναφέρεται στο παρόν κείμενο, έχει δρομολογηθεί η λειτουργία Κέντρων Διά Βίου Μάθησης σε πολλούς Δήμους.

Στο πλαίσιο της παρούσας έκθεσης παρουσιάζονται ενδεικτικά οι δράσεις των Δήμων Αθήνας και Θεσσαλονίκης.

3.3.1 ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Οργανισμός Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΟΠΑΝΔΑ)

Ο Οργανισμός Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΟΠΑΝΔΑ) επιδιώκει μέσα από τα προγράμματά του να αναπτυχθούν νέες κοινωνικές προοπτικές που θα προάγουν τις έννοιες της συλλογικότητας, της καινοτομίας, της ουσιαστικής ανθρώπινης επικοινωνίας, του εθελοντισμού, της ψυχοκινητικής υποστήριξης. Στις δράσεις που υλοποιεί ο ΟΠΑΝΔΑ συγκαταλέγονται δραστηριότητες που αφορούν ενήλικες, νέους και παιδιά. Στην παρούσα έκθεση γίνεται αναφορά μόνο στις δράσεις που αφορούν ενήλικες.

■ Δράσεις Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων

Οι δράσεις γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων ξεκινούν τον Οκτώβριο κάθε έτους και ολοκληρώνονται τον Ιούνιο. Ο συνολικός προϋπολογισμός για κάθε δράση ανέρχεται στα 6.000 ευρώ για αναλώσιμα υλικά και τα προγράμματα πραγματοποιούνται από υπαλλήλους του Οργανισμού. Η θεματολογία τους είναι:

- > Εικαστικά – Ζωγραφική: Το πρόγραμμα πραγματοποιείται σε 3 Πολιτιστικά Κέντρα του Δήμου Αθηναίων (Άνω Πετραλώνων, Λ. Αλεξάνδρας και Γκράβας) και ωφελούνται 150 άτομα ανά περίοδο.
- > Θέατρο ενηλίκων: Οι συμμετέχοντες έρχονται σε επαφή με την υποκριτική τέχνη, τον χώρο του Θεάτρου και τη θεατρική ιστορία του τόπου μας και συμμετέχουν σε ερασιτεχνικές θεατρικές παραστάσεις. Το πρόγραμμα πραγματοποιείται σε 8 Πολιτιστικά Κέντρα του Δήμου Αθηναίων (Άνω Πετραλώνων, Κάτω Πατησίων, Σεπολίων, Γκράβας, Αγίου Ελευθερίου, Ευελπίδων, Κυψέλης και Λ. Αλεξάνδρας) και ωφελούνται 150 άτομα ανά περίοδο.
- > Ελληνικοί παραδοσιακοί χοροί: Το πρόγραμμα πραγματοποιείται σε 13 Πολιτιστικά Κέντρα του Δήμου Αθηναίων (Άνω και Κάτω Πετραλώνων, Σεπολίων, Κάτω Πατησίων, Ευελπίδων, Γκράβας, Αγίου Ελευθερίου, Κυψέλης, Λ. Αλεξάνδρας, Βαφειοσωρίου, Νορντάου) και στο Γυμναστήριο Πρέκα, και ωφελούνται 55 άτομα ανά περίοδο.
- > «Πλάθω πηλό»: Οι συμμετέχοντες έρχονται σε επαφή με την αγγειοπλαστική, φτιάχνουν μικροκατασκευές. Το πρόγραμμα πραγματοποιείται στο Κέντρο Πηλού και ωφελούνται 50 άτομα ανά περίοδο.

■ Προγράμματα – Δραστηριότητες για ΑμεΑ (19-40 ετών)

- > Εικαστικά
- > Θέατρο – Μουσικοκινητική έκφραση
- > Ελληνικοί παραδοσιακοί χοροί

Οι δραστηριότητες για ΑμεΑ πραγματοποιούνται στο Πολιτιστικό Κέντρο Εξαρχείων και ωφελούνται 50 άτομα ανά περίοδο και ανά δράση. Ξεκινούν τον Οκτώβριο κάθε έτους και ολοκληρώνονται τον Ιούνιο. Ο συνολικός προϋπολογισμός για κάθε δράση ανέρχεται στα 6.000 ευρώ για αναλώσιμα υλικά και τα προγράμματα πραγματοποιούνται από υπαλλήλους του Οργανισμού.

■ Άλλες Δράσεις Γενικής Εκπαίδευσης

- > **Βιβλιοθήκες:** Στον ΟΠΑΝΔΑ υπάγονται τρεις βιβλιοθήκες η Κεντρική Δημοτική Βιβλιοθήκη, η Βιβλιοθήκη Ιωαννείου Πνευματικού Κέντρου (Πανόρμου) και η Μουσική Βιβλιοθήκη. Στην Κεντρική Δημοτική Βιβλιοθήκη πραγματοποιούνται οι παρακάτω δραστηριότητες:
  - Λέσχη Ανάγνωσης
  - Συνεργασία με το Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Από τον Απρίλιο του 2012 φιλοξενούνται στους χώρους της Κεντρικής Βιβλιοθήκης συναντήσεις και σεμινάρια του Δικτύου για τα Δικαιώματα του Παιδιού με επιστήμονες, φοιτητές, γονείς και εκπαιδευτικούς και εθελοντές.
  - Δανειστικοί Σάκοι «Βιβλία σε ρόδες». Από τον Δεκέμβριο 2010, συνεργασία της Κεντρικής Βιβλιοθήκης, με την οργάνωση ΠΥΡΝΑ, τον εκδοτικό οίκο Καλειδοσκόπιο και την Α΄ Δ/ση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Αθήνας για τον δανεισμό σε δημοτικά σχολεία του Δήμου της Αθήνας δώδεκα σάκων με βιβλία γύρω από τρεις διαφορετικές θεματικές ενότητες.
  - Ξεναγήσεις στη διαρκή έκθεση του κου Δ. Βαλάση «Η ιστορία της γραφής και του βιβλίου: Από το σκληρό βράχο στον σκληρό δίσκο», από ειδικά εκπαιδευμένους βιβλιοθηκονόμους.
- > **Πολιτιστικό Κέντρο «Μελίνα»:** Από το 2011 υλοποιεί σειρά από δράσεις – ξεναγήσεις οι οποίες πραγματοποιούνται από υπαλλήλους του ΟΠΑΝΔΑ στις μόνιμες εκθέσεις:
  - Οδοιπορικό στην Παλιά Αθήνα, αναπαράσταση μιας Αθηναϊκής γειτονιάς στις αρχές του 20ού αιώνα, με αυθεντικά αντικείμενα (συλλογή του Ελληνικού Λογοτεχνικού και Ιστορικού Αρχείου – Ε.Λ.Ι.Α.). Το 2012 συμμετείχαν στη δράση 2.974 άτομα, με δείκτες προόδου τα 9.000 άτομα μέχρι το 2015.
  - Συλλογή Θεάτρου Σκιών «Χαρίδημος»: Το 2012 συμμετείχαν στη δράση 3.384 άτομα, με δείκτες προόδου τα 9.000 άτομα μέχρι το 2015.
- > **Δημοτική Πινακοθήκη:** Πραγματοποιούνται ξεναγήσεις στη μόνιμη συλλογή και στις περιοδικές εκθέσεις. Έχουν συνταχθεί δίγλωσσες ετικέτες και κείμενα σε ψηφιακή μορφή (ελληνικά και αγγλικά), δίγλωσσο έντυπο (φυλλάδιο) καθώς και δίγλωσσο έντυπο κατατοπιστικός οδηγός. Το 2012 συμμετείχαν στην δράση 700 άτομα, με δείκτες προόδου τα 5.000 άτομα μέχρι το 2015.
- > **Μουσείο Λαϊκής Τέχνης και Παράδοσης:** Υλοποιούνται δράσεις Άτυπης Μάθησης, όπως ξεναγήσεις για τη ζωή της Αγγελικής Χατζημιχάλη και την ελληνική λαϊκή παράδοση και παρέχεται υλικό σε λαογράφους – ερευνητές, εκπαιδευτικούς και σπουδαστές μέσω της εξειδικευμένης βιβλιοθήκης του. Οι ξεναγήσεις πραγματοποιούνται από υπαλλήλους του οργανισμού και το 2012 συμμετείχαν 5000 άτομα, με δείκτες προόδου μέχρι το 2015 τα 25.000 άτομα, ενώ στη λαογραφική βιβλιοθήκη οι δείκτες προόδου μέχρι το 2015 είναι τα 1000 άτομα.

Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Δήμου Αθηναίων – Α.Ε. Ο.Τ.Α.

■ Προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης

- > «**Συμπεριφορά – Επικοινωνία με τον πολίτη**» (2 προγράμματα): Εκπαίδευση εκατόν πενήντα επτά (157) υπαλλήλων από διάφορες υπηρεσίες του Δήμου Αθηναίων, ανεξαρτήτως ιεραρχικού επιπέδου ή δραστηριότητας, με αντικείμενο τη βελτίωση της ικανότητας κατανόησης των άλλων (δημοτών και συναδέλφων), καθώς και την αύξηση της αποτελεσματικότητάς τους στην επίτευξη των καθηκόντων τους, με ανταποδοτικό τρόπο. Οργανώθηκαν και υλοποιήθηκαν 8 τμήματα των 20 ατόμων, διάρκειας

40 ωρών έκαστο, σε συνεργασία με το Τμήμα Εκπαίδευσης – Στατιστικής – Υγιεινής και Ασφάλειας Προσωπικού της Διεύθυνσης Ανθρωπίνου Δυναμικού του Δήμου Αθηναίων, κατά τα διαστήματα 13.2.2012 έως 16.3.2012 και 25.6.2012 έως 20.7.2012. Οι βασικές ενότητες των προγραμμάτων ήταν: Εισαγωγή στην Επικοινωνία, Αντίληψη, Συναισθηματική Νοημοσύνη, Ομαδική Εργασία, Αντιμετώπιση Συγκρούσεων, Τύποι Συμπεριφοράς, Συναλλακτική Ανάλυση. Το πρόγραμμα χρηματοδοτήθηκε από τον Δήμο Αθηναίων και οι δαπάνες ανήλθαν στο ποσό των 82.080 ευρώ.

- > **«Εφαρμογές γραφείου για τις ανάγκες του Δήμου με περαιτέρω πιστοποίηση γνώσεων Η/Υ»** (2 προγράμματα): Εκπαίδευση εκατόν δεκαεπτά (117) υπαλλήλων από διάφορες υπηρεσίες του Δήμου Αθηναίων για την κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών σε εφαρμογές πληροφορικής, με στόχο την προώθηση της χρήσης ΤΠΕ στην εργασία, την απλούστευση διοικητικών, επικοινωνιακών κλπ διαδικασιών αλλά και την πιστοποίηση των αποκτηθεισών γνώσεων. Οργανώθηκαν και υλοποιήθηκαν 6 τμήματα των 20 ατόμων, διάρκειας 50 ωρών έκαστο, σε συνεργασία με το Τμήμα Εκπαίδευσης – Στατιστικής – Υγιεινής και Ασφάλειας Προσωπικού της Διεύθυνσης Ανθρωπίνου Δυναμικού του Δήμου Αθηναίων, κατά τα διαστήματα 13.2.2012 έως 16.3.2012 και 25.6.2012 έως 20.7.2012. Οι βασικές ενότητες των προγραμμάτων ήταν: Εισαγωγή στους Η/Υ, Διαχείριση Αρχείων, Επεξεργασία κειμένου, Υπολογιστικά φύλλα, Εφαρμογές στο διαδίκτυο, Εφαρμογές γραφείου με τη χρήση Η/Υ. Μετά τη λήξη του προγράμματος οι εκπαιδευθέντες συμμετείχαν σε διαδικασία πιστοποίησης. Τα προγράμματα χρηματοδοτήθηκαν από τον Δήμο Αθηναίων και οι δαπάνες ανήλθαν συνολικά στο ποσό των 87.750 ευρώ.
- > **«Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ»** (2 προγράμματα): Εκπαίδευση εκατόν πενήντα τριών (153) υπαλλήλων από διάφορες υπηρεσίες του Δήμου Αθηναίων με αντικείμενο την εφαρμογή του Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» και τις σημαντικές αλλαγές που αυτός επέφερε, τόσο σε επίπεδο οργάνωσης, όσο και σε επίπεδο αρμοδιοτήτων των νέων ΟΤΑ. Οργανώθηκαν και υλοποιήθηκαν 8 τμήματα των 20 ατόμων, διάρκειας 40 ωρών σε συνεργασία με το Τμήμα Εκπαίδευσης – Στατιστικής – Υγιεινής και Ασφάλειας Προσωπικού της Διεύθυνσης Ανθρωπίνου Δυναμικού του Δήμου Αθηναίων, κατά τα διαστήματα 13.2.2012 έως 16.3.2012 και 25.6.2012 έως 20.7.2012. Οι βασικές ενότητες των προγραμμάτων ήταν: Καλλικράτης – Εισαγωγή και Θεσμικό πλαίσιο, Αρμοδιότητες Δήμων, Μεταφορά αρμοδιοτήτων, Νομικά Πρόσωπα, Οικονομικά Δήμων, Προγραμματισμοί – Προϋπολογισμοί ΟΤΑ, Σύστημα διακυβέρνησης, Συγκρότηση Οργάνων, Έσοδα, Αρμοδιότητες. Τα προγράμματα χρηματοδοτήθηκαν από τον Δήμο Αθηναίων και οι δαπάνες ανήλθαν στο ποσό των 82.620 ευρώ.
- > **«Χρονικός και Οικονομικός Προγραμματισμός στη διαχείριση έργων»** (3 τμήματα των 20 ατόμων, διάρκειας 50 ωρών έκαστο) και **«Εφαρμογές γραφείου για τις ανάγκες του Δήμου Αθηναίων»** (2 τμήματα των 20 ατόμων, διάρκειας 50 ωρών έκαστο): Εκπαίδευση ενενήντα πέντε (95) υπαλλήλων του Δήμου Αθηναίων κατά το διάστημα 12.11.2012 έως 21.12.2012. Τα προγράμματα χρηματοδοτήθηκαν από τον Δήμο Αθηναίων και το ΚΕΚ του Δ.Α. και οι δαπάνες ανήλθαν στο ποσό των 52.275 ευρώ για 2012 σε συνολικό προϋπολογισμό 104.550 ευρώ.
- > **«Συμπεριφορά – επικοινωνία με τον πολίτη»** και **«Βασικές γνώσεις πληροφορικής»**: Εκπαίδευση εκατό (100) υπαλλήλων του Δήμου Αθηναίων και είκοσι (20) υπαλλήλων του Οργανισμού Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας του Δήμου Αθηναίων με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, σε συνεργασία με το Τμήμα Εκπαίδευσης – Στατιστικής, Υγιεινής και Ασφάλειας Προσωπικού της Διεύθυνσης Ανθρωπίνου Δυναμικού του Δήμου Αθηναίων και το Τμήμα Εκπαίδευσης του ΟΠΑΝΔΑ. Τα προγράμματα βρίσκονται σε εξέλιξη (μέχρι το τέλος του 2012 οι ωφεληθέντες ήταν 54) και χρηματοδοτούνται από τον ειδικό λογαριασμό ΛΑΕΚ/ΟΑΕΔ, με προβλεπόμενη δαπάνη το ποσό των 173.676 ευρώ.
- > Ολοκληρώθηκε ήδη πρόγραμμα με θέμα **Βασικές γνώσεις πληροφορικής**, με 22 ωφεληθέντες υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στους οποίους δόθηκε η δυνατότητα συμμετοχής σε εξετάσεις πιστοποίησης γνώσεων Η/Υ.
- > **«Δυναμική παιδαγωγικής ομάδας – διαχείριση κρίσεων»**: 2 τμήματα διάρκειας 12 ωρών, για 40 υπαλλήλους του Δημοτικού Βρεφοκομείου με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

- > «**Οργάνωση και λειτουργία βρεφικών και νηπιακών τμημάτων**»: 2 τμήματα διάρκειας 12 ωρών, για 40 υπαλλήλους του Δημοτικού Βρεφοκομείου με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.
- > «**Εφαρμογή της μεθόδου project για τη διαχείριση της ένταξης των παιδιών με προβλήματα στους βρεφονηπιακούς σταθμούς του ΔΒΑ**»: 1 τμήμα διάρκειας 20 ωρών, για 20 υπαλλήλους του Δημοτικού Βρεφοκομείου με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.
- > «**Υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία**»: 1 τμήμα διάρκειας 12 ωρών, για 20 υπαλλήλους του Δημοτικού Βρεφοκομείου με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.
- > «**Βελτίωση δεξιοτήτων επικοινωνίας, ομαδικής συνεργασίας και διαχείριση συγκρούσεων**»: 1 τμήμα διάρκειας 16 ωρών, για 20 υπαλλήλους του Δημοτικού Βρεφοκομείου με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

Τα πέντε προηγούμενα προγράμματα, στα οποία συμμετείχαν εκατόν είκοσι εννιά (129) υπάλληλοι του Δημοτικού Βρεφοκομείου χρηματοδοτήθηκαν από τον ειδικό λογαριασμό ΛΑΕΚ/ΟΑΕΔ και οι δαπάνες ανήλθαν στο ποσό των 28.090 ευρώ.

- > «**Αλλάζουμε την πόλη**» (ΤΟΠΕΚΟ): Συμμετοχή στην Α.Σ. «Περισσότερο χρώμα στη ζωή μας (ΤΟΠΕΚΟ)– Αλλάζουμε την πόλη», με συντονιστή-εταίρο του έργου την Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Αθηνών, ενώ, εκτός του ΚΕΚΔΑ, συμμετέχουν ως εταίροι οι Εθελοντική Ανθρωπιστική Τάση – Ανθρωπομάνια, ΜΚΟ Αποστολή, Κέντρο Επιχείρησης και Καινοτομίας Αττικής – Bicosfattica, Κέντρο Ερευνών Πανεπιστημίου Πειραιά. Το ΚΕΚΔΑ συμμετέχει στις δράσεις: 1 (Εξειδικευμένη ανάλυση της αγοράς εργασίας) και 4 (Κατάρτιση – Επιμόρφωση). Πρόκειται να εκπαιδευτούν μέλη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (ΕΚΟ) στις τεχνικές ελαιοχρωματισμού με παράλληλη συμμετοχή τους σε ατομικές και ομαδικές συνεδρίες ψυχοκοινωνικής στήριξης, επαγγελματικού προσανατολισμού και ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας. Προβλέπεται να εκπαιδευτούν 80 άτομα. Διάρκεια προγράμματος: 1.7.2012-1.7.2014. Χρηματοδοτείται από ΕΣΠΑ και οι προβλεπόμενες δαπάνες ανέρχονται στο ποσό των 126.870,72 ευρώ, ενώ μέχρι το τέλος του 2012 έχουν δαπανηθεί 4.709,59 ευρώ.
- > «**Συνεπιχειρείν στην Αττική**» (ΤΟΠΕΚΟ): Συμμετοχή στην Α.Σ. «Συνεπιχειρείν στην Αττική – Ανάπτυξη της Κοινωνικής Οικονομίας για την υποστήριξη και ολοκληρωμένη ένταξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων στην Αττική», στη Δράση Κατάρτιση (ΤΟΠΕΚΟ). Με το έργο επιχειρείται ο συγκερασμός της εμπειρίας και της γνώσης φορέων για την καταπολέμηση της ανεργίας με στόχο την ανάπτυξη ενός επιχειρηματικού υποδείγματος απασχόλησης σε τομείς της κοινωνικής οικονομίας. Συντονιστής της Αναπτυξιακής Σύμπραξης είναι το Κέντρο Ανάπτυξης και Επιχειρηματικότητας του Δ.Α., ενώ συμμετέχουν ως εταίροι εκτός του ΚΕΚΔΑ, το Ίδρυμα Νεολαίας και Διά Βίου Μάθησης, η Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Αθηνών, το FourELEMENTS, το ΚΕΚ Επιμόρφωση. Διάρκεια προγράμματος: 1.7.2012-30.6.2014. Προβλέπεται να εκπαιδευτούν 20 άτομα. Χρηματοδοτείται από ΕΣΠΑ και οι προβλεπόμενες δαπάνες ανέρχονται στο ποσό των 23.892,4 ευρώ.
- > «**Ένταξη για όλους**»: Συμμετοχή στην Α.Σ. «ΠΡΟΔΡΑΣΗ – Στήριξη ανέργων και των οικογενειών τους που βρίσκονται στην κατάσταση φτώχειας, με προτεραιότητα την πρόληψη της παιδικής φτώχειας» (ΤΟΠΕΚΟ). Μέσω της παρέμβασης επιχειρείται η παράλληλη προσέγγιση και υποστήριξη ανέργων από ευάλωτες κοινωνικά ομάδες και υφιστάμενων επιχειρήσεων. Συντονιστής εταίρος είναι η Επιστημονική Εταιρεία για την Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη, ενώ συμμετέχουν ως εταίροι, εκτός του ΚΕΚΔΑ, οι Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Αθηνών, Εκπαιδευτικές και Συμβουλευτικές Υπηρεσίες ΔΙΑΣΤΑΣΗ, Σύνδεσμος Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης, Κοινωνική Οργάνωση υποστήριξης Νέων ΑΡΣΙΣ. Το ΚΕΚΔΑ συμμετέχει στις δράσεις 9 (Επαγγελματική Κατάρτιση), 11 (Πιστοποίηση προσόντων και δεξιοτήτων ωφελουμένων) και 16 (Επαγγελματική Συμβουλευτική). Διάρκεια προγράμματος: 1.7.2012-30.6.2014. Προβλέπεται να ωφεληθούν 100 άτομα. Χρηματοδοτείται από ΕΣΠΑ και οι προβλεπόμενες δαπάνες ανέρχονται στο ποσό των 23.892,4 ευρώ.
- > **Προγράμματα κατάρτισης Εκπαίδευσης Προσωπικού Ασφαλείας**: Το ΚΕΚΔΑ έχει αξιολογηθεί και πιστοποιηθεί από το Κέντρο Μελετών Ασφαλείας (ΚΕΜΕΑ) και σε συνεργασία μαζί του, οργανώνει προγράμματα κατάρτισης με σκοπό τη λήψη πιστοποιητικού τύπου Α, σύμφωνα με τις διατάξεις τις υπ' αριθμ. 4892/1/76-γ-17.07.2010 ΚΥΑ, για άτομα που εργάζονται ή επιθυμούν να εργαστούν ως προσω-

πικό ασφαλείας. Το Πιστοποιητικό Επαγγελματικής Κατάρτισης Α' επιπέδου της ειδικότητας Προσωπικό Ασφαλείας, του Κέντρου Μελετών Ασφαλείας (ΚΕ.ΜΕ.Α.) αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την έκδοση άδειας εργασίας για το προσωπικό ασφαλείας των Ιδιωτικών Επιχειρήσεων Παροχής Υπηρεσιών. Τα προγράμματα θα υλοποιηθούν σύμφωνα με το πλαίσιο που ορίζει το ΚΕΜΕΑ και υπό την εποπτεία του, από 30.11.2012 έως 31.12.2014. Η συνολική διάρκεια εκάστου προγράμματος είναι 105 ώρες και οι ωφελούμενοι 100. Η προβλεπόμενη δαπάνη είναι 30.000 ευρώ και καλύπτεται με ιδιωτική συμμετοχή.

- > **Επιμόρφωση ενεργειακών επιθεωρητών κτηρίων, λεβήτων και εγκαταστάσεων θέρμανσης:** Το ΚΕΚΔΑ, ως πιστοποιημένος φορέας υλοποίησης από το ΥΠΕΚΑ, έχει σχεδιάσει τη διενέργεια εκπαιδευτικών κύκλων για όλα τα προγράμματα ενεργειακών επιθεωρητών κτηρίων, εγκαταστάσεων θέρμανσης και κλιματισμού, στα οποία δύναται να συμμετάσχουν Προσωρινοί Ενεργειακοί Επιθεωρητές και μηχανικοί διαφόρων κλάδων. Η παρακολούθηση των προγραμμάτων αυτών αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση οριστικών αδειών για Ενεργειακούς Επιθεωρητές, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του ΠΔ 100/2010 (ΦΕΚ 177 Α') και της σχετικής ΚΥΑ «Εκπαίδευση και εξεταστική διαδικασία Ενεργειακών Επιθεωρητών» (ΦΕΚ 2406 Β'). Τα προγράμματα θα διαρκέσουν ως το τέλος του 2013 και στηρίζονται σε ιδιωτική οικονομική συμμετοχή. Μέχρι το τέλος του 2012 οι ωφεληθέντες είναι 243 και η δαπάνη ανέρχεται σε 80.000 ευρώ, ενώ προβλέπεται το ποσό των 130.000 ευρώ μέχρι την ολοκλήρωσή του.
- > **Εκμάθηση γνώσεων χειρισμού Η/Υ:** Το ΚΕΚΔΑ οργανώνει και υλοποιεί προγράμματα επιμόρφωσης με αντικείμενο την εκμάθηση χειρισμού Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, διαφόρων επιπέδων και ηλικιακών ομάδων, που καλύπτονται με ιδιωτική οικονομική συμμετοχή. Ειδικά για τα προγράμματα που απευθύνονται σε άτομα άνω των 55 ετών, δίνεται έμφαση στην εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες (βασική χρήση Η/Υ, αξιοποίηση διαδικτύου στην καθημερινή ζωή κλπ) σε επίπεδο αυτοεξυπηρέτησης. Με τη συνεργασία του με αναγνωρισμένους φορείς πιστοποίησης, δίνεται η δυνατότητα στους συμμετέχοντες να πιστοποιήσουν τις αποκτηθείσες γνώσεις. Στους συμμετέχοντες προσφέρεται κάθε δυνατή παροχή βοήθειας (συμπληρωματική διδασκαλία, αυτοεκπαίδευση, παροχή πρόσθετου εκπαιδευτικού υλικού) με στόχο την ολοκληρωμένη προετοιμασία τους για τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις πιστοποίησης.

■ Δράσεις Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων

«**Δράσεις στις γειτονιές**»: Ευαισθητοποίηση της κοινωνίας σε θέματα που άπτονται της ένταξης μεταναστών και ενδυνάμωση των νομίμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών μέσα από δράσεις στις γειτονιές. Στους στόχους των δράσεων συμπεριλαμβάνονται η δημιουργία κοινού χώρου αλληλεπίδρασης σε τοπικό επίπεδο, τόσο για τον γηγενή όσο και για τον μεταναστευτικό πληθυσμό, ο επαναπροσδιορισμός των σχέσεων στη γειτονιά –με δεδομένη την αλλαγή της φυσιογνωμίας που συντελέστηκε μετά την άφιξη των νέων πληθυσμών– την προώθηση και εφαρμογή της έννοιας ενεργός πολίτης. Οι δράσεις θα υλοποιηθούν στις ακόλουθες περιοχές: Κάτω Πατήσια, Κυψέλη, Σταθμός Λαρίσης, Μεταξουργείο, Νέος Κόσμος, Σεπόλια, Πετράλωνα. Πρόκειται να πραγματοποιηθούν πέντε 12ωρα εργαστήρια, σε κάθε μία από τις 7 γειτονιές της Αθήνας, με αντικείμενα: κηπουρική και διαμόρφωση πράσινης ταράτσας, οικιακή κομποστοποίηση, χρήση και επισκευή ποδηλάτου, μεταποίηση ρούχων, μικροχειροτεχνία με ανακυκλούμενα υλικά, τοπική ιστορία, εργαστήρια μαγειρικής του κόσμου, καλλιτεχνική δημιουργία, μουσική – χορός, το ραδιόφωνο της γειτονιάς. Διάρκεια: 16.10.2012-30.6.2013 με προβλεπόμενη δαπάνη 104.260 ευρώ, από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ένταξης ΥΤΧ (Υπηκόων Τρίτων Χωρών). Αναμένεται να ωφεληθούν 2.000 άτομα.

3.3.2 ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ – ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

■ Συγκρότηση Συντονιστικής Επιτροπής και Σύνδεσης με την Απασχόληση

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με το Νόμο για την Ανάπτυξη της Διά Βίου Μάθησης, αναλαμβάνει από το 2012 ως αρμοδιότητα τον συντονισμό των δράσεων Διά Βίου Μάθησης σε τοπικό επίπεδο. Αυτό περιλαμβάνει τόσο την Αρχική όσο και τη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση, αλλά και τη γνωμοδότηση σε θέματα ειδικοτήτων σε επίπεδο δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης. Με αρωγό το CEDEFOP, στοχεύει στη δημιουργία ενός συστήματος σύνδεσης των εκρών των δομών εκπαίδευσης και κατάρτισης με τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας, έτσι ώστε να περιορισθούν οι στρεβλώσεις του παρελθόντος και να δημιουργηθούν νέες συνθήκες προσαρμοσμένες στις πραγματικές ανάγκες, καθώς και προϋποθέσεις εύρεσης θέσεων εργασίας. Για την επίτευξη του παραπάνω στόχου και τον σχεδιασμό και συντονισμό της εφαρμογής της πολιτικής Διά Βίου Μάθησης στην πόλη, συγκροτήθηκε Συντονιστική Επιτροπή Διά Βίου Μάθησης και Σύνδεσης με την Απασχόληση η οποία έχει στη σύνθεσή της εκπροσώπους από επαγγελματικούς φορείς όπως επιμελητήρια, εργοδότες, εργαζόμενους δομές εκπαίδευσης και κατάρτισης (αρχικής, συνεχιζόμενης, Πανεπιστήμια, ΤΕΙ, κολέγια κλπ) και το CEDEFOP.

■ Προγράμματα Διά Βίου Μάθησης

Με την υπ' αριθμ. 6361/11.11.2011 Απόφαση Δημάρχου Θεσσαλονίκης ανατέθηκε η άσκηση της αρμοδιότητας υλοποίησης των προγραμμάτων Διά Βίου Μάθησης στο Τμήμα Προγραμματισμού και Μελετών της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης. Από την υπηρεσία έγιναν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες για την ένταξη τμημάτων Διά Βίου Μάθησης του Δήμου στον εθνικό σχεδιασμό, καθώς και για τη δημιουργία Κέντρου Διά Βίου Μάθησης. Στο τελευταίο τρίμηνο του 2012 θα υλοποιηθούν προγράμματα, των οποίων η οργάνωση – υλοποίηση βρίσκεται σε εξέλιξη.

■ «Ανοιχτό Πανεπιστήμιο»

Σε συνεργασία με την Ακαδημαϊκή Κοινότητα, υλοποιείται κάθε χρόνο το πρόγραμμα Ανοιχτού Πανεπιστημίου στο πλαίσιο του οποίου πραγματοποιούνται «κύκλοι διαλέξεων» από εκατό (100) περίπου πανεπιστημιακούς δασκάλους του Α.Π.Θ. και του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (ΠΑ.ΜΑΚ.), ανεξάρτητους ερευνητές και ειδικούς σε επιμέρους αντικείμενα, για την επιμόρφωση των δημοτών μας, σε ποικίλα επιστημονικά και επίκαιρα θέματα. Ειδικότερα, πραγματοποιήθηκαν δύο κύκλοι: Νοέμβριος 2011 – Ιανουάριος 2012, Μάρτιος – Ιούνιος 2012 και θα πραγματοποιηθεί στο τελευταίο τρίμηνο ένας ακόμα κύκλος. Το πρόγραμμα υλοποιείται με ελάχιστο κόστος.

■ Πολιτική Προστασία

Σε συνεργασία με το γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου και με τους Διευθυντές των Σχολείων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Δήμου μας, οργανώθηκε και πραγματοποιήθηκε ενημέρωση των εκπαιδευτικών για θέματα πολιτικής προστασίας και τον συντονισμό μέτρων προστασίας από σεισμούς.

■ Επιμορφωτικό θεατρικό σεμινάριο

Στο πλαίσιο του θεσμού «Θεσσαλονίκη 2012» ξεκίνησε η πραγματοποίηση δράσης επιμορφωτικού θεατρικού σεμιναρίου για εκπαιδευτικούς με τίτλο: «Μία πόλη – μία παράσταση. Θεσσαλονίκη 2012», από τον Σεπτέμβριο του 2012 και θα διαρκέσει έως τον Δεκέμβριο του 2012. Περιλαμβάνει πρακτική εφαρμογή σε σχολεία, παρουσίαση παραστάσεων και οργάνωση ημερίδας στο τέλος του σεμιναρίου, ανοιχτή στο κοινό, με θέμα την αποτίμηση του προγράμματος από εκπαιδευτικούς και επιμορφωτές.

3.4 ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ (ΕΟΠΠΕΠ)

Ο ΕΟΠΠΕΠ, ως φορέας διοίκησης του Εθνικού Δικτύου ΔΒΜ, αναπτύσσει και εφαρμόζει ολοκληρωμένο εθνικό σύστημα πιστοποίησης της μη τυπικής εκπαίδευσης (Αρχικής και Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων) και παρέχει την επιστημονική υποστήριξη των υπηρεσιών του Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Συμβουλευτικής στη χώρα μας. Η δραστηριότητα του ΕΟΠΠΕΠ στο χώρο της ΔΒΜ κατά το 2012 συνοψίζεται ως εξής:

3.4.1 ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

■ Αναμόρφωση Προγραμμάτων Σπουδών Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο του ΕΠ ΕΔΒΜ, που ξεκίνησε να υλοποιεί ο ΕΟΠΠΕΠ τον Οκτώβριο του 2012 με χρονικό ορίζοντα τον Ιανουάριο του 2014 και συνολικό προϋπολογισμό 3.544.950 ευρώ. Αντικείμενο της πράξης αποτελεί η αναμόρφωση των υφιστάμενων προγραμμάτων σπουδών Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΑΕΚ) και η εκπόνηση προγραμμάτων σπουδών νέων ειδικοτήτων ΑΕΚ, με στόχο:

- > να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις και ανάγκες της αγοράς εργασίας, τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο
- > να βασίζονται, στο μέτρο του δυνατού, σε πιστοποιημένα επαγγελματικά περιγράμματα και να ενσωματώνουν τις σύγχρονες εξελίξεις των επαγγελμάτων
- > να ενσωματώνουν τις αρχές του συστήματος μεταφοράς πιστωτικών μονάδων
- > να οδηγούν με σαφήνεια και αξιοπιστία στην πιστοποίηση των αποκτηθέντων προσόντων και στην αναγνώριση των επαγγελματικών δικαιωμάτων
- > να δημιουργούν ένα πλαίσιο αρχικής κατάρτισης προσανατολισμένο στον καταρτιζόμενο, στις μαθησιακές ανάγκες και στα μαθησιακά αποτελέσματα
- > να επιτρέπουν την ευέλικτη προσαρμογή στις εξελίξεις του περιεχομένου των επαγγελμάτων, χωρίς χρονοβόρες διαδικασίες αναμορφώσεων.

Στο πλαίσιο του έργου προβλέπεται η δημιουργία 160 *Οδηγών Κατάρτισης*. Στο τέλος του Νοεμβρίου 2012 δημοσιεύτηκε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εμπειρογνώμονα. Σε αυτή τη φάση έχει ολοκληρωθεί η προετοιμασία της 1ης τροποποίησης του ΤΔΠ, ενώ ετοιμάστηκαν και Σχέδια Αποφάσεων για τα έργα αυτεπιστασίας.

3.4.2 ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Δράσεις Πιστοποίησης Εισροών και Εκροών της Διά Βίου Μάθησης

■ Σχεδιασμός και ανάπτυξη του συνδυαστικού συστήματος αντιστοίχισης προσόντων

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο του ΕΠ ΑΝΑΔ, που ξεκίνησε να υλοποιεί ο ΕΟΠΠΕΠ τον Νοέμβριο του 2012 με χρονικό ορίζοντα τον Δεκέμβριο του 2015 και συνολικό προϋπολογισμό 3.562.200 ευρώ.

Στόχος είναι η υλοποίηση όλων των προβλεπόμενων και απαιτούμενων ενεργειών για την άμεση και έγκαιρη ανάπτυξη και εφαρμογή του **Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (ΕΠΠ)** και η διασύνδεση αυτού με το **Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων**. Σκοπός είναι η αντιστοίχιση των προσόντων της τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης, αλλά και των προσόντων της Άτυπης Μάθησης, στην οκτάβαθμη κλίμακα του ΕΠΠ.

Συγκεκριμένα προβλέπεται η υλοποίηση των ακόλουθων ενεργειών:

- > E.1: ανάπτυξη μεθοδολογικών εργαλείων
- > E.2: κατάταξη των προσόντων στο ΕΠΠ και αντιστοίχισή τους στο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων

- > E.3: δημοσιότητα, προβολή
- > E.4: επιστημονική και τεχνική υποστήριξη του έργου
- > E.5: αναπαραγωγή ενημερωτικού και επιστημονικού υλικού
- > E.6: μεταφράσεις κειμένων
- > E.7: εξωτερική αξιολόγηση της πράξης.

Στο τέλος Νοεμβρίου 2012 δημοσιεύτηκε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εμπειρογνώμονες με διεθνή εμπειρία, καθώς και για λοιπούς εμπειρογνώμονες. Επίσης, έχει ολοκληρωθεί η προετοιμασία της 1ης τροποποίησης του ΤΔΠ, ενώ ετοιμάσθηκαν και Σχέδια Αποφάσεων για τα έργα αυτεπιστασίας.

■ Ανάπτυξη του Εθνικού Συστήματος Πιστοποίησης Εκρών Μη Τυπικής Εκπαίδευσης και Άτυπης Μάθησης

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο του ΕΠ ΑΝΑΔ, που ξεκίνησε να υλοποιεί ο ΕΟΠΠΕΠ τον Νοέμβριο του 2012 με χρονικό ορίζοντα τον Φεβρουάριο του 2014 και συνολικό προϋπολογισμό 404.400 ευρώ.

Στόχος της Πράξης είναι ο αναλυτικός σχεδιασμός και η ανάπτυξη ενός Εθνικού Συστήματος Πιστοποίησης Εκρών, στο οποίο θα συμμετέχουν με ενεργό ρόλο τόσο ο ΕΟΠΠΕΠ όσο και ανεξάρτητοι Φορείς Πιστοποίησης Προσόντων, και το οποίο θα διασφαλίζει την αντικειμενική και ισότιμη πιστοποίηση των εκρών της μη τυπικής εκπαίδευσης και άτυπης μάθησης, ανεξάρτητα από τη διαδρομή απόκτησής τους.

Κύριοι στόχοι του Εθνικού Συστήματος Πιστοποίησης Εκρών είναι:

- > να παρέχεται η δυνατότητα πιστοποίησης τουλάχιστον όλων εκείνων των προσόντων, για τα οποία υπάρχει εκδηλωμένο ενδιαφέρον για πιστοποίηση από την Πολιτεία, καθώς και των προσόντων που ενισχύουν την απασχόληση
- > να πραγματοποιείται η πιστοποίηση, σύμφωνα με προϋποθέσεις, όρους και διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι το πιστοποιηθέν προσόν ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές του σχετικού πιστοποιημένου Επαγγελματικού Περιγράμματος
- > να παρέχεται η δυνατότητα ισότιμης πιστοποίησης για όλους όσους το επιθυμούν, ανεξάρτητα από τη διαδρομή, μέσω της οποίας απέκτησαν το προς πιστοποίηση προσόν
- > να διευκολύνεται η αναβάθμιση της Δημόσιας Δευτεροβάθμιας και Αρχικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, μέσω της εφαρμογής σε αυτές κατάλληλων διαδικασιών πιστοποίησης, που αξιοποιούν την επικείμενη διάρθρωση των Προγραμμάτων Σπουδών τους σε «ψηφίδες» (units) και την παράλληλη εφαρμογή του συστήματος των «Πιστωτικών Μονάδων» (credits) σε αυτά.

Η εφαρμογή του Συστήματος Πιστοποίησης Προσόντων θα υλοποιηθεί από τον ΕΟΠΠΕΠ, καθώς και από δημόσιους και ιδιωτικούς Φορείς Πιστοποίησης Προσόντων. Οι Φορείς Πιστοποίησης Προσόντων θα αδειοδοτούνται από τον ΕΟΠΠΕΠ για την παροχή συγκεκριμένων σχημάτων πιστοποίησης και θα ελέγχονται ως προς τη λειτουργία τους.

Στο τέλος Νοεμβρίου 2012 δημοσιεύτηκε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εμπειρογνώμονες με διεθνή εμπειρία. Σε αυτή τη φάση έχει ολοκληρωθεί η προετοιμασία της 1ης τροποποίησης του ΤΔΠ, ενώ ετοιμάσθηκε και το Σχέδιο Απόφασης για το έργο αυτεπιστασίας.

■ Σύστημα Πιστοποίησης Επαγγελματικών Περιγραμμάτων

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο του ΕΠ ΑΝΑΔ, που ξεκίνησε να υλοποιεί ο ΕΟΠΠΕΠ τον Σεπτέμβριο του 2010 με χρονικό ορίζοντα τον Ιούνιο του 2015 και συνολικό προϋπολογισμό 2.690.000 ευρώ.

Αντικείμενο είναι η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου πλαισίου αρχών, μεθοδολογιών και διαδικασιών πιστοποίησης Επαγγελματικών Περιγραμμάτων (ΕΠ) αποσκοπώντας στη συνεχή βελτίωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατ'επέκταση στην αναβάθμιση των προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού. Η εφαρμογή του νέου Συστήματος Πιστοποίησης Εκρών θα βασίζεται στην πιστοποίηση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που θα προδιαγράφονται στα ΕΠ νέας γενιάς. Τα ΕΠ νέας γενιάς ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και αντικατοπτρίζουν τις εξελίξεις σχετικά με επαγγέλματα και ειδικότητες αιχμής. Επίσης, τα νέα ΕΠ θα είναι συμβατά με τη λογική σπονδύλων και πιστωτικών μονάδων.

Συγκεκριμένα περιλαμβάνει τις εξής ενέργειες:

- > μελέτη αξιολόγησης και αναλυτικός σχεδιασμός Νέου Συστήματος Πιστοποίησης Επαγγελματικών Περιγραμμάτων και Πιλοτική Εφαρμογή Μετατροπής ΕΠ σε Πλαίσιο Προγράμματος
- > ανάπτυξη Ηλεκτρονικής Τράπεζας Επαγγελματικών Περιγραμμάτων
- > επικαιροποίηση Υφιστάμενων Επαγγελματικών Περιγραμμάτων και ανάπτυξη ΕΠ νέας γενιάς και σχετικών πλαισίων προγραμμάτων.

■ **Ενιαίο Σύστημα Πιστοποίησης της Εκπαιδευτικής Επάρκειας των Εκπαιδευτών Ενηλίκων ΔΒΜ**

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο του ΕΠ ΑΝΑΔ, που ξεκίνησε να υλοποιεί ο ΕΟΠΠΕΠ τον Οκτώβριο του 2010 με χρονικό ορίζοντα τον Ιούνιο του 2014 και συνολικό προϋπολογισμό 5.406.000 ευρώ.

Το Σύστημα Πιστοποίησης της εκπαιδευτικής επάρκειας των Εκπαιδευτών Ενηλίκων ΔΒΜ αναμορφώνεται ώστε να ανταποκρίνεται στα νέα κοινωνικά, οικονομικά και θεσμικά δεδομένα της χώρας μας, τα οποία συνίστανται στα εξής:

- > στη μεταστροφή σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα που καθορίζεται από τα αποτελέσματα («εκροές») και επιφέρει θεμελιώδεις αλλαγές στο σχεδιασμό της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης
- > στη σύνδεση του περιεχομένου της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας και την ενίσχυση του ρόλου των κοινωνικών εταίρων στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας
- > στην αναγκαιότητα της επικαιροποίησης των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων των Εκπαιδευτών Ενηλίκων σε ένα περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από βαθιά οικονομική κρίση η οποία αντανακλάται, μεταξύ άλλων, στους υψηλούς δείκτες ανεργίας
- > στον Ν. 3879/2010 για τη ΔΒΜ, βάσει του οποίου διευρύνεται το πεδίο δραστηριοποίησης των Εκπαιδευτών Ενηλίκων σε φορείς της Αρχικής και της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης, της Μη Τυπικής Εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων, και από 1.9.2013 η εκπαιδευτική επάρκεια αποτελεί προϋπόθεση προκειμένου εκπαιδευτής να μετάσχει σε χρηματοδοτούμενο από δημόσιους πόρους πρόγραμμα της μη τυπικής εκπαίδευσης
- > στον Ν. 3879/2010 βάσει του οποίου οι Εκπαιδευτές Ενηλίκων συνιστούν βασικό συντελεστή του Εθνικού Δικτύου ΔΒΜ και η τήρηση του Μητρώου τους ανατίθεται στο ΕΚΕΠΙΣ (§ 17.2, § 10.3β Ν. 3879/2010). Το ΕΚΕΠΙΣ ως εθνικός φορέας πιστοποίησης των εισροών της μη τυπικής εκπαίδευσης εισηγείται μεταξύ των άλλων την έκδοση κανονιστικού πλαισίου για τις προϋποθέσεις, τους όρους και τη διαδικασία Πιστοποίησης των Εκπαιδευτών των φορέων της μη τυπικής εκπαίδευσης (§10.3δ Ν. 3879/2010).

Οι δείκτες προόδου του έργου (στόχοι) είναι 25.000 εκπαιδευτές ενηλίκων με πιστοποιημένη εκπαιδευτική επάρκεια, 1.500 πιστοποιημένα στελέχη ΣΥΥ και 2 νέα επαγγελματικά περιγράμματα. Μέσα στο 2012 δαπανήθηκαν για τις ανάγκες του έργου 120.000 ευρώ και δημιουργήθηκε το Επαγγελματικό Περίγραμμα του Εκπαιδευτή Ενηλίκων.

Το ενταγμένο ΤΔ βρίσκεται σε φάση τροποποίησης, καθώς έχει διατυπωθεί η πρόθεση της ΓΓΚΑΠ να περιορίσει τον διαθέσιμο προϋπολογισμό. Τον Νοέμβριο 2012 υπογράφηκε η νέα ΚΥΑ και συνεπώς θα ξεκινήσει άμεσα η σχετική πιστοποίηση προσόντων.

■ **Σχεδιασμός και Υλοποίηση Συστήματος για τη Χορήγηση Γνώμης για τη συνδρομή των κριτηρίων για την άδεια λειτουργίας σε Κέντρα Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης (ΚΕ.Μ.Ε.)**

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο του ΕΠ ΑΝΑΔ, που ξεκίνησε να υλοποιεί ο ΕΟΠΠΕΠ τον Μάιο του 2010 με χρονικό ορίζοντα τον Δεκέμβριο του 2013 και συνολικό προϋπολογισμό 120.000 ευρώ.

Η σημερινή πραγματικότητα, ως προς την ίδρυση και λειτουργία φορέων που παρέχουν επαγγελματική κατάρτιση, χαρακτηρίζεται από ευρύ φάσμα νομοθετικών και λοιπών ρυθμίσεων (πολυνομία κλπ), αλλά και από πολυμορφία ως προς τους όρους, τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις που τίθενται ανάλογα με το είδος του φορέα. Επιπλέον σημειώνεται η αδυναμία ή/και απουσία μηχανισμών για τον έλεγχο όρων και κριτηρίων για τη λειτουργία όλων των κατηγοριών φορέων ΔΒΜ.

Κοινό στόχο των συστημάτων Αρχικής και Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης αποτελεί η ένταξη, επανένταξη, επαγγελματική κινητικότητα και εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας, καθώς και η επαγγελματική ανέλιξή του. Απώτερος στόχος είναι η σύνδεση των παραπάνω δύο συστημάτων, ώστε τις βασικές επαγγελματικές γνώσεις και δεξιότητες σε ειδικότητες ή εξειδικεύσεις που αποκτά ο καταρτιζόμενος κατά την Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση, να μπορεί μέσω της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης, να τις συμπληρώνει, εκσυγχρονίζει ή και αναβαθμίζει.

Η πράξη αυτή σε συνδυασμό με τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων της Επαγγελματικής Κατάρτισης από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, συντελεί:

- > στην αντιμετώπιση της πολυδιάσπασης της υφιστάμενης νομοθεσίας, καθώς και της αμφισβήτησης της αποτελεσματικότητας των ενεργειών Επαγγελματικής Κατάρτισης
- > στην εφαρμογή ενιαίων κριτηρίων ποιότητας για την υποστήριξη των διαδικασιών πιστοποίησης γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων στην Ελλάδα. Λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές ιδιαιτερότητες, η ανάπτυξη και εφαρμογή συστήματος πιστοποίησης φορέων ΔΒΜ προϋποθέτει ότι η «Χορήγηση άδειας λειτουργίας σε Κέντρα Μεταλκευακής Εκπαίδευσης (ΚΕΜΕ) στο πλαίσιο της ΔΒΜ για την Πιστοποίηση/Αδειοδότηση Φορέων Κατάρτισης» εμπίπτει στη λογική της κατά το δυνατόν ενιαίας αντιμετώπισης της πιστοποίησης/αδειοδότησης των φορέων ΔΒΜ, δημιουργώντας οφέλη, όπως ο εξορθολογισμός της λειτουργίας τους, η ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών κατάρτισης προς τις ομάδες του πληθυσμού και η απλοποίηση του υφιστάμενου πλαισίου ίδρυσης και λειτουργίας των φορέων αυτών. Απαραίτητη για την υποστήριξη της διαδικασίας αυτής, τον ποιοτικό έλεγχο των διαδικασιών πιστοποίησης, επιτόπιων ελέγχων και ενημέρωσης των μητρώων για τα ΚΕΜΕ, είναι και η ανάπτυξη σχετικού πληροφορικού συστήματος/εφαρμογής.

Οι δείκτες προόδου του έργου (στόχοι) είναι: 65 αιτήσεις για χορήγηση άδειας λειτουργίας, αξιολόγηση 150 ειδικοτήτων, 55 διατυπώσεις θετικής γνώμης από μέρος του ΕΚΕΠΙΣ για χορήγηση άδειας λειτουργίας και 130 εγκεκριμένες ειδικότητες. Το ενταγμένο ΤΔ βρίσκεται σε φάση τροποποίησης, καθώς έχει διατυπωθεί η πρόθεση της ΓΔΚΑΠ να περιορίσει τον διαθέσιμο προϋπολογισμό.

Δράσεις για την Ανάπτυξη των Λειτουργιών και τον Σχεδιασμό Προτύπων και Μέσων του Εθνικού Δικτύου ΔΒΜ

■ Ανάπτυξη Μηχανισμών Δικτύωσης και Αναβάθμισης Υπηρεσιών Διά Βίου Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο του ΕΠ ΑΝΑΔ, που ξεκίνησε να υλοποιεί ο ΕΟΠΠΕΠ τον Απρίλιο του 2011 με χρονικό ορίζοντα τον Δεκέμβριο του 2015 και συνολικό προϋπολογισμό 1.330.000 ευρώ.

Αντικείμενο είναι η ανάπτυξη υποστηρικτικών συστημάτων και εργαλείων για τη διασφάλιση της ποιότητας και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών Διά Βίου Συμβουλευτικής Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΣΥΕΠ), την ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού ΣΥΕΠ, την οργάνωση της σχετικής αγοράς και τη δικτύωση και συνένωση των δυνάμεων των εμπλεκόμενων φορέων (Εθνικό Φόρουμ Διά Βίου ΣΥΕΠ). Συγκεκριμένα, προβλέπεται η υλοποίηση των ακόλουθων ενεργειών:

- > E.1: Μελέτη Τήρησης Κριτηρίων Ποιότητας στις δομές ΣΥΕΠ της Εκπαίδευσης και Αρχικής Κατάρτισης
- > E.2: Ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος για την υποστήριξη του Μητρώου Στελεχών ΣΥΕΠ και του Μητρώου Ιδιωτικών Φορέων ΣΥΕΠ
- > E.3: Ανάπτυξη Συστήματος και εκπόνηση περιεχομένου προγραμμάτων εξ αποστάσεως επιμόρφωσης Στελεχών ΣΥΕΠ
- > E.4: Αναβάθμιση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας επικοινωνίας και διασύνδεσης στελεχών και φορέων ΣΥΕΠ «ΙΡΙΔΑ» για την υποστήριξη του Εθνικού Φόρουμ Διά Βίου ΣΥΕΠ
- > E.5: Εκπόνηση Κώδικα Δεοντολογίας Παροχής Υπηρεσιών Διά Βίου ΣΥΕΠ
- > E.6: Ανάπτυξη συστήματος συνεχούς παρακολούθησης και αξιολόγησης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών Διά Βίου ΣΥΕΠ
- > E.7: Αξιολόγηση επάρκειας των στελεχών ΣΥΕΠ για την ένταξή τους στο μητρώο Στελεχών ΣΥΕΠ.

3.5 ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (ΕΚΔΔΑ)

■ Βέλτιστες πρακτικές διεθνούς επιπέδου – Μεταφορά τεχνογνωσίας για την υποστήριξη των προτεραιοτήτων της Διοικητικής Μεταρρύθμισης 2011-2015

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο του ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», που ξεκίνησε να υλοποιεί το ΕΚΔΔΑ τον Αύγουστο του 2011 με χρονικό ορίζοντα τον Δεκέμβριο του 2015 και συνολικό προϋπολογισμό 5 εκ. ευρώ. Μέσα στο 2012 δαπανήθηκαν 74.759,16 ευρώ. Αντικείμενο της Πράξης είναι η υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων, η τεχνική υποστήριξη από εμπειρογνώμονες εγνωσμένου κύρους σε βέλτιστες πρακτικές που αφορούν θέματα της Δημόσιας Διοίκησης και οι οποίες έχουν καταγραφεί σε διεθνές επίπεδο, καθώς και η μεταφορά τεχνογνωσίας για την υποστήριξη της Διοικητικής Μεταρρύθμισης.

Οι δείκτες προόδου του έργου (στόχοι) είναι:

- > μέσος ετήσιος αριθμός συμμετοχών δημοσίων υπαλλήλων σε προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης: 2.000
- > 80 προγράμματα κατάρτισης, επιμόρφωσης και ανταλλαγής
- > 16 μελέτες – εμπειρογνωμοσύνες – έρευνες – αξιολογήσεις.

Μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει καμία μελέτη. Το 2012 συμμετείχαν 305 δημόσιοι υπάλληλοι σε 10 προγράμματα.

■ Ενδυνάμωση και βελτίωση δεξιοτήτων των γυναικών δημοσίων υπαλλήλων στην Κεντρική Διοίκηση, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., και Ο.Τ.Α. Α' και Β' βαθμού με στόχο να αναλάβουν υψηλόβαθμες θέσεις

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο του ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», που ξεκίνησε να υλοποιεί το ΕΚΔΔΑ τον Δεκέμβριο του 2010 με χρονικό ορίζοντα τον Δεκέμβριο του 2015 και συνολικό προϋπολογισμό 484.700 ευρώ. Μέσα στο 2012 δαπανήθηκαν 71.701,45 ευρώ. Η Πράξη για την ομάδα-στόχο των γυναικών δημοσίων υπαλλήλων στοχεύει στην ενίσχυση του προφίλ και των δυνατοτήτων τους, στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων και των γνώσεών τους σε θέματα που άπτονται των αντικειμένων της υπηρεσίας τους και των λειτουργιών διαχείρισης ανθρώπινων πόρων, καθώς και στην προσωπική τους ενδυνάμωση και υποστήριξη ώστε να αναλάβουν υψηλόβαθμες θέσεις στους φορείς τους (θέσεις Προϊσταμένων Τμημάτων, Διευθύνσεων και Γενικών Διευθύνσεων).

Οι δείκτες προόδου του έργου (στόχοι) είναι: 6 ενέργειες για την ενίσχυση της θέσης των γυναικών στον δημόσιο και κοινωνικό τομέα και συνολικά 3.900 καταρτιζόμενες σε θέματα ισότητας των φύλων. Μέχρι σήμερα έχουν καταρτιστεί 384 άτομα.

■ Σχεδιασμός και Υλοποίηση Ειδικών Προγραμμάτων Κατάρτισης Ανθρώπινου Δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο του ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», που ξεκίνησε να υλοποιεί το ΕΚΔΔΑ τον Σεπτέμβριο του 2011 με χρονικό ορίζοντα τον Δεκέμβριο του 2015 και συνολικό προϋπολογισμό 777.250 ευρώ. Η Πράξη αποσκοπεί στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση ειδικών προγραμμάτων κατάρτισης στελεχών της δημόσιας διοίκησης και αυτοδιοίκησης, με στόχο α) την υιοθέτηση της διάστασης του φύλου σε οριζόντια βάση κατά την ανάπτυξη πολιτικών και β) την εφαρμογή θετικών μέτρων υπέρ των γυναικών για την προώθηση της ισότητας των φύλων. Το περιεχόμενο των προγραμμάτων προσδιορίζεται ανά ομάδα καταρτιζομένων, σύμφωνα με τις ειδικότερες πλευρές των πολιτικών ισότητας και των αρμοδιοτήτων και λειτουργιών των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης.

Οι δείκτες προόδου του έργου (στόχοι) είναι: 2.030 δημόσιοι υπάλληλοι που συμμετέχουν σε προγράμματα κατάρτισης, 85 προγράμματα κατάρτισης, επιμόρφωσης και ανταλλαγής, 28 μελέτες – εμπειρογνωμοσύνες – έρευνες – αξιολογήσεις και 2 εκδηλώσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

■ Υλοποίηση δράσεων κατάρτισης και αξιολόγησης για την απόκτηση Πιστοποιητικού Διοικητικής Επάρκειας και την απόκτηση Πιστοποιητικού Καθοδηγητικής Επάρκειας εκπαιδευτικών 2010-2015

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο του ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», που ξεκίνησε να υλοποιεί το ΕΚΔΔΑ τον Σεπτέμβριο του 2011 με χρονικό ορίζοντα τον Δεκέμβριο του 2015 και συνολικό προϋπολογισμό 12.357.212 ευρώ. Η Πράξη έχει στόχο την επιμόρφωση των στελεχών της εκπαίδευσης στις εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται για την απόκτηση Πιστοποιητικού Διοικητικής Επάρκειας για να αντεπεξέλθουν στο ρόλο τους οι Διευθυντές Εκπαίδευσης / Προϊστάμενοι Γραφείων Εκπαίδευσης και την απόκτηση Πιστοποιητικού Καθοδηγητικής Επάρκειας για να αντεπεξέλθουν στο ρόλο τους οι Σχολικοί Σύμβουλοι.

Οι δείκτες προόδου του έργου (στόχοι) είναι: 4.855 δημόσιοι υπάλληλοι που συμμετέχουν σε προγράμματα κατάρτισης, 242 προγράμματα κατάρτισης, επιμόρφωσης και ανταλλαγής και 2 μελέτες – εμπειρογνομosύνες – έρευνες – αξιολογήσεις.

■ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης 2011-2015

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο του ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση», που ξεκίνησε να υλοποιεί το ΕΚΔΔΑ τον Αύγουστο του 2011 με χρονικό ορίζοντα τον Δεκέμβριο του 2015 και συνολικό προϋπολογισμό 34.370.000 ευρώ. Η Πράξη διαρθρώνεται σε δύο διακριτά υποέργα, από τα οποία το πρώτο περιλαμβάνει τις δράσεις του Ινστιτούτου Επιμόρφωσης (ΙΝ.ΕΠ.) του Ε.Κ.Δ.Δ.Α. και το δεύτερο την προεισαγωγική εκπαίδευση της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Δ.Δ.Α.). Το 2012 δαπανήθηκαν 6.043.020,88 ευρώ.

Οι δείκτες προόδου του έργου (στόχοι) είναι: 120 νέες θεματικές ενότητες, μέσος ετήσιος αριθμός συμμετοχών δημοσίων υπαλλήλων σε προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης 55.925, 120 σχέδια εκπαίδευσης – κατάρτισης, 2.075 εκπαιδευτές δημόσιας διοίκησης σε προγράμματα κατάρτισης εκπαιδευτών ενηλίκων, 120 προγράμματα σπουδών δημοσίων υπαλλήλων που αναμορφώνονται, 2.320 προγράμματα κατάρτισης, επιμόρφωσης και ανταλλαγής, 124 μελέτες – εμπειρογνομosύνες – έρευνες – αξιολογήσεις και 240 σπουδαστές που παρακολουθούν προεισαγωγική επιμόρφωση. Μέχρι σήμερα έχει δημιουργηθεί μία νέα θεματική ενότητα. Το 2012 συμμετείχαν 22.439 δημόσιοι υπάλληλοι σε 1.295 προγράμματα Συνεχιζόμενης Κατάρτισης, όπου δίδαξαν 338 εκπαιδευτές δημόσιας διοίκησης.

4. ΠΑΡΟΧΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

4.1 ΙΔΡΥΜΑ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ (ΙΝΕΔΙΒΙΜ)

Το ΙΝΕΔΙΒΙΜ συστάθηκε με τη συγχώνευση διά απορροφήσεως του Ινστιτούτου Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (ΙΔΕΚΕ) και του Ινστιτούτου Νεολαίας από το Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας (ΕΙΝ) σε ενιαίο φορέα, που εποπτεύεται από τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού βάσει της ΚΥΑ 127175/Η (ΦΕΚ Β2508/4.11.2011). Το ΙΝΕΔΙΒΙΜ έχει ως σκοπό του την υλοποίηση δράσεων, προγραμμάτων και έργων για: α) τη ΔΒΜ, β) τη Νέα Γενιά, με έμφαση τη στήριξη των νέων στη σταδιοδρομία τους, την ανάδειξη και τη στήριξη της νεανικής καινοτομίας και γ) τη διαχείριση των θεμάτων που σχετίζονται με οποιονδήποτε τρόπο με τη μαθητική και φοιτητική μέριμνα.

Το ΙΝΕΔΙΒΙΜ υλοποιεί σειρά δράσεων στο χώρο της ΔΒΜ. Τα στοιχεία που διέθεσε το ΙΝΕΔΙΒΙΜ για την παρούσα απολογιστική έκθεση αφορούν αποκλειστικά στις δράσεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΠ ΕΔΒΜ με φορέα πρότασης και λειτουργίας τη ΓΔΒΜ και είναι τα ακόλουθα:

■ Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (ΣΔΕ)

Φορέας πρότασης και λειτουργίας του προγράμματος, όπως περιγράφεται σε προηγούμενη ενότητα της έκθεσης, είναι η ΓΓΔΒΜ και φορέας υλοποίησης το ΙΝΕΔΙΒΙΜ. Το έργο περιλαμβάνει τρεις Πράξεις, μία για καθέναν από τους ΑΠ 7, 8 και 9. Άρχισε να υλοποιείται στις 10.9.2008 με χρονικό ορίζοντα την 30.9.2013. Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται ο συνολικός προϋπολογισμός για κάθε άξονα και οι δαπάνες που έγιναν μέσα στο 2012.

ΑΠ	Συνολικός Προϋπολογισμός σε €	Δαπάνες 2012 σε €
7	15.088.116,05	1.100.000,00
8	7.488.248,45	700.000,00
9	2.747.176,46	200.000,00
Σύνολο	25.323.540,96	2.000.000,00

Οι δείκτες προόδου του έργου περιλαμβάνουν το στόχο της φοίτησης συνολικά 19.500 ενηλίκων στα ΣΔΕ. Από την έναρξη υλοποίησης των πράξεων μέχρι σήμερα έχουν εκπαιδευτεί στα ΣΔΕ 15.300 άτομα, ενώ, μόνο για το έτος 2012, ο αριθμός αυτός ανέρχεται στους 4.500 εκπαιδευόμενους.

■ Σχολές Γονέων

Φορέας πρότασης και λειτουργίας του προγράμματος, όπως περιγράφεται σε προηγούμενη ενότητα του παρόντος, είναι η ΓΓΔΒΜ και φορέας υλοποίησης το ΙΝΕΔΙΒΙΜ. Το έργο περιλαμβάνει τρεις Πράξεις, μία για καθέναν από τους ΑΠ 7, 8 και 9. Άρχισε να υλοποιείται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ στις 23.12.2008 με χρονικό ορίζοντα την 31.12.2012. Ήδη έχουν δρομολογηθεί οι διαδικασίες επέκτασής του μέχρι το 2015 με στόχο να αυξηθεί ο αριθμός των ωφελούμενων κατά 129.000. Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται ο συνολικός προϋπολογισμός για κάθε άξονα και οι δαπάνες που έγιναν μέσα στο 2012.

ΑΠ	Συνολικός Προϋπολογισμός σε €	Δαπάνες 2012 σε €
7	2.248.600	718.000
8	2.903.000	1.032.000
9	428.400	78.000
Σύνολο	5.580.000,00	1.828.000,00

Οι δείκτες προόδου του έργου περιλαμβάνουν το στόχο φοίτησης συνολικά 66.456 γονέων σε 3.692 τμήματα σε Σχολές Γονέων. Από την έναρξη υλοποίησης των πράξεων μέχρι σήμερα έχουν εκπαιδευτεί συνολικά 68.394 γονείς σε 3.755 τμήματα διάρκειας 25-50 ωρών, δηλαδή οι ποσοτικοί στόχοι του προγράμματος έχουν επιτευχθεί. Μόνο μέσα στο 2012 οι συμμετέχοντες γονείς ανήλθαν στους 25.006, οι οποίοι φοίτησαν σε 1.416 τμήματα.

■ **Εκπαίδευση των μεταναστών στην ελληνική γλώσσα, την ελληνική ιστορία και τον ελληνικό πολιτισμό – ΟΔΥΣΣΕΑΣ**

Φορέας πρότασης και λειτουργίας του προγράμματος, όπως περιγράφεται σε προηγούμενη ενότητα της έκθεσης, είναι η ΓΔΒΜ και φορέας υλοποίησης το ΙΝΕΔΙΒΙΜ. Το έργο περιλαμβάνει τρεις Πράξεις, μία για καθέναν από τους ΑΠ 7, 8 και 9. Άρχισε να υλοποιείται στις 29.10.2008 με χρονικό ορίζοντα την 31.12.2014. Ο συνολικός προϋπολογισμός και των τριών πράξεων ανέρχεται στα 12.297.357,41 ευρώ, από τα οποία δαπανήθηκαν 103.822,37 ευρώ μέσα στο 2012.

Η παρακολούθηση των δεικτών προόδου του έργου δείχνει ότι μέχρι σήμερα έχουν φοιτήσει 8.300 εκπαιδευόμενοι στον ΑΠ 7, 6.600 στον ΑΠ8 και 2.010 στον ΑΠ9, δηλαδή έχουν παρακολουθήσει τα σεμινάρια συνολικά 16.910 μετανάστες.

■ **Δράσεις Διά Βίου Μάθησης για το Περιβάλλον και την Αειφορία**

Τα Κέντρα Διά Βίου Μάθησης για το Περιβάλλον και την Αειφορία (ΚΔ.Β.Μ.Π.Α.), αποτελώντας συνέχεια των Κέντρων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΚΠΕ), αναπτύσσουν δραστηριότητες για την εκπαίδευση, ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των νέων και των πολιτών γενικότερα, με στόχο την ανάπτυξη γνωστικού και αξιακού υπόβαθρου σχετικά με το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη. Τα προσφερόμενα προγράμμά τους στοχεύουν στην ενημέρωση, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση ενηλίκων, εκπαιδευτών ενηλίκων, εκπαιδευτικών, γονέων, παιδιών και εφήβων που φοιτούν στην πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια εκπαίδευση για περιβαλλοντικά ζητήματα, τη σχέση τους με την ποιότητα ζωής μας, τις αειφορικές επιλογές διαχείρισής του περιβάλλοντος και την προτεραιότητα βιώσιμης ανάπτυξης των σύγχρονων κοινωνιών.

Φορέας πρότασης και λειτουργίας του προγράμματος είναι η Διεύθυνση Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού και φορέας υλοποίησης το ΙΝΕΔΙΒΙΜ. Το έργο περιλαμβάνει τρεις Πράξεις, μία για καθέναν από τους ΑΠ 7, 8 και 9. Άρχισε να υλοποιείται στις 1.11.2011 με χρονικό ορίζοντα την 31.12.2013. Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται ο συνολικός προϋπολογισμός για κάθε άξονα και οι δαπάνες που έγιναν μέσα στο 2012.

ΑΠ	Συνολικός Προϋπολογισμός σε €	Δαπάνες 2012 σε €
7	2.927.000,00	695.438,68
8	1.586.000,00	388.666,83
9	487.000,00	130.668,08
Σύνολο	2.073.000,00	1.214.773,59

Οι δείκτες προόδου του έργου για τον ΑΠ7 περιλαμβάνουν το στόχο της φοίτησης 86.730 ατόμων σε προγράμματα ΔΒΜ (από την έναρξη μέχρι σήμερα έχουν εκπαιδευτεί 68.752), από τα οποία τα 25.570 να είναι ηλικίας 25-65 ετών (από την έναρξη μέχρι σήμερα ο αριθμός αυτός ανέρχεται σε 22.385 άτομα). Οι δείκτες του ΑΠ8 προβλέπουν τη φοίτηση συνολικά 88.110 ατόμων (από την έναρξη μέχρι σήμερα έχουν εκπαιδευτεί 36.610), από τα οποία τα 33.330 θα είναι ηλικίας 25-65 ετών (από την έναρξη μέχρι σήμερα ο αριθμός αυτός ανέρχεται σε 9.722 άτομα). Οι δείκτες αυτοί για τον ΑΠ9 είναι 13.010 και 2.010 αντίστοιχα, ενώ οι σημερινές τιμές των δεικτών αυτών (από την έναρξη υλοποίησης του προγράμματος) είναι 7.372 και 1.868 αντίστοιχα.

Μέσα στο 2012 ο αριθμός των ατόμων που φοιτήσαν σε προγράμματα ΔΒΜ ήταν 60.052 για τον ΑΠ7, 32.110 για τον ΑΠ8 και 6.172 για τον ΑΠ9. Από αυτούς, τα άτομα ηλικίας 25-65 ετών ήταν 13.685 για τον ΑΠ7, 5.222 για τον ΑΠ 8 και 668 για τον ΑΠ9.

■ Πρακτική Άσκηση Αποφοίτων ΙΕΚ

Φορέας πρότασης και λειτουργίας του προγράμματος, όπως περιγράφεται σε προηγούμενη ενότητα της έκθεσης, είναι η ΓΔΒΜ και φορέας υλοποίησης το ΙΝΕΔΙΒΙΜ. Το έργο περιλαμβάνει τρεις Πράξεις, μία για καθέναν από τους ΑΠ4, 5 και 6. Άρχισε να υλοποιείται στις 1.10.2008 με χρονικό ορίζοντα την 31.12.2015. Ο συνολικός προϋπολογισμός και των τριών πράξεων ανέρχεται στα 21.586.867,83 ευρώ, από τα οποία δαπανήθηκαν 1.195.850 ευρώ μέσα στο 2012.

Οι δείκτες προόδου του έργου περιλαμβάνουν τον στόχο της συμμετοχής συνολικά 24.947 καταρτιζόμενων. Το 2012 συμμετείχαν 1.362 άτομα, τα οποία αντιστοιχούν και στον αριθμό των καταρτιζόμενων που έχουν συμμετάσχει στο πρόγραμμα από την έναρξη υλοποίησης των πράξεων μέχρι σήμερα.

■ Υποτροφίες ΙΕΚ

Φορέας πρότασης και λειτουργίας του προγράμματος είναι η ΓΔΒΜ και φορέας υλοποίησης το ΙΝΕΔΙΒΙΜ. Στο πλαίσιο της στρατηγικής του Άξονα Προτεραιότητας 4 του ΕΠ «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», η παρούσα Πράξη έχει στόχο τη διευκόλυνση των νέων στην απόκτηση περισσότερων εφοδίων για την ομαλότερη ένταξή τους στο εργασιακό αλλά και κοινωνικό περιβάλλον και την προώθηση και ενσωμάτωση της ισότητας ευκαιριών. Με τις δράσεις της συμβάλλει στη δημιουργία ελκυστικών ευκαιριών για νέους και ειδικότερα για γυναίκες, ιδίως μεταυποχρεωτικής εκπαίδευσης, ενισχύοντας τη συμμετοχή τους σε προγράμματα Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης και παρέχοντάς τους ευκαιρίες για την απόκτηση επαγγελματικών δεξιοτήτων και κατευθύνσεων που να συνδέονται με την αγορά εργασίας και να ενισχύουν την κοινωνική ένταξη, καθώς και την ανταγωνιστικότητα γενικότερα.

Η στοχευμένη παροχή υποτροφιών με προτεραιότητα στις ευάλωτες κοινωνικά ομάδες πληθυσμού και τα άτομα με αναπηρία διευρύνει τον κοινωνικό χαρακτήρα και το ρόλο της Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης. Με τον τρόπο αυτό ανιχνεύονται οι απαιτήσεις για δεξιότητες σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, παρακολουθούνται οι ανάγκες της αγοράς εργασίας σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καταγράφεται το οικονομικό και κοινωνικό προφίλ των τοπικών αγορών, οι δημογραφικές εξελίξεις, ο κορεσμός της αγοράς εργασίας, αλλά και η δυναμική της κάθε περιοχής.

Επιπροσθέτως, η Πράξη βρίσκεται σε απόλυτη συμφωνία με τους Εθνικούς Στρατηγικούς Στόχους, όπως είναι η μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων, του κοινωνικού αποκλεισμού και της σχολικής διαρροής, ενώ συμβάλλει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων των λιγότερο αναπτυγμένων περιοχών, καθώς υπάρχει μέριμνα για τη δημιουργία τμημάτων στην περιφέρεια με μικρότερο από τα προβλεπόμενα αριθμό καταρτιζόμενων.

Οι δείκτες προόδου του έργου περιλαμβάνουν το στόχο συμμετοχής συνολικά 17.934 καταρτιζόμενων. Το 2012 συμμετείχαν 2.679 άτομα, τα οποία αντιστοιχούν και στον αριθμό των καταρτιζόμενων που είχαν συμμετάσχει στο πρόγραμμα από την έναρξη υλοποίησης των πράξεων μέχρι σήμερα. Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 11.811.343 ευρώ από τα οποία δαπανήθηκαν 2.951.517,54 ευρώ μέσα στο 2012.

■ Επιταγή (Voucher) Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης

Φορέας πρότασης και λειτουργίας του προγράμματος, όπως περιγράφεται σε προηγούμενη ενότητα της έκθεσης, είναι η ΓΔΒΜ και φορέας υλοποίησης το ΙΝΕΔΙΒΙΜ. Το έργο περιλαμβάνει τρεις Πράξεις, μία για καθέναν από τους ΑΠ4, 5 και 6. Άρχισε να υλοποιείται στις 1.10.2011 με χρονικό ορίζοντα τις 31.7.2015. Ο συνολικός προϋπολογισμός και των τριών πράξεων ανέρχεται στα 43.588.468,50 ευρώ, από τα οποία δαπανήθηκαν 4.165.587,43 ευρώ μέσα στο 2012.

Οι δείκτες προόδου του έργου περιλαμβάνουν το στόχο της συμμετοχής συνολικά 56.100 καταρτιζόμενων. Το 2012 συμμετείχαν 1.362 άτομα, τα οποία αντιστοιχούν και στον αριθμό των καταρτιζόμενων που έχουν συμμετάσχει στο πρόγραμμα από την έναρξη υλοποίησης των πράξεων μέχρι σήμερα. Στο διάστημα Οκτωβρίου 2011 – Ιουνίου 2012, έλαβαν την επιταγή συνολικά 10.918 τελικοί δικαιούχοι. Για την εκπαιδευτική περίοδο 2012-2013 έχουν καταγραφεί 17.973 οριστικές αιτήσεις στο πληροφοριακό σύστημα, οι οποίες αξιολογούνται.

4.2 ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ (ΕΑΠ)

Αποστολή του ΕΑΠ είναι η εξ αποστάσεως παροχή προπτυχιακής και μεταπτυχιακής εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, με την ανάπτυξη και αξιοποίηση κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού και μεθόδων διδασκαλίας. Εκτός των προγραμμάτων που προσφέρει το ΕΑΠ στο πλαίσιο της υπόστασής του ως ΑΕΙ, αναπτύσσει, επίσης, μια σειρά άλλων δράσεων στους τομείς της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και της Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων.

■ Πρόγραμμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στελεχών Δημόσιας Διοίκησης σε θέματα Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΔΑΔ)

Αντικείμενο του έργου είναι η δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού για θέματα που αφορούν στη Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού στη Δημόσια Διοίκηση και στην Εκπαίδευση Ενηλίκων. Για την επίτευξη των στόχων του έργου θα διαμορφωθεί ένα σπονδυλωτό (modular) πρόγραμμα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης εξειδικευμένο για τα στελέχη της Δημόσιας Διοίκησης πάνω σε ζητήματα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού.

Η έναρξη υλοποίησης του Έργου τοποθετείται στις 26.10.2012 και η προγραμματισμένη λήξη του στις 25.7.2013. Χρηματοδοτείται από το ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση» με συνολικό προϋπολογισμό 47.000 ευρώ, ενώ εντός του 2012 δεν πραγματοποιήθηκαν δαπάνες. Προβλέπεται να ωφεληθούν 200 εκπαιδευτές εκπαιδευτών.

■ Κέντρα Διά Βίου Μάθησης – Προγράμματα Εθνικής Εμβέλειας και Προγράμματα Τοπικής Εμβέλειας ΑΠ7 και ΑΠ8 – Υπόεργα 8 και 10

Το πρόγραμμα αφορά α) στην επικαιροποίηση ή διαμόρφωση 110 πακέτων εκπαιδευτικού υλικού, τα οποία αντιστοιχούν σε 70 προγράμματα εθνικής εμβέλειας και 40 προγράμματα τοπικής εμβέλειας που θα υλοποιηθούν από τα ΚΔΒΜ και β) την εκπαίδευση 4.000 εκπαιδευτών ενηλίκων, οι οποίοι θα εργαστούν στα ΚΔΒΜ.

Η έναρξη υλοποίησης του Έργου τοποθετείται την 1.12.2012 και η προγραμματισμένη λήξη του στις 31.5.2014. Χρηματοδοτείται από το ΕΠ ΕΔΒΜ με συνολικό προϋπολογισμό 379.333 ευρώ, ενώ εντός του 2012 δεν πραγματοποιήθηκαν δαπάνες. Προβλέπεται να ωφεληθούν 200 εκπαιδευτές εκπαιδευτών και 4.000 εκπαιδευτές.

■ Ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων εκπαίδευσης εκπαιδευτικών ενηλίκων / Development of innovative methods of training the trainers

Το έργο στοχεύει στην ανάπτυξη μιας καινοτόμου μεθοδολογίας εκπαίδευσης εκπαιδευτών, έτσι ώστε να είναι σε θέση να σχεδιάζουν τις εκπαιδευτικές τους ενότητες βασισμένοι στη συστηματική παρατήρηση έργων τέχνης και να προάγουν με αυτό τον τρόπο τον κριτικό στοχασμό και τη δημιουργικότητα των ενηλίκων εκπαιδευομένων.

Η έναρξη υλοποίησης του Έργου ήταν η 1.12.2010 και η προγραμματισμένη λήξη του στις 30.11.2012. Χρηματοδοτείται από ευρωπαϊκούς πόρους LLP/LEONARDO DA VINCI/GRUNDTVIG & DISSEMINATION με προϋπολογισμό 29.620 ευρώ. Εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 12.200 ευρώ. Στόχος ήταν η εκπαίδευση 25 εκπαιδευτών, στόχος ο οποίος και επιτεύχθηκε, αφού 25 εκπαιδευτές εκπαιδευτήκαν εντός του 2012.

■ Επικαιροποίηση του επαγγελματικού περιγράμματος του Εκπαιδευτή Ενηλίκων Διά Βίου Μάθησης συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης πλαισίου σπονδυλωτού προγράμματος εκπαίδευσης εκπαιδευτών με στόχο την πιστοποίηση της εκπαιδευτικής επάρκειας

Το έργο έχει στόχους την ανάλυση του προφίλ του Εκπαιδευτή Ενηλίκων Διά Βίου Μάθησης και την εκπόνηση επαγγελματικού περιγράμματος και προγράμματος εκπαίδευσης εκπαιδευτών. Προσδιορισμός της διαδικασίας πιστοποίησης των εκπαιδευτών ΔΒΜ.

Η έναρξη υλοποίησης του Έργου τοποθετείται στις 26.9.2011 και η προγραμματισμένη λήξη του στις 8.4.2012. Χρηματοδοτείται από το ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» του ΕΣΠΑ 2007-2013 με προϋπολογισμό 32.400 ευρώ, ενώ εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 14.833 ευρώ. Στόχος ήταν η εκπαίδευση 200 εκπαιδευτών και 250 αξιολογητών. Εντός του 2012 εκπαιδεύτηκαν 172 εκπαιδευτές και 186 αξιολογητές.

■ Προσφορά Σεμιναριακών / Επιμορφωτικών Προγραμμάτων

Προσφέρονται σεμινάρια σε φοιτητές με αντικείμενο την Τραπεζική Οικονομική Επιστήμη και στόχο την προαγωγή της επιστημονικής και ακαδημαϊκής δραστηριότητάς τους.

Η έναρξη υλοποίησης του Έργου ήταν η 1.1.2010 και η προγραμματισμένη λήξη του στις 31.12.2012. Το Έργο είναι αυτοχρηματοδοτούμενο με προϋπολογισμό 85.560 ευρώ. Εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 25.741 ευρώ. Στόχος είναι να ωφεληθούν 70 εκπαιδευόμενοι. Από την έναρξη έως σήμερα ωφελήθηκαν 122 εκπαιδευόμενοι, 57 εκ των οποίων εντός του 2012.

■ Προγράμματα κατάρτισης σε θέματα Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οικονομικών

Διοργάνωση και υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης και επιμόρφωσης στο γνωστικό πεδίο «Διοίκηση Επιχειρήσεων και Οικονομικές Επιστήμες με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης»

Η έναρξη υλοποίησης του Έργου ήταν η 1.6.2012 και η προγραμματισμένη λήξη του στις 31.5.2014. Το Έργο είναι αυτοχρηματοδοτούμενο με προϋπολογισμό 17.000 ευρώ. Εντός του 2012 δεν πραγματοποιήθηκαν δαπάνες. Στόχος είναι να ωφεληθούν 70 εκπαιδευόμενοι. Εντός του 2012 ωφελήθηκαν 90 εκπαιδευόμενοι.

4.3 ΑΛΛΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Τα ελληνικά ΑΕΙ και ΑΤΕΙ, πέραν των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών που προσφέρουν, αναπτύσσουν σειρά δράσεων, έργων και προγραμμάτων εκπαίδευσης ενήλικου πληθυσμού σε πολλά και διαφορετικά θεματικά πεδία, τόσο της Επαγγελματικής Κατάρτισης όσο και της Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων.

Τα σχετικά προγράμματα συνήθως υλοποιούνται μέσω των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας, σε σύμπραξη με άλλους Φορείς ή Ιδρύματα, ενώ αρκετά Τριτοβάθμια Ιδρύματα (Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Πανεπιστήμιο Πατρών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών) έχουν αναπτύξει ΚΕΚ, τα οποία υλοποιούν προγράμματα μικρής ή μεγαλύτερης χρονικής διάρκειας, με συμβατικές μεθόδους, αλλά και e-learning.

Στο πλαίσιο, εξάλλου, αρκετών ΑΕΙ λειτουργούν μονάδες ή οργανισμοί που προσφέρουν εξειδικευμένα εκπαιδευτικά προγράμματα, όπως είναι τα Σχολεία Ελληνικής Γλώσσας ή Διδασκαλεία (για ενήλικες που διδάσκονται την ελληνική γλώσσα ως δεύτερη ή ξένη), αλλά και Σχολεία – Διδασκαλεία Ξένων Γλωσσών, όπου μπορούν ενήλικες να σπουδάσουν μια ξένη γλώσσα. Τα προγράμματα αυτά είναι, κατά κανόνα, αυτοχρηματοδοτούμενα, με δεδομένο ότι συνήθως προϋποθέτουν την καταβολή διδάκτρων.

Ενδεικτικά παρουσιάζονται στο σημείο αυτό κάποιες από τις υλοποιούμενες δράσεις.

4.3.1 ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

■ Προγράμματα χρηματοδοτούμενα από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας

- > «Αριάδνη: Πρόγραμμα Κατάρτισης Επαγγελματιών Ψυχικής Υγείας για το φαινόμενο του Εθισμού των εφήβων στο διαδίκτυο, καθώς και για τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν τα παιδιά και οι έφηβοι από την ανεξέλεγκτη χρήση του διαδικτύου»

Το έργο «Αριάδνη» (Κατάρτιση στον Άξονα Προτεραιότητας 13) αφορά στην κατάρτιση επιστημόνων υγείας όπως ιατροί, ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί, σύμβουλοι ψυχικής υγείας κ.ά. τόσο με τη χρήση καινοτομικών μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (e-learning), όσο και διά ζώσης εκπαίδευσης.

Η επιμόρφωση είναι συνολικής διάρκειας 85 ωρών και περιλαμβάνει 55 ώρες κατάρτισης δια ζώσης, 25 ώρες εξ αποστάσεως κατάρτιση μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας και 5 ώρες πρακτική άσκηση σε σχολεία. Συνολικά θα καταρτιστούν 1.000 άτομα σε όλες τις περιφέρειες της χώρας. Η έναρξη υλοποίησης τοποθετείται την 1.4.2011 και η προγραμματισμένη λήξη στις 30.6.2013. Η Δράση χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με προϋπολογισμό 1.300.000 ευρώ. Εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 374.470 ευρώ. Οι ωφελούμενοι από την έναρξη της δράσης έως σήμερα είναι 460, από τους οποίους 200 εντός του 2012.

- > «Ακαδημία Πλάτωνος: Ο Πολίτης και η Πολιτεία»

ΔΡΑΣΗ 1

Εκπαιδευτικά προγράμματα για ενήλικες: Η δράση αυτή αφορά στην υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων βραχείας διάρκειας για ενήλικους πολίτες. Τα προγράμματα καλύπτουν τα παρακάτω τέσσερα (4) θεματικά πεδία:

- Φιλοσοφία και Σύγχρονη Προοπτική
- Επιστήμες και Τεχνολογία
- Πολιτισμός και Δημιουργία
- Πολίτης και Πολιτεία

Κάθε θεματικό πεδίο περιλαμβάνει έναν αριθμό θεματικών ενοτήτων-διαλέξεων και εργαστήρια (workshops). Η διάρκεια κάθε θεματικού πεδίου είναι 50-65 ώρες, ενώ κάθε τμήμα συγκροτείται κατά μέσον όρο από 25 άτομα.

ΔΡΑΣΗ 2

Εξειδικευμένα Προγράμματα για Αποφοίτους Ανώτατης Εκπαίδευσης: Σκοπός του προγραμμάτων αυτών είναι να διευρύνει και να εμπλουτίσει τις γνώσεις και τις δεξιότητες των αποφοίτων Ανώτατης Εκπαίδευσης στους τομείς της φιλοσοφίας, της γλώσσας, της ιστορίας, της αρχιτεκτονικής, της τέχνης κλπ, και να τους προσφέρει τη δυνατότητα της εις βάθος διείσδυσης στα αντίστοιχα επιστημονικά πεδία. Ειδικότερα, τα εκπαιδευτικά προγράμματα που θα υλοποιηθούν καλύπτουν τα παρακάτω εννέα (9) θεματικά πεδία: Φιλοσοφία, Γλώσσα, Βιομηχανική Αρχαιολογία, Θεωρία της Επιστήμης, Ιστορία των Μαθηματικών, Αρχαιολογία, Ιστορία, Τέχνη, Αρχιτεκτονική.

Κάθε θεματικό πεδίο περιλαμβάνει ένα αριθμό θεματικών ενοτήτων-διαλέξεων που στο σύνολό τους συγκροτούν ένα πλήρες εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Η διάρκεια κάθε θεματικού πεδίου είναι 75-100 ώρες συμπεριλαμβανομένων των εργαστηρίων, ενώ κάθε τμήμα αποτελείται κατά μέγιστο από 20 άτομα. Η έναρξη υλοποίησης τοποθετείται στις 15.11.2012 και η προγραμματισμένη λήξη στις 30.6.2015. Η Δράση χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού με προϋπολογισμό 1.208.000 ευρώ. Οι ωφελούμενοι από την έναρξη της δράσης έως το τέλος του 2012 είναι 300, ενώ συνολικά προβλέπεται να είναι 9.065.

■ Διδασκαλείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας

Το Διδασκαλείο Νέας Ελληνικής του Πανεπιστημίου Αθηνών προσφέρει μαθήματα ελληνικής γλώσσας καθ' όλη τη διάρκεια του έτους σε ενήλικους, για τους οποίους η ελληνική είναι δεύτερη ή ξένη γλώσσα, αλλά και σε ομογενείς ή παλιννοστούντες αλλοδαπούς. Υποψήφιοι φοιτητές ελληνικών ΑΕΙ και ΤΕΙ, υπότροφοι του ελληνικού κράτους ή άλλων φορέων, μεταπτυχιακοί φοιτητές, φοιτητές ευρωπαϊκών εκπαιδευτικών προγραμμάτων (Socrates-Erasmus), αλλοδαποί που ζουν στην Ελλάδα, είναι ανάμεσα στους ωφελούμενους των σχετικών προγραμμάτων. Τα προγράμματα χρηματοδοτούνται από ίδιους πόρους, κυρίως μέσω της καταβολής διδάκτρων. Οι ωφελούμενοι εντός του 2012 ήταν 1.272 άτομα (789 κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 και 483 κατά το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013 έως σήμερα).

■ Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των Παιδιών Ρομά»

Με την υλοποίηση του προγράμματος «Εκπαίδευση των Παιδιών Ρομά», επιχειρείται η βελτίωση των συνθηκών ένταξης στο εκπαιδευτικό σύστημα μαθητών από τη συγκεκριμένη κοινωνική ομάδα που απειλείται με εκπαιδευτική ανισότητα και περιθωριοποίηση. Δράση του προγράμματος είναι η επιμόρφωση εκπαιδευτικών. Οι επιμορφωτικές δραστηριότητες του Προγράμματος στοχεύουν:

Α. Στην ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης πάνω σε θέματα:

- > διαπολιτισμικής εκπαίδευσης
- > παιδαγωγικής πρακτικής
- > ψυχοκοινωνικής υποστήριξης
- > διδασκαλίας της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας
- > σύγχρονων διδακτικών μοντέλων και προσεγγίσεων.

Β. Στην ενημέρωση των εκπαιδευτικών όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης σχετικά με τους στόχους του Προγράμματος, τις στρατηγικές, τη δυναμική, τις προσδιορισμένες δράσεις του.

Συγκεκριμένα, πραγματοποιούνται:

- > **Εισαγωγικές επιμορφώσεις** περίπου 8 ωρών στην αρχή της παρέμβασης και πριν την έναρξη των μαθημάτων (Σεπτέμβριος) με αντικείμενο το εκπαιδευτικό υλικό που παρέχει το πρόγραμμα.
- > **Τακτικές επιμορφώσεις** οργανωμένες κατά θεματικούς κύκλους. Κάθε θεματικός κύκλος αναπτύσσεται σε διήμερες συναντήσεις, διάρκειας περίπου 8 ωρών (σύνολο περίπου 16 ώρες) ή τετραήμερες συναντήσεις διάρκειας και πάλι 16 ωρών.
- > **Γενικές επιμορφώσεις** 5 περίπου ωρών. Οι επιμορφώσεις αυτές έχουν και βιωματικό χαρακτήρα (workshops οργανωμένα σε μικρές ομάδες).

Η επιμόρφωση υλοποιείται με τη μορφή ομάδων εργασίας και βιωματικών εργαστηρίων με στόχο την επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί στην τάξη και τη στήριξη του έργου τους, την ανάδειξη της δυναμικής της ομάδας καθώς και των ταλέντων και ικανοτήτων των μαθητών. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην εξοικείωση των εκπαιδευτικών με την κουλτούρα και τη γλώσσα των μαθητών της ομάδας-στόχου και γενικά με τις τεχνικές αξιοποίησης του πολιτισμικού κεφαλαίου των μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία, με στόχο την εξάλειψη αρνητικών στερεοτύπων και διακρίσεων.

Επίσης, οι επιμορφωτές του Προγράμματος, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση του σχολείου, καθώς και τους Σχολικούς Συμβούλους, υποστηρίζουν τους εκπαιδευτικούς, ώστε αυτοί να επεξεργαστούν και να εφαρμόσουν στη διδασκαλία τους εναλλακτικές προσεγγίσεις –όπως βιωματική και κοινωνικά προσανατολισμένη μάθηση, ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, γλωσσική διδασκαλία προσανατολισμένη στο κείμενο, συστηματική αξιοποίηση της διαθεματικότητας (ευέλικτη ζώνη) και των προγραμμάτων περιβαλλοντικής αγωγής– προς όφελος όλων των μαθητών τους.

Το 2012 επιμορφώθηκαν περίπου 6.800 εκπαιδευτικοί. Η έναρξη της δράσης τοποθετείται στις 22.10.2010 με προγραμματισμένη λήξη στις 31.5.2013. Το έργο χρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ και εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 64.548,07 ευρώ.

■ Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των Παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη»

- > **Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών** αποτελεί μια από τις βασικές δράσεις του προγράμματος «Εκπαίδευση των Παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη», καθ' όλη τη 15ετή πορεία του (1997-2012). Ο σχεδιασμός όλων των επιμορφώσεων πραγματοποιήθηκε, σε όλες τις φάσεις του, με βάση τις εκπαιδευτικές ανάγκες των εκπαιδευτικών όπως καταγράφονταν από έρευνες πεδίου.

Στην παρούσα φάση (2010-2013), ακολουθήθηκε αρχικά για το 2011-2012 το σχήμα των κύκλων επιμόρφωσης που απευθύνονταν σε όλους τους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας των τριών νομών της Θράκης. Από το σχολικό έτος 2011-12 και μετά, η επιμόρφωση αφορά τους συνεργάτες του προγράμματος (εκπαιδευτικοί διορισμένοι και αδιόριστοι) με στόχο την καλύτερη προετοιμασία τους σε παιδαγωγικά ζητήματα και επεξεργασίας υλικού για τις δράσεις του προγράμματος εντός σχολείου (ενισχυτική διδασκαλία Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης) και εκτός σχολείου στα ΚΕΣΠΕΜ και κινητά ΚΕΣΠΕΜ (Κέντρα Στήριξης του Προγράμματος «Εκπαίδευση Μουσουλμανοπαίδων»).

Η μεθοδολογία που ακολουθείται σε όλες τις επιμορφώσεις είναι η δουλειά σε μικρές ομάδες, τα βιωματικά εργαστήρια και η επεξεργασία καλών πρακτικών. Οι θεματικές των επιμορφώσεων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης άπτονται παιδαγωγικών θεμάτων όπως: παιδαγωγικές προτάσεις για χρήση ποικίλου υλικού, διαφοροποιημένη παιδαγωγική, διαχείριση ανομοιογενών ομάδων, ζητήματα ταυτότητας σε ομάδες παιδιών, εισαγωγή στη διδασκαλία μαθηματικών και φυσικών επιστημών αλλά και συνδυαστική χρήση των νέων τεχνολογιών. Όσον αφορά στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, οι εκπαιδευτικοί επιμορφώνονται στα μαθήματα για τα οποία προβλέπεται ενισχυτική διδασκαλία: Γλώσσα, Λογοτεχνία, Μαθηματικά, Φυσικές Επιστήμες. Πραγματοποιούνται επιμορφώσεις σε θέματα διδακτικής του γνωστικού αντικείμενου και επιπλέον ενδοσχολική επιμόρφωση, με επισκέψεις στα σχολεία για επίλυση επιμέρους θεμάτων των εκπαιδευτικών.

Τον Ιανουάριο 2012 άρχισε και ένας κύκλος πιλοτικής εφαρμογής των εκπαιδευτικών υλικών του Προγράμματος σε Γυμνάσια των Νομών Ξάνθης και Ροδόπης. Πραγματοποιήθηκαν επιμορφώσεις για την πιλοτική εφαρμογή των εκπαιδευτικών υλικών που απευθύνονται στους εκπαιδευτικούς όλων των ειδικοτήτων και επιμορφώσεις ανά ειδικότητα στα ακόλουθα βασικά μαθήματα: Ελληνική γλώσσα, Λογοτεχνία, Ιστορία, Μαθηματικά, Φυσικές Επιστήμες.

Το 2012 επιμορφώθηκαν συνολικά 115 εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και 179 εκπαιδευτικοί δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Για τους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ο πρώτος κύκλος επιμόρφωσης ξεκίνησε στις 28 Ιανουαρίου 2011, ενώ η πρώτη εισαγωγική επιμόρφωση που απευθύνθηκε στους εκπαιδευτικούς όλων των ειδικοτήτων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης πραγματοποιήθηκε στις 13 Ιανουαρίου 2011. Η δράση της επιμόρφωσης ξεκίνησε την 1.9.2010 ενώ η λήξη της έχει προγραμματιστεί για τις 31.12.2013.

Ο προϋπολογισμός της δράσης των επιμορφώσεων για όλη τη διάρκεια του έργου είναι 225.768,89 ευρώ. Η χρηματοδότησή της πραγματοποιείται από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους – Ευρωπαϊκή Ένωση/Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Οι δαπάνες για τη δράση της επιμόρφωσης κατά τη διάρκεια του έτους 2012 ήταν περίπου 60.000,00 ευρώ.

Σύμφωνα με το εγκεκριμένο ΤΔΠ, στόχος των δράσεων της επιμόρφωσης ήταν να επιμορφωθούν, σε όλη τη διάρκεια του έργου, 350 εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και 150 εκπαιδευτικοί δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Κατά τη διάρκεια του έτους 2012 στις επιμορφώσεις συμμετείχαν 115 εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και 179 εκπαιδευτικοί δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Από την αρχή του έργου μέχρι σήμερα έχουν επιμορφωθεί περίπου 850 εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

- > **Μαθήματα ελληνικών σε ενήλικες.** Τα μαθήματα οργανώνονται σε δύο επίπεδα, αρχαρίων και μέσων, και προσφέρονται στα ενήλικα μέλη της μειονότητας. Πραγματοποιούνται στα Κέντρα Στήριξης του Προγράμματος (ΚΕΣΠΕΜ). Τα μαθήματα παρακολουθούνται κυρίως από γυναίκες και διευρύνονται ανάλογα με τη ζήτηση που κάθε φορά προκύπτει. Οι ίδιες μάλιστα δηλώνουν ότι τα μαθήματα γλώσσας έχουν διευκολύνει τη συμμετοχή τους στην τοπική κοινωνία.

Στο πλαίσιο αυτό το Πρόγραμμα δημιούργησε εκπαιδευτικό υλικό διδασκαλίας το οποίο αποτελεί μια συλλογή διδακτικών προτάσεων οργανωμένων σε θεματικές ενότητες και δομημένων σε εκπαιδευτικά σενάρια που στοχεύουν στη γλωσσική ανταπόκριση καθημερινών επικοινωνιακών περιστάσεων με παραπομπές σε εκπαιδευτικό υλικό που έχει παραχθεί στο πλαίσιο του Προγράμματος «Εκπαίδευσης Παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας της Θράκης» και άλλων προγραμμάτων εκπαίδευσης.

Τα μαθήματα ελληνικών το έτος 2012 παρακολούθησαν 285 ενήλικες στα κεντρικά και περιφερειακά ΚΕΣΠΕΜ.

- > **Μαθήματα τουρκικών σε εκπαιδευτικούς.** Το Πρόγραμμα «Εκπαίδευσης Παιδιών της Μουσουλμανικής Μειονότητας της Θράκης» οργανώνει μαθήματα και σεμινάρια «γνωριμίας» με την τουρκική γλώσσα για (ελληνόφωνους) εκπαιδευτικούς τα οποία έχουν στόχο να τους βοηθήσουν να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες επικοινωνίας με τους τουρκόφωνους μαθητές τους, που δεν καταλαβαίνουν ελληνικά. Μαθαίνοντας τη γλώσσα τους και συνειδητοποιώντας τις διαφορές ανάμεσα στις δύο γλώσσες μέσω των σεμιναρίων, οι εκπαιδευτικοί είναι σε θέση να κατανοήσουν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι μαθητές τους και να προσαρμόσουν ανάλογα τη διδασκαλία τους δηλώνοντας στην πράξη σεβασμό και αποδοχή των ιδιαιτεροτήτων τους. Τα τμήματα χωρίζονται σε αρχαρίων, όπου διδάσκονται τα βασικά της τουρκικής γλώσσας, και προχωρημένων.

Τα μαθήματα τουρκικής γλώσσας το έτος 2012 παρακολούθησαν 685 εκπαιδευτικοί. Ο προϋπολογισμός της δράσης των μαθημάτων σε ενήλικες (μαθήματα ελληνικών και τουρκικών) για όλη τη διάρκεια του έργου είναι 216.248,89 ευρώ. Η χρηματοδότηση των δράσεων της επιμόρφωσης πραγματοποιείται από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους – Ευρωπαϊκή Ένωση / Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ). Οι δαπάνες για τα μαθήματα σε ενήλικες κατά τη διάρκεια του έτους 2012 ήταν περίπου 64.000,00 ευρώ.

Η δράση της επιμόρφωσης θα συνεχιστεί μέχρι το τέλος του σχολικού έτους 2012-2013. Σε περίπτωση παράτασης της Πράξης θα συνεχιστούν και οι δράσεις της επιμόρφωσης.

4.3.2 ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

■ Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας

Το Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης προσφέρει μαθήματα νέας ελληνικής γλώσσας σε αλλοδαπούς και ομογενείς από το 1970 και λειτουργεί υπό την εποπτεία της Φιλοσοφικής Σχολής. Παράλληλα, το Σχολείο προσφέρει ειδικά προγράμματα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών, οι οποίοι διδάσκουν την ελληνική ως δεύτερη / ξένη γλώσσα σε αλλοδαπούς και ομογενείς.

Ο αριθμός των ωφεληθέντων από τα προγράμματα του Σχολείου Νέας Ελληνικής Γλώσσας κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-12 ανέρχεται στους 842. Ο αριθμός των ωφεληθέντων κατά το ακαδημαϊκό έτος 2012-13, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2012, ανέρχεται στους 372.

Το Σ.Ν.Ε.Γ., εκτός από τα προγράμματα διδασκαλίας και τη διεξαγωγή εξετάσεων της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς και ομογενείς, προσφέρει επιπλέον δράσεις και ειδικά προγράμματα. Πιο συγκεκριμένα κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-12 διοργάνωσε το πρόγραμμα Endeavour Language Teacher Fellowship 2012 στο πλαίσιο συμφωνίας συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο της Αδελαΐδας Αυστραλίας, όπου επιμορφώθηκαν εκπαιδευτικοί Α/βάθμιας και Β/βάθμιας Εκπαίδευσης που διδάσκουν την ελληνική γλώσσα σε σχολεία της Αυστραλίας (13 ωφελούμενοι).

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2011-12 πραγματοποιήθηκαν όπως κάθε χρόνο, μαθήματα ελληνικής γλώσσας για τους αλλοδαπούς φοιτητές των διαφόρων Τμημάτων και Σχολών του Α.Π.Θ (204 ωφελούμενοι), ενώ πραγματοποιήθηκαν επίσης επιμορφωτικά σεμινάρια για το διδακτικό προσωπικό του Σ.Ν.Ε.Γ. Επιπρόσθετα λειτούργησε το γλωσσικό εργαστήριο (χρήση Η/Υ) για τους σπουδαστές όλων των τμημάτων του Σ.Ν.Ε.Γ., ενώ συνεχίστηκε για μία ακόμη χρονιά η συνεργασία του Σχολείου με την Έδρα UNESCO του Α.Π.Θ. (3 ωφελούμενοι). Τέλος, πραγματοποιήθηκαν μαθήματα προφοράς και ενισχυτικής διδασκαλίας για τους αδύναμους σπουδαστές του ετήσιου προγράμματος.

Κατά τις αρχές του ακαδημαϊκού έτους 2012-13 ξεκίνησε το Σ.Ν.Ε.Γ. τη συνεργασία του με την *Τράπεζα Μαύρης Θάλασσας και Εμπορίου Ευξείνου Πόντου* προκειμένου να διδάξει την ελληνική γλώσσα σε αλλοδαπούς υπαλλήλους της (7 ωφελούμενοι). Το Σχολείο, στη συνεχή προσπάθειά του για τη διάδοση της νέας ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού, εκδήλωσε την πρόθεσή του για συμμετοχή σε προγράμματα που αφορούν τη διδασκαλία της νέας ελληνικής γλώσσας σε φοιτητές και διδάσκοντες την ελληνική γλώσσα. Πιο συγκεκριμένα, το Σ.Ν.Ε.Γ. πρόκειται να συμμετέχει στο *European University Foundation – Campus Europae* ενώ πρόκειται επίσης να διευρυνθεί η συνεργασία για το τρέχον ακαδημαϊκό έτος με το «Κέντρο Ελληνικών Σπουδών ΠΑΙΔΕΙΑ» (Η.Π.Α.).

■ Πρόγραμμα «Εκπαίδευση Αλλοδαπών και Παλιννοστούτων Μαθητών»

Δράση «Επιμόρφωση εκπαιδευτικών και μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας» της Πράξης «Εκπαίδευση αλλοδαπών και παλιννοστούτων μαθητών», με χρηματοδότηση από τον ειδικό λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας. Η Δράση αυτή υποστηρίζει σχολεία με πολυπολιτισμική σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού. Η επιμόρφωση εκπαιδευτικών και μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας εστιάζεται σε κεντρικές όψεις της παιδαγωγικής κατάρτισης των εκπαιδευτικών και των στελεχών, προσφέροντας ειδικευμένη γνώση για το έργο τους στο πολυπολιτισμικό σχολείο. Στο πλαίσιο της Δράσης σχεδιάζονται και υλοποιούνται επιμορφώσεις σε επίπεδο σχολικής μονάδας, εξ αποστάσεως επιμορφώσεις μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, καθώς και διασχολικές εξ αποστάσεως, που ενισχύουν την αυτόνομη μάθηση των εκπαιδευτικών, μέσω εφαρμογών στο σχολείο. Ακόμη, οι επιμορφώσεις στελεχών απευθύνονται σε όσο το δυνατόν περισσότερους αποδέκτες, ενώ η θεματική τους εστιάζεται κατά το δυνατόν σε άμεσες ανάγκες. Κατά την πορεία της Δράσης έχει διαμορφωθεί και ανανεώνεται σε διαρκή βάση επιμορφωτική ομάδα με ειδικούς επιστήμονες απ' όλη την Ελλάδα. Παράλληλα, αξιοποιείται το πλούσιο επιμορφωτικό υλικό που συγκεντρώνεται, καθώς και οι καλές πρακτικές που αναδεικνύονται μέσα από τις εφαρμογές. Τέλος, με επιστημονικά συμπόσια και ημερίδες επιδιώκεται η διάχυση όσων επιτυχών πρακτικών προκύπτουν, είτε στη μεθόδευση της επιμόρφωσης, είτε στη διδασκαλία στο σχολείο.

Ειδικότερα:

- > Η **ενδοσχολική επιμόρφωση** απευθύνεται στους συλλόγους διδασκόντων των σχολείων και έχει δύο μορφές: α) Ενδοσχολικά σεμινάρια με διάρκεια 15 ωρών (κάθε σχολείο μπορεί να υλοποιήσει δύο σεμινάρια ετησίως). Ο σχεδιασμός και η υλοποίησή τους γίνεται σε στενή συνεργασία με το σύλλογο διδασκόντων, προκειμένου αυτά να ανταποκρίνονται στις ιδιαίτερες ανάγκες και προτεραιότητες των επιμορφωνόμενων, τόσο ως προς τη θεματική όσο και ως προς την οργάνωση. β) Πρότζεκτ ενδοσχολικής επιμόρφωσης. Οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί εμπλέκονται σε δραστηριότητες συναφείς με τη θεματική της επιμόρφωσης με στόχο τη δοκιμή διδακτικών πρακτικών, καθώς και την προώθηση του αναστοχασμού και της συνεργατικής διδασκαλίας.
- > Τα **διασχολικά εξ αποστάσεως σεμινάρια** απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς όλων των σχολικών βαθμίδων, είναι διάρκειας 30 ωρών και πραγματοποιούνται με τη μορφή της λεγόμενης μικτής μάθησης (blended learning) με δύο μορφές: α) εξ αποστάσεως συγχρονικά σεμινάρια μέσω ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, β) εξ αποστάσεως ασύγχρονα σεμινάρια, στο πλαίσιο των οποίων οι 16 ώρες αποτελούν διδασκαλία διά ζώσης σε σεμιναριακή μορφή και οι 14 ώρες εξ αποστάσεως εφαρμογές στο σχολείο.
- > Οι **επιμορφώσεις στελεχών** αποβλέπουν στην ενδυνάμωση του ρόλου του διευθυντή και του σχολικού συμβούλου και στη σύνδεση των παρεμβάσεων της Πράξης με τις δομές της εκπαίδευσης. Πρόκειται για 10ωρα επιμορφωτικά σεμινάρια και βιωματικά εργαστήρια εστιασμένα στις ιδιαίτερες ανάγκες των στελεχών αυτών.

Ενδεικτικές **θεματικές**: α) Διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης / δεύτερης γλώσσας: αξιοποίηση και κατασκευή διδακτικού υλικού, διαχείριση λαθών των μαθητών. β) Διδασκαλία σε ανομοιογενείς τάξεις: ζητήματα μεθόδευσης, καλές διδακτικές πρακτικές, εφαρμογή διαθεματικών δραστηριοτήτων, διδακτική αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών. γ) Θέματα Σχολικής Παιδαγωγικής: διαφοροποιημένη παιδαγωγική, αλληλεπίδραση στη σχολική τάξη, σχολική ζωή και ανάπτυξη κλίματος διαπολιτισμικού διαλόγου.

Η επιλογή των επιμορφωτών γίνεται από μητρώο, με βάση την ειδικότητά τους και τη διδακτική τους ικανότητα.

Τέλος, το πλούσιο υλικό που έχει δημιουργηθεί στο πλαίσιο των επιμορφώσεων και οι καλές πρακτικές που έχουν αναδειχθεί μέσα από τις εφαρμογές αξιοποιούνται και θα αποτελέσουν το εκπαιδευτικό και επιμορφωτικό υλικό τριών τόμων: του «Οδηγού επιμόρφωσης», του «Επιμορφωτικού υλικού» και των «Καλών πρακτικών των εκπαιδευτικών».

Η έναρξη υλοποίησης της Δράσης ήταν η 3.9.2010 και η προγραμματισμένη λήξη της στις 31.12.2013. Η Δράση εντάσσεται στην Πράξη «Εκπαίδευση αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών» και χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» (ΕΣΠΑ 2007-2013) του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, στην Κατηγορία Πράξεων «Διαπολιτισμική εκπαίδευση» (κωδ. 01.73.43. ΑΠ1, 02.73.43.01 ΑΠ2 και 03.73.43. ΑΠ3). Φορέας υλοποίησης είναι το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Ο προϋπολογισμός της Δράσης είναι 1.461.695 ευρώ. Στόχος είναι η επιμόρφωση 14.400 εκπαιδευτικών και στελεχών εκπαίδευσης.

Εντός του 2012:

- > επιμορφώθηκαν 5.943 εκπαιδευτικοί και στελέχη Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης σε 195 επιμορφωτικά σεμινάρια (75 ενδοσχολικά, 108 εξ αποστάσεως και 12 επιμορφώσεις στελεχών), συνολικά 3.175 ώρες επιμόρφωσης
- > ολοκληρώθηκαν 6 πρότζεκτ ενδοσχολικής επιμόρφωσης και ξεκίνησε η υλοποίηση άλλων 5 πρότζεκτ
- > υλοποιήθηκαν 3 Όμιλοι Προβληματισμού, όπου δόθηκε η δυνατότητα σε εκπαιδευτικούς και διευθυντές σχολικών μονάδων να συζητήσουν θέματα που τους απασχολούν, με απώτερο στόχο τη βελτίωση της διδακτικής και παιδαγωγικής τους πρακτικής, μέσω ανταλλαγής εμπειριών
- > λειτούργησε ηλεκτρονικό φόρουμ, το οποίο αποτέλεσε έναν χώρο διαρκούς διαλόγου και ανταλλαγής απόψεων για θέματα διδασκαλίας και αγωγής στο πολυπολιτισμικό σχολείο
- > πραγματοποιήθηκαν 3 επιμορφωτικές ημερίδες.

Για τις δύο επόμενες χρονιές προβλέπεται:

- > να επιμορφωθούν ακόμα 6.000 εκπαιδευτικοί και στελέχη της εκπαίδευσης
- > να υλοποιηθούν 87 ενδοσχολικά σεμινάρια, 6 σεμινάρια σε εκπαιδευτικούς που στελεχώνουν τάξεις υποδοχής, 60 εξ αποστάσεως, 23 επιμορφώσεις στελεχών και 10 πρότζεκτ ενδοσχολικής επιμόρφωσης
- > να πραγματοποιηθούν επιμορφωτικές ημερίδες για την ευαισθητοποίηση πολλαπλάσιου αριθμού εκπαιδευτικών και στελεχών εκπαίδευσης
- > να εκδοθεί το επιμορφωτικό υλικό.

■ Δομή Διά Βίου Μάθησης και Εκπαίδευσης

Υλοποιούνται τα ακόλουθα αυτοχρηματοδοτούμενα Προγράμματα Επιμόρφωσης – Κατάρτισης:

- > «**Παραγωγή Φαρμακευτικών Αρωματικών Φυτών (ΦΑΦ) και Αιθέριων Ελαίων (ΑΕ)**», Διατμηματικό Πρόγραμμα με διδάσκοντες από τα τμήματα Φαρμακευτικής και Βιολογίας του ΑΠΘ, της Γεωπονικής Σχολής του ΑΠΘ, καθώς μέλη του ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ, διάρκειας 90 και πλέον ωρών, σε εξέλιξη. Στο τέλος του εκπαιδευτικού κύκλου, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να ασχοληθούν επαγγελματικά με το αντικείμενο των αρωματικών φαρμακευτικών φυτών, έχοντας τις γνώσεις και την τεχνογνωσία για την παραγωγή υψηλής και τυποποιημένης ποιότητας τελικών προϊόντων και θα μπορούν να ασχοληθούν ή να δημιουργήσουν μονάδες μεταποίησης ΦΑΦ. Απευθύνεται σε απασχολούμενους στην πρωτογενή παραγωγή αγροτικών προϊόντων (αγρότες – παραγωγοί), μεταποιητές αγροτικών προϊόντων, τεχνολόγους φυτικής παραγωγής, γεωπόνους, τεχνολόγους τροφίμων, βιολόγους, δασολόγους, χημικούς, φαρμακοποιούς, έμπορους ΦΑΦ, φυτωριούχους κ.ά.
- > **Πρόγραμμα «Επιμόρφωσης Παγκόσμιος Ιστός: Θεμελιώσεις, Υπηρεσίες, Εφαρμογές**», αυτοχρηματοδοτούμενο, διάρκειας 120 ωρών, σε εξέλιξη. Σκοπός είναι οι συμμετέχοντες να ενημερωθούν σχετικά με τις θεωρητικές θεμελιώσεις του Παγκόσμιου Ιστού (World Wide Web), και να αποκτήσουν πρακτικές γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με Υπηρεσίες και Εφαρμογές του Παγκόσμιου Ιστού. Στο τέλος του εκπαιδευτικού κύκλου, οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να ασχοληθούν επαγγελματικά με το αντικείμενο της ανάπτυξης εφαρμογών Παγκόσμιου Ιστού, έχοντας την τεχνογνωσία για την υλοποίηση αντίστοιχων υπηρεσιών και εφαρμογών. Απευθύνεται

σε όσους επιθυμούν να αποκτήσουν τη σχετική τεχνογνωσία, όπως: α) απόφοιτους ΑΕΙ/ΑΤΕΙ Πληροφορικής ή Μηχανικών Η/Υ, ή κατόχους ισότιμου πτυχίου αλλοδαπής ανώτατης σχολής, β) αποφοίτους Τμημάτων Σχολών Θετικών Επιστημών οι οποίοι θέλουν να ασχοληθούν επαγγελματικά με την Ανάπτυξη Εφαρμογών Παγκόσμιου Ιστού ή να αποκτήσουν το απαραίτητο υπόβαθρο ώστε να συμμετάσχουν σε Μεταπτυχιακά Προγράμματα Ειδίκευσης με θέμα τον Παγκόσμιο Ιστό, γ) επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στο αντικείμενο, ώστε να πιστοποιήσουν τις γνώσεις τους.

4.3.3 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

■ Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών – Πρόγραμμα «Παιδεία Ομογενών»

Στο πλαίσιο του έργου «Ελληνόγλωσση Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Διαπολιτισμική Εκπαίδευση στη Διασπορά», το οποίο υλοποιείται στα πλαίσια του ΕΣΠΑ και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και από Εθνικούς Πόρους, με χρονικό ορίζοντα τις 31 Δεκεμβρίου 2013, και συγκεκριμένα στη Δράση «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών» πραγματοποιήθηκαν:

- > **Σεμινάριο Επιμόρφωσης Ομογενών Εκπαιδευτικών από Νότιο Ημισφαίριο** για 29 ομογενείς εκπαιδευτικούς (6 άνδρες και 23 γυναίκες), στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, στο Ρέθυμνο, συνολικής διάρκειας 2 εβδομάδων. Το σεμινάριο περιλάμβανε περίπου 67 διδακτικές ώρες για επιμόρφωση σε θέματα διδασκαλίας της Ελληνικής Γλώσσας ως Δεύτερης και Ξένης και Στοιχείων Ιστορίας και Πολιτισμού, καθώς και 14 ώρες για βιωματική μάθηση, μέσω επισκέψεων σε αρχαιολογικούς και ιστορικούς χώρους. Το πρόγραμμα κάλυπτε όλα τα έξοδα μετακίνησης, διαμονής και διατροφής των συμμετεχόντων, ενώ τους παρέιχε και το απαραίτητο εκπαιδευτικό – ενημερωτικό υλικό.
- > **Σεμινάριο Επιμόρφωσης Ομογενών Εκπαιδευτικών από Βόρειο Ημισφαίριο** για 29 ομογενείς εκπαιδευτικούς (5 άνδρες και 24 γυναίκες), στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, στο Ρέθυμνο, συνολικής διάρκειας 2 εβδομάδων. Το Σεμινάριο Επιμόρφωσης περιλάμβανε 49 διδακτικές ώρες για επιμόρφωση σε θέματα διδασκαλίας της Ελληνικής Γλώσσας ως Δεύτερης και Ξένης και Στοιχείων Ιστορίας και Πολιτισμού, καθώς και 10 ώρες για βιωματική μάθηση, μέσω επισκέψεων σε αρχαιολογικούς και ιστορικούς χώρους. Το πρόγραμμα κάλυπτε όλα τα έξοδα μετακίνησης, διαμονής και διατροφής των συμμετεχόντων, ενώ τους παρέιχε και το απαραίτητο εκπαιδευτικό – ενημερωτικό υλικό.
- > **Σεμινάριο Επιμόρφωσης των Συνδέσμων του Δικτύου Σχολείων για την Ηλεκτρονική Μάθηση** για 34 Συνδέσμους (16 άνδρες και 18 γυναίκες), στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, στο Ρέθυμνο, συνολικής διάρκειας μίας εβδομάδας.
- > **Σεμινάρια Τηλεπαιδείας Συνδέσμων 11 και 17 Απριλίου 2012 «Εισαγωγή στο Περιβάλλον Ηλεκτρονικής Μάθησης»** για Συνδέσμους, Συνεργάτες του προγράμματος και Συντονιστές Εκπαίδευσης με σκοπό την ενημέρωση σχετικά με τη δομή, τις λειτουργίες και τη χρήση της Πλατφόρμας Ηλεκτρονικής Μάθησης, μέσω αιθουσών τηλεδιασκέψεων και webcast και ήταν διάρκειας 2 ωρολογιακών ωρών ανά κύκλο.
- > **Σεμινάριο Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών από τις Παρευξινίες Χώρες στο Α.Π.Θ.** (σύμπραξη Α.Π.Θ. με το Πανεπιστήμιο Κρήτης), δύο εβδομάδων (25.6.2012-6.7.2012), για 19 ομογενείς και αλλογενείς εκπαιδευτικούς (16 γυναίκες και 3 άνδρες) από τις Παρευξινίες Δημοκρατίες που διδάσκουν τη νέα ελληνική γλώσσα. Υλοποιήθηκε για δεύτερη συνεχή χρονιά, και ήταν διάρκειας 60 ωρών (+ 10 ώρες επισκέψεις με ξεναγήσεις και εκπαιδευτικό πρόγραμμα σε ιστορικά μνημεία, μουσεία, ιστορικούς και αρχαιολογικούς χώρους).

Οι προγραμματισμένοι για το 2012 δείκτες-στόχοι έχουν επιτευχθεί, ενώ για το έτος 2013 έχουν σχεδιαστεί:

- > επιμορφωτικό σεμινάριο 30 ατόμων από το Νότιο Ημισφαίριο, 7-21 Ιανουαρίου 2013 (υλοποιείται)
- > επιμορφωτικό σεμινάριο 30 εκπαιδευτικών από Βόρειο Ημισφαίριο (Αμερική, Καναδάς, ευρωπαϊκές χώρες), 1-13 Ιουλίου 2013 στο Πανεπιστήμιο Κρήτης
- > επιμορφωτικό σεμινάριο 30 συνδέσμων από διάφορες χώρες 8-13 Ιουλίου 2013 στο Πανεπιστήμιο Κρήτης

- > επιμορφωτικό σεμινάριο 20 εκπαιδευτικών από Παρευξείνιες χώρες τον Ιούλιο 2013 στο ΑΠ Θεσσαλονίκη
- > 20 σεμινάρια τηλεπαιδείας, 12ωρης διάρκειας το καθένα, για εκπαιδευτικούς σε θέματα γενικής διδακτικής μεθοδολογία, διδασκαλίας της ελληνικής κλπ
- > 15 σεμινάρια τηλεπαιδείας, 4ωρης διάρκειας το καθένα, για συνδέσμους και εκπαιδευτικούς με θέμα τη λειτουργία του περιβάλλοντος ηλεκτρονικής μάθησης.

4.3.4 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

■ Κ.Ε.Κ. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Υλοποιούνται τα ακόλουθα προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Α. Οκτώ (8) αυτοχρηματοδοτούμενα προγράμματα:

- > «**Διαγνωστική Νοσημάτων του Αναπνευστικού Συστήματος**» (Επίλυση Κλινικών Προβλημάτων) από 5.12.2011 έως 31.5.2012, με προϋπολογισμό 30.000 ευρώ. Στόχος του ήταν η μελέτη της νοσολογίας του αναπνευστικού συστήματος, πρόσφατων ανασκοπήσεων και επίλυση πραγματικών κλινικών προβλημάτων, για πτυχιούχους τμημάτων Ιατρικής, ειδικευόμενους ιατρούς Πνευμονολογίας, Παθολογίας, Ακτινολογίας και άλλων συναφών ειδικοτήτων καθώς και ειδικούς ιατρούς. Οι ωφελούμενοι ήταν 29.
- > «**Σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα στη Γλώσσα και στη Δυσλεξία. Παθολογία, Διδακτική Παρέμβαση και Αποκατάσταση**», από 11.2.2012 έως 11.4.2012, με προϋπολογισμό 5.950 ευρώ. Στόχος του ήταν η παροχή εξειδικευμένης γνώσης σε θέματα που σχετίζονται με την Παθολογία της γλώσσας και της ανάγνωσης, τη διδακτική παρέμβαση, την αποκατάσταση και την αντιμετώπιση των προβλημάτων λόγω και ανάγνωσης του παιδιού και του ενηλίκου σε άτομα που ενδιαφέρονται. Οι ωφελούμενοι ήταν 19.
- > «**Διγλωσσία και Ειδική Αγωγή**» από 5.3.2012 έως 31.5.2012, με προϋπολογισμό 16.700 ευρώ. Στόχος ήταν η παροχή εξειδικευμένης γνώσης σε θέματα Δίγλωσσης Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής σε άτομα που ενδιαφέρονται να εμπλακούν στην Ειδική Εκπαίδευση και Αγωγή. Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει αφενός παρουσίαση των βασικών εννοιών, αφετέρου παραδείγματα και ενδεικτικές προτάσεις εφαρμογής του θεωρητικού πλαισίου στη σχολική πράξη. Οι ωφελούμενοι ήταν 21.
- > «**Διδακτική της Γλώσσας και των Μαθηματικών στην Ειδική Αγωγή**», σε εξέλιξη, με προϋπολογισμό 13.400 ευρώ. Στόχος είναι η παροχή εξειδικευμένης γνώσης σε θέματα διδακτικής σε μαθητές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης που έχουν διαγνωστεί με κάποια μαθησιακή δυσκολία. Οι ωφελούμενοι είναι 17.
- > «**Αρχές και μέθοδοι Διδασκαλίας της Νέας Ελληνικής ως ξένης – δεύτερης γλώσσας**», από 1.10.2012 έως 31.12.12, με προϋπολογισμό 12.900 ευρώ. Παρέχεται σε άτομα που ενδιαφέρονται να διδάξουν τη Νέα Ελληνική σε αλλόγλωσσους ομιλητές ή εμπλέκονται σε περιβάλλοντα όπου η Νέα Ελληνική γλώσσα ομιλείται ως δεύτερη ή ξένη. Οι ωφελούμενοι είναι 15.
- > «**Αναπτυξιακές Διαταραχές Παιδιών και Εφήβων**», σε εξέλιξη, με προϋπολογισμό 31.880 ευρώ. Στόχος είναι η παροχή εξειδικευμένης επιστημονικής γνώσης τόσο στην αξιολόγηση όσο και στην αποκατάσταση στους τομείς: Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες (δυσλεξία, δυσγραφία – δυσορθογραφία, δυσαριθμησία), Διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές στο φάσμα του αυτισμού, Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής – Υπερκινητικότητα, Διαταραχές άγχους και κατάθλιψης, Νοηματική γλώσσα και γραφή Braille, γενικότερα διαταραχές παιδιών και εφήβων που εμπíπτουν στο επιστημονικό πεδίο της Ειδικής Αγωγής. Οι ωφελούμενοι είναι 97.
- > «**Ενεργειακοί Επιθεωρητές Κτιρίων και Εγκαταστάσεων Θέρμανσης και Κλιματισμού**», από 3.3.2012 έως 26.3.2012, με προϋπολογισμό 10.240 ευρώ: Εξειδικευμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα για διπλωματούχους μηχανικούς, πτυχιούχους μηχανικούς τεχνολογικής εκπαίδευσης ή μηχανικούς με αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων, αναγκαίο για τη χορήγηση Οριστικής Άδειας Ενεργειακής Επιθεώρησης. Οι ωφελούμενοι ήταν 25.

- > «Στελέχη Ιατρικής Γραμματείας και Διοικητικής Υποστήριξης», σε εξέλιξη, με προϋπολογισμό 12.750 ευρώ. Στόχος είναι η παροχή εξειδικευμένης γνώσης για υπηρεσίες στον τομέα της υγείας, όπως δημόσια και ιδιωτικά νοσοκομεία, κέντρα αποκατάστασης, ιδιωτικά πολυιατρεία και ιατρεία, ιατρικά εργαστήρια, φαρμακεία. Οι ωφελούμενοι είναι 20.

B. Έντεκα (11) συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα:

- > «Υγιεινή και Ασφάλεια τροφίμων – HACCP» (ΛΑΕΚ 1-25), από 9.1.2012 έως 8.2.2012, με προϋπολογισμό 5.448 ευρώ. Οι ωφελούμενοι είναι 23.
- > «Σύγχρονες Τεχνικές Πωλήσεων, Επικοινωνίας και Προώθησης Προϊόντων και Υπηρεσιών – Marketing» (ΛΑΕΚ 1-25), από 8.3.2012 έως 10.4.2012, με προϋπολογισμό 5.412 ευρώ. Οι ωφελούμενοι είναι 22.
- > «Πληροφορική» (ΛΑΕΚ 1-25), τρία προγράμματα που ολοκληρώθηκαν, με συνολικό προϋπολογισμό 16.500 ευρώ. Οι ωφελούμενοι είναι 75.
- > «Υγιεινή και Ασφάλεια στο χώρο εργασίας» (ΛΑΕΚ 1-25), τρία προγράμματα που ολοκληρώθηκαν, με προϋπολογισμό 16.824 ευρώ. Οι ωφελούμενοι είναι 70.
- > «Θεματικές μορφές Τουρισμού» (ΛΑΕΚ 1-25), από 24.1.2012 έως 23.2.2012, με προϋπολογισμό 5.880 ευρώ. Οι ωφελούμενοι είναι 25.
- > «Βασικές αρχές οργάνωσης και διαχείρισης στον εργασιακό χώρο» (ΛΑΕΚ 1-25), από 24.1.2012 έως 23.2.2012, με προϋπολογισμό 5.880 ευρώ. Οι ωφελούμενοι είναι 25.
- > «Υβριδική τεχνολογία» (ΛΑΕΚ 1-25), από 21.2.2012 έως 22.3.2012, με προϋπολογισμό 5.640 ευρώ. Οι ωφελούμενοι είναι 24.

4.3.5 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

■ Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου: βασικός παράγοντας για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του Αιγαίοπελαγίτικου χώρου

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, στο πλαίσιο του έργου «Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου: βασικός παράγοντας για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του Αιγαίοπελαγίτικου χώρου», υλοποιεί δράσεις που συνδέονται με:

- > την ανάπτυξη δομών και υποδομών για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και διοίκησης
- > την οργάνωση και λειτουργία διεπιστημονικών και διατμηματικών προγραμμάτων σπουδών και επιμορφωτικών προγραμμάτων με e-learning στο πλαίσιο της Διά Βίου Μάθησης
- > την οργάνωση και λειτουργία θερινών προγραμμάτων σπουδών
- > την εκπαίδευση και υποστήριξη προς τις τοπικές κοινωνίες
- > την έρευνα σχετικά με τη νησιωτικότητα.

■ Προγράμματα επαγγελματικής επιμόρφωσης και εξειδίκευσης – Γενικά επιμορφωτικά προγράμματα

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, στο πλαίσιο της Δράσης για τη ΔΒΜ, προσφέρει Προγράμματα επαγγελματικής επιμόρφωσης και εξειδίκευσης, καθώς και γενικά επιμορφωτικά προγράμματα σπουδών σε διάφορα επιστημονικά πεδία αιχμής. Τα Προγράμματα αυτά προσφέρονται μέσω e-learning και απευθύνονται τόσο σε πτυχιούχους, όσο και σε αποφοίτους λυκείου. Στα Προγράμματα διδάσκουν ή συμμετέχουν με εκπαιδευτικό υλικό, διδάσκοντες/διδάσκουσες και από άλλα ΑΕΙ της χώρας ή του εξωτερικού.

Τα Τμήματα του Ιδρύματος διαμόρφωσαν τα Προγράμματα με έμφαση στην καινοτομία και με σαφή προσανατολισμό στις σύγχρονες απαιτήσεις της κοινωνίας και της αγοράς εργασίας. Σκοπός είναι η αξιοποίηση των επιστημονικών γνώσεων και πρακτικών της ακαδημαϊκής κοινότητας προς όφελος και άλλων κοινωνικών κατηγοριών που επιδιώκουν Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση ή επιμόρφωση, ή γενικότερα θέλουν να εμβαθύνουν σε επιλεγμένα γνωστικά αντικείμενα. Η υλοποίηση στηρίζεται στη σημαντική εμπειρία και τεχνογνωσία του Πανεπιστημίου Αιγαίου στην οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων ηλεκτρονικής μάθησης, σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο.

Προσφερόμενα Προγράμματα 2012-13

- > Αρχαία Αίγυπτος και Αιγαιακός Κόσμος: ιστορικές, αρχαιολογικές και εκπαιδευτικές προσεγγίσεις
- > Αποτελεσματική Οργάνωση και Διοίκηση Σύγχρονων Επιχειρήσεων και Οργανισμών
- > Αυτόματη Επεξεργασία και Ανάκτηση Εικόνων Ιστορικών Εγγράφων
- > Διαχείριση Προβλημάτων Μάθησης και Συμπεριφοράς στο Πλαίσιο της Σχολικής Τάξης: από το Νηπιαγωγείο στο Λύκειο
- > Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη
- > Μέθοδοι Ανάλυσης Ερευνητικών Δεδομένων στις Κοινωνικές Επιστήμες και τις Επιστήμες της Αγωγής
- > Οργάνωση και Διοίκηση Τουριστικών Επιχειρήσεων
- > Πολιτιστική Επικοινωνία και Σύγχρονες Τεχνολογίες
- > Σύγχρονες Διαδραστικές Τεχνολογίες και Εφαρμογές
- > Σπουδαστήριο Ιστορίας και Ιστοριογραφίας
- > Σχεδιασμός και Ανάπτυξη online Μαθημάτων
- > Τριδιάστατα Γραφικά Υπολογιστών
- > e-Διδασκαλείο Γλωσσών
- > e-Σχολή Γονέων
- > Αρχαιομετρία και Συντήρηση Αρχαιοτήτων

■ **Σύνδεση σχολείου – κοινότητας στο πλαίσιο του προγράμματος «Εκπαίδευση Αλλοδαπών και Παλιννοστούντων Μαθητών»**

Στο πλαίσιο της Δράσης 7 του έργου «Εκπαίδευση Αλλοδαπών και Παλιννοστούντων Μαθητών», υλοποιούνται πολλαπλές καινοτόμες παρεμβάσεις με στόχο τη σύνδεση Σχολείου και Κοινότητας και ειδικότερα:

- > **τη σύνδεση Σχολείου – Οικογένειας Αλλοδαπών** μέσα από την ενδυνάμωση του ρόλου των γονέων και την οικοδόμηση θετικού κλίματος στην οικογένεια ως προς τη σχολική φοίτηση και τη μάθηση
- > **τη σύνδεση Σχολείου – Κοινότητας Αλλοδαπών** μέσα από την ανάπτυξη πλαισίου συνεργασίας σχολείου με κοινότητες μεταναστών/-τριών και άλλους διαμεσολαβητές/-τριες.

Η υλοποίηση των παρεμβάσεων βασίζεται, μεταξύ άλλων, σε μια σειρά επιμορφωτικών δράσεων τόσο των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών, όσο και των εμπλεκόμενων μεταναστών γονέων των μαθητών/-τριών που φοιτούν στα συμμετέχοντα σχολεία.

Οι κύριες επιμορφωτικές δράσεις είναι:

- > η επιμόρφωση, σε δύο φάσεις όλων των εκπαιδευτικών (600 στο σύνολο του έργου) για απόκτηση θεωρητικών γνώσεων, ευαισθητοποίηση και συμμετοχή σε ασκήσεις πρακτικών εφαρμογών σχετικά με τη σύνδεση σχολείου και μεταναστευτικής οικογένειας και κοινότητας
- > η επιμόρφωση Διαπολιτισμικών Διαμεσολαβητών, που έχουν ενταχθεί σε σχετικό μητρώο σε συνέχεια προκήρυξης, σχετικά με το ρόλο που μπορεί να παίξει ο καινοτόμος αυτός θεσμός στη στήριξη και ενδυνάμωση της σχέσης σχολείου – μεταναστευτικής οικογένειας και κοινότητας, καθώς και η επιμόρφωση σε καλές πρακτικές
- > η επιμόρφωση εκπαιδευτών Ελληνομάθειας, που έχουν ενταχθεί σε σχετικό μητρώο σε συνέχεια προκήρυξης, προκειμένου να υλοποιήσουν με επάρκεια ταχύρρυθμο πρόγραμμα ελληνομάθειας των μεταναστών και παλιννοστούντων γονέων
- > η στοχευμένη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας σε μετανάστες γονείς προκειμένου να ενισχυθεί η εκ μέρους τους κατανόηση και αντιμετώπιση των δομών, λειτουργιών και πρακτικών του εκπαιδευτικού συστήματος.

4.4 ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΚΠ/Κ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων έργων για την τυπική εκπαίδευση περιλαμβάνονται δράσεις μη τυπικής εκπαίδευσης ενηλίκων, όπως:

- **Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Πελοποννήσου, Κρήτης και Βορείου Αιγαίου – ΑΠ1: Ενίσχυση της πρόσβασης στα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων και στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας**

Οι κοινωνικοί λειτουργοί του Προγράμματος θα διερευνήσουν και θα εντοπίσουν τις εκπαιδευτικές ανάγκες των νέων Ρομά και ιδιαίτερα των οικογενειών των μαθητών (κυρίως μητέρων) προκειμένου να τους/τις ενθαρρύνουν στη συμμετοχή τους σε προγράμματα αλφαριθμητισμού των ΚΔΒΜ (πρώην ΚΕΕ), με στόχο τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις για το απολυτήριο Δημοτικού ή/και στην εγγραφή και φοίτησή τους στα ΣΔΕ και να διευκολύνουν την πρόσβασή τους σε αυτά. Το έργο υλοποιείται από το Πανεπιστήμιο Αθηνών με χρηματοδότηση ΕΣΠΑ.

- **Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης – ΑΠ2: Ενίσχυση της πρόσβασης στα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων (νυν ΚΔΒΜ) και στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας**

Στόχος είναι η στήριξη των νέων και ενηλίκων Ρομά (ιδιαίτερα γυναικών) προκειμένου να επωφεληθούν από προγράμματα αλφαριθμητισμού στα ΚΔΒΜ (πρώην ΚΕΕ) και να αποκτήσουν απολυτήριο δημοτικού σχολείου ή/και να αποκτήσουν απολυτήριο γυμνασίου φοιτώντας στο ΣΔΕ. Το έργο υλοποιείται από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ.

- **Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας – Μαθήματα ελληνικών για γονείς**

Περιλαμβάνει την υλοποίηση της διδασκαλίας ελληνικών για γονείς σε τμήματα που θα δημιουργηθούν στις ΖΕΠ (Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας – Άξονας Προτεραιότητας 2, Υπόεργο 4).

4.5 ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ (ΚΕΓ)

Το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας λειτουργεί από το 1994. Είναι ερευνητικό ίδρυμα, που ιδρύθηκε ως Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου του Ν. 2083/92 και εδρεύει στη Θεσσαλονίκη. Λειτουργεί βάσει του ΠΔ 100/1994 (ΦΕΚ 78/Α). Εποπτεύεται και χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού και συναρμοδιότητα στη διοίκησή του έχει το Υπουργείο Εξωτερικών. Εντός του 2012 υλοποιεί τις ακόλουθες δράσεις:

- **Επιμόρφωση / Κατάρτιση από απόσταση των διδασκόντων την ελληνική ως ξένη γλώσσα**

Το πρόγραμμα υλοποιείται στην εκπαιδευτική πλατφόρμα <http://elearning.greek-language.gr> και αφορά στην εκπαίδευση – κατάρτιση – επιμόρφωση από απόσταση διδασκόντων την ελληνική σε παιδιά και σε ενήλικους σε όλον τον κόσμο (εκτός Ελλάδος). Το κοινό-στόχος του προγράμματος είναι οι de facto και de jure διδάσκοντες την ελληνική σε χώρες της αλλοδαπής. Η διάρκεια του είναι εντεκάμηνη και κατά το 2012-2013 υλοποιείται ο 6ος κύκλος εφαρμογής του. Δομείται από οκτώ ενότητες και οι επιμορφούμενοι καταθέτουν εργασίες που αξιολογούνται από την ομάδα εργασίας της κάθε ενότητας (διδάσκοντες και συντονιστές). Το πρόγραμμα οδηγεί στην πιστοποίηση της διδακτικής επάρκειας των συμμετεχόντων.

Η έναρξη της υλοποίησης τοποθετείται τον Δεκέμβριο του 2010 και η προγραμματισμένη του λήξη τον Ιούνιο του 2015. Η Δράση χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και εθνικούς πόρους, και είναι ενταγμένη στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», στην Πράξη με τίτλο «Υποστήριξη και ποιοτική ανάδειξη της διδασκαλίας / εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης / δεύτερης γλώσσας». Ο συνολικός του προϋπολογισμός είναι 526.975 ευρώ, ενώ εντός του 2012 δαπανήθηκαν 40.804 ευρώ.

■ **Επιμόρφωση / Κατάρτιση από απόσταση των διδασκόντων την ελληνική ως δεύτερη γλώσσα**

Το πρόγραμμα υλοποιείται στην εκπαιδευτική πλατφόρμα <http://elearning.greek-language.gr> και αποτελεί το δεύτερο σκέλος του συστήματος τηλεκπαίδευσης του ΚΕΓ για την επιμόρφωση των διδασκόντων την ελληνική ως δεύτερη/ξένη γλώσσα σε αλλόγλωσσους εντός Ελλάδος. Το πρόγραμμα δομείται από έξι υποχρεωτικές ενότητες και έχει διάρκεια τεσσάρων μηνών. Στόχος του είναι η μεθοδολογική ενίσχυση των διδασκόντων την ελληνική γλώσσα σε αλλόγλωσσους.

Η έναρξη της υλοποίησης τοποθετείται τον Ιούνιο του 2011 και η προγραμματισμένη του λήξη τον Φεβρουάριο του 2015. Η Δράση χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και εθνικούς πόρους, και είναι ενταγμένη στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», στην Πράξη με τίτλο «Υποστήριξη και ποιοτική ανάδειξη της διδασκαλίας / εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης / δεύτερης γλώσσας». Ο συνολικός του προϋπολογισμός είναι 147.075 ευρώ, ενώ εντός του 2012 δαπανήθηκαν 11.321 ευρώ.

■ **Προσαρμογή υλικού για τη διδασκαλία, εκμάθηση, πιστοποίηση της ελληνικής σε άτομα με αναπηρίες**

Η δράση αφορά την παροχή μεγαλύτερης βοήθειας σε όσο το δυνατό μεγαλύτερο αριθμό διδασκόντων την ελληνική ως ξένη ή δεύτερη γλώσσα σε ΑμεΑ, καθώς και των ίδιων των μαθητών. Το υλικό και τα ποικίλα εργαλεία θα δώσουν κίνητρα σε άτομα με προβλήματα να επιχειρήσουν την εκμάθηση της ελληνικής και τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις πιστοποίησης της ελληνομάθειας και θα συμβάλουν αφενός στο μη αποκλεισμό αυτών των ατόμων από τη συμμετοχή τους σε δραστηριότητες που ως τώρα ήταν «απαγορευμένες» και αφετέρου στην εκμάθηση της ελληνικής με πιο σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας.

Η Δράση χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και εθνικούς πόρους, και είναι ενταγμένη στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», στην Πράξη με τίτλο «Υποστήριξη και ποιοτική ανάδειξη της διδασκαλίας / εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης / δεύτερης γλώσσας». Ο συνολικός της προϋπολογισμός είναι 233.230 ευρώ, ενώ εντός του 2012 δαπανήθηκαν 50.427 ευρώ.

■ **Σεμινάρια Αξιολογητών**

Κάθε χρόνο, στο πλαίσιο της διενέργειας των εξετάσεων πιστοποίησης της ελληνομάθειας διεξάγονται δύο επιμορφωτικά σεμινάρια για τους αξιολογητές του ΚΕΓ (ενίοτε και τέσσερα όταν πρέπει να χωρίζονται σε ομάδες). Συγκεκριμένα καλούνται άτομα από το Μητρώο Αξιολογητών του ΚΕΓ και γίνεται η σχετική επιμόρφωση με σκοπό την ορθή αξιολόγηση των δοκιμασιών (Α και Β αξιολόγηση). Η δράση αυτή υλοποιείται με ίδιους πόρους από τον Απρίλιο ως τον Ιούνιο κάθε έτους (από το 1999).

■ **Ηλεκτρονικός Κόμβος για την υποστήριξη των διδασκόντων την Ελληνική Γλώσσα**

Το έργο «Ηλεκτρονικός Κόμβος για την υποστήριξη των διδασκόντων την ελληνική γλώσσα» (www.komvos.edu.gr), που ανέλαβε και υλοποίησε το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, αποσκοπεί στην επίλυση του χρόνιου προβλήματος της κατάρτισης, υποστήριξης και επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών. Αποτελεί μια φιλόδοξη και πρωτοποριακή προσπάθεια που με την αξιοποίηση των Νέων Τεχνολογιών δημιουργεί μια κατάλληλα διαμορφωμένη ηλεκτρονική πύλη, προκειμένου να προσφέρει στους φιλόλογους πλήρη και συνεχή υποστήριξη αλλά και δυνατότητες διαρκούς αυτομόρφωσής τους σε θέματα διδακτικής θεωρίας και πράξης. Οι υπηρεσίες του έργου μπορούν να αξιοποιηθούν και από τους διδάσκοντες στις άλλες βαθμίδες της εκπαίδευσης, από τους καθηγητές άλλων ειδικοτήτων αλλά και τους μαθητές. Το έργο υλοποιήθηκε από μεταξύ 2000 και 2001 με προϋπολογισμό 601.238 ευρώ στο πλαίσιο του Β΄ Κοινωνικού Πλαισίου Στήριξης / Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής και Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕ-ΑΕΚ). Θεωρείται ολοκληρωμένο, αλλά εξελίσσεται ο προγραμματισμός του έως το 2015.

■ Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα

Η Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα (www.greek-language.gr) απευθύνεται σε όλους/ες όσοι/-ες ενδιαφέρονται για την Ελληνική Γλώσσα: εκπαιδευτικοί, φοιτητές, ερευνητές, απλοί πολίτες, είτε αυτοί βρίσκονται εντός είτε εκτός Ελλάδος. Στηρίζει την ελληνική γλώσσα στη διαχρονία της (Αρχαία Ελληνική, Μεσαιωνική Ελληνική, Νέα Ελληνική) αλλά και στη συγχρονική της διάσταση. Με την ολοκλήρωσή της, η Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα αποτελεί ένα χρήσιμο, αξιόπιστο και αποτελεσματικό περιβάλλον για τη μελέτη και διάδοση της ελληνικής στην ψηφιακή εποχή, για τη διδασκαλία της ελληνικής ως μητρικής και δεύτερης / ξένης και για την υποστήριξη της έρευνας. Ιδιαίτερη είναι η χρησιμότητά της για τη λειτουργική ένταξη και γόνιμη αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας στην εκπαίδευση. Το έργο υλοποιήθηκε μεταξύ Νοεμβρίου 2003 και Ιανουαρίου 2007 με προϋπολογισμό 773.140 ευρώ στο πλαίσιο του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης / ΚτΠ, αξιοποιείται από 320.000 μοναδικούς επισκέπτες κάθε μήνα και είναι σε εξέλιξη ο προγραμματισμός του έως το 2015.

■ Σεμινάριο Εξειδίκευσης Μεσαιωνικής Λεξικογραφίας

Το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας ανέλαβε τη διοργάνωση σεμιναρίου εξειδίκευσης στη Μεσαιωνική Λεξικογραφία (διαρκείας 35 ωρών) για τον πολύ περιορισμένο αριθμό των 20 ατόμων. Το σεμινάριο εξειδίκευσης, θεωρητικό και πρακτικό, δίνει απόλυτη έμφαση στην εφαρμογή. Το θεωρητικό σκέλος περιλαμβάνει επισκόπηση της λεξικογραφίας και της μεσαιωνικής δημόσιας γλώσσας, καθώς και εξοικείωση με την ιστορία και τη μέθοδο της λεξικογραφικής εργασίας, όπως αυτή ασκείται στο Γραφείο Σύνταξης του Λεξικού της Μεσαιωνικής Ελληνικής Δημόσιας Γραμματείας του Εμμ. Κριαρά, στο Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Στο πρακτικό και εφαρμοσμένο μέρος, οι συμμετέχοντες θα ασκηθούν στη σύνταξη λημμάτων με την καθοδήγηση έμπειρων συνεργατών του Λεξικού. Το έργο υλοποιείται εντός του 2012 με προϋπολογισμό 4.000 ευρώ.

■ Φрукτωρίες

Οι «Φрукτωρίες» είναι μια διαδικτυακή κοινότητα επικοινωνίας, μάθησης και αλληλοϋποστήριξης των ελλήνων εκπαιδευτών που διδάσκουν ελληνική γλώσσα και λογοτεχνία στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα του εξωτερικού. Το έργο υλοποιείται από το 2003 με ιδίους πόρους του ΚΕΓ και είναι διαρκώς εξελισσόμενο.

4.6 ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ (ΓΓΝΓ)

Η ΓΓΝΓ συστάθηκε το 1982 ως επιτελικό όργανο με κύριο στόχο τη διαμόρφωση, την παρακολούθηση και τον συντονισμό της κυβερνητικής πολιτικής για τη νέα γενιά και τη σύνδεσή της με την κοινωνία και τους φορείς της. Η ΓΓΝΓ, λαμβάνοντας υπόψη τις σύγχρονες προκλήσεις και τα κρίσιμα ζητήματα της νεολαίας, σχεδιάζει και εκπονεί προγράμματα ΔΒΜ. Οι δράσεις που προσφέρει η ΓΓΝΓ κατά το έτος 2012 είναι οι ακόλουθες:

■ Τριπτόλεμος

Ο «Τριπτόλεμος» αποτελεί πρόγραμμα κατάρτισης βραχείας διάρκειας νέων έως 40 ετών, οι οποίοι επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν επαγγελματικά στον πρωτογενή τομέα. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε νέες και νέους με διαφορετικές γνώσεις, εμπειρίες, δεξιότητες και ενδιαφέροντα. Το επίπεδο γνώσεων, το αντικείμενο απασχόλησης και η εμπειρία ή μη στον αγροτικό τομέα παραγωγής δεν συνιστά κριτήριο για την επιλογή των νέων εκείνων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Τα σεμινάρια χρηματοδοτούνται από κρατικούς πόρους και υλοποιούνται κατά το χρονικό διάστημα από 1.6.2012 έως 16.12.2012. Ο συνολικός προϋπολογισμός, ο οποίος και δαπανήθηκε στο σύνολό του, ανέρχεται στα 86.000 ευρώ. Η διοργάνωση σεμιναρίων βραχείας εκπαίδευσης, διάρκειας 50 ωρών, στον πρωτογενή τομέα πραγματοποιήθηκε στις παρακάτω έξι πόλεις: Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο Κρήτης, Λάρισα, Ιωάννινα και Πάτρα.

■ Σύγχρονη Αμπελοοινική Τεχνογνωσία και Νεανική Επιχειρηματικότητα

Το πρόγραμμα λειτούργησε συμπληρωματικά με το πρώτο θεματικό σεμινάριο βραχείας εκπαίδευσης για νέους (αμπελουργία – οινολογία), το οποίο υλοποιήθηκε σε συνεργασία με το Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Το σεμινάριο χρηματοδοτήθηκε από τον τακτικό προϋπολογισμό και κόστισε 2.000 ευρώ. Το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε τον Φεβρουάριο του 2012.

4.7 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΟΥΣΕΙΩΝ, ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Η Διεύθυνση Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, που υπαγόταν μέχρι πρόσφατα στο Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού και πλέον στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού υλοποιεί δράσεις Άτυπης Εκπαίδευσης στον Πολιτισμό: Πράσινες Πολιτιστικές Διαδρομές, Ευρωπαϊκές Ημέρες Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Περιβάλλον και Πολιτισμός. Πρόκειται για οργανωμένες θεματικές δράσεις που απευθύνονται σε κάθε κοινό και πραγματοποιούνται μία ή δύο φορές το χρόνο με τη συμμετοχή Μουσείων, Εφορειών Αρχαιοτήτων και Διευθύνσεων του πρώην ΥΠ.ΠΟ.Τ.

4.8 ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΒΛΙΟΥ (ΕΚΕΒΙ)

Το ΕΚΕΒΙ είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ) μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, υπαγόμενο στο Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού (πρώην ΥΠΠΟΤ). Πραγματοποιεί σεμινάρια άτυπης εκπαίδευσης, διάρκειας 30 ωρών, που επαναλαμβάνονται 2 φορές το χρόνο και προσφέρονται έναντι αντιτίμου. Σε κάθε ομάδα φοιτούν μέχρι 15 ενήλικες. Ενδεικτικά, αναφέρονται οι δράσεις που υλοποιήθηκαν την άνοιξη του 2012:

Στην Αθήνα

- > Έξι (6) σεμινάρια-εργαστήρια Δημιουργικής Γραφής: Πεζός λόγος, Διήγημα, Ποίηση, Παιδικό βιβλίο, Νεανικό μυθιστόρημα, Θεατρική γραφή
- > Εργαστήρια Διόρθωσης και Επιμέλειας Κειμένων: Γλωσσική, τυπογραφική, επιστημονική επιμέλεια κειμένου (4 επίπεδα: Εισαγωγή στη διόρθωση κειμένων, Εργαστηριακό τμήμα διόρθωσης κειμένων, Εισαγωγή στην επιμέλεια κειμένων, Εργαστηριακό τμήμα επιμέλειας κειμένων)
- > Εικονογράφηση παιδικού βιβλίου

Στη Θεσσαλονίκη

- > Δυο (2) σεμινάρια-εργαστήρια Δημιουργικής Γραφής: Διήγημα, Μυθιστόρημα
- > Δυο (2) Εργαστήρια Διόρθωσης Κειμένων: Εργαστηριακό τμήμα διόρθωσης κειμένων, Εισαγωγή στη διόρθωση κειμένων

e-learning

- > Δυο (2) σεμινάρια-εργαστήρια Δημιουργικής Γραφής: Μυθιστόρημα, Ποίηση
- > Διόρθωση και επιμέλεια κειμένων.

4.9 ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου 2011 – Νοεμβρίου 2012 υλοποιήθηκαν σεμινάρια και εκπαιδευτικά προγράμματα με χρηματοδότηση ΕΣΠΑ και από εθνικούς πόρους.

■ Συνεχιζόμενη Κατάρτιση Υπαλλήλων ΥΠΕΞ 2010-2011 του ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013»

Α. Μάιος – Δεκέμβριος 2011

- > **Ξένες γλώσσες.** Διάρκεια 78 ώρες σε κάθε περίπτωση (Γερμανικά, Ισπανικά, Ρωσικά, Τουρκικά, Αραβικά): 81 ωφελούμενοι.
- > **Εξειδικευμένα Επιμορφωτικά Σεμινάρια στο Εξωτερικό.** Πέντε (5) σεμινάρια ποικίλης διάρκειας («Κοινοτικές Πολιτικές», «4ο Θερινό Σεμινάριο για Νέους Διπλωμάτες», «12ο Ευρωπαϊκό Διπλωματικό Πρόγραμμα», «7th High Level Course on European Safety and Defence Policy, «EU External Relations and European – Level Diplomacy»): 10 ωφελούμενοι.
- > **Εξειδικευμένα Επιμορφωτικά Σεμινάρια στην Ελλάδα.** Επτά (7) σεμινάρια ποικίλης διάρκειας («Seminar on Negotiation and Mediation Techniques», «Θαλάσσια Οριοθέτηση στην Ανατολική Μεσόγειο», «Strategic and Performance Management in the Foreign Ministries», «Τεχνικές της Αποτελεσματικής Επικοινωνίας», «Κατάρτιση υπαλλήλων Υπουργείου Εξωτερικών για την Αξιοποίηση των Χρηματοδοτικών Δυνατοτήτων της ΕΕ σε τρίτες χώρες», «Διαχείριση Συστημάτων Βάσεων Δεδομένων ORACLE / ORACLE database – introduction to SQL», «16η Σύνοδος της Ροδιακής Ακαδημίας για το Δίκαιο της Θάλασσας»: 140 ωφελούμενοι.
- > **Εξειδικευμένα Σεμινάρια Διαχείρισης Ιστοσελίδων ΥΠΕΞ** («Εκπαίδευση στις γλώσσες προγραμματισμού ιστοσελίδων Java Script & Ajax και PHP & MySQL»), 64 ώρες: 10 ωφελούμενοι.

Συνολικά οι ωφελούμενοι ήταν 241 (1.060 ώρες).

Β. Ιανουάριος – Νοέμβριος 2012

- > **Εξειδικευμένα Επιμορφωτικά Σεμινάρια στο Εξωτερικό.** Δεκατρία (13) σεμινάρια ποικίλης διάρκειας («12ο Ευρωπαϊκό Διπλωματικό Πρόγραμμα», «13ο Ευρωπαϊκό Διπλωματικό Πρόγραμμα» «7th High Level Course on European Safety and Defence Policy», «35th Training for International Diplomats», «CSDP Orientation Course 11-12.3.2», «CSDP Orientation Course 12-13.3.2», «CSDP Orientation Course 12-13.3.1», «Civil – Military Coordination in CSDP Operations», «CSDP Orientation Course on Fragility, Security and Development in the Context of EU External Action», «ΟΣΕΠ – εκπαιδευτικό πρόγραμμα τουρκικού ΥΠΕΞ για νέους διπλωμάτες», «DYNAMIC CHINA», «EU – Russia Relations: mutual challenges, risks and opportunities», «EU – China Relations: mutual challenges, risks and opportunities»): 23 ωφελούμενοι.
- > **Εξειδικευμένα Επιμορφωτικά Σεμινάρια στην Ελλάδα.** Πέντε (5) σεμινάρια ποικίλης διάρκειας («International Negotiations and Preparing for the EU Council Presidency», «Media Skills workshops Public Speaking workshops», «Εισαγωγή στις Αγορές Χρήματος και Κεφαλαίου και η Παγκόσμια Κρίση Χρέους», «ITIL FOUNDATION – SERVICE MANAGEMENT», «17η Σύνοδος Ροδιακής Ακαδημίας για το Δίκαιο της Θάλασσας»: 84 ωφελούμενοι.

Συνολικά οι ωφελούμενοι 107 (1.216 ώρες).

■ Σεμινάρια και Ημερίδες

Επιπρόσθετα, η Διπλωματική Ακαδημία διοργάνωσε στο διάστημα 2011-12 σειρά σεμιναρίων, ημερίδων και άλλων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, τόσο για υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών, όσο και για υπαλλήλους άλλων φορέων (ΕΥΠ, ΕΛ.ΑΣ, Στρατιωτικών Σχολών κ.ά.), ή ακόμα και άλλων χωρών, τα οποία πραγματοποιήθηκαν χωρίς επιπλέον δαπάνη είτε από υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών, είτε από εξωτερικούς εισηγητές/ομιλητές.

Συνολικά, κατά την περίοδο Ιανουαρίου 2011-Νοεμβρίου 2012, διοργανώθηκαν περισσότερες από 110 εκπαιδευτικές δράσεις, για περισσότερους από 1.100 υπάλληλους του ΥΠΕΞ.

4.10 ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΤ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ (ΕΥΕ) ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

■ Κατάρτιση ανέργων σε πιστοποιημένα ΚΕΚ με υποχρεωτική απασχόληση σε θέσεις συναφείς με θέματα κατασκευαστικών / τεχνικών έργων

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο του ΕΚΤ, που ξεκίνησε να υλοποιεί η ΕΥΕ του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας τον Αύγουστο του 2008 με χρονικό ορίζοντα τον Δεκέμβριο του 2013 και συνολικό προϋπολογισμό 89.393.840 ευρώ.

Αντικείμενο είναι η υλοποίηση προγραμμάτων *Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης* ανέργων με υποχρεωτική – εγγυημένη απασχόληση από πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, σε θέματα κατασκευαστικών / τεχνικών έργων προσαρμοσμένων στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και στις ανάγκες κάθε ανέργου, όπως αυτές προκύπτουν από τη διαδικασία της εξατομικευμένης προσέγγισης στο πλαίσιο της λειτουργίας των ΚΠΑ και τη σύνδεσή τους με τους φορείς κατάρτισης. Οι ωφελούμενοι λαμβάνουν εκπαιδευτικό επίδομα ύψους 5 ευρώ/ώρα.

Ο δείκτης προόδου του έργου (στόχος) είναι 7.000 καταρτιζόμενοι. Από την έναρξη του προγράμματος μέχρι σήμερα έχουν καταρτιστεί 6.412 άτομα.

■ Κατάρτιση ανέργων από πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) με υποχρεωτική απασχόληση στα «πράσινα επαγγέλματα»

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο του ΕΚΤ, που ξεκίνησε να υλοποιεί η ΕΥΕ του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας τον Οκτώβριο του 2008 με χρονικό ορίζοντα τον Δεκέμβριο του 2013 και συνολικό προϋπολογισμό 94.600.000 ευρώ.

Αντικείμενο είναι η υλοποίηση προγραμμάτων *Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης* ανέργων με υποχρεωτική – εγγυημένη απασχόληση από πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης σε πράσινα επαγγέλματα, προσαρμοσμένα στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και στις ανάγκες κάθε ανέργου, όπως αυτές προκύπτουν από τη διαδικασία της εξατομικευμένης προσέγγισης στο πλαίσιο της λειτουργίας των ΚΠΑ και τη σύνδεσή τους με τους φορείς κατάρτισης. Οι ωφελούμενοι λαμβάνουν εκπαιδευτικό επίδομα ύψους 5 ευρώ/ώρα.

Ο δείκτης προόδου του έργου (στόχος) είναι 7.500 καταρτιζόμενοι. Από την έναρξη του προγράμματος μέχρι σήμερα έχουν καταρτιστεί 4.738 άτομα.

■ Κατάρτιση ανέργων από πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) με υποχρεωτική απασχόληση στα τουριστικά επαγγέλματα

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο του ΕΚΤ, που υλοποιεί η ΕΥΕ του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας από τον Οκτώβριο του 2008 με χρονικό ορίζοντα τον Δεκέμβριο του 2013 και συνολικό προϋπολογισμό 45.400.000 ευρώ.

Αντικείμενο είναι η υλοποίηση προγραμμάτων *Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης* ανέργων με υποχρεωτική – εγγυημένη απασχόληση από πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης σε τουριστικά επαγγέλματα, προσαρμοσμένα στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και στις ανάγκες κάθε ανέργου, όπως αυτές προκύπτουν από τη διαδικασία της εξατομικευμένης προσέγγισης στο πλαίσιο της λειτουργίας των ΚΠΑ και τη σύνδεσή τους με τους φορείς κατάρτισης. Οι ωφελούμενοι λαμβάνουν εκπαιδευτικό επίδομα ύψους 5 ευρώ/ώρα.

Ο δείκτης προόδου του έργου (στόχος) είναι 3.600 καταρτιζόμενοι. Από την έναρξη του προγράμματος μέχρι σήμερα έχουν καταρτιστεί 3.262 άτομα.

■ Κατάρτιση ανέργων σε εξειδικευμένες δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο του ΕΚΤ, που ξεκίνησε να υλοποιεί η ΕΥΕ του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας τον Οκτώβριο του 2008 με χρονικό ορίζοντα τον Δεκέμβριο του 2013 και συνολικό προϋπολογισμό 14.400.000 ευρώ.

Αντικείμενο είναι η υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης ανέργων σε εξειδικευμένες δεξιότητες χρήσης της τεχνολογίας της πληροφορίας και της επικοινωνίας, ώστε να ενισχυθεί η απασχολησιμότητά τους.

Ο δείκτης προόδου του έργου (στόχος) είναι 4.000 καταρτιζόμενοι. Όπως αποτυπώνεται στα διαθέσιμα για την πορεία των δεικτών στοιχεία, η υλοποίηση του προγράμματος υπολείπεται σημαντικά.

■ Κατάρτιση ανέργων σε βασικές δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο του ΕΚΤ, που ξεκίνησε να υλοποιεί η ΕΥΕ του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας τον Οκτώβριο του 2008 με χρονικό ορίζοντα τον Δεκέμβριο του 2013 και συνολικό προϋπολογισμό 30.000.000 ευρώ.

Αντικείμενο είναι η υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης ανέργων σε βασικές δεξιότητες χρήσης της τεχνολογίας της πληροφορίας και της επικοινωνίας, ώστε να ενισχυθεί η απασχολησιμότητά τους, αλλά και η δυνατότητα συμμετοχής τους σε προγράμματα ΔΒΜ που αξιοποιούν τις νέες τεχνολογίες. Το πρόγραμμα καταπολεμά τον ψηφιακό αναλφαριθμητισμό.

Ο δείκτης προόδου του έργου (στόχος) είναι 30.000 καταρτιζόμενοι. Όπως αποτυπώνεται στα διαθέσιμα για την πορεία των δεικτών στοιχεία οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν το 2012 έφτασαν το ποσό των 1.090.660 ευρώ.

■ Παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικής μάθησης ΤΠΕ

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο του ΕΚΤ, που ξεκίνησε να υλοποιεί η ΕΥΕ του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας τον Οκτώβριο του 2008 με χρονικό ορίζοντα τον Δεκέμβριο του 2014 και συνολικό προϋπολογισμό 15.600.000 ευρώ.

Αντικείμενο είναι η εξ αποστάσεως (on line) κατάρτιση σε θέματα χρήσης των ΤΠΕ. Ο δείκτης προόδου του έργου (στόχος) είναι 10.432 καταρτιζόμενοι. Όπως αποτυπώνεται στα διαθέσιμα για την πορεία των δεικτών στοιχεία, η υλοποίηση του προγράμματος υπολείπεται σημαντικά.

4.11 ΕΘΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (ΕΙΕΑΔ)

Το ΕΙΕΑΔ έχει ως αποστολή να υποστηρίξει τις δράσεις και τις πολιτικές του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης σε εθνικό, περιφερειακό, τοπικό και κλαδικό επίπεδο με εργαλεία, μεθόδους και τεχνικές της εκπαίδευσης ενηλίκων, και να προωθήσει την επαγγελματική κατάρτιση και τη διά βίου μάθηση.

■ Διαρθρωτική προσαρμογή εργαζομένων μικρών επιχειρήσεων που απασχολούν 20-49 άτομα εντός της οικονομικής κρίσης

Το πρόγραμμα χρηματοδοτεί δράσεις κατάρτισης / επανακατάρτισης των εργαζομένων και, όπου κρίνεται απαραίτητο, δράσεις συμβουλευτικής, οι οποίες αφορούν σε θέματα επιχειρηματικής λειτουργίας ή προσωπικού. Φορέας Διαχείρισης του Προγράμματος είναι το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ). Για τις δράσεις κατάρτισης ο ωφελούμενος λαμβάνει εκπαιδευτικό επίδομα ύψους 5 ευρώ/ώρα.

Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 43.965.184 ευρώ και στόχος είναι η συμμετοχή 18.000 ωφελούμενων. Η υλοποίηση της πράξης ξεκίνησε τον Σεπτέμβριο του 2012 και μέχρι στιγμής, έχουν επωφεληθεί από το πρόγραμμα 5.174 καταρτιζόμενοι.

■ **Σύνταξη κλαδικών σχεδίων διαρθρωτικής προσαρμογής μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που απασχολούν 1-49 άτομα, εντός της οικονομικής κρίσης**

Το πρόγραμμα χρηματοδοτεί δράσεις κατάρτισης / επανακατάρτισης των εργαζομένων και, όπου κρίνεται απαραίτητο, δράσεις συμβουλευτικής, οι οποίες αφορούν σε θέματα επιχειρηματικής λειτουργίας ή προσωπικού. Φορέας Διαχείρισης του Προγράμματος είναι το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ).

Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 9.000.000 ευρώ και αφορά 538 σχέδια κλαδικών φορέων για τη διαρθρωτική προσαρμογή επιχειρήσεων. Η συμβασιοποίηση ολοκληρώθηκε τον Σεπτέμβριο του 2012.

■ **Διαρθρωτική προσαρμογή μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που απασχολούν 1-49 άτομα, εντός της οικονομικής κρίσης**

Το πρόγραμμα χρηματοδοτεί δράσεις κατάρτισης / επανακατάρτισης των εργαζομένων και, όπου κρίνεται απαραίτητο, δράσεις συμβουλευτικής, οι οποίες αφορούν σε θέματα επιχειρηματικής λειτουργίας ή προσωπικού. Φορέας Διαχείρισης του Προγράμματος είναι το Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ). Για τις δράσεις κατάρτισης ο ωφελούμενος λαμβάνει εκπαιδευτικό επίδομα ύψους 5 ευρώ/ώρα.

Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 117.300.000 ευρώ και στόχος είναι η συμμετοχή 42.300 καταρτιζόμενων. Έναρξη της σύμβασης (συμβασιοποίηση) πραγματοποιήθηκε με 19.803 επιχειρήσεις, τον Σεπτέμβριο του 2012.

4.12 ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ (ΑμεΑ) ΚΑΙ ΑΠΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ Ή ΑΤΟΜΩΝ ΥΠΟ ΑΠΕΞΑΡΤΗΣΗ

■ **Προγράμματα για την ενίσχυση ανέργων από ευπαθείς κοινωνικά ομάδες**

Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών Προκατάρτισης, Επαγγελματικής Κατάρτισης και Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (Σ.Υ.Υ.) σε άτομα με αναπηρία και απεξαρτημένα ή υπό απεξάρτηση άτομα. Για τις δράσεις κατάρτισης ο ωφελούμενος λαμβάνει εκπαιδευτικό επίδομα ύψους 6 ευρώ/ώρα.

Πρόκειται για χρηματοδοτούμενο έργο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας το οποίο υλοποιείται από την 1.3.2012 με χρονικό ορίζοντα τις 31.3.2013 και συνολικό προϋπολογισμό 13.089.918 ευρώ. Οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά το έτος 2012 έφτασαν τις 325.323 ευρώ.

Ο δείκτης προόδου του έργου είναι 1.380 καταρτιζόμενοι. Όπως αποτυπώνεται στα διαθέσιμα για την πορεία των δεικτών στοιχεία, μέχρι στιγμής έχουν καταρτιστεί 653 άτομα.

4.13 ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ΚΕΜΕΑ)

Το ΚΕ.ΜΕ.Α. είναι επιστημονικός, ερευνητικός και συμβουλευτικός φορέας με σκοπό τη διεξαγωγή θεωρητικής και εφαρμοσμένης έρευνας και την εκπόνηση μελετών, ιδίως σε στρατηγικό επίπεδο, για θέματα που αφορούν την πολιτική ασφάλειας, καθώς και την παροχή υπηρεσιών, γνωμοδοτικού και συμβουλευτικού χαρακτήρα για τα θέματα αυτά προς το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη. Υλοποιεί δράσεις συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και συγκεκριμένα:

- > **Πρόγραμμα κατάρτισης και πιστοποίησης εργαζομένων σε θέματα παροχής υπηρεσιών ιδιωτικής ασφάλειας.** Η δράση χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, ξεκίνησε 7.12.2012 με χρονικό ορίζοντα τον Ιούνιο του 2014 και έχει συνολικό προϋπολογισμό 15.000.000 ευρώ. Ο δείκτης προόδου του έργου (στόχος) είναι 23.800 καταρτιζόμενοι.

4.14 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ (ΟΑΕΔ)

■ Επαγγελματική Κατάρτιση

Η Διεύθυνση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων του ΟΑΕΔ έχει ως αποστολή το σχεδιασμό και την υλοποίηση των κυβερνητικών πολιτικών που αφορούν στην Επαγγελματική Κατάρτιση των εργαζομένων ή ανέργων της χώρας μας, ώστε να διατηρήσουν τη θέση εργασίας τους ή να ενταχθούν ομαλότερα στην αγορά εργασίας. Κυρίαρχος στόχος της Διεύθυνσης Επαγγελματικής Κατάρτισης Ενηλίκων είναι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ολοκληρωμένων εκπαιδευτικών δράσεων, που θα βοηθήσουν τους εργαζόμενους ή και ανέργους να προσαρμοσθούν γρηγορότερα και ποιο αποτελεσματικά στις εξελίξεις του χώρου της εργασίας.

Αυτού του είδους οι Δράσεις περιλαμβάνουν:

- > Προγράμματα κατάρτισης και επανακατάρτισης εργαζομένων και ανέργων για την βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους
- > Προγράμματα κατάρτισης για ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, και ιδιαίτερα της νεανικής επιχειρηματικότητας, που στηρίζουν την οικολογική και πράσινη ανάπτυξη
- > Ολοκληρωμένα προγράμματα συμβουλευτικής και εκπαιδευτικής παρέμβασης που βοηθούν τις επιχειρήσεις να προσαρμοσθούν αποτελεσματικότερα στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον τους
- > Εκπαιδευτικές παρεμβάσεις τοπικού χαρακτήρα στο άνεργο ανθρώπινο δυναμικό μιας περιοχής, για την αναβάθμιση ή και απόκτηση νέων επαγγελματικών ικανοτήτων
- > Πιλοτικά προγράμματα ενδο-επιχειρησιακής κατάρτισης που στοχεύουν στην μετεξέλιξη των εργασιακών χώρων σε χώρους μάθησης, καινοτομίας και ανάπτυξης εργαζομένων και επιχειρήσεων
- > Προώθηση διακρατικών πρωτοβουλιών και δράσεων που αφορούν την ανάπτυξη συνεργασιών σε θέματα κατάρτισης εργαζομένων και ανάπτυξης νέων μορφών επιχειρηματικότητας
- > Προώθηση νέων μορφών παροχής της κατάρτισης με αξιοποίηση των παρεχομένων δυνατοτήτων από το Διαδίκτυο και τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών
- > Οργάνωση και διοικητική στήριξη της υλοποίησης των ενδο-επιχειρησιακών προγραμμάτων κατάρτισης του ΛΑΕΚ (Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση).

■ Στοχευμένες Δράσεις Κατάρτισης και Επανακατάρτισης

Ο ΟΑΕΔ εξετάζει τις περιπτώσεις των επιχειρήσεων που έχουν εργαζόμενους σε επίσχεση εργασίας, σε συνεργασία με τα τοπικά Εργατικά Κέντρα, και διερευνά πιθανά αντικείμενα εκπαίδευσης που θα έχουν άμεση εφαρμογή και δίνουν τη δυνατότητα απασχόλησης, έστω και προσωρινής. Μελετάει τα προσόντα των εργαζομένων και συζητάει μαζί τους ώστε να συνδιαμορφώσουν τα θέματα της επανακατάρτισης.

Η χρονική διάρκεια από την εισήγηση στην επιτροπή ΛΑΕΚ μέχρι την ημέρα έναρξης της κατάρτισης είναι περίπου 3 μήνες.

■ Στοχευμένα Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης

- > **Περιφέρεια Αττικής:** Υλοποίηση δύο προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης 35 ανέργων, πρώην εργαζομένων στις επιχειρήσεις «Ασπίς Πρόνοια Α.Ε.Γ.Α.», «Ασπίς Πρόνοια Α.Ε.Α.Ζ.», «Γ. Η. Σκούρτης Α.Ε.Γ.Α.», «Γενική Ένωση Α.Ε.Ε.Γ.Α.», «Γενική Πίστη Α.Ε.Ε.Γ.Α.», «ΕΟΣ Α.Ε.Α.Ζ.», και «Commercial Value».
- > **Περιφέρεια Θεσσαλίας:** Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης α) 21 εργαζομένων της βιομηχανίας «TERRA Α.Ε. – ΒΙΟΚΕΡΑΛ» που βρίσκονται σε επίσχεση εργασίας από τον Σεπτέμβριο του 2010, β) 25 μηχανικών αυτοκινήτων του συλλόγου «Ιδιοκλήτων Συνεργειών Επισκευής Αυτοκινήτων» και γ) 13 εργαζομένων της εταιρείας «Κανάκη ΑΕ» που βρίσκονται σε επίσχεση εργασίας από τις 28.8.09.
- > **Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας:** Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης α) 11 εργαζομένων της τεχνικής εταιρείας «ΜΗΧΑΝΙΚΗ Α.Ε.» που βρίσκονται σε επίσχεση εργασίας από τον Ιούνιο του 2010, β) 20 ανέργων/εργαζομένων του νομού Φθιώτιδας που αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα εύρεσης και διατήρησης θέσεων εργασίας και γ) 25 μηχανικών αυτοκινήτων του συλλόγου «Ιδιοκλήτων Συνεργειών Επισκευής Αυτοκινήτων».
- > **Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας:** Πρόγραμμα Επαγγελματικής Κατάρτισης – Επιμόρφωσης υδραυλικών, διάρκειας 120 ωρών στη τεχνολογία των λεβήτων με ηλιακή υποβοήθηση.

■ Επαγγελματικές Σχολές Μαθητείας

Μαθητεία είναι το κεντροευρωπαϊκό σύστημα που συνδυάζει την επαγγελματική εκπαίδευση στην τάξη και την αμειβόμενη πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις. Στόχος είναι να αποκτήσει ο εκπαιδευόμενος επαγγελματική εμπειρία σε πραγματικές συνθήκες εργασίας, ώστε να προετοιμαστεί κατάλληλα για την ένταξή του στην αγορά εργασίας.

Ο ΟΑΕΔ, στο πλαίσιο των ενεργητικών πολιτικών αγοράς εργασίας που υλοποιεί, είναι αρμόδιος για τη λειτουργία **51 Επαγγελματικών Σχολών** (ΕΠΑ.Σ.) για την επαγγελματική εκπαίδευση μαθητών, εφαρμόζοντας το σύστημα της Μαθητείας.

Στις ΕΠΑ.Σ. κάθε χρόνο φοιτούν κατά μέσο όρο 10.000 άτομα περίπου, ανάλογα με την ετήσια προκήρυξη. Οι ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας ανήκουν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, και η φοίτηση διαρκεί δύο σχολικά έτη (4 εξάμηνα). Οι μαθητές είναι ηλικίας 16-23 ετών και πρέπει να είναι τουλάχιστον απόφοιτοι της Α΄ τάξης Λυκείου. Η **αμειβόμενη πρακτική άσκηση** πραγματοποιείται 4 ή 5 ημέρες την εβδομάδα με όρους που ορίζονται στο *Συμφωνητικό Μαθητείας*, σε επιχειρήσεις του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, που επιχορηγούνται για τους ασκούμενους μαθητές.

Από την 1.1.2011, το ποσό της επιδότησης προς τις επιχειρήσεις ανέρχεται σε 12 ευρώ ανά ημέρα πρακτικής άσκησης. Η επιδότηση μπορεί να καταβάλλεται είτε στον εργοδότη είτε απευθείας στον μαθητή. Η αμοιβή του ασκούμενου μαθητή ανέρχεται στο 70% του κατώτατου μισθού που ορίζει η Εθνική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΕΓΣΣΕ) και για τα τέσσερα (4) εξάμηνα πρακτικής άσκησης.

Ο Οργανισμός, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Παιδείας, αναβαθμίζει τη Μαθητεία. Για τη βέλτιστη σύνδεση με την αγορά εργασίας, αναπτύσσει συνεργασία με τους Κοινωνικούς Εταίρους και τους φορείς Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης στο πεδίο της διάγνωσης των αναγκών στην αγορά εργασίας για τη διαμόρφωση του πανελλήνιου χάρτη των ειδικοτήτων.

Η ίδρυση και λειτουργία στις ΕΠΑ.Σ. των **30 Γραφείων Διασύνδεσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΓΔΕΕ)** με την αγορά εργασίας, πανελλαδικά, ενισχύει περισσότερο το θεσμό της Μαθητείας και συνδέει συστηματικά την επαγγελματική εκπαίδευση με τον κόσμο της αγοράς εργασίας, με την τοποθέτηση μαθητών στις κατάλληλες θέσεις σε επιχειρήσεις του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα και κατ' επέκταση εξασφαλίζει τη συνέχεια της απασχόλησης των μαθητών μετά το πέρας της εκπαίδευσης.

Το έργο της «Πρακτικής άσκησης των μαθητών των ΕΠΑ.Σ. ΟΑΕΔ» (Απόφαση Ένταξης υπ' αρ. Α50462/25.8.2010) και το έργο των «Γραφείων Διασύνδεσης Επαγγελματικής Εκπαίδευσης ΟΑΕΔ» συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους και έχουν ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ.

Η αποτελεσματικότητα του συστήματος Μαθητείας, σε σχέση με την ένταξη των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, όπως προέκυψε από follow-up μελέτες του ΟΑΕΔ, απεικονίζεται στο ποσοστό των ασκούμενων μαθητών που επιτυγχάνει πρόσληψη μετά το πέρας των σπουδών. Το ποσοστό ανέρχεται στο 70%, ενώ για ορισμένες ειδικότητες είναι ακόμα υψηλότερο.

■ Επιχορήγηση με Επιταγές Κατάρτισης (training voucher) για την Κατάρτιση και Πιστοποίηση Ανέργων σε Βασικές Δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ σε πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο του ΕΚΤ, που υλοποιεί ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας από τον Φεβρουάριο του 2012 με χρονικό ορίζοντα τον Δεκέμβριο του 2013 και συνολικό προϋπολογισμό 43.996.800 ευρώ.

Αντικείμενο είναι η κατάρτιση ανέργων σε χρήση βασικών δεξιοτήτων ΤΠΕ και αποτελεί την πρώτη εφαρμογή του νέου συστήματος υλοποίησης των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης με το σύστημα των επιταγών κατάρτισης (voucher). Ο ωφελούμενος λαμβάνει εκπαιδευτικό επίδομα ύψους 5 ευρώ/ώρα. Στόχοι του προγράμματος είναι: α) η αναβάθμιση των επαγγελματικών προσόντων των ανέργων και η διευκόλυνση της πρόσβασής τους στην αγορά εργασίας και β) η άρση του φαινομένου του «ψηφιακού χάσματος αναλφαριθμητισμού». Ο δείκτης προόδου του έργου είναι 36.664 καταρτιζόμενοι με στόχο τους 62.800 ωφελούμενους ανέργους.

■ Διαρθρωτική προσαρμογή εργαζομένων και επιχειρήσεων εντός της οικονομικής κρίσης

Το Πρόγραμμα αφορά στην ενίσχυση επιχειρήσεων με 50 εργαζόμενους και άνω για την εκπόνηση και εφαρμογή «Ολοκληρωμένων Σχεδίων Διαρθρωτικής Προσαρμογής Επιχειρήσεων και Εργαζομένων». Στόχος του προγράμματος είναι η στήριξη της διαρθρωτικής προσαρμογής των επιλεγμένων επιχειρήσεων στις συνθήκες της οικονομικής κρίσης. Περιλαμβάνει δυο διακριτές δράσεις:

- > συμβουλευτικές υπηρεσίες οργανωτικής και διοικητικής αναδιάρθρωσης
- > προγράμματα κατάρτισης των εργαζομένων των επιχειρήσεων, που θα στηρίξουν την εφαρμογή του σχεδίου της διαρθρωτικής προσαρμογής.

Για τις δράσεις κατάρτισης ο ωφελούμενος λαμβάνει εκπαιδευτικό επίδομα ύψους 5 ευρώ/ώρα.

Πρόκειται για συγχρηματοδοτούμενο έργο με συνολικό προϋπολογισμό 93.282.598 ευρώ. και δείκτη προόδου (στόχο) τους 28.000 καταρτιζόμενους. Οι ωφελούμενοι μέχρι τώρα φτάνουν τους 16.891, ενώ οι πληρωμές τα 29.350.690 ευρώ.

■ Κατάρτιση ΑμεΑ

Λειτουργούν δυο σχολές επαγγελματικής κατάρτισης ΑμεΑ, στο ΚΕΚ Γαλασίου και στο ΚΕΚ Λακκιάς Θεσσαλονίκης. Στόχος τους είναι η υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης για την επαγγελματική εξειδίκευση ανέργων ατόμων με αναπηρίες, σε συγκεκριμένες ειδικότητες, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες των καταρτιζομένων, έτσι ώστε οι απόφοιτοι να μπορέσουν να εργαστούν σε διάφορους τομείς της οικονομίας ή να αυτοαπασχοληθούν. Οι ωφελούμενοι άνεργοι με αναπηρία ετησίως φτάνουν τους 240.

■ Επαγγελματική Κατάρτιση εργαζομένων σε επιχειρήσεις

- > **Λ.Α.Ε.Κ. (Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση) 0,45%**. Σκοπός του προγράμματος είναι η διατήρηση θέσεων εργασίας, η προσαρμοστικότητα και η βελτίωση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων, μέσω της εκπαίδευσης των εργαζομένων. Οι επιχειρήσεις μπορούν να καταρτίζουν, με τη χρήση του πόρου ΛΑΕΚ, το ανθρώπινο δυναμικό τους. Ο ετήσιος προϋπολογισμός ανέρχεται σε 55.000.000 ευρώ με στόχο να ωφεληθούν 100.000 άτομα.
- > **Λ.Α.Ε.Κ. 1-25. Πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης εργαζομένων σε μικρές επιχειρήσεις** (1-25 εργαζομένων). Ο στόχος του προγράμματος είναι να διευρυνθούν οι ευκαιρίες κατάρτισης των εργαζομένων στις μικρές επιχειρήσεις. Το πρόγραμμα πραγματοποιείται μέσω των συλλογικών φορέων των επιχειρήσεων και των εργοδοτών. Ο ετήσιος προϋπολογισμός ανέρχεται σε 25.000.000 ευρώ με στόχο να ωφεληθούν 44.000 άτομα.

4.15 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Το Υπουργείο Εσωτερικών υλοποιεί προγράμματα διαπολιτισμικής επιμόρφωσης καθώς και δράσεις εκμάθησης ελληνικής γλώσσας.

■ «Προγράμματα Διαπολιτισμικής Επιμόρφωσης του προσωπικού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Δημοτικής Αστυνομίας που συναλλάσσονται με υπηκόους τρίτων χωρών νομίμως διαμένοντες στην Ελλάδα»

Αντικείμενό τους είναι η επιμόρφωση στον τομέα της διαπολιτισμικής επικοινωνίας στις Ενιαίες Αποκεντρωμένες Μονάδες Διοίκησης της χώρας, και υλοποιήθηκαν από:

- > το Πάντειο Πανεπιστήμιο Πολιτικών και Κοινωνικών Επιστημών – Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας
- > το Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής της ΓΣΕΕ
- > το Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ

Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 361.347 ευρώ με κοινοτική συγχρηματοδότηση ύψους 75% της συνολικής δαπάνης, ήτοι 271.010,77 ευρώ και εθνική χρηματοδότηση ύψους 25%, ήτοι 90.336,92 ευρώ.

Υλοποιήθηκαν 73 τμήματα 40 ωρών, όπου αξιοποιήθηκαν 52 εκπαιδευτές, στο χρονικό διάστημα από 2.2.2012 έως 30.6.2012. Συμμετείχαν 492 υπάλληλοι των τοπικών αρχών, ηλικίας 25-60 ετών και 753 υπάλ-

ληλοι της Δημοτικής Αστυνομίας ηλικίας 25-60 ετών. Το 60% του προσωπικού που παρακολούθησε τα σεμινάρια αναπτύσσει κατά την εργασία τους διαπολιτισμικές ικανότητες και το 95% του προσωπικού δηλώνει ικανοποιημένο από τα σεμινάρια που υλοποιήθηκαν.

■ «Προγράμματα Διαπολιτισμικής Επιμόρφωσης υπαλλήλων του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη που συναλλάσσονται με υπηκόους τρίτων χωρών»

Τα προγράμματα υλοποιήθηκαν για 250 υπαλλήλους της ΕΛ.ΑΣ, ηλικίας 25-60 ετών από:

- > την ΑΤΕΒΑΝΚ
- > την Ατεξέλιξη Α.Ε.
- > την Εύξεινη πόλη – Κέντρο Μελετών Ασφαλείας

Υλοποιήθηκαν 10 προγράμματα στις 7 αποκεντρωμένες διοικήσεις της χώρας, 80 ωρών το καθένα, στο χρονικό διάστημα από 12.3.2012 έως 30.6.2012. Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται σε 180.673 ευρώ με κοινοτική συγχρηματοδότηση ύψους 75% της συνολικής δαπάνης, ήτοι 135.505 ευρώ, και εθνική χρηματοδότηση ύψους 25%, ήτοι 45.168 ευρώ.

Το 60% των υπαλλήλων που έχουν παρακολουθήσει τα σεμινάρια αναπτύσσουν κατά την εργασία τους διαπολιτισμικές ικανότητες και το 75% των υπαλλήλων δηλώνουν ικανοποιημένοι. Τα ποσοστά δεν είναι τα τελικά, καθώς δεν έχει ακόμα κατατεθεί η τελική αξιολόγηση της δράσης.

■ «Προγράμματα Διαπολιτισμικής Επιμόρφωσης δημοσίων υπαλλήλων των Ενιαίων Αποκεντρωμένων Μονάδων Διοίκησης που συναλλάσσονται με υπηκόους τρίτων χωρών νομίμως διαμενόντων στην Ελλάδα»

Στα προγράμματα αυτά αναπτύχθηκαν οι εκπαιδευτικές ενότητες: «Παρουσίαση των βασικών θεμελιωδών αρχών της έννοιας της διαπολιτισμικότητας» (8 ώρες), «Παρουσίαση των διεθνών και εθνικών θεσμών και μηχανισμών προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου» (8 ώρες) και «Ανάπτυξη σύγχρονων τεχνικών βελτίωσης λεκτικής/μη-λεκτικής επικοινωνίας» (24 ώρες). Τα προγράμματα υλοποιήθηκαν από τους παρακάτω φορείς:

- > «Δήμητρα» Κέντρο Ενημέρωσης και Επιμόρφωσης Α.Ε.
- > PRAKSIS – Προγράμματα Ανάπτυξης Κοινωνικής Στήριξης και Ιατρικής Συνεργασίας

Υλοποιήθηκαν 14 προγράμματα στις 7 αποκεντρωμένες διοικήσεις της χώρας, 40 ωρών το καθένα, στο χρονικό διάστημα από 2.2.2012 έως 30.6.2012, στα οποία συμμετείχαν 76 υπάλληλοι των ενιαίων αποκεντρωμένων μονάδων διοίκησης, ηλικίας 25-60 ετών. Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται σε 180.673 ευρώ με κοινοτική συγχρηματοδότηση ύψους 75% της συνολικής συμβολής, ήτοι 135.505 ευρώ και εθνική χρηματοδότηση ύψους 25%, ήτοι 45.168 ευρώ.

Το 92% των δημοσίων υπαλλήλων που έχουν παρακολουθήσει τα σεμινάρια αναπτύσσουν κατά την εργασία τους διαπολιτισμικές ικανότητες, ενώ το 94% των δημοσίων υπαλλήλων δηλώνουν ικανοποιημένοι.

■ Εκμάθηση Ελληνικής Γλώσσας

Πραγματοποιήθηκαν 25 σεμινάρια σε όλη την επικράτεια από 2.2.2012 έως 30.6.2012 από:

- > την Εταιρεία Μελέτης των Επιστημών του Ανθρώπου
- > το Πανεπιστήμιο Αιγαίου ΕΛΕ
- > το Έργον – Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης

Ωφελήθηκαν συνολικά 501 μετανάστες νομίμως διαμένοντες στην Ελλάδα. Κάθε σεμινάριο είχε χρονική διάρκεια 150 ωρών και περιελάμβανε 14 θεματικές ενότητες. Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 300.000 ευρώ με κοινοτική συγχρηματοδότηση ύψους 75%, ήτοι 225.000 ευρώ, και εθνική χρηματοδότηση ύψους 25%, ήτοι 75.000 ευρώ.

Το 93% των ατόμων που παρακολούθησαν και ολοκλήρωσαν επιτυχώς το εκπαιδευτικό πρόγραμμα και το 100% των ωφελούμενων δήλωσαν ικανοποιημένοι.

■ «Πρόγραμμα εκμάθησης ελληνικής γλώσσας και ιστορίας σε αναλφάβητους μετανάστες»

Το Πρόγραμμα, διάρκειας τουλάχιστον 100 ωρών, υλοποιήθηκε κατά το χρονικό διάστημα 2.2.2012 έως 30.6.2012 με τουλάχιστον ογδόντα (80) αναλφάβητους μετανάστες από τους παρακάτω φορείς:

- > ΚΕΚ Αττικής Α.Ε.
- > PRAKSIS – Προγράμματα Ανάπτυξης Κοινωνικής Στήριξης και Ιατρικής Συνεργασίας
- > ΚΣΔΕΟ ΕΔΡΑ

Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 70.000 ευρώ, με κοινοτική συγχρηματοδότηση ύψους 75% της συνολικής δαπάνης, ήτοι 52.500 ευρώ, και εθνική χρηματοδότηση ύψους 25%, ήτοι 17.500 ευρώ. Το 81% των ατόμων που παρακολούθησαν και ολοκλήρωσαν επιτυχώς το εκπαιδευτικό πρόγραμμα και το 90% των ωφεληθέντων δηλώνουν ικανοποιημένοι.

4.16 ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ (ΙΚΠΙ)

Το Ινστιτούτο Κοινωνικής Προληπτικής Ιατρικής (ΙΚΠΙ) προσφέρει στους επαγγελματίες της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας επιμορφώσεις σε αντικείμενα της προαγωγής και αγωγής υγείας. Αυτά τα προγράμματα συγχρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ και υλοποιούνται από το ΙΚΠΙ, με ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης την Ειδική Υπηρεσία του Τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΥΤΥΚΑ) του Υπουργείου Υγείας, από τον Νοέμβριο του 2011 με χρονικό ορίζοντα το τέλος του 2012.

Περιφέρειες	Συνολικός Προϋπολογισμός σε €	Δαπάνες 2012 σε €
Σύγκλισης	221.040	67.706
Σταδιακής Εξόδου	216.943	94.237
Σταδιακής Εισόδου	67.464	24.188
Σύνολο	505.447	186.131

4.17 ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ (ΕΣΔΥ)

- > Πρόγραμμα «Ασκληπιός», στο πλαίσιο του οποίου η ΕΣΔΥ προσφέρει εκπαίδευση στους επαγγελματίες στον τομέα της υγείας: στην παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας, την ενδυνάμωση επαγγελματιών συστήματος Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (ΠΦΥ), και την εμπέδωση της δικτύωσης και της λειτουργικής διασύνδεσης μεταξύ των δομών ΠΦΥ.

Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ, με δικαιούχο την ΕΣΔΥ και ενδιάμεσο φορέα διαχείρισης την Ειδική Υπηρεσία του Τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΥΤΥΚΑ) του Υπουργείου Υγείας υλοποιείται από τον Νοέμβριο του 2011 με χρονικό ορίζοντα τις 28 Φεβρουαρίου 2014 και ο προϋπολογισμός του ανέρχεται στα 589.462 ευρώ.

- > «Σύστημα Παραγωγής Δεικτών Υγειονομικού Χάρτη», πρόγραμμα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης, στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ. Η υλοποίηση ξεκίνησε τον Μάιο του 2009 με χρονικό ορίζοντα το 2015 και συνολικό προϋπολογισμό 3.000.000 ευρώ.

Από τον Απρίλιο του 2012 και με χρονικό ορίζοντα τον Δεκέμβριο του 2015, η ΕΣΔΥ πραγματοποιεί με συγχρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ σειρά δράσεων και προγραμμάτων που απευθύνονται στους επαγγελματίες υγείας. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- > «Κατευθυντήριες οδηγίες διαχείρισης μειζόνων παραγόντων επαγγελματικού κινδύνου στην ΠΦΥ – Μέταλλα», με προϋπολογισμό 120.000 ευρώ
- > «Οργάνωση Ιατρείων Διακοπής Καπνίσματος σε Δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Πρόγραμμα ΙαΔικα)», με προϋπολογισμό 674.660 ευρώ.

4.18 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ (ΟΚΑΝΑ)

Ο ΟΚΑΝΑ υλοποιεί δράσεις που απευθύνονται στο γενικό πληθυσμό, σε ασθενείς και επαγγελματίες υγείας. Με συγχρηματοδότηση από το ΕΚΤ και χρονικό ορίζοντα το 2015, υλοποιεί:

- > από τον Μάιο του 2011 πρόγραμμα συνολικού προϋπολογισμού 3.430.000 ευρώ, το οποίο περιλαμβάνει τη διοργάνωση «Καμπάνιας Ενημέρωσης για τις Εξαρτήσεις» και ενός ετήσιου φεστιβάλ κατά των ναρκωτικών
- > το πρόγραμμα «Αγωγή και Προαγωγή της Υγείας των Χρηστών Εξαρτησιογόνων Ουσιών» που απευθύνεται σε ασθενείς και επαγγελματίες υγείας, με συνολικό προϋπολογισμό 1.760.000 ευρώ
- > προγράμματα πρόληψης και έγκαιρης παρέμβασης στην κοινότητα και στο δρόμο με στόχο τη Μείωση της Ζήτησης και της Προσφοράς Εξαρτησιογόνων Ουσιών, για το γενικότερο πληθυσμό. με συνολικό προϋπολογισμό 2.000.000 ευρώ.

4.19 ΚΕΝΤΡΟ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ (ΚΕΘΕΑ)

Το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ), Σύμβουλος Οργανισμός του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου του ΟΗΕ (ECOSOC, UN) για θέματα ναρκωτικών, μέλος της Επιτροπής ΜΚΟ της Βιέννης (Vienna NGO Committee) και άλλων διεθνών οργανισμών όπως η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Θεραπευτικών Κοινοτήτων, η Παγκόσμια Ομοσπονδία Θεραπευτικών Κοινοτήτων και η Διεθνής Ομοσπονδία ΜΚΟ για την Πρόληψη της Χρήσης Ουσιών (IFNGO), πέρα από τη θεραπευτική αντιμετώπιση των εξαρτήσεων, στο πλαίσιο της Διά Βίου Μάθησης υλοποιεί τα τελευταία είκοσι χρόνια:

- > προγράμματα εκπαίδευσης στελεχών ψυχικής υγείας
- > προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης πρώην εξαρτημένων ή υπό-απεξάρτηση ατόμων
- > προγράμματα συνεχούς εκπαίδευσης στελεχών ψυχικής υγείας.

Για τον σκοπό αυτό έχει ιδρύσει δύο Εξειδικευμένα Κέντρα Κοινωνικής και Επαγγελματικής Ένταξης, το ΕΚΚΕΕ ΚΕΘΕΑ το οποίο διαθέτει μια κεντρική δομή και 4 παραρτήματα στην Αττική, καθώς και από ένα παραρτήματα στην Πάτρα, την Καλαμάτα και το Ηράκλειο Κρήτης και το ΕΚΚΕΕ ΙΘΑΚΗ, το οποίο διαθέτει πιστοποιημένα παραγωγικά εργαστήρια Ξυλουργικής, Κεραμικής, Γραφικών Τεχνών στη Θεσσαλονίκη και Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Ξυλουργικής στην Λάρισα, καλύπτοντας τη Βόρεια Ελλάδα και τη Θεσσαλία. Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013» του Θεματικού Άξονα Προτεραιότητας 11 «Πλήρης ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών» που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το 2012-13 υλοποιούνται από τα δυο Εξειδικευμένα Κέντρα του ΚΕΘΕΑ, σε συνεργασία με τα θεραπευτικά του προγράμματα, έντεκα επιδοτούμενα προγράμματα κατάρτισης και συμβουλευτικής, συνολικής διάρκειας 400 ωρών το καθένα και συνολικού προϋπολογισμού 1.023.270,00 ευρώ. Στα προγράμματα αυτά έχουν ήδη απορροφηθεί 100 απεξαρτημένα άτομα από το ΚΕΘΕΑ, το 18 ΑΝΩ, το ΨΝΘ, τον ΘΗΣΕΑ και τον ΟΚΑΝΑ.

Παράλληλα για την περίοδο 2012-2014 υλοποιείται πρόγραμμα εκπαίδευσης 150 απεξαρτημένων ατόμων με την επωνυμία *Επιχειρείν στην κοινωνική επιχειρηματικότητα*, με την συγχρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και με συνολικό προϋπολογισμό 470.000,00 ευρώ.

Είναι επίσης σημαντικό να αναφερθεί ότι από το 1993 έως σήμερα έχουν παρακολουθήσει τα **επιχορηγούμενα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης** τα οποία έχει υλοποιήσει το ΚΕΘΕΑ σε διάφορους

τομείς, όπως η ξυλουργική, η ναυαγοσωστική, η κεραμική, η συντήρηση ξύλου και επίπλου, η συντήρηση μνημείων, η οικολογία, η ηλεκτρονική τυπογραφία, η παραγωγή ραδιοφωνικών εκπομπών, η διαχείριση αστικών αποβλήτων, βιολογικής καλλιέργειας κλπ **περισσότερα από 900 απεξαρτημένα άτομα**. Αντιστοίχως, όσα άτομα βρίσκονται σε θεραπεία απεξάρτησης συμμετέχουν σε προγράμματα εκπαίδευσης, τα οποία προσφέρει το ΚΕΘΕΑ, στο πλαίσιο των 4 μεταβατικών σχολείων τα οποία έχει ιδρύσει σε όλη την Ελλάδα και με στόχο την απόκτηση απολυτηρίου Λυκείου, Γυμνασίου ή Δημοτικού. Παράλληλα, τα άτομα που βρίσκονται σε θεραπεία παρακολουθούν και προγράμματα γενικής παιδείας στα οποία περιλαμβάνονται το θέατρο, η μουσική, ο χορός, η φωτογραφία, τα εικαστικά κλπ.

Επίσης, το ΚΕΘΕΑ, στο πλαίσιο της Διά Βίου Μάθησης και σε συνεργασία με ακαδημαϊκούς φορείς της Ελλάδας (Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, Νομική Σχολή ΑΠΘ) και του εξωτερικού (Πανεπιστήμιο Καλιφόρνια, Σαν Ντιέγκο), υλοποιεί **προγράμματα εκπαίδευσης στελεχών ψυχικής υγείας** καθώς και στελεχών του σωφρονιστικού συστήματος. Τα τελευταία 10 έτη **περισσότερα από 1.300 στελέχη** διαφόρων φορέων έχουν συμμετάσχει στα προγράμματα αυτά. Τα στελέχη προέρχονται από τον ΟΚΑΝΑ, από τα Κέντρα Πρόληψης, από ΟΤΑ, από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (Υπεύθυνοι Αγωγής Υγείας, Εκπαιδευτικοί, Σχολικοί Σύμβουλοι), από τις μονάδες απεξάρτησης που λειτουργούν στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης και στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αθήνας, από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, από το Πε.ΣΥ Κρήτης, από τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας της Κύπρου, από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Κύπρου καθώς και από τον Εθνικό Οργανισμό κατά των Ναρκωτικών της Βουλγαρίας, National Centre of Addiction (NCN). Τέλος, κάθε χρόνο, περισσότεροι από 100 προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί και διδακτορικοί φοιτητές από διάφορα ΑΕΙ της χώρας και του εξωτερικού πραγματοποιούν την πρακτική τους άσκηση στο ΚΕΘΕΑ ή διεξάγουν έρευνες στο πλαίσιο των μεταπτυχιακών τους σπουδών. Τέλος στο ΚΕΘΕΑ λειτουργεί και η μοναδική στην Ελλάδα εξειδικευμένη ανοικτής πρόσβασης βιβλιοθήκη για θέματα Εξαρτήσεων ενώ κυκλοφορεί και το μοναδικό επιστημονικό περιοδικό μέλος του SCOPUS, *Εξαρτήσεις* (www.exartiseis.gr).

4.20 ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΕΝΕ)

Η ΕΝΕ εφαρμόζει προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης για επαγγελματίες υγείας και ταυτόχρονα παράγει εκπαιδευτικό υλικό. Συγκεκριμένα, παρέχει:

- > **Κατάρτιση σε νοσηλεύτες** με θέμα τον σχεδιασμό και την οργάνωση προγραμμάτων πρόληψης και προαγωγής της υγείας, στο πλαίσιο της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Η δράση αυτή συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ και υλοποιείται από το 2011 με χρονικό ορίζοντα το 2015, με συνολικό προϋπολογισμό 1.052.000 ευρώ
- > Πρόγραμμα για τη **δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού** ευαισθητοποίησης της κοινότητας
- > **Εκπαίδευση του νοσηλευτικού προσωπικού** των νοσοκομείων, των κέντρων υγείας και των περιφερειακών ιατρείων στη χορήγηση κυτταροστατικών ουσιών και στη φροντίδα των πασχόντων

Τα δυο τελευταία προγράμματα άρχισαν στις 25.6.2012 και έχουν ορίζοντα το 2015. Ο συνολικός προϋπολογισμός, με συγχρηματοδότηση από το ΕΚΤ, είναι 673.000 ευρώ.

4.21 ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ (ΑΕΜΥ ΑΕ)

Από τον Σεπτέμβριο του 2011 και με χρονικό ορίζοντα τον Δεκέμβριο του 2015, η ΑΕΜΥ Α.Ε. υλοποιεί τα παρακάτω συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΚΤ προγράμματα:

- > «**Εθνικό Δίκτυο Πρόληψης Υγείας**», πρόγραμμα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης για επαγγελματίες υγείας. Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε 990.150 ευρώ
- > Δράσεις ενημέρωσης επαγγελματιών υγείας και προβολής για την εφαρμογή **Εθνικού Αντικαπνιστικού Προγράμματος Αγωγής Υγείας**. Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε 126.285 ευρώ.

4.22 ΟΜΑΔΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (ΟΜΘΕ)

Η ΟΜΘΕ λειτουργεί στο πλαίσιο της Ελληνικής Διαβητολογικής Εταιρείας και έχει ως αντικείμενο την εκπαίδευση ιατρών, νοσηλευτών και άλλων ειδικοτήτων των επαγγελματιών υγείας σε θέματα πρόληψης και αντιμετώπισης σακχαρώδους διαβήτη τύπου 1 και 2. Η ΟΜΘΕ στα εννέα χρόνια λειτουργίας της έχει εκπαιδεύσει περισσότερα από 900 άτομα. Κατά το έτος 2012 διοργάνωσε τέσσερα επιμορφωτικά σεμινάρια (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο και Ναύπακτος) στα οποία συμμετείχαν περίπου 120 εκπαιδευόμενοι. Η χρηματοδότηση των σεμιναρίων της ΟΜΘΕ προέρχεται από χορηγία της εταιρείας Novo Nordisk μέσω της Ελληνικής Διαβητολογικής Εταιρείας.

4.23 ΑΛΛΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Εποπτευόμενοι από το Υπουργείο Υγείας ή υπαγόμενοι σε αυτό φορείς υλοποιούν πλήθος δράσεων ΔΒΜ, απευθυνόμενοι προς επαγγελματίες στον τομέα της υγείας, μαθητές, αλλά και στο γενικότερο πληθυσμό. Επιπλέον, υλοποιούνται προγράμματα με αντικείμενο την πρόληψη και φροντίδα της υγείας με πρωτοβουλία διαφόρων φορέων –κρατικών και μη– οι οποίοι δεν δραστηριοποιούνται αποκλειστικά στον χώρο της υγείας, όπως είναι οι Περιφέρειες και οι Δήμοι. Επειδή οι πάροχοι των προγραμμάτων κατάρτισης και εκπαίδευσης ενηλίκων στο χώρο της υγείας είναι πολλοί, οι δράσεις που περιγράφονται είναι ενδεικτικές. Για τον λόγο αυτό κρίνεται σκόπιμη η αρχική καταγραφή των φορέων που προσφέρουν προγράμματα ΔΒΜ στο χώρο της υγείας στην κατάσταση που ακολουθεί:

■ Φορείς που υλοποιούν δράσεις Διά Βίου Μάθησης με αντικείμενο την Υγεία

- > 2η Υγειονομική Περιφέρεια Πειραιώς και Αιγαίου
- > 4η Υγειονομική Περιφέρεια Μακεδονίας και Θράκης
- > 7η Υγειονομική Περιφέρεια Κρήτης
- > Ε.Π.Ι.Ψ.Υ./Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγιεινής
- > Praksis (Προγράμματα Ανάπτυξης Κοινωνικής Στήριξης και Ιατρικής Συνεργασίας)
- > Βοστανείο Ιερών Γενικό Νοσοκομείο Μυτιλήνης
- > Γενικό Νοσοκομείο Ν. Ιωνίας «Αγία Όλγα»
- > Γιατροί του Κόσμου – Ελληνική Αντιπροσωπεία
- > Δήμος Αμπελοκήπων – Μενεμένης
- > Δήμος Θεσσαλονίκης
- > Δήμος Καλαμάτας
- > Δήμος Παγγαίου
- > Ε. Υ. Εφαρμογής τομέα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- > Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑΜΕΑ)
- > Εθνικό Κέντρο Αξιολόγησης της Ποιότητας και Τεχνολογίας στην Υγεία Α.Ε.
- > Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- > Ειδικός Λογαριασμός Επιτροπής Εκπαίδευσης και Ερευνών ΤΕΙ Λάρισας
- > Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας Πανεπιστημίου Αθηνών
- > Ειδικός Λογαριασμός Πανεπιστημίου Κρήτης
- > Ειδικός Λογαριασμός Πανεπιστημίου Πελοποννήσου
- > Ελληνική Εταιρεία Γενικής Ιατρικής (ΕΛΕΓΕΙΑ)
- > Ελληνική Εταιρεία Νόσου Alzheimer και Συγγενών Διαταραχών (ΕΕΝΑΣΔ) (Θεσ/κη)
- > Εταιρεία Κοινωνικής Ψυχιατρικής και Ψυχικής Υγείας
- > Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου Αθηνών (ΕΨΥΠΕ)
- > Εταιρεία Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ψυχικής Υγείας Αττικής
- > Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών Ακαδημίας Αθηνών
- > Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού
- > Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΛΠΝΟ)

- > Μονάδα Ανακουφιστικής Φροντίδας «Γαλιλαία» της Ι. Μ. Μεσογαίας και Λαυρεωτικής
- > Πανελλαδική Ένωση για την Ψυχοκοινωνική Αποκατάσταση και Επαγγελματική Επανάταξη
- > Πανεπιστήμιο Κρήτης
- > Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Σωτηρία»
- > ΤΕΙ Αθηνών

4.24 ΕΓΓΕΚΑ – ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ «ΔΗΜΗΤΡΑ»

Ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «Δήμητρα» του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) οργανώνει δράσεις Διά Βίου Μάθησης, κατά κύριο λόγο Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

■ Επαγγελματική Κατάρτιση Αυτοαπασχολούμενων στον Πρωτογενή Τομέα

Ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός «Δήμητρα» υλοποίησε προγράμματα κατάρτισης για αυτοαπασχολούμενους στον πρωτογενή τομέα και συγκεκριμένα, για όσους έχουν ενταχθεί στο Μέτρο 1.1.2 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» του Άξονα Προτεραιότητας 1, του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλτατζής». Για να αποκτήσουν αποδεδειγμένη επαρκή επαγγελματική ικανότητα σε αντικείμενα της γεωργίας, όπως αυτή προσδιορίζεται στην υπ' αριθμ. 17371/αρ. απόφ.704/20.11.2008 ΚΥΑ, απαραίτητη προϋπόθεση είναι να κατέχουν ή να αποκτήσουν σε διάστημα που δεν υπερβαίνει τους 36 μήνες από την ημερομηνία λήψης της ατομικής απόφασης για χορήγηση στήριξης, βεβαίωση παρακολούθησης μαθημάτων, διάρκειας τουλάχιστον 150 ωρών, από κέντρο κατάρτισης αρμοδιότητας του ΥΠΑΑΤ πιστοποιημένο από τον ΕΟΠΠΕΠ. Τα προγράμματα κατάρτισης αφορούν νέους γεωργούς που βρίσκονται στις περιοχές ΑΠ4, ΑΠ5, ΑΠ6. Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των υποέργων είναι περίπου 37 μήνες.

Τα προγράμματα κατάρτισης χρηματοδοτούνται από το ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» 2007-2013, και υλοποιούνται από τον Νοέμβριο του 2010 με χρονικό ορίζοντα το τέλος του 2013. Κατά το τρέχον έτος 2012 συμμετείχαν 1.521 αυτοαπασχολούμενοι και δαπανήθηκαν συνολικά 1.096.399 ευρώ. Συγκεκριμένα, στον ΑΠ4 οι ωφελούμενοι ήταν 886 και η σχετική δαπάνη 650.756 ευρώ, στον ΑΠ5 ήταν 512 με δαπάνη 350.373 ευρώ, και στον ΑΠ6 οι ωφελούμενοι ήταν 123 με δαπάνη 95.270 ευρώ. Ο συνολικός προϋπολογισμός για κάθε άξονα προτεραιότητας έως το τέλος του 2013 ανέρχεται για τον ΑΠ4 σε 4.800.000 ευρώ, για τον ΑΠ5 σε 2.600.000 ευρώ, και για τον ΑΠ6 σε 600.000 ευρώ.

■ Ταχύρρυθμες Εκπαιδεύσεις Μελισσοκόμων

Στο πλαίσιο εφαρμογής της 1448/52528 (ΦΕΚ 1578/Β/2012) απόφασης του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης, καθώς και της 2005/68664/15.06.2012 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την υλοποίηση του προγράμματος βελτίωσης της παραγωγής και εμπορίας του μελιού και συγκεκριμένα της Δράσης 1.3 (εκπαιδεύσεις μελισσοκόμων), ο ΕΛΓΟ «ΔΗΜΗΤΡΑ», ως δικαιούχος φορέας υλοποίησης, πραγματοποίησε κατά το έτος 2012 πενήντα μία (51) εκπαιδεύσεις μελισσοκόμων σε όλη την ηπειρωτική Ελλάδα και τα νησιά, στις οποίες δίδαξαν εξειδικευμένοι εισηγητές και εισηγήτριες εγκεκριμένοι από το ΥΠΑΑΤ, Δ/νση Ζ.Π. και ΑΠΑ Τμήμα Μελισσοκομίας. Οι εκπαιδεύσεις, τις οποίες παρακολούθησαν 1.710 (επαγγελματίες στην πλειοψηφία τους) μελισσοκόμοι απ' όλη την Ελλάδα, πραγματοποιήθηκαν κατά τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο.

Στόχος των ταχύρρυθμων εκπαιδεύσεων είναι η συνεχής ενημέρωση και εκπαίδευση των μελισσοκόμων σε θέματα που αφορούν στο επάγγελμά τους, όπως: Βασιλοτροφία, Βιολογική μελισσοκομία, Πιστοποίηση μελισσοκομικών προϊόντων, Μελισσοκομικά φυτά – Τροφοδοσία των μελισσοσμηνών, Μελισσοκομικοί χειρισμοί και νέες τεχνικές κ.ά. Το 50% των εκπαιδεύσεων χρηματοδοτούνται από το ΚΑ 5521 του ΕΛΕΓΕΠ (Ειδικός Λογαριασμός Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων) και το άλλο 50% από τον τακτικό προϋπολογισμό του ΥΠΑΑΤ ΚΑΕ 5423 Φ29/110 (ΚΔ 09.01.02903).

Στις εκπαιδεύσεις, που ξεκίνησαν τον Ιούνιο και ολοκληρώθηκαν τον Αύγουστο του έτους 2012, συμμετείχαν 1.710 άτομα, στην πλειοψηφία τους επαγγελματίες μελισσοκόμοι, και δαπανήθηκαν 59.098 από τον συνολικό προϋπολογισμό των 99.960 ευρώ.

4.25 ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ (ΙΓΕ)

Διαχειριστής του Κληροδοτήματος Συγγρού, υπάγεται στο ΥΠΑΑΤ και πραγματοποιεί σεμινάρια ταχύρρυθμα και σεμινάρια επαγγελματικής κατάρτισης. Τα σεμινάρια επαγγελματικής κατάρτισης, ως επί το πλείστον συνεχιζόμενης, απευθύνονται σε φοιτητές και σπουδαστές Γεωπονικών Σχολών, σε γεωπόνους, τεχνολόγους γεωπόνους και σε επαγγελματίες μελισσοκόμους, κηπουρούς και ανθοδέτες. Για τα σεμινάρια προβλέπονται δίδακτρα.

Αναφέρονται ενδεικτικά οι ακόλουθες δράσεις ΔΒΜ:

- > Κατά την Α' περίοδο του 2012 υλοποιήθηκαν τα ακόλουθα θεματικά σεμινάρια, διάρκειας 120 ωρών το καθένα: Αμπελουργία – Οινολογία, Ανθοκομία, Ανθοδετική, Αγροβιοτεχνίες, Αυτόματα συστήματα άρδευσης, Αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά, Βιολογικές καλλιέργειες, Βιολογική κτηνοτροφία, Δενδροκομία, Καλλιέργεια μανιταριών, Κηποτεχνία, Λαχανοκομία, Μελισσοκομία, Οικολογία και περιβαλλοντικές αρχές, Σαλιγκαροτροφία, Φυτοπροστασία, Μεσογειακή Διατροφή, Φυτικά Καλλυντικά, Τυποποίηση – Εμπορία Αγροτικών Προϊόντων, Ποτοποιία, 2 τμήματα Μελισσοκομίας.
- > Κατά τη Β' περίοδο του 2012 (Σεπτέμβριος 2012 – Ιανουάριος 2013) υλοποιήθηκαν θεματικά σεμινάρια διάρκειας 40 έως 120 ωρών στους παρακάτω κλάδους: Αγροβιοτεχνίες, Αμπελουργία – Οινολογία, Ανθοκομία, Αυτόματα συστήματα άρδευσης, Βιολογικές καλλιέργειες, Δενδροκομία – Ελαιοκομία, Κηποτεχνία, Λαχανοκομία, Μελισσοκομία, Φυτοπροστασία, Βιολογική κτηνοτροφία, Ανθοδετική, Καλλιέργεια αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών, Καλλιέργεια μανιταριών, Σαλιγκαροτροφία, Ποτοποιία.
- > Τον Μάρτιο του 2012, επτά (7) ταχύρρυθμα σεμινάρια (40 ωρών) με τους εξής τίτλους: Μελισσοθεραπεία, Ξύλο – Ξύλινες κατασκευές, Απεντομώσεις – Μυοκτονίες, Ταρατσόκηποι, Εναλλακτικές καλλιέργειες, Καλλιέργεια μανιταριών, Βιολογική κτηνοτροφία.

4.26 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων υλοποιεί σειρά από δράσεις Αρχικής και Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης Ενηλίκων για την αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού της δικαιοσύνης.

■ Δράσεις για την ενίσχυση του θεσμού της διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης σκοπεύει να συνεργαστεί με φορείς κατάρτισης, ώστε να χρηματοδοτηθεί το κόστος της εκπαίδευσης των εκπαιδευτών διαμεσολαβητών από ξένους εκπαιδευτές, με σκοπό την επιτάχυνση της δικαιοσύνης μέσω της εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών και την ελάφρυνση του φόρτου του δικαστικού συστήματος. Το κόστος των δράσεων αυτών ανέρχεται στα 400.000 ευρώ, βρίσκεται στην φάση του σχεδιασμού και της ωρίμανσης και χρηματοδοτείται εξολοκλήρου από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου.

■ Βελτίωση χρόνων απονομής δικαιοσύνης με την εφαρμογή του άρθρου 33 του Νόμου 3910/2011

Αυτή η πράξη αφορά στην οργάνωση και αποζημίωση της δικαστηριακής άσκησης των ασκούμενων δικηγόρων στο πλαίσιο υλοποίησης της δεκαοκτάμηνης (18) πρακτικής άσκησης τους, σύμφωνα με την αλλαγή του θεσμικού πλαισίου, που επήλθε με την τροποποίηση του Κώδικα Δικηγόρων στον Ν.

3910/2011, άρθρο 33, όπως αυτό καταργήθηκε αφού αντικαταστάθηκε με το άρθρο 111 του Ν. 4055/2011.

Η πρακτική άσκηση συγχρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ 2007-2013 με ημερομηνία έναρξης υλοποίησης 16.9.2011 και προγραμματισμένη λήξη το τέλος του 2015. Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 9.000.000 ευρώ, από τα οποία μέσα στο 2012 έχουν δαπανηθεί 1.909.748 ευρώ. Οι ωφελούμενοι κατά το 2012 ήταν 500, ενώ από την έναρξη του προγράμματος η πορεία δεικτών δείχνει ότι έχουν ωφεληθεί περίπου 1.000 άτομα. Ο στόχος είναι να ωφεληθούν συνολικά μέχρι το 2015 με συμμετοχή σε πρακτική άσκηση περίπου 2.500 άτομα.

■ Δράσεις Κατάρτισης Διαμεσολαβητών και Δημοσιότητας

Η δράση σκοπεύει: (i) στην εκπαίδευση εκπαιδευτών διαμεσολαβητών, ώστε να καταστεί δυνατό η εκπαίδευση από τους φορείς κατάρτισης των υποψήφιων διαμεσολαβητών να γίνεται από Έλληνες εκπαιδευτές, καθώς στην Ελλάδα δεν υπάρχουν ακόμη εκπαιδευτές διαμεσολαβητές, (ii) στη δημοσιότητα του θεσμού και την ενημέρωση του κοινού, μέσω φυλλαδίων και καταχωρήσεων στον έντυπο τύπο αλλά και με τη χρήση νέων τεχνολογιών και του διαδικτύου και (iii) στη διοργάνωση σεμιναρίων προς επιχειρηματίες, δικηγόρους και δικαστές αλλά και ημερίδων και διημερίδων προς διαμεσολαβητές με στόχο να ενισχυθεί ο θεσμός, καθώς οι ανωτέρω δράσεις θα λειτουργήσουν ως εργαλείο ενημέρωσης όλων των εμπλεκόμενων στη διαμεσολάβηση φορέων.

Η δράση συγχρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ 2007-2013 (προς ένταξη στο ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού») με χρονικό ορίζοντα τον Δεκέμβριο του 2015. Στόχος της δράσης είναι η εκπαίδευση 45 εκπαιδευτών (40 ώρες), 57 σεμινάρια ενημέρωσης δικηγόρων, 7 σεμινάρια ενημέρωσης δικαστών, 15 ημερίδες ενημέρωσης επαγγελματιών, επιχειρήσεων και κοινού, και 38 ημερίδες εξάσκησης σε πρακτικές διαμεσολάβησης. Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 399.750 ευρώ.

■ Εκπόνηση Στρατηγικού και Επιχειρησιακού Σχεδίου για τον Εκσυγχρονισμό της Σχολής Σωφρονιστικών Υπαλλήλων

Στόχος της Πράξης, είναι η αναβάθμιση της Σχολής Σωφρονιστικών Υπαλλήλων, μέσω της αναδιοργάνωσης και της θεσμοθέτησης νέων δομών. Πιο συγκεκριμένα, με την υλοποίηση των δράσεων που αναφέρονται στη συνέχεια, θα καταστεί δυνατή η λειτουργία της Σχολής με το νέο σχήμα ακολουθώντας καταγεγραμμένες διαδικασίες και χρησιμοποιώντας σύγχρονο και επικαιροποιημένο εκπαιδευτικό υλικό.

Συνολικά, το αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης περιλαμβάνει:

- > αποτύπωση και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης
- > μελέτες αναδιοργάνωσης, ανάπτυξης, και εξέλιξης στο μέλλον, ώστε με την ολοκλήρωση της Πράξης η Σχολή να είναι σε θέση να λειτουργήσει άμεσα με το νέο σχήμα
- > τεκμηρίωση διαδικασιών, προγραμμάτων σπουδών, αξιολογήσεων εκπαιδευομένων και εκπαιδευτών με εναλλακτικές προτάσεις για άμεση ή μελλοντική εφαρμογή
- > μητρώα εκπαιδευομένων και εκπαιδευτών
- > ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού
- > προμήθεια και ανάπτυξη εφαρμογών για τη λειτουργία της Σχολής
- > προμήθεια και εγκατάσταση του απαραίτητου υλικοτεχνικού εξοπλισμού
- > δράσεις ενημέρωσης (π.χ. ημερίδες, συναντήσεις με εμπλεκόμενους για ειδική και στοχευμένη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση).

Η δράση στοχεύει στην εφαρμογή οργανωτικού και λειτουργικού ανασχεδιασμού με μελέτες, εμπειρογνωμοσύνες, έρευνες, αξιολογήσεις καθώς και με νέο τεχνολογικό εξοπλισμό και καινούριο λογισμικό. Το έργο υλοποιείται από τον Σεπτέμβριο του 2012 με χρονικό ορίζοντα τον Μάρτιο του 2015. Η δράση συγχρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ 2007-2013 (ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση») με συνολικό προϋπολογισμό 612.644 ευρώ και φορέα υλοποίησης το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

■ **«Δράσεις ευαισθητοποίησης», Υποέργο 4 της Πράξης «Παρεμβάσεις για την προώθηση της ισότητας των φύλων και την ψυχοκοινωνική, οικογενειακή και επαγγελματική επανένταξη και προσαρμογή των κρατουμένων και αποφυλακισμένων γυναικών»**

Βασικός σκοπός του προγράμματος είναι η ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των καταστημάτων κράτησης και των φορέων επανένταξης, έτσι ώστε να χαραχθεί μια αντεγκληματική πολιτική, που αφενός θα μειώνει τους δείκτες της εγκληματικότητας και την υποτροπή των εγκληματιών, αφετέρου θα διασφαλίζει την ίση μεταχείριση των πολιτών, και κυρίως των γυναικών. Το έργο περιλαμβάνει ανάπτυξη σεμιναρίων και βιωματικών εργαστηρίων με στόχο:

- > την αναβάθμιση του επιπέδου και την ανάπτυξη δεξιοτήτων των στελεχών που ασχολούνται με την επανένταξη των γυναικών σε θέματα φύλου, εγκληματικότητας κοινωνικής και επαγγελματικής επανένταξης των κρατουμένων γυναικών
- > την προώθηση δράσεων βάσει καλών πρακτικών (π.χ. εμπλουτισμός βιβλιοθήκης, εναλλακτικές καλλιέργειες κλπ).

Ο προγραμματισμός του έργου περιλαμβάνει την οργάνωση τεσσάρων ημερίδων, σε θέματα φύλου, εγκληματικότητας και επανένταξης, για τα έτη 2013-2014 (δύο ανά έτος με γεωγραφική διασπορά), για επαγγελματίες που εμπλέκονται στην επανένταξη των γυναικών καθώς και το ευρύ κοινό. Επίσης, προβλέπεται η σύνταξη οδηγού με καλές πρακτικές σε θέματα επανένταξης (εργασιακή απασχόληση, επιχειρηματικό σχέδιο, κοινωνικές επιχειρήσεις, οικογενειακή ζωή, τοξικοεξάρτηση κλπ) και δράσεις ευαισθητοποίησης του κοινού μέσω της παραγωγής ραδιοτηλεοπτικού μηνύματος, ντοκιμαντέρ και της διοργάνωσης εκθέσεων.

Το πρόγραμμα βρίσκεται στη φάση ένταξης, υλοποιείται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, συγχρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ 2007-2013 (ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση») και ο συνολικός του προϋπολογισμός ανέρχεται στα 85.000 ευρώ, ενώ έχει χρονικό ορίζοντα τον Δεκέμβριο του 2014.

4.27 ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ (ΕΣΔΛ)

Η ΕΣΔΛ αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ) και εποπτεύεται από τον Υπουργό Δικαιοσύνης. Έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Εδρεύει και λειτουργεί στον Δήμο Καλαμαριάς του νομού Θεσσαλονίκης, ενώ το τμήμα της, το οποίο είναι αρμόδιο για τη διαρκή ή διά βίου επιμόρφωση των δικαστικών λειτουργών, λειτουργεί στην έδρα της Σχολής στη Θεσσαλονίκη και στην Κομοτηνή.

Η κατάρτιση των εκπαιδευομένων είναι θεωρητική και πρακτική, κατανέμεται σε τρία διαδοχικά στάδια και παρέχεται ξεχωριστά για κάθε κατεύθυνση Δικαιοσύνης. Η διάρκεια της κατάρτισης είναι δεκαέξι μήνες, αρχίζει την 1η Φεβρουαρίου του έτους εγγραφής στη Σχολή και περατώνεται την 31η Μαΐου του επομένου έτους.

Μερικές από τις δράσεις της ΕΣΔΛ είναι:

■ **Προεισαγωγική εκπαίδευση στελεχών δικαστικού σώματος**

Πρόκειται για πράξη συγχρηματοδοτούμενη από το ΕΣΠΑ, με την οποία η ΕΣΔΛ επιδιώκει τη συνέχιση των υλοποιούμενων προγραμμάτων προεισαγωγικής εκπαίδευσης των στελεχών του δικαστικού σώματος. Στόχος είναι η βελτίωση της εκπαίδευσης, η ανάπτυξη των γνώσεων και των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της Δικαιοσύνης και η προώθηση μιας σύγχρονης νοοτροπίας – αντίληψης για τη λειτουργία της δικαιοσύνης και των συναφών διοικητικών υπηρεσιών αυτής. Το έργο αναφέρεται στην όλη διαδικασία της προετοιμασίας και διεξαγωγής του εισαγωγικού διαγωνισμού, της διεξαγωγής της θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης και, τέλος, της αποφοίτησης των σπουδαστών. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει δραστηριότητες εκπαίδευσης, εκπαιδευτικό υλικό και υλικοτεχνικές υποδομές. Ειδικότερα έχουν προγραμματιστεί:

- > εκπαίδευση 652 Δικαστικών Λειτουργών (εκπαίδευση, συγγράμματα)
- > πέντε προγράμματα κατάρτισης / επιμόρφωσης
- > παροχή συσκευών και τεχνολογικού εξοπλισμού (511 συσκευές, συμπεριλαμβανομένων υπολογιστών σπουδαστών, υποδομές σχολής, εποπτικά μέσα)
- > ανάπτυξη λογισμικού (3 προγράμματα)

Μέχρι σήμερα έχει ολοκληρωθεί η εκπαίδευση 76 δικαστικών λειτουργών από την έναρξη της δράσης στις 28.1.2010, και πρόκειται να υλοποιηθεί η εκπαίδευση 171 δικαστικών λειτουργών μέχρι το τέλος του 2015. Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στα 13.302.344 ευρώ, από τα οποία μέσα στο 2012 (μέχρι τον Νοέμβριο) δαπανήθηκαν 4.160.000 ευρώ.

■ Συνεχιζόμενη κατάρτιση στελεχών δικαστικού σώματος

Η Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση των ήδη υπηρετούντων δικαστικών λειτουργών αποσκοπεί στον εμπλουτισμό των γνώσεων και στη διαρκή ενημέρωσή τους σε νομικά, κοινωνικά, μεθοδολογικά, οργανωτικά ή άλλα εξελισσόμενα θέματα, συναφή προς την άσκηση του δικαιοδοτικού τους έργου. Τα προγράμματα επιμόρφωσης διακρίνονται σε υποχρεωτικά και προαιρετικά και διαμορφώνονται με τέτοιο τρόπο, ώστε εκ περιτροπής να παρέχεται σε όλους τους υπηρετούντες δικαστικούς λειτουργούς η δυνατότητα συμμετοχής.

Η επιμόρφωση γίνεται κατά περίπτωση ή / και συνδυαστικά:

- > με τη διοργάνωση διαλέξεων, ημερίδων, σεμιναρίων ή συνεδρίων
- > με την αποστολή ημεδαπών δικαστικών λειτουργών σε επιμορφωτικά προγράμματα τα οποία διοργανώνονται στο εξωτερικό
- > με εκπαιδευτικές επισκέψεις σε σωφρονιστικά καταστήματα, θεραπευτικές μονάδες, ειδικές υπηρεσίες ή σώματα ερευνών ή δίωξης του εγκλήματος, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή συναφείς οργανισμούς και άλλους χώρους ή φορείς, που έχουν σχέση με το εκάστοτε θέμα του προγράμματος επιμόρφωσης.

Έχει σχεδιαστεί η εκπαίδευση 5.497 ατόμων, η υλοποίηση 31 προγραμμάτων και μίας ενέργειας ευαισθητοποίησης και δημοσιότητας. Από την έναρξη της δράσης, την 1.1.2011, έχουν συμμετάσχει 1.697 άτομα στην επιμόρφωση δικαστικών λειτουργών και έχουν ολοκληρωθεί 12 εκπαιδευτικά προγράμματα. Το 2012 επιμορφώθηκαν 1.027 δικαστικοί λειτουργοί σε 7 εκπαιδευτικά προγράμματα. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2015. Το έργο συγχρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ 2007-2013 (Ε.Π «Διοικητική Μεταρρύθμιση»). Ο συνολικός προϋπολογισμός του ανέρχεται στα 2.281.000 ευρώ, από τα οποία μέσα στο 2012 έχουν δαπανηθεί 652.500 ευρώ.

■ Σεμινάρια

Επιπλέον, η Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών υλοποίησε το 2012 σειρά από σεμινάρια με την ακόλουθη θεματολογία:

- > Σύγχρονοι προβληματισμοί για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στο ευρωπαϊκό επίπεδο (διήμερο)
- > Η πτώχευση: ζητήματα ουσιαστικού, δικονομικού και ποινικού δικαίου (επαναληπτικό για τους σπουδαστές της ΙΖ και ΙΗ εκπαιδευτικής σειράς, διήμερο)
- > Οι αρχές της νομοθεσίας της ΕΕ σε ζητήματα προστασίας περιβάλλοντος (workshop, τριήμερο)
- > Ζητήματα Ερμηνείας και Εφαρμογής των Ν. 3869/2010 και Ν. 4055/2012, αρμοδιότητας ειδικότερα Ειρηνοδικείων και Πταισματοδικείων (τριήμερο)
- > Η συμβολή των ειδικών επιστημόνων στην απονομή της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης (ημερίδα για σπουδαστές των σειρών ΙΗ και ΙΖ Πολιτικής, Ποινικής Δικαιοσύνης και Εισαγγελιών)
- > Ο ρόλος των δικαστικών λειτουργών στη διαμεσολάβηση (ημερίδα για τους σπουδαστές της ΙΗ σειράς Πολιτικής, Ποινικής Δικαιοσύνης και Εισαγγελιών)

- > Διοικητική Δικαιοσύνη: Φυσιογνωμία και Προοπτικές. Ο διοικητικός δικαστής και οι σύγχρονες προκλήσεις
- > Ζητήματα πρακτικής εφαρμογής της ΕΣΔΑ μέσα από τη νομολογία του ΕΔΔΑ (ημερίδα για τους σπουδαστές της ΙΗ σειράς Πολιτικής, Ποινικής Δικαιοσύνης και Εισαγγελιών)
- > Οι νέοι Ειρηνοδίκες ως Λειτουργοί της Δικαιοσύνης (τρίημερο, για τους δόκιμους ειρηνοδίκες)
- > Η δικαστική προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου κατά την «Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου» (ΕΣΔΑ) σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, από τη σκοπιά της πολιτικής και ποινικής δίκης.

4.28 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΝΑΥΤΙΚΩΝ

Η Διεύθυνση Εκπαίδευσης Ναυτικών (ΔΕΚΝ) του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου (ΥΝΑ) υλοποιεί σειρά δράσεων για την αναβάθμιση των προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού της ναυτιλίας και την ενίσχυση της απασχολησιμότητάς τους.

■ Πρακτική άσκηση στις Ακαδημίες Εμπορικού Ναυτικού (ΑΕΝ)

Στις ΑΕΝ εφαρμόζεται το σύστημα της εναλλασσόμενης διαδοχικής εκπαίδευσης (Sandwich Course) μεταξύ εκπαιδευτικού ιδρύματος (Σχολής) και χώρου εργασίας (πλοίου), βάσει του οποίου οι σπουδαστές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν κατευθυνόμενη πρακτική εκπαίδευση συνολικής διάρκειας 2 εξαμήνων πάνω σε εμπορικά πλοία, μεταξύ των διδακτικών περιόδων στη Σχολή (1ο εκπαιδευτικό ταξίδι μετά το α' διδακτικό εξάμηνο και 2ο εκπαιδευτικό ταξίδι μετά το β' εξάμηνο), με σκοπό την πρακτική τους άσκηση επί του πλοίου στο γνωστικό αντικείμενο που διδάχθηκαν.

Η πρακτική άσκηση χρηματοδοτείται από το ΕΚΤ με πρόγραμμα που υλοποιείται από το 2008 με χρονικό ορίζοντα το 2015. Κατά το έτος 2012 συμμετείχαν 1.597 σπουδαστές στην πρακτική άσκηση, για την οποία δαπανήθηκαν συνολικά 9.854.492,79 ευρώ (στοιχεία μέχρι 30.11.2012). Ειδικότερα, οι ωφελούμενοι του ΑΠ4 για το 2012 ήταν 695 και η σχετική δαπάνη 2.781.808,39 ευρώ, στον ΑΠ5 οι αριθμοί αυτοί ήταν 849 και 6.392.306,83 ευρώ αντίστοιχα, ενώ στον ΑΠ6 δαπανήθηκαν 680.377,57 ευρώ για την πρακτική άσκηση 53 συνολικά πρωτοετών σπουδαστών.

■ Κατάρτιση ανέργων ναυτικών

Τα Κέντρα Επιμόρφωσης Στελεχών Εμπορικού Ναυτικού (ΚΕΣΕΝ/ Πλοιάρχων – Μηχανικών, ΚΕΣΕΝ/ Ραδιοτηλεγραφητών) παρέχουν επαγγελματική κατάρτιση – επιμόρφωση σε ναυτικούς προκειμένου να αποκτήσουν επαγγελματικά προσόντα προσαρμοσμένα στις σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις της ειδικότητάς τους. Το 2012 συμμετείχαν 7.250 άνεργοι ναυτικοί σε ενέργειες κατάρτισης, οι οποίες υλοποιήθηκαν με χρηματοδότηση ύψους 10.116 ευρώ από το ΕΚΤ. Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 4.000.000 ευρώ και παρέχεται επίδομα ύψους 25,30 ευρώ ημερησίως.

■ Μετεκπαίδευση θαλαμηπόλων

Η Σχολή Μετεκπαίδευσης Θαλαμηπόλων (ΜΕΤ/ΘΑΛ) παρέχει επαγγελματική κατάρτιση σε ναυτικούς, απόφοιτους τουλάχιστον δημοτικού σχολείου, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει τουλάχιστον διετή συνολική θαλάσσια υπηρεσία.

■ Κατάρτιση Πλοιάρχων, Μηχανικών Γ' τάξης και Κυβερνητών

Το Κέντρο Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της ΑΕΝ στον Ασπρόπυργο προσφέρει ειδικά τμήματα σε σπουδαστές, οι οποίοι αποκτούν δίπλωμα Πλοίαρχου, Μηχανικού Γ' τάξης ή Κυβερνήτη κατά τον χρόνο της υποχρεωτικής τους φοίτησης.

4.29 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

■ Δράσεις κατάρτισης ανθρώπινου δυναμικού σε θέματα τουρισμού

Η πράξη απευθύνεται σε εργαζόμενους, εποχιακά εργαζόμενους, αυτοαπασχολούμενους και επιχειρηματίες του Τομέα Τουρισμού, με αντικείμενο την αναβάθμιση των γνώσεών τους και κύριο στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών και την αύξηση του μεριδίου της χώρας στη διεθνή τουριστική αγορά. Η κατάρτιση είναι θεωρητική και πρακτική και υλοποιείται μέσω πιστοποιημένων φορέων παρόχων υπηρεσιών κατάρτισης, σε πιστοποιημένες δομές.

Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 4.680.000 ευρώ και χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Τουρισμού, με τον δείκτη προόδου του έργου (στόχος) να είναι 3.000 καταρτιζόμενοι. Η δράση υλοποιείται από τις 30.3.2012, με χρονικό ορίζοντα το τέλος του 2015.

■ Οργανισμός Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΟΤΕΚ)

Ο Οργανισμός Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης αποτελεί τον εξειδικευμένο κρατικό φορέα παροχής τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ελλάδα. Ο ΟΤΕΚ περιλαμβάνει σήμερα την πρώτη Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών και τις Σχολές Ξεναγών, καθώς και Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης, δομές που οργανώνουν δράσεις Διά Βίου Μάθησης και συγκεκριμένα δράσεις Αρχικής και Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης. Παρέχει δωρεάν φοίτηση στους Έλληνες μαθητές και στους αλλοδαπούς υπηκόους χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αμειβόμενη πρακτική άσκηση, καθώς και υποτροφίες για σπουδές στο εξωτερικό.

■ ΙΕΚ ΟΤΕΚ

Το ΙΕΚ του ΟΤΕΚ προσφέρει ειδικότητες τουριστικών υπηρεσιών (π.χ. Ειδικός Ξενοδοχειακών Υπηρεσιών και Τροφοδοσίας, Υπάλληλος Τουριστικού Γραφείου) και διαθέτει εκπαιδευτικές μονάδες ανά την Ελλάδα (Αθήνα, Ανάβυσσος, Μακεδονία, Ηράκλειο, Ρόδο, Κέρκυρα, Άργος). Οι προϋποθέσεις, η διαδικασία εισαγωγής, καθώς και ο αριθμός των εισακτέων, ορίζονται από προκήρυξη που δημοσιεύεται στις αρχές Ιουλίου και οι υποψήφιοι πρέπει να είναι απόφοιτοι Λυκείου. Για τις ειδικότητες του Ειδικού Ξενοδοχειακών Υπηρεσιών και Τροφοδοσίας και του Υπάλληλου Τουριστικού Γραφείου, οι υποψήφιοι θα πρέπει να είναι κάτοχοι τίτλου από αναγνωρισμένο φορέα που θα πιστοποιεί τη καλή γνώση της Αγγλικής (Lower ή πιστοποιητικό γλωσσομάθειας επιπέδου B2).

Η φοίτηση είναι υποχρεωτική και διαρκεί τέσσερα εξάμηνα. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει δύο κύκλους σπουδών:

- > τον θεωρητικό, που αρχίζει τον μήνα Οκτώβριο κάθε έτους και λήγει τον μήνα Ιούνιο του επομένου έτους
- > τον πρακτικό, που αποτελεί συνέχεια του θεωρητικού και αναπόσπαστη συνέχεια της εκπαίδευσής τους, αρχίζει τον μήνα Ιούλιο και λήγει στο τέλος του μηνός Σεπτεμβρίου.

Οι μαθητές τοποθετούνται για πρακτική άσκηση με μέριμνα του ΟΤΕΚ σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, τουριστικά γραφεία, αεροπορικές εταιρείες, κρουαζιερόπλοια.

Η πηγή χρηματοδότησης των ΙΕΚ προέρχεται από τον τακτικό προϋπολογισμό και εντάσσεται στον συνολικό προϋπολογισμό του Οργανισμού.

■ Σχολές Ξεναγών

Οι Σχολές Ξεναγών λειτουργούν μόνιμα σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Η εισαγωγή γίνεται κατόπιν εξετάσεων και δικαίωμα συμμετοχής στις εισαγωγικές εξετάσεις έχουν οι υπήκοοι κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή αλλοδαποί ελληνικής καταγωγής. Οι υποψήφιοι πρέπει να είναι απόφοιτοι Λυκείου και τα εξεταζόμενα μαθήματα είναι τα ακόλουθα: Ξένες γλώσσες, Έκθεση Ιδεών, Ιστορία της Ελλάδος, Γεωγραφία της Ελλάδος.

Η φοίτηση διαρκεί δύομισι έτη και η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική. Η εκπαίδευση περιλαμβάνει θεωρητική διδασκαλία και εκπαιδευτικές επισκέψεις / εκδρομές.

Η πηγή χρηματοδότησης προέρχεται από τον τακτικό προϋπολογισμό. Για το έτος του 2012 κοστολογείται στα 130.000 ευρώ και βρίσκεται στην φάση υλοποίησης των εισαγωγικών εξετάσεων στις σχολές. Ο προγραμματισμένος προϋπολογισμός μέχρι το 2013 ανέρχεται στα 226.000 ευρώ.

■ Δράσεις «Μετεκπαίδευσης»

Ο ΟΤΕΚ προφέρει και δράσεις μετεκπαίδευσης και Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης. Τα τμήματα Μετεκπαίδευσης (επιμόρφωσης), προσφέρονται στους εργαζομένους σε τουριστικά επαγγέλματα ή εποχικά ανέργους, οι οποίοι διαθέτουν μόνον εμπειρική γνώση του αντικειμένου εργασίας τους. Οι μετεκπαιδευόμενοι έχουν τη δυνατότητα να συστηματοποιήσουν και να συμπληρώσουν τις τεχνικές ικανότητές τους με τις απαραίτητες θεωρητικές γνώσεις, ώστε να βελτιώσουν την απόδοσή τους στην παροχή υπηρεσιών.

Οι Δράσεις «Μετεκπαίδευσης» ξεκίνησαν τον Δεκέμβριο του 2012 με προγραμματισμένη λήξη τον Ιούνιο του 2015. Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 1.700.000 ευρώ με στόχο την ολοκλήρωση δύο κύκλων σεμιναρίων. Ο δείκτης προόδου του έργου (στόχος) είναι 1.677 καταρτιζόμενοι.

4.30 ΦΟΡΕΙΣ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΩΝ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΥΠΟΓΡΑΦΟΥΝ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

4.30.1 ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΓΣΕΕ)

ΚΕΚ του Ινστιτούτου Εργασίας (INE) της ΓΣΕΕ

Το ΚΕΚ του ΙΝΕ υλοποιεί τα παρακάτω προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης για ανέργους με πρακτική άσκηση και εγγυημένη υποχρεωτική απασχόληση του 30% των καταρτισθέντων:

■ Κατάρτιση ανέργων σε πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) με υποχρεωτική απασχόληση σε θέσεις συναφείς με θέματα τουρισμού

> **Στις 8 περιφέρειες σύγκλισης:** Η έναρξη της δράσης τοποθετείται στις 2.10.2011. Χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (Γενική Γραμματεία Κοινοτικών και Άλλων Πόρων, Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών από το ΕΚΤ) με συνολικό προϋπολογισμό 460.800 ευρώ. Εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 259.859 ευρώ.

> **Στις περιφέρειες σταδιακής εξόδου:** Η έναρξη της δράσης τοποθετείται στις 2.10.2011 με ημερομηνία λήξης στις 31.12.2013. Χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (Γενική Γραμματεία Κοινοτικών και Άλλων Πόρων, Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών από το ΕΚΤ) με συνολικό προϋπολογισμό 794.880 ευρώ. Εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 258.365 ευρώ.

■ Κατάρτιση ανέργων σε πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) με υποχρεωτική απασχόληση σε θέσεις συναφείς με θέματα αειφόρου περιβαλλοντικής διαχείρισης (πράσινα επαγγέλματα)

Υλοποιείται στις 8 περιφέρειες σύγκλισης. Η έναρξη της δράσης τοποθετείται στις 2.10.2011 με ημερομηνία λήξης στις 31.12.2013. Χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (Γενική Γραμματεία Κοινοτικών και Άλλων Πόρων, Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών από το ΕΚΤ) με συνολικό προϋπολογισμό 492.480 ευρώ. Εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 258.365 ευρώ.

Παράλληλα το ΚΕΚ του ΙΝΕ υλοποιεί Προγράμματα Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων:

■ Προγράμματα Διά Βίου Εκπαίδευσης για το ανθρώπινο δυναμικό του ιδιωτικού τομέα ΑΠ7, ΑΠ8, ΑΠ9

Η πράξη αφορά στην ανάπτυξη και λειτουργία προγραμμάτων Διά Βίου Εκπαίδευσης για συγκεκριμένους πληθυσμούς – στόχους, κατά κύριο λόγο συνδικαλιστές και εργαζόμενους. Περιλαμβάνει απολύτως διακριτές εκπαιδευτικές δράσεις (προγράμματα), που εστιάζονται α) σε βασικές προσδοκίες και ανάγκες απολύτως διακριτών πληθυσμών – στόχων και β) σε μαθησιακά αντικείμενα, που αποτελούν βασικές προτεραιότητες στο πνεύμα της Διά Βίου Εκπαίδευσης.

Με την πράξη επιχειρείται συνολικά η συστηματική ανάπτυξη:

- > καινοτόμων εκπαιδευτικών δομών για τη χώρα, η υιοθέτηση σε μεγάλο κομμάτι του πληθυσμού αποτελεσματικότερων μεθόδων διδασκαλίας εμπνεόμενων από τις τεχνικές της Εκπαίδευσης Ενηλίκων και
- > σύγχρονων εκπαιδευτικών υλικών οργανωμένων τόσο σε συμβατική (έντυπη), όσο και σε ηλεκτρονική μορφή.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της πράξης θα υλοποιηθούν 4 οριζόντιες δράσεις, που υποστηρίζουν το συνολικά υλοποιούμενο έργο και αφορούν στην αναπαραγωγή εκπαιδευτικού υλικού για τη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, στη διασφάλιση της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης των υλοποιούμενων προγραμμάτων, στην εκπόνηση μελετών και ερευνών και στη δημοσιοποίηση και προβολή των υλοποιούμενων εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Η Δράση χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού και την Ευρωπαϊκή Ένωση με προϋπολογισμό 2.138.340 ευρώ. Η έναρξη της Δράσης τοποθετείται στις 3.12.2010 και η λήξη στις 30.6.2013. Προβλέπεται να ωφεληθούν 4.918 εκπαιδευόμενοι, ενώ 3.340 είναι οι ωφεληθέντες από την έναρξή της έως σήμερα και 1.276 οι ωφελούμενοι εντός του 2012.

■ Πρόγραμμα Κατάρτισης / Επανακατάρτισης για αυτοαπασχολούμενους και εργαζόμενους σε επιχειρήσεις σε όλους τους κλάδους της οικονομίας με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους

Υλοποιούνται προγράμματα κατάρτισης σε εργαζόμενους και αυτοαπασχολούμενους σε όλους τους κλάδους της οικονομίας. Η Δράση χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας με συνολικό προϋπολογισμό 1.004.951,98 ευρώ.

Κέντρο Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΚΑΝΕΠ) της ΓΣΕΕ

■ Εισαγωγική Συνδικαλιστική Εκπαίδευση

Επιδίωξη της Εισαγωγικής Συνδικαλιστικής Εκπαίδευσης είναι η γνωριμία των εργαζομένων, των μελών και των στελεχών του συνδικαλιστικού κινήματος με μαθησιακά αντικείμενα που κρίνονται πλέον απαραίτητα για την αναβάθμιση της συνδικαλιστικής παρέμβασης στη χώρα μας, αλλά και η προετοιμασία τους για να φοιτήσουν στην επόμενη βαθμίδα της Βασικής Συνδικαλιστικής Εκπαίδευσης.

Στρατηγικός στόχος της Εισαγωγικής Συνδικαλιστικής Εκπαίδευσης για τους εργαζόμενους, τα μέλη και τα στελέχη του συνδικαλιστικού κινήματος της χώρας μας είναι:

- > να γνωρίσουν, σε εισαγωγική μορφή, μαθησιακά αντικείμενα που αφορούν τις εργασιακές σχέσεις, το κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο της συνδικαλιστικής δράσης, το δίκαιο, καθώς και βασικές έννοιες της οικονομικής θεωρίας
- > να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες που κρίνονται απαραίτητες για την αναβάθμιση της συνδικαλιστικής δράσης στο σύγχρονο οικονομικό – κοινωνικό περιβάλλον.

Η έναρξη υλοποίησης της δράσης τοποθετείται στις 6.8.2010 με προγραμματισμένη λήξη στις 30.06.2013. Χρηματοδοτείται από το ΕΚΤ και εθνικούς πόρους με συνολικό προϋπολογισμό 420.000 ευρώ. Εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 140.000 ευρώ. Προβλέπεται συνολικά να ωφεληθούν 400 άτομα. Διακόσια εξήντα (260) είναι οι ωφεληθέντες από την έναρξη έως και σήμερα, ενώ 130 αναμένεται να είναι οι ωφελούμενοι εντός του 2012.

■ Βασική Συνδικαλιστική Εκπαίδευση

Αποτελεί την ενδιάμεση βαθμίδα των προγραμμάτων Συνδικαλιστικής Εκπαίδευσης της ΓΣΕΕ. Επιδίωξη της Βασικής Συνδικαλιστικής Εκπαίδευσης είναι η εμβάθυνση των γνώσεων, των ικανοτήτων και των δεξιοτήτων των μελών και των στελεχών του συνδικαλιστικού κινήματος που παρακολούθησαν την Εισαγωγική Συνδικαλιστική Εκπαίδευση και η προετοιμασία τους για να φοιτήσουν στη βαθμίδα της Ανώτερης Συνδικαλιστικής Εκπαίδευσης, στην Ακαδημία της Εργασίας.

Στρατηγικός στόχος της Βασικής Συνδικαλιστικής Εκπαίδευσης για τους εργαζομένους, τα μέλη και τα στελέχη του συνδικαλιστικού κινήματος της χώρας μας είναι:

- > να αναπτύξουν βασικές γνώσεις σε θέματα που αφορούν τις εργασιακές σχέσεις, το κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο της συνδικαλιστικής δράσης, το δίκαιο και θεμελιώδεις έννοιες της οικονομικής θεωρίας και των τεχνικών διαπραγμάτευσης
- > να εξοικειωθούν με το εθνικό, ευρωπαϊκό και το διεθνές πλαίσιο της συνδικαλιστικής δράσης
- > να γνωρίσουν βασικές μεθοδολογίες για την ανάλυση δεδομένων και τη λήψη αποφάσεων
- > να γνωρίσουν βασικές δεξιότητες που κρίνονται απαραίτητες για την αναβάθμιση της συνδικαλιστικής δράσης στο σύγχρονο οικονομικό – κοινωνικό περιβάλλον
- > να γνωρίσουν πιο συστηματικά εφαρμογές της σύγχρονης τεχνολογίας στην αναζήτηση πηγών και δεδομένων αλλά και τρόπων παρουσίασης θέσεων.

Η έναρξη υλοποίησης της Δράσης τοποθετείται στις 6.8.2010 με προγραμματισμένη λήξη στις 30.6.2013. Χρηματοδοτείται από το ΕΚΤ και εθνικούς πόρους με συνολικό προϋπολογισμό 143.424 ευρώ. Εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 48.000 ευρώ. Προβλέπεται συνολικά 80 ωφελούμενοι. Πενήντα (50) είναι οι ωφεληθέντες από την έναρξη έως και σήμερα, ενώ 30 αναμένεται να είναι οι ωφελούμενοι εντός του 2012.

■ Ακαδημία της Εργασίας (Α' και Β' Κύκλος)

Αποτελεί το ανώτερο στάδιο των προγραμμάτων Συνδικαλιστικής Εκπαίδευσης της ΓΣΕΕ με στρατηγικό της στόχο την αναβάθμιση του επιπέδου των εργαζομένων, των μελών και των στελεχών του συνδικαλιστικού κινήματος στη χώρα μας. Το Πρόγραμμα Σπουδών της Ακαδημίας της Εργασίας έχει περισσότερο πρακτικό και λιγότερο θεωρητικό χαρακτήρα, καθώς συνδέεται με διαδικασίες ενεργητικής μάθησης (εργαστήρια δεξιοτήτων, βιωματικές ασκήσεις, πρακτικές εφαρμογές, συνθετικές εργασίες κ.ά.).

Καταβάλλεται ιδιαίτερη προσπάθεια ώστε τα μαθήματα να λειτουργούν συνδυαστικά και σωρευτικά, να είναι κατά το δυνατόν προσανατολισμένα στη μελέτη και επίλυση συγκεκριμένων περιπτώσεων – προβλημάτων, να προβάλλουν την ανάγκη διερεύνησης, εξειδίκευσης, εμβάθυνσης, σύνθεσης και αναγωγής από το επί μέρους στο όλο.

Το πρόγραμμα σπουδών της Ακαδημίας της Εργασίας περιλαμβάνει:

- > μαθήματα (ετήσια και εξαμηνιαία)
- > εργαστηριακές ασκήσεις
- > επισκέψεις εκπαιδευτικού χαρακτήρα σε φορείς και χώρους εργασίας
- > διαλέξεις και παράλληλες εκδηλώσεις
- > προαιρετικά προγράμματα Η/Υ.

Οι εκπαιδευόμενοι στην Ακαδημία της Εργασίας αξιολογούνται, ώστε να διασφαλιστεί ότι έχουν παρακολουθήσει το πρόγραμμα επαρκώς και ότι έχουν επιτύχει ικανοποιητικό επίπεδο μάθησης. Η βαθμίδα της Ακαδημίας της Εργασίας οδηγεί σε απόκτηση Πιστοποιητικού ΔΒΜ.

Η έναρξη υλοποίησης της δράσης τοποθετείται στις 6.8.2010 και η λήξη της στις 30.6.2013. Χρηματοδοτείται από το ΕΚΤ και εθνικούς πόρους με συνολικό προϋπολογισμό 348.600 ευρώ. Εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 116.000 ευρώ. Προβλέπεται συνολικά να ωφεληθούν 140 άτομα. Ενεήντα (90) είναι οι ωφεληθέντες από την έναρξη έως και σήμερα, ενώ σαράντα (40) αναμένεται να είναι οι ωφελοόμενοι εντός του 2012.

■ Εκπαίδευση Εκπαιδευτών – Συμβούλων Εισαγωγικής και Βασικής Συνδικαλιστικής Εκπαίδευσης

Η Εκπαίδευση Εκπαιδευτών – Συμβούλων αφορά στις 2 πρώτες βαθμίδες Συνδικαλιστικής Εκπαίδευσης, την Εισαγωγική και τη Βασική. Κεντρικός της στόχος είναι η δημιουργία ενός αξιόλογου και κατάλληλα καταρτισμένου μητρώου εκπαιδευτών για την κάλυψη των αναγκών του φορέα σε διδακτικό προσωπικό, στο πλαίσιο υλοποίησης των προγραμμάτων της Εισαγωγικής και της Βασικής Συνδικαλιστικής Εκπαίδευσης. Η έναρξη υλοποίησης της Δράσης τοποθετείται στις 6.8.2010 και η λήξη της στις 30.06.2013. Χρηματοδοτείται από το ΕΚΤ και εθνικούς πόρους με συνολικό προϋπολογισμό 89.640 ευρώ. Εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 30.000 ευρώ. Προβλέπεται συνολικά να ωφεληθούν 60 άτομα. Σαράντα (40) είναι οι ωφεληθέντες από την έναρξη έως και σήμερα, ενώ 20 αναμένεται να είναι οι ωφελοόμενοι εντός του 2012.

■ Προστασία Καταναλωτή

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Προστασία Καταναλωτή» αποτελεί το εισαγωγικό πρόγραμμα των προγραμμάτων για την Κοινωνική Οικονομία και τα Δικαιώματα του Καταναλωτή, που ευαισθητοποιεί και εξοικειώνει τα στελέχη των Εργατικών Κέντρων της χώρας με το νομοθετικό πλαίσιο που προστατεύει τα δικαιώματα των καταναλωτών.

Το πρόγραμμα σπουδών, συνολικής διάρκειας 60 διδακτικών ωρών, περιλαμβάνει ασκήσεις – δράσεις για την ευαισθητοποίηση των εκπαιδευομένων στις αρχές και τις αξίες του καταναλωτικού κινήματος, και της προστασίας των δικαιωμάτων των καταναλωτών και γενικότερα των πολιτών. Επιπλέον αναπτύσσονται με βιωματικό τρόπο και σύμφωνα με τις τεχνικές της Εκπαίδευσης Ενηλίκων, μαθησιακά αντικείμενα που θεματικά καλύπτουν πεδία όπως:

- > το φαινόμενο της ακρίβειας στην Ελλάδα
- > ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή
- > το καθεστώς διαμόρφωσης τιμών
- > τα καταναλωτικά πρότυπα
- > η συμπεριφορά του καταναλωτή
- > ο Ν. 2251/94
- > ειδικοί και γενικοί όροι σύμβασης
- > τα δικαιώματα των καταναλωτών
- > η ασφάλεια προϊόντων και υπηρεσιών
- > οι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές
- > η επίλυση διαφορών.

Οι εκπαιδευόμενοι με επαρκή φοίτηση, μετά από αξιολόγηση γνώσεων και δεξιοτήτων, αποκτούν σχετικό Πιστοποιητικό Εκπαίδευσης της ΔΒΜ. Η έναρξη υλοποίησης της Δράσης τοποθετείται στις 6.8.2010 και η λήξη της στις 30.6.2013. Χρηματοδοτείται από το ΕΚΤ και εθνικούς πόρους με συνολικό προϋπολογισμό 227.088 ευρώ. Εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 76.000 ευρώ. Προβλέπεται συνολικά να ωφεληθούν 380 άτομα. Διακόσιοι πενήντα (250) είναι οι ωφεληθέντες από την έναρξη έως και σήμερα, ενώ εκατόν τριάντα (130) αναμένεται να είναι οι ωφελοόμενοι εντός του 2012.

■ Κοινωνική Οικονομία

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Κοινωνική Οικονομία» αποτελεί το ενδιάμεσο πρόγραμμα των Προγραμμάτων για την Κοινωνική Οικονομία και τα Δικαιώματα του Καταναλωτή της ΓΣΕΕ, που ευαισθητοποιεί και εξοικειώνει τα στελέχη των Εργατικών Κέντρων της χώρας με το νομοθετικό πλαίσιο, την ιστορική αναδρομή και τις θεωρητικές προσεγγίσεις που αφορούν τον Τρίτο Τομέα της οικονομίας και την Κοινωνική Οικονομία.

Το πρόγραμμα σπουδών, συνολικής διάρκειας 40 διδακτικών ωρών, περιλαμβάνει ασκήσεις – δράσεις για την ευαισθητοποίηση των εκπαιδευομένων και των στελεχών σε θέματα που αφορούν στις κοινωνικές επιχειρήσεις και ευρύτερα στην έννοια και το περιεχόμενο του «Τρίτου Τομέα της Οικονομίας», αποδίδοντας ιδιαίτερη έμφαση στην πρακτική και βιωματική τους εκπαίδευση και στην ανάπτυξη των ικανοτήτων και δεξιοτήτων τους. Τα μαθησιακά αντικείμενα που αναπτύσσονται καλύπτουν θεματικά πεδία όπως:

- > Σημαντικές όψεις του μοντέλου ανάπτυξης
- > Παγκοσμιοποίηση: μύθος και πραγματικότητα
- > Βασικές οικονομικές έννοιες
- > Ο τρίτος τομέας
- > Χαρακτηριστικά της κοινωνικής επιχείρησης και επιχειρηματικότητας
- > Μοντέλα κοινωνικής οικονομίας
- > Φορείς κοινωνικής οικονομίας παλιότερα και τώρα
- > Θεμιτό και αλληλέγγυο εμπόριο
- > Συνεταιριστικό και συνεργατικό κίνημα και η σημασία τους στο περιβάλλον μιας παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κρίσης.

Οι εκπαιδευόμενοι με επαρκή φοίτηση και μετά από αξιολόγηση γνώσεων και δεξιοτήτων αποκτούν σχετικό Πιστοποιητικό Εκπαίδευσης της Διά Βίου Μάθησης. Η έναρξη υλοποίησης της Δράσης τοποθετείται στις 6.8.2010 και η λήξη της στις 30.6.2013. Χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και εθνικούς πόρους με συνολικό προϋπολογισμό 227.088 ευρώ. Εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 76.000 ευρώ. Προβλέπεται συνολικά να ωφεληθούν 380 άτομα. Διακόσιοι πενήντα (250) είναι οι ωφεληθέντες από την έναρξη έως και σήμερα, ενώ εκατόν τριάντα (130) αναμένεται να είναι οι ωφελούμενοι εντός του 2012.

■ Διοίκηση Κοινωνικών Φορέων

Αποτελεί το τρίτο πρόγραμμα που αφορά στην Κοινωνική Οικονομία και τα Δικαιώματα του Καταναλωτή, το οποίο ευαισθητοποιεί και εξοικειώνει τα στελέχη των Εργατικών Κέντρων της χώρας με το όραμα, τις στρατηγικές επιλογές και τον αποτελεσματικό επιχειρηματικό σχεδιασμό των φορέων της Κοινωνικής Οικονομίας.

Το πρόγραμμα σπουδών, συνολικής διάρκειας 60 διδακτικών ωρών, περιλαμβάνει ασκήσεις – δράσεις για την ευαισθητοποίηση των εκπαιδευομένων στις αρχές και τις αξίες του καταναλωτικού, συνεταιριστικού και συνεργατικού κινήματος στη χώρα μας, αλλά και την εξοικείωσή τους με σύγχρονους τρόπους οργάνωσης και διοίκησης των κοινωνικών επιχειρήσεων και φορέων. Επιπλέον αναπτύσσονται με βιωματικό τρόπο και σύμφωνα με τις τεχνικές της Εκπαίδευσης Ενηλίκων, μαθησιακά αντικείμενα που καλύπτουν θεματικά πεδία όπως:

- > Τα χαρακτηριστικά της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και η διαφοροποίησή της από τη συνήθη πρακτική στην αγορά
- > Η διαρκής έρευνα και αναζήτηση της καινοτομίας
- > Η αποτελεσματική – διαφανής διοίκηση σύμφωνα με τις δημοκρατικές διαδικασίες
- > Η συλλογική ηγεσία και την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού
- > Ο στρατηγικός και επιχειρηματικός σχεδιασμός
- > Ο κοινωνικός ισολογισμός και η κοινωνική λογοδοσία.

Οι εκπαιδευόμενοι στο πρόγραμμα «Διοίκηση Κοινωνικών Φορέων», με επαρκή φοίτηση και μετά την από αξιολόγηση γνώσεων και δεξιοτήτων, αποκτούν σχετικό Πιστοποιητικό Εκπαίδευσης της ΔΒΜ. Η έναρξη υλοποίησης της Δράσης τοποθετείται στις 6.8.2010 και η λήξη της στις 30.6.2013. Χρηματοδοτείται από

το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και εθνικούς πόρους με συνολικό προϋπολογισμό 151.000 ευρώ. Εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 50.000 ευρώ. Προβλέπεται να ωφεληθούν συνολικά 380 άτομα. Διακόσιοι πενήντα (250) είναι οι ωφεληθέντες από την έναρξη έως και σήμερα, ενώ εκατόν τριάντα (130) αναμένεται να είναι οι ωφελοόμενοι εντός του 2012.

■ Αγωγή Καταναλωτή: Αξίες – Πρότυπα – Δικαιώματα

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των εργαζομένων στα δικαιώματα των καταναλωτών, στα πρότυπα και στις αξίες ζωής. Η έναρξη υλοποίησης της Δράσης τοποθετείται στις 6.8.2010 και η λήξη της στις 30.6.2013. Χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και εθνικούς πόρους με συνολικό προϋπολογισμό 23.904 ευρώ. Εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 8.000 ευρώ. Προβλέπεται συνολικά να ωφεληθούν 120 άτομα. Ογδόντα (80) είναι οι ωφεληθέντες από την έναρξη έως και σήμερα, ενώ σαράντα (40) αναμένεται να είναι οι ωφελοόμενοι εντός του 2012.

■ Εκπαίδευση εκπαιδευτών – συμβούλων καταναλωτή

Το πρόγραμμα σπουδών έχει θεωρητικό και πρακτικό χαρακτήρα, καθώς στις 5 τριήμερες συναντήσεις περιλαμβάνονται δραστηριότητες ενεργητικής μάθησης και άσκησης στις τεχνικές Εκπαίδευσης Ενηλίκων, συνολικής διάρκειας 90 ωρών, με παράλληλη μελέτη του εκπαιδευτικού υλικού, καθώς και προετοιμασία (τουλάχιστον 10 ωρών) για τον σχεδιασμό 20λεπτης μικροδιδασκαλίας αξιολόγησης, μέσω της οποίας οι εκπαιδευόμενοι έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόσουν στην πράξη τις γνώσεις που αποκτήσαν, και συγκεκριμένα: να εξοικειωθούν με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις διαδικασίες μάθησης των ενηλίκων εκπαιδευομένων, να γνωρίσουν και να εμβαθύνουν στις τεχνικές της εκπαίδευσης ενηλίκων, και να αναπτύξουν δεξιότητες, ώστε να αξιοποιούν αποτελεσματικά τις συγκεκριμένες τεχνικές στην εκπαιδευτική διαδικασία διευκολύνοντας τις εισροές και τη δυναμική της ομάδας.

Τα μαθησιακά αντικείμενα που αναπτύσσονται καλύπτουν θεματικά πεδία όπως:

- > Διά Βίου Μάθηση και Εκπαίδευση Ενηλίκων
- > Αποτελεσματική μάθηση ενηλίκων
- > Εκπαιδευτής Ενηλίκων
- > Εκπαιδευτική πρακτική στην Εκπαίδευση Ενηλίκων
- > Εκπαιδευτική ομάδα στην Εκπαίδευση Ενηλίκων
- > Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση Ενηλίκων και Σχεδιασμός διδακτικής ενότητας.

Οι εκπαιδευόμενοι με επαρκή φοίτηση και μετά από αξιολόγηση μέσω παρουσίασης μικροδιδασκαλίας αποκτούν σχετικό Πιστοποιητικό Εκπαίδευσης της Διά Βίου Μάθησης. Η έναρξη υλοποίησης της Δράσης τοποθετείται στις 6.8.2010 και η λήξη της στις 30.6.2013. Χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και εθνικούς πόρους με συνολικό προϋπολογισμό 59.760 ευρώ. Εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 20.000 ευρώ. Προβλέπεται συνολικά να ωφεληθούν 60 άτομα. Σαράντα (40) είναι οι ωφεληθέντες από την έναρξη έως και σήμερα, ενώ είκοσι (20) αναμένεται να είναι οι ωφελοόμενοι εντός του 2012.

■ Διαπολιτισμική Εκπαίδευση

Υλοποιείται στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας «Ανάπτυξη ικανοτήτων για πολιτικές ένταξης, Συντονισμός και ανάπτυξη διαπολιτισμικών δεξιοτήτων των κρατών-μελών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης» (εθνικό, περιφερειακό, τοπικό).

Στόχος της Δράσης ήταν η διαπολιτισμική επιμόρφωση του προσωπικού της τοπικής αυτοδιοίκησης και της Δημοτικής Αστυνομίας που συναλλάσσεται με υπηκόους τρίτων χωρών νομίμως διαμένοντες στην Ελλάδα. Στο πλαίσιο αυτό διοργανώθηκαν επιμορφωτικά σεμινάρια σε διάφορες πόλεις της Ελλάδας, με μεγάλη απήχηση. Η Δράση υλοποιήθηκε από σύμπραξη των φορέων Πάντειο Πανεπιστήμιο, ΚΕΚ ΙΝΕ-ΓΣΕΕ, ΚΑΝΕΠ-ΓΣΕΕ, από τις 2.2.2012 μέχρι τις 30.6.2012. Χρηματοδοτήθηκε από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ένταξης με συνολικό προϋπολογισμό 361.348 ευρώ, δαπάνη που στο σύνολό της καταβλήθηκε εντός του 2012. Οι δείκτες-στόχοι (700 ωφελοόμενοι) του προγράμματος επιτεύχθηκαν και μάλιστα ωφελήθηκαν 300 άτομα περισσότερα από τον αρχικό σχεδιασμό, δηλαδή συνολικά 1.000 άτομα.

4.30.2 ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΓΣΕΒΕΕ)

Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) της ΓΣΕΒΕΕ

■ Κατάρτιση ανέργων με υποχρεωτική απασχόληση σε θέσεις συναφείς με θέματα τουρισμού

Η Δράση πραγματοποιείται από πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, σε εκπαιδευτικά αντικείμενα που προέκυψαν από την ανίχνευση των αναγκών κατάρτισης στον τουριστικό τομέα, ενώ παράλληλα δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας με εξειδικευμένες δεξιότητες, κατάλληλες για την απασχόληση σε τουριστικά επαγγέλματα. Προϋποθέτει τη σύνδεση της κατάρτισης με πρακτική άσκηση των καταρτιζομένων στον τομέα «τουριστικών επαγγελμάτων» σε επιχειρήσεις και υποχρεωτική απασχόληση του 30% των καταρτισθέντων για 3 μήνες τουλάχιστον σε θέσεις εργασίας σχετικές με το αντικείμενο κατάρτισης, με απολαβές τουλάχιστον 70 ημερομισθίων. Στοχεύει στην κατάκτηση των απαιτούμενων γνώσεων και δεξιοτήτων που συνδέονται άμεσα με τις ανάγκες της τουριστικής αγοράς, δημιουργώντας ταυτόχρονα τις προϋποθέσεις για την ένταξη και παραμονή των καταρτιζομένων στην αγορά εργασίας.

- > Κατάρτιση ανέργων με υποχρεωτική απασχόληση σε συναφείς θέσεις με θέματα τουρισμού σε 3 περιφέρειες: Η έναρξη υλοποίησης της δράσης τοποθετείται στις 28.11.2011 με λήξη στις 10.5.2012. Χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ με συνολικό προϋπολογισμό 172.800 ευρώ. Στους δείκτες – στόχους περιλαμβάνονται: ο αριθμός ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και αυτών που τοποθετούνται σε θέσεις υποχρεωτικής απασχόλησης, ο αριθμός των ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και παραμένουν σε θέση εργασίας 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης και οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης.
- > Κατάρτιση ανέργων με υποχρεωτική απασχόληση σε συναφείς θέσεις με θέματα τουρισμού σε 8 περιφέρειες: Η έναρξη υλοποίησης της δράσης τοποθετείται στις 20.2.2012 με λήξη στις 29.9.2012. Χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ με συνολικό προϋπολογισμό 518.400 ευρώ. Στους δείκτες – στόχους περιλαμβάνονται: ο αριθμός ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και αυτών που τοποθετούνται σε θέσεις υποχρεωτικής απασχόλησης, ο αριθμός των ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και παραμένουν σε θέση εργασίας 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης και οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης.

■ Κατάρτιση ανέργων με υποχρεωτική απασχόληση σε θέσεις συναφείς με θέματα αισιόφρου περιβαλλοντικής διαχείρισης

Η Δράση πραγματοποιείται από πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης σε εκπαιδευτικά αντικείμενα που ενέχουν τη διάσταση της αισιόφρου περιβαλλοντικής ανάπτυξης, παρέχοντας στο εργατικό δυναμικό εξειδίκευση σε δεξιότητες απαραίτητες για την απασχόληση σε «πράσινες θέσεις εργασίας». Προϋποθέτει τη σύνδεση της κατάρτισης με πρακτική άσκηση των καταρτιζομένων σε επιχειρήσεις και υποχρεωτική απασχόληση του 30% των καταρτισθέντων για 3 μήνες τουλάχιστον σε θέσεις εργασίας σχετικές με το αντικείμενο κατάρτισης, με απολαβές τουλάχιστον 70 ημερομισθίων. Στοχεύει στην παροχή των απαιτούμενων γνώσεων και δεξιοτήτων, οι οποίες συνδέονται άμεσα με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την προστασία του περιβάλλοντος, δημιουργώντας παράλληλα τις προϋποθέσεις για την ένταξη και παραμονή των καταρτιζομένων στην αγορά εργασίας. Η έναρξη υλοποίησης της δράσης τοποθετείται στις 17.3.2012 με λήξη στις 27.5.2013. Χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ με συνολικό προϋπολογισμό 172.800 ευρώ. Στους δείκτες – στόχους περιλαμβάνονται: ο αριθμός ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και αυτών που τοποθετούνται σε θέσεις υποχρεωτικής απασχόλησης, ο αριθμός των ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης και παραμένουν σε θέση εργασίας 6 μήνες μετά την ολοκλήρωση της παρέμβασης και οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης.

■ Κατάρτιση σε βασικές δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ

Υλοποιούνται δράσεις Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης ανέργων από πιστοποιημένα ΚΕΚ για την απόκτηση γνώσεων σε βασικές δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ και την πιστοποίησή τους από φορείς αναγνωρισμένους από τον ΟΕΕΚ, σε αντικείμενα προσαρμοσμένα στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας και στις ανάγκες κάθε ανέργου. Προϋποθέτει τη συμμετοχή στην διαδικασία πιστοποίησης, υποχρεωτική για όλους τους καταρτιζόμενους. Στοχεύει στην άρση του ψηφιακού χάσματος, του λεγόμενου ψηφιακού αναλφαριθμητισμού με την απόκτηση των αναγκαίων δεξιοτήτων για να αξιοποιήσουν το νέο περιβάλλον που δημιουργείται από την ταχεία εξέλιξη των ΤΠΕ. Κατανέμεται σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια, στους 3 τύπους περιφέρειας, για την ωφέλεια 30.000 ατόμων συνολικά.

- > Κατάρτιση σε βασικές δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ με επιταγές κατάρτισης (training vouchers): Η έναρξη υλοποίησης της δράσης τοποθετείται στις 05.9.2012 με λήξη στις 31.12.2012. Η δράση χρηματοδοτείται από τον ΟΑΕΔ από κοινού με την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Συγχρηματοδοτούμενων Ενεργειών από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΥΕ) της Γενικής Γραμματείας Διαχείρισης Κοινοτικών και άλλων Πόρων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Στους δείκτες – στόχους περιλαμβάνεται ο αριθμός ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης.
- > Κατάρτιση ανέργων σε βασικές δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ στις 3 περιφέρειες σταδιακής εξόδου: Η έναρξη υλοποίησης της δράσης τοποθετείται στις 10.09.2012 με λήξη υλοποίησης στις 31.12.2013. Χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ με συνολικό προϋπολογισμό 347.490 ευρώ. Στους δείκτες-στόχους περιλαμβάνεται ο αριθμός ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης.
- > Κατάρτιση ανέργων σε βασικές δεξιότητες χρήσης ΤΠΕ στις 8 περιφέρειες σύγκλισης: Η έναρξη υλοποίησης της δράσης τοποθετείται στις 10.9.2012 με λήξη υλοποίησης στις 31.12.2013. Χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ με συνολικό προϋπολογισμό 219.780 ευρώ. Στους δείκτες-στόχους περιλαμβάνεται ο αριθμός ανέργων που συμμετέχουν σε ενέργειες κατάρτισης και οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης.

Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων (ΙΜΕ) ΤΗΣ ΓΣΕΒΕΕ

■ Προγράμματα κατάρτισης /επανακατάρτισης για αυτοαπασχολούμενους και εργαζόμενους σε επιχειρήσεις σε όλους τους κλάδους της οικονομίας με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας

Με βασικό εργαλείο προγράμματα κατάρτισης / επανακατάρτισης (συνολικής διάρκειας 40 ωρών έκαστο), η δράση στοχεύει στην αναβάθμιση των προσόντων 19.320 αυτοαπασχολούμενων και εργαζόμενων σε επιχειρήσεις όλων των κλάδων της οικονομίας. Τα προγράμματα αναμένεται να αντιμετωπίσουν: α) την έλλειψη αναβαθμισμένων προσόντων του ανθρώπινου δυναμικού των επιχειρήσεων, β) την έλλειψη «κουλτούρας» αναφορικά με τη σημαντικότητα των ενεργειών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων, γ) τη μονοδιάστατη οπτική αντίληψη της έννοιας της επιχειρηματικότητας και δ) τη σημερινή οικονομική δυσχέρεια των επιχειρήσεων για επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό, που λόγω της οικονομικής κρίσης, λαμβάνεται μόνο ως κόστος.

Τα θεματικά αντικείμενα κατάρτισης που εγκρίθηκαν είναι τα ακόλουθα:

- > Πρόγραμμα κατάρτισης «Εξοδος από την κρίση: Τεχνικές παρέμβασης στην λειτουργία της επιχείρησης και αντιμετώπιση της κρίσης και της αρνητικής οικονομικής συγκυρίας – Η λειτουργία της επιχείρησης στο περιβάλλον της Οικονομικής Κρίσης»
- > Πρόγραμμα κατάρτισης «Εξοδος από την κρίση: Πράσινη Επιχειρηματικότητα – Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) – Κοινωνική Οικονομία»
- > Πρόγραμμα κατάρτισης «Εξοδος από την κρίση: Κλαδικοί σχηματισμοί – Συστάδες Επιχειρήσεων»

- > Πρόγραμμα κατάρτισης «Οργάνωση και λειτουργία μικρής και πολύ μικρής επιχείρησης – Business to Business»
- > Πρόγραμμα κατάρτισης «Οργάνωση και λειτουργία μικρής και πολύ μικρής επιχείρησης – Υποχρεώσεις έναντι Δημοσίων Φορέων / Οργανισμών και τρίτων»
- > Πρόγραμμα κατάρτισης «Διερεύνηση εναλλακτικών προμηθευτών, έξυπνες αγορές και διαπραγμάτευση»
- > Πρόγραμμα κατάρτισης «Εφοδιαστική διαχείριση (logistics management)»
- > Πρόγραμμα κατάρτισης «Γενική Οικονομική Εκπαίδευση»
- > Πρόγραμμα κατάρτισης «Οργανωτικές Ικανότητες»
- > Πρόγραμμα κατάρτισης «Ικανότητα επικοινωνίας»
- > Πρόγραμμα κατάρτισης «Ικανότητα διαχείρισης συγκρούσεων στο χώρο εργασίας».

Η Δράση υλοποιείται από το ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, ως συντονιστή ένωσης φορέων (ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, ΙΝΕ ΓΣΕΕ, ΙΝΕΜΥ ΕΣΣΕ, ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ, ΚΕΚ ΓΣΕΒΕΕ, ΚΕΚ ΙΝΕ ΓΣΕΕ, ΚΑΕΛΕ ΕΣΣΕ). Η έναρξη υλοποίησης της Δράσης τοποθετείται στις 28.8.2012 και η λήξη της στις 31.12.2014. Χρηματοδοτείται από τη Γενική Γραμματεία Εμπορίου, Ε.Υ.Σ.Ε.Δ. Εμπορίου, με συνολικό προϋπολογισμό 8.500.000 ευρώ. Προβλέπεται αριθμός 19.320 ωφελουμένων (1.740 εντός του 2012).

■ Προγράμματα Διά Βίου Εκπαίδευσης για το ανθρώπινο δυναμικό της μικρής επιχείρησης – ΑΠ7, 8, 9

Η ομάδα – στόχος είναι απασχολούμενοι στις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, δηλ. εργοδότες, αυτοαπασχολούμενοι, εργαζόμενοι και συμβοηθούντα μέλη των οικογενειακών επιχειρήσεων, άνω των 18 ετών. Η πράξη αφορά στην υλοποίηση προγραμμάτων Διά Βίου Εκπαίδευσης στις θεματικές ενότητες:

- > Τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών – εφαρμογές του διαδικτύου στη μικρή επιχείρηση
- > Επιχειρηματικότητα στη μικρή επιχείρηση
- > Θέματα υγιεινής και ασφάλειας στη μικρή επιχείρηση
- > Περιβαλλοντική εκπαίδευση
- > Εξειδικευμένη ελληνόγλωσση και ξενόγλωσση επιχειρηματική ορολογία για μικρές επιχειρήσεις
- > Αρχές και μέθοδοι εκπαίδευσης ενηλίκων προσαρμοσμένες στις ιδιαιτερότητες των μικρών επιχειρήσεων.

Παράλληλα προβλέπονται οριζόντιες δράσεις οι οποίες περιλαμβάνουν: εκπαίδευση εκπαιδευτών, ανάπτυξη και έκδοση εκπαιδευτικού έντυπου και υλικών, αξιοποίηση και διαχείριση συστήματος εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (διαχείριση ψηφιακής πλατφόρμας εκπαίδευσης), ανάπτυξη παραγωγή πολυμεσικών εφαρμογών (CD ROM, DVD, video κλπ) με εκπαιδευτικό περιεχόμενο που θα αξιοποιηθούν τόσο στη συμβατική, όσο και στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση, διεξαγωγή μελετών – ερευνών που κρίνονται αναγκαίες για τη διερεύνηση επιμέρους θεμάτων του πεδίου της Διά Βίου Εκπαίδευσης, όπως η επαγγελματική εκπαίδευση στην Ελλάδα, αλλά και δύο καινοτόμες έρευνες που αναμένεται να συμβάλουν σημαντικά στη εκτίμηση παραμέτρων ενίσχυσης των πολιτικών συμμετοχής των ενηλίκων στη Διά Βίου Εκπαίδευση, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων δημοσιότητας και προβολής καθώς και δράσεων εξωτερικής αξιολόγησης.

Η έναρξη υλοποίησης της δράσης τοποθετείται την 1.07.2010 με προγραμματισμένη λήξη στις 31.03.2014. Χρηματοδοτείται από το ΕΥΔ «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» (Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού) με συνολικό προϋπολογισμό 2.496.750 ευρώ. Εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 349.634 ευρώ. Οι ωφεληθέντες του 2012 ήταν 1.050, ενώ οι ωφελούμενοι συνολικά προβλέπεται να ανέλθουν στους 4.800 (περίπου 301 σεμινάρια).

4.30.3 ΑΝΩΤΑΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΝΩΣΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ (ΑΔΕΔΥ)

Διαβαλκανικό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης της ΑΔΕΔΥ

■ Προγράμματα Διά Βίου Εκπαίδευσης για το Ανθρώπινο Δυναμικό της Δημόσιας Διοίκησης

Σχεδιασμός και υλοποίηση 211 πιστοποιημένων –σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο πιστοποίησης της επιμόρφωσης των δημοσίων υπαλλήλων– προγραμμάτων Διά Βίου Εκπαίδευσης με τη συμμετοχή εργαζομένων του Δημόσιου Τομέα (κεντρική και αποκεντρωμένη διοίκηση, περιφερειακή και τοπική αυτοδιοίκηση, ΝΠΔΔ), συνδικαλιστικών στελεχών και εκπροσώπων εργαζομένων στη Δημόσια Διοίκηση, διάρκειας 35-182 ωρών, σε 6 περιφέρειες της χώρας (3 Περιφέρειες Σύγκλισης –Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Θεσσαλίας και Βορείου Αιγαίου, 2 Περιφέρειες Σταδιακής Εξόδου –Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Μακεδονίας, 1 Περιφέρεια Σταδιακής Εισόδου – Νοτίου Αιγαίου). Τα θεματικά αντικείμενα είναι τα εξής:

- > μείωση διοικητικών βαρών
- > δημόσιες συμβάσεις
- > διαφάνεια/ διαφθορά
- > αντιμετώπιση άγχους
- > διαχείριση επικοινωνιακών κρίσεων
- > ποιότητα
- > κοινό πλαίσιο αξιολόγησης
- > πολιτική προστασία
- > διαχείριση κρίσεων/σχεδιασμός αντιμετώπισης καταστροφών
- > ιατρικά απόβλητα
- > εκπαιδευτικό management
- > εξ αποστάσεως εκπαίδευση
- > mentoring
- > εκπαίδευση εκπαιδευτών.

Η Δράση ξεκίνησε στις 29.7.2010 και χρηματοδοτήθηκε από το ΕΠ «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» με συνολικό προϋπολογισμό 3.171.902,23 ευρώ, ενώ εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 1.196.952,10 ευρώ. Στόχος ήταν η συμμετοχή 4.480 ατόμων 25-46 ετών σε προγράμματα Διά Βίου Εκπαίδευσης. Από την έναρξη του έργου μέχρι σήμερα έχουν ωφεληθεί 4.018 άτομα, ενώ εντός του 2012 αναμένονται να ωφεληθούν 2.279 άτομα.

■ Βελτίωση και Αναβάθμιση των Γνώσεων και των Δεξιοτήτων των Μελών της ΑΔΕΔΥ

Σε αυτή τη δράση υλοποιούνται 42 επιμορφωτικά προγράμματα δύο επιπέδων που απευθύνονται στο ανθρώπινο δυναμικό των μελών της ΑΔΕΔΥ (πρωτοβάθμια σωματεία, Ομοσπονδίες και Νομαρχιακά Τμήματα), σε 6 Περιφέρειες της χώρας (Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ανατολικής Μακεδονίας–Θράκης, Θεσσαλίας, Βορείου Αιγαίου και Νοτίου Αιγαίου):

- > 1ο επίπεδο: εκπαίδευση συνδικαλιστικών στελεχών στις βασικές αρχές κοινωνικού διαλόγου, διαβούλευσης/ διαπραγμάτευσης
- > 2ο επίπεδο: εκπαίδευση συνδικαλιστικών στελεχών σε πρακτικά θέματα κοινωνικής διαβούλευσης, διάρκειας 35 ωρών, για 20 άτομα το καθένα.

Επιπλέον υλοποιούνται 3 προγράμματα εκπαίδευσης εκπαιδευτών.

Η δράση ξεκίνησε στις 21.4.2010 με προγραμματισμένη λήξη στις 31.3.2013. Χρηματοδοτείται από το ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση» με συνολικό προϋπολογισμό 732.512 ευρώ, ενώ εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 60.000 ευρώ. Στόχος ήταν η συμμετοχή 840 καταρτιζομένων σε 45 προγράμματα κατάρτισης, επιμόρφωσης και ανταλλαγής εμπειριών. Μέχρι σήμερα έχουν υλοποιηθεί 20 προγράμματα με 377 καταρτιζόμενους, ενώ εντός του 2012 υλοποιήθηκαν 12 προγράμματα με 232 καταρτιζόμενους. Στόχος είναι, μέχρι τη λήξη της δράσης, η πραγματοποίηση 25 επιπλέον προγραμμάτων, με 463 καταρτιζόμενους.

Κοινωνικό Πολύκεντρο της ΑΔΕΔΥ

Το Κοινωνικό Πολύκεντρο της ΑΔΕΔΥ λειτουργεί με βασικό στόχο την επιστημονική υποστήριξη της δράσης της ΑΔΕΔΥ και αναπτύσσει εκπαιδευτικές και ερευνητικές δράσεις.

■ Προγράμματα Διά Βίου Εκπαίδευσης Δημοσίων Υπάλληλων – ΑΠ7, ΑΠ8 και ΑΠ9

Υλοποιούνται 49 προγράμματα Διά Βίου Εκπαίδευσης (συνολικά και στους 3 άξονες προτεραιότητας) στις εξής 7 θεματικές ενότητες:

- > εκμάθηση αγγλικής γλώσσας – επίπεδο I
- > διαχείριση νοσοκομειακών αποβλήτων
- > απλούστευση διαδικασιών για τη μείωση των διοικητικών βαρών
- > δημοσιότητα διοικητικής δράσης – μέθοδοι καταπολέμησης της διαφθοράς
- > τεχνικές αντιμετώπισης κρίσεων – διαχείριση άγχους
- > εκπαίδευση εκπαιδευτών συνδικαλιστικής εκπαίδευσης
- > εισαγωγική συνδικαλιστική εκπαίδευση.

Σκοπός όλων των προγραμμάτων της πράξης είναι η εισαγωγή των εργαζομένων του δημόσιου τομέα στα διεθνή πρότυπα, η προώθηση του εκσυγχρονισμού των υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης, η βελτίωση των γνώσεων και δεξιοτήτων τους σε κοινωνικά θέματα και θεσμούς εργασίας, η βελτίωση των ικανοτήτων των στελεχών του δημόσιου τομέα και η σύγκλιση με τις λοιπές χώρες της ΕΕ.

Η έναρξη υλοποίησης των δράσεων τοποθετείται την 1.7.2010 και η προγραμματισμένη λήξη στις 30.6.2013. Χρηματοδοτούνται από το ΕΠ «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» (Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού) με συνολικό προϋπολογισμό 675.000 ευρώ, ενώ εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 192.800 ευρώ. Στους στόχους περιλαμβάνονται ο αριθμός ωφελούμενων (980 άτομα) και οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης (7,44 ανθρωποέτη). Εντός του 2012 ωφελήθηκαν 743 άτομα και δημιουργήθηκαν θέσεις εργασίας που αντιστοιχούν σε 3,07 ανθρωποέτη.

4.30.4 ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΕΣΕΕ)

Στόχοι των Προγραμμάτων Διά Βίου Εκπαίδευσης για τους εμπόρους επιχειρηματίες, τους εργαζόμενους στις εμπορικές επιχειρήσεις, τους υποψήφιους επιχειρηματίες, καθώς και για κάθε άλλο ενδιαφερόμενο για το εμπόριο, οι οποίοι επιθυμούν να αποκτήσουν επιπλέον γνώσεις και δεξιότητες σε θέματα της εργασίας τους, είναι: να βελτιώσουν την απόδοσή τους και να παρέχουν υπηρεσίες υψηλότερης ποιότητας στους καταναλωτές και πελάτες τους, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην ανάπτυξη των επιχειρήσεών τους, στην ανάπτυξη του τομέα και της περιφερειακής και εθνικής οικονομίας. Τα προγράμματα υλοποιούνται με τη μέθοδο «blended learning», η οποία συνδυάζει τη διδασκαλία στην αίθουσα με τη διδασκαλία μέσω διαδικτύου (e-learning).

■ ΕΡΜΕΙΟΝ 2 – Προγράμματα Διά Βίου Εκπαίδευσης για το ανθρώπινο δυναμικό των εμπορικών επιχειρήσεων

Η υλοποίηση του έργου άρχισε την 1.6.2010 με προγραμματισμένη ημερομηνία λήξης της υλοποίησης στις 31.12.2012. Χρηματοδοτείται από το ΕΚΤ και εθνικούς πόρους.

- > ΑΠ7, κωδικός ΟΠΣ 277690, με συνολικό προϋπολογισμό 654.600 ευρώ. Εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 157.835 ευρώ. Στόχος είναι να ωφεληθούν από τη δράση 1.140 άτομα. Από την έναρξη έως σήμερα ο αριθμός των ωφεληθέντων ανέρχεται στους 519, ενώ 286 είναι οι ωφεληθέντες το 2012. Εξακόσιοι είκοσι ένας (621) προβλέπεται να είναι οι ωφελούμενοι από το τέλος του 2012 ως τη λήξη υλοποίησης.

- > ΑΠ8, κωδικός ΟΠΣ 277700, με συνολικό προϋπολογισμό 840.750 ευρώ. Εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 224.023 ευρώ. Στόχος είναι να ωφεληθούν από τη δράση 1.460 άτομα. Από την έναρξη έως σήμερα ο αριθμός των ωφεληθέντων ανέρχεται στους 837, ενώ 515 ήταν οι ωφεληθέντες το 2012. Εξακόσιοι είκοσι τρεις (623) προβλέπεται να είναι οι ωφελούμενοι από το τέλος του 2012 ως τη λήξη του προγράμματος.
- > ΑΠ9, κωδικός ΟΠΣ 277701, με συνολικό προϋπολογισμό 57.150 ευρώ. Εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 16.126 ευρώ. Στόχος είναι να ωφεληθούν από τη δράση 100 άτομα. Από την έναρξη έως σήμερα ο αριθμός των ωφεληθέντων ανέρχεται στους 47, ενώ 19 ήταν οι ωφεληθέντες το 2012. Πενήντα τρεις (53) προβλέπεται να είναι οι ωφελούμενοι από το τέλος του 2012 ως τη λήξη υλοποίησης.

4.30.5 ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ – ΣΤΕΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Ο ΣΕΒ, στο πλαίσιο του ρόλου του ως κοινωνικού εταίρου, αναλαμβάνει να υλοποιήσει ένα ολοκληρωμένο σύνολο δράσεων, προγραμμάτων επιμόρφωσης, πρωτοβουλιών και δικτύσεων ΔΒΜ με σκοπό την αναβάθμιση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων. Βασικός στόχος των Πράξεων είναι η δημιουργία περιβάλλοντος ευνοϊκού για την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας, της καινοτομίας και της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων.

Οι κύριοι στόχοι των Δράσεων είναι οι εξής:

- > η ανάδειξη και προώθηση των πολιτικών και πρακτικών της Επιχειρηματικότητας, της Καινοτομίας και της Εξωστρέφειας στον ενεργό πληθυσμό της χώρας
- > η συστηματική ανάπτυξη και προώθηση δεξιοτήτων Καινοτομίας και Εξωστρέφειας εντός των επιχειρήσεων και η δημιουργία σχετικής εταιρικής παιδείας σε επιχειρηματίες και εργαζόμενους
- > η προώθηση των πολιτικών και πρακτικών της Επιχειρηματικότητας και της Καινοτομίας μεταξύ των αποφοίτων και ερευνητών ΑΕΙ και γενικότερα η προώθηση της ΔΒΜ στους νέους εισερχόμενους στην αγορά εργασίας με την υποστήριξη της επιχειρηματικής κοινότητας
- > η αναβάθμιση και η βελτίωση της αποτελεσματικότητας της ΔΒΜ στο ανθρώπινο δυναμικό των επιχειρήσεων.

Επιδιωκόμενο τελικό αποτέλεσμα είναι η αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού των επιχειρήσεων (επιχειρηματίες και εργαζόμενοι), των νέων αλλά και γενικότερα του ενεργού επαγγελματικά πληθυσμού της χώρας σε δράσεις ΔΒΜ και, μέσω αυτής, η βελτίωση των δυνατοτήτων που έχουν για ένταξη ή/και παραμονή στην αγορά εργασίας και η διευκόλυνση της δημιουργίας νέων καινοτόμων και ανταγωνιστικών επιχειρήσεων.

■ Προγράμματα Διά Βίου Μάθησης για την Επιχειρηματικότητα, την Καινοτομία και την Εξωστρέφεια – ΑΠ7 «Ενίσχυση της Διά Βίου Εκπαίδευσης Ενηλίκων στις 8 Περιφέρειες Σύγκλισης»

Η έναρξη της δράσης ήταν στις 15.5.2012 και η προγραμματισμένη λήξη της στις 30.9.2015. Χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, με προϋπολογισμό 1.183.000 ευρώ, ενώ εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 45.000 ευρώ. Στόχοι της δράσης είναι η συμμετοχή 442 ατόμων 25-65 ετών σε προγράμματα Διά Βίου Εκπαίδευσης και 14,20 θέσεις εργασίας σε ισοδύναμα ανθρωποέτη.

- **Προγράμματα Διά Βίου Μάθησης για την Επιχειρηματικότητα, την Καινοτομία και την Εξωστρέφεια – ΑΠ8 «Ενίσχυση της Διά Βίου Εκπαίδευσης Ενηλίκων στις 3 Περιφέρειες Σταδιακής Εξόδου»**

Η έναρξη της Δράσης ήταν στις 15.5.2012 και η προγραμματισμένη λήξη της στις 30.9.2015. Χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, με προϋπολογισμό 1.506.000 ευρώ, ενώ εντός του 2012 πραγματοποιήθηκαν δαπάνες 55.000 ευρώ. Στόχοι της δράσης είναι η συμμετοχή 558 ατόμων 25-65 ετών σε προγράμματα Διά Βίου Εκπαίδευσης και 18,10 θέσεις εργασίας σε ισοδύναμα ανθρωποέτη.

4.31 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΤΗΤΕΣ

4.31.1

ΕΝΩΣΙΣ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΑΘΗΝΩΝ (Ε.Σ.Η.Ε.Α.)

**ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ – ΘΡΑΚΗΣ
(Ε.Σ.Η.Ε.Μ-Θ.)**

**ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ –
ΕΥΒΟΙΑΣ (Ε.Σ.Η.Ε.Θ.ΣΤ.ΕΛ.Ε.)**

**ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΚΑΙ ΝΗΣΩΝ (Ε.Σ.Η.Ε.Π.Η.Ν.)**

ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ (Ε.Σ.Π.Η.Τ.)

- **Κατάρτιση ανέργων δημοσιογράφων με την χορήγηση «Επιταγών κατάρτισης» (voucher)**

Πρόκειται για έργο χρηματοδοτούμενο από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, που υλοποιούν σε συνεργασία πέντε Ενώσεις Συντακτών (η ΕΣΗΕΑ, η ΕΣΗΕΜ-Θ, η ΕΣΗΕΘΣΤΕΛΕ, η ΕΣΗΕ-ΠΗΝ και η ΕΣΠΗΤ) από τον Απρίλιο του 2012 με χρονικό ορίζοντα τον Σεπτέμβριο του 2013 και συνολικό προϋπολογισμό 5.100.000 ευρώ.

Αντικείμενο είναι η κατάρτιση ανέργων δημοσιογράφων και αποτελεί εφαρμογή του νέου συστήματος υλοποίησης των προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης με τις επιταγές κατάρτισης (voucher). Οι δείκτες προόδου του έργου (στόχος) είναι 1.400 καταρτιζόμενοι.

4.31.2 ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΤΕΕ)

Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας έχει σκοπό την προαγωγή της επιστήμης στους τομείς που σχετίζονται με την ειδικότητα των μελών του, της τεχνικής και της τεχνολογίας γενικά, και την αξιοποίησή τους για την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας στο πλαίσιο των αρχών της αειφορίας και της προστασίας του περιβάλλοντος.

- **Κατάρτιση ανέργων στον παραγωγικό τομέα Β' (Ορυχεία – Λατομεία)**

Το πρόγραμμα αφορά στην κατάρτιση ανέργων στον παραγωγικό τομέα Β' και αποτελεί την εφαρμογή του νέου συστήματος υλοποίησης των προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης με το σύστημα των επιταγών κατάρτισης (voucher). Χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και ξεκίνησε τον Μάρτιο του 2012 με προγραμματισμένη ημερομηνία λήξης τις 31.12.2014. Ο συνολικός προϋπολογισμός ανέρχεται στα 32.000.000 ευρώ με δείκτη προόδου του έργου (στόχος) τους 5.000 καταρτιζόμενους.

4.31.3 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΕΕΔΕ)

■ Ενίσχυση του Ανθρώπινου Δυναμικού των ΜΜΕ σε Θέματα Εξωστρέφειας

Πρόκειται για έργο χρηματοδοτούμενο από το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Μεταφορών και Δικτύων, που ξεκίνησε να υλοποιεί η Ελληνική Εταιρεία Διοικήσεως Επιχειρήσεων, τον Ιανουάριο του 2012 με χρονικό ορίζοντα τον Δεκέμβριο του 2013 και συνολικό προϋπολογισμό 3.500.000 ευρώ.

Αντικείμενο είναι η υλοποίηση δράσεων συμβουλευτικής για 77 εργαζόμενους και κατάρτισης για 2.623 εργαζόμενους σε ΜΜΕ, όλων τα κλάδων της οικονομίας, σε θέματα εξωστρέφειας. Οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά το έτος 2012 ανέρχονται στις 122.497 ευρώ.

4.31.4 ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

■ Δράσεις Κατάρτισης

- > **Σεμινάριο Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών**, διάρκειας 25 ωρών, με στόχο την ευαισθητοποίησή τους στην εκπαίδευση ατόμων τρίτης ηλικίας. Χρηματοδότηση από χορηγία της εταιρίας «ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ».
- > **Ευρωπαϊκό πρόγραμμα «Ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων εκπαίδευσης των εκπαιδευτών ενηλίκων ARTIT»**, με θέμα την ανάπτυξη μεθοδολογίας και παραγωγή εργαλείων για τη χρήση της τέχνης στην εκπαίδευση ενηλίκων: Σεμινάριο εκπαίδευσης εκπαιδευτών, διάρκειας 30 ωρών στο οποίο συμμετείχαν 22 εκπαιδευτές ενηλίκων από την Ελλάδα τη Δανία τη Σουηδία και τη Ρουμανία. Χρηματοδότηση από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα *Education, Audiovisual and Culture executive Agency Lifelong Learning Programme – GRUNDTVIG*. Φορείς υλοποίησης για την Ελλάδα είναι η ΕΕΕΕ και το ΕΑΠ.

■ Δράσεις Γενικής Εκπαίδευσης Ενηλίκων

- > **Σεμινάρια**, διάρκειας 25 ωρών το καθένα, σε 150 άτομα μέλη των **ΚΑΠΗ** των Δήμων Ασπρόπυργου, Ελευσίνας, Μάνδρας – Ειδυλλίας στα εξής αντικείμενα: Δημιουργική έκφραση, Χειροτεχνία, Αγωγή Υγείας, Κίνηση και Ευεξία, Εξοικείωση με τις Νέες Τεχνολογίες, Ανθρώπινες Σχέσεις και Επικοινωνία. Χρηματοδότηση από χορηγία της εταιρίας «ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ».
- > **Βιωματικά Εργαστήρια με στόχο την ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων στους εκπαιδευτές ενηλίκων με θέματα:** Συνεργατική διδασκαλία, Ο ρόλος των συναισθημάτων στην εκπαίδευση ενηλίκων – προκλήσεις και οριοθετήσεις για τους εκπαιδευτές, Διερευνώντας το εκπαιδευτικό τρίγωνο *εκπαιδευτής – εκπαιδευόμενος – στερεότυπες στάσεις*, Η χρήση της τέχνης με στόχο τη φαντασία και τον αναστοχασμό (μέθοδος ARTIT). Τα εργαστήρια ήταν αυτοχρηματοδοτούμενα, με διάρκεια 4 ωρών το καθένα.

4.31.5 ΜΕΤΑΔΡΑΣΗ

Η ΜΕΤΑδραση– Δράση για τη Μετανάστευση και την Ανάπτυξη είναι μη κυβερνητική οργάνωση, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, επιχειρησιακός εταίρος της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες σε τομείς που σχετίζονται με τη διεθνή προστασία (διαδικασία ασύλου, ενημέρωση πάνω στο δικαίωμα στο άσυλο κ.α.) και συνεργάζεται με ελληνικούς φορείς και άλλους ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς.

■ Εκπαιδευτικά Προγράμματα Διερμηνείας

Η απουσία αποτελεσματικής επικοινωνίας με υπηκόους τρίτων χωρών, λόγω έλλειψης υπηρεσιών διερμηνείας, αποτελεί ένα από τα βασικά εμπόδια στη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών. Για το λόγο αυτό, η ΜΕΤΑδραση ξεκίνησε από το 2010 με ίδιους πόρους, τη δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος εκπαίδευσης, πιστοποίησης, εποπτείας, αξιολόγησης και επαναξιολόγησης διερμηνέων. Μέσω της εκπόνησης εκπαιδευτικού υλικού, βάσει διεθνών προδιαγραφών, και τη δημιουργία γλωσσικών εργαλείων για διερμηνείς, με εξειδίκευση στον τομέα του ασύλου, η ΜΕΤΑδραση προχώρησε στην υλοποίηση εκπαιδευτικού προγράμματος διερμηνέων και αξιολόγησης τους μέσω γραπτών και προφορικών εξετάσεων:

από τον Απρίλιο του 2010 μέχρι και το Μάιο του 2012, διοργανώθηκαν 17 Σεμινάρια Εκπαίδευσης Διερμηνέων στη συνέχεια των οποίων περίπου το 50% εντάχθηκε στο Μητρώο Διερμηνέων της Οργάνωσης. Έως σήμερα στο Μητρώο έχουν ενταχθεί περίπου 160 διερμηνείς σε παραπάνω από 26 γλώσσες και διαλέκτους. Όλοι οι διερμηνείς της ΜΕΤΑδρασης υπογράφουν και δεσμεύονται από τον «Κώδικα Δεοντολογίας Διερμηνέων» της Οργάνωσης.

■ Μαθήματα Ελληνικών

Για τη διευκόλυνση της κοινωνικής ένταξης αιτούντων άσυλο και προσφύγων η ΜΕΤΑδραση παρέχει δωρεάν μαθήματα Ελληνικών με στόχο τα άτομα που συμμετέχουν να αποκτήσουν Πιστοποιητικό Ελληνομάθειας. Από τον Σεπτέμβριο του 2010, η ΜΕΤΑδραση υλοποίησε το έργο «Από το Α στο Ω: Ταχύρρυθμα Μαθήματα Ελληνικής Γλώσσας προσαρμοσμένα στις ανάγκες της ομάδας στόχου», με χρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων (Ε.Τ.Π.) και του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Κατά τη διάρκεια του 2012 στα μαθήματα αυτά συμμετείχαν 136 εκπαιδευόμενοι, οι οποίοι παρακολούθησαν κύκλους μαθημάτων 170 ωρών, ενώ 32 άτομα συμμετείχαν στις εξετάσεις ελληνομάθειας.

4.32 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ – ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ, ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΑΠΟ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΤΗΤΕΣ Ή ΤΟΠΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ, ΣΩΜΑΤΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ κ.ά.

Τα προγράμματα αυτά στηρίζονται σε εθελοντική βάση και ως επί το πλείστον παρέχονται δωρεάν. Η θεματολογία τους ποικίλλει και είναι ανάλογη είτε με τις δράσεις που αναπτύσσει ο φορέας, είτε με τις γνώσεις των εθελοντών εκπαιδευτών. Η διάρκεια και η συχνότητα των συναντήσεων ποικίλλουν. Αν και ανήκουν στην κατηγορία της Γενικής Άτυπης Εκπαίδευσης Ενηλίκων, συχνά αποτελούν βασική εκπαίδευση για (αυτο)απασχόληση. Η παράθεση των δράσεων που ακολουθούν είναι καθαρά ενδεικτική, καθώς ο αριθμός και η ποικιλία των φορέων που τις υλοποιούν δεν επέτρεψαν σε αυτή τη φάση την αναλυτική και διεξοδική αποτύπωσή τους.

■ Κοινωνικό – Πολιτιστικό Κέντρο Βύρωνα «Λαμπηδόνα»

- > Πρόγραμμα Μαθημάτων Αλληλεγγύης: Ισπανικά, Ρωσικά
- > Κύκλος ανοικτών μαθημάτων για την Ιστορία και τη Φιλοσοφία της Επιστήμης (εβδομαδιαίο)

■ Μαθήματα Αλληλεγγύης, Ακαδημία Πλάτωνος

- > Ελεύθερο Σχέδιο, 3 ώρες/εβδομάδα, 10 εκπαιδευόμενοι
- > Φωτογραφία, 2 ώρες/εβδομάδα, 15 εκπαιδευόμενοι
- > Συγγραφή ιστοριών flash fiction, 2 ώρες/εβδομάδα, 8 εκπαιδευόμενοι
- > Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) 1.30 ώρες/εβδομάδα, 10 εκπαιδευόμενοι
- > Αγγλικά, 18-20 δίωρα, 10 εκπαιδευόμενοι
- > Επεξεργασία Κειμένου, 40 ώρες, 6 εκπαιδευόμενοι
- > Κόσμημα, 40 ώρες, 10 εκπαιδευόμενοι
- > Κιθάρα για Τεμπέληδες, 2 ώρες/εβδομάδα, 12 εκπαιδευόμενοι
- > Ιταλικά ως επίπεδο CELI 2 – B1, 2 ώρες/εβδομάδα, 10 εκπαιδευόμενοι
- > Ισπανικά 50 ώρες, 10 εκπαιδευόμενοι
- > Γαλλικά επιπέδου A1-A2. 2 ώρες/εβδομάδα, 10 εκπαιδευόμενοι
- > Επαγγελματικό Μακιγιάζ, 2 ώρες
- > Πλέξιμο με βελονάκι για αρχάριους, 2 ώρες/εβδομάδα, 10 εκπαιδευόμενοι

■ Athens Fringe Network – δράση «Αλληλεγγύη»

Οι βασικοί άξονες της δράσης «Αλληλεγγύη» είναι:

- > Μαθήματα εκμάθησης γλώσσας
- > Μαθήματα εκμάθησης τεχνών
- > Μαθήματα σχολικά/ πανεπιστημιακά
- > Μαθήματα επαγγελματικής κατάρτισης
- > Μαθήματα γενικού ενδιαφέροντος
- > Μαθήματα ειδικής αγωγής

Κατά το διάστημα Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου 2012, σε εβδομαδιαία βάση, παρέχονται τα εξής αντικείμενα: Industry (Marketing, Social Media, Curation, Πολιτιστική διαχείριση, Νομικές συμβουλές), Σέρβικα, Τούρκικα, Αγγλικά, Ισπανικά, Γαλλικά, Δημιουργική Γραφή, Τεχνική Αφήγησης Παραμυθιών, Ελεύθερο Σχέδιο, Ζωγραφική, Φωτογραφία, Θεωρία Κινηματογράφου, Πιάνο, Υποκριτική, Παραδοσιακοί Χοροί, Σύγχρονος χορός και αυτοσχεδιασμός κίνησης, Latin Χορός, Yoga.

4.33 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ – ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΑΠΟ ΜΟΥΣΕΙΑ (ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ), ΙΔΡΥΜΑΤΑ, ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ, ΠΑΓΚΟΣΜΙΕΣ Ή ΕΘΝΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ, ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ κ.ά.

Η θεματολογία στις περισσότερες περιπτώσεις είναι ανάλογη με τις δράσεις που αναπτύσσει ο φορέας. Η διάρκεια ποικίλλει και προβλέπεται καταβολή αντιτίμου για τη συμμετοχή (αυτοχρηματοδότηση).

Ενδεικτικά αναφέρονται:

■ Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας

Οργανώνει σεμινάρια επιμόρφωσης και σεμινάρια αναβάθμισης ανά την Ελλάδα. Π.χ. στον Άγιο Νικόλαο Λασιθίου Κρήτης σεμινάριο με θέμα «Αξιολόγηση Επενδύσεων-Μελέτες Σκοπιμότητας», 26 ωρών.

■ Ελληνικό Τμήμα του Διεθνούς Συμβουλίου Μουσείων – ICOM

Σεμινάριο/Εργαστήριο: Εισαγωγή στη συγγραφή κειμένων για μουσειακές εκθέσεις, 16 ώρες. Από την περιγραφή της ομάδας – στόχου συνάγεται ότι παρέχεται είτε ως Συνεχιζόμενη, είτε ως Αρχική Κατάρτιση.

■ Μουσείο Μπενάκη, ΚΔΒΜ – Εκπαιδευτικά Προγράμματα για Ενήλικες

Πραγματοποιούνται δύο φορές το χρόνο και ο αριθμός των συμμετοχών είναι περιορισμένος (8-15 άτομα, ανάλογα με το τμήμα).

- > Α' εξάμηνο του 2012: Εισαγωγή στη ζωγραφική (48 ώρες), Τετραχρωμία με υποζωγράφιση (36 ώρες), Η τεχνική της εγκαυστικής – Τμήμα Προχωρημένων (36 ώρες), Από το γράμμα-σχήμα στην εικαστική γραφή: εργαστήριο γραφής και καλλιγραφίας (24 ώρες), Η τεχνική του ψηφιδωτού (40 ώρες), Χαρτί, πανί, ξύλο. Η δημιουργία μιας κούκλας (24 ώρες)
- > Β' εξάμηνο του 2012: Γέννηση – Γάμος – Θάνατος: Ο κύκλος της ζωής μέσα από τη συλλογή Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων του Μουσείου Μπενάκη (8 ώρες), Κόσμημα: φόρμα – τεχνική (32 ώρες), Κόσμημα: μεταλλοτεχνία – τμήμα προχωρημένων (32 ώρες), Κεραμική από την Κίνα (8 ώρες), Η τεχνική του ψηφιδωτού (32 ώρες), Γνωριμία με τη χαρακτηριστική – Τμήμα Αρχαρίων (32 ώρες), Εισαγωγή στη Ζωγραφική – τμήμα αρχαρίων 32 ώρες), Η τέχνη της τοιχογραφίας (36 ώρες), Ποίηση Εικόνας – τμήμα αρχαρίων (36 ώρες), Από το γράμμα-σχήμα στην εικαστική γραφή: εργαστήριο γραφής και καλλιγραφίας (36 ώρες), Η τεχνική της Βυζαντινής Αγιογραφίας – φορητή εικόνα (36 ώρες)

■ Κέντρο Μελέτης Νεότερης Κεραμικής – Ίδρυμα Οικ. Γ. Ψαροπούλου (Μουσείο)

Μαθήματα κεραμικής και εξειδικευμένα σεμινάρια για ενήλικες: τμήματα αρχαρίων και τμήματα προχωρημένων (σε 2 ετήσιους κύκλους). Τα μαθήματα πλαισιώνονται από παράλληλες εκδηλώσεις, όπως επισκέψεις σε μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, εργαστήρια κεραμικής, εκδηλώσεις στην αυλή του μουσείου, θεματικές εκδρομές.

■ Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών

Πραγματοποιούνται προγράμματα για ενήλικες με άξονα τις τέχνες με τη μορφή εργαστηρίων-σεμιναρίων που επιδιώκουν έτσι να προσφέρουν ευκαιρίες για διάλογο και δημιουργική ανταλλαγή απόψεων και ιδεών, για εμπάθυση, αλλά και για την ουσιαστική επαφή «μυημένων» και «αμύητων», κοινού και δημιουργών.

■ Ιδιωτικοί φορείς, εταιρείες κλπ, που παράλληλα με το κύριο έργο τους παρέχουν προγράμματα κατάρτισης ή γενικής εκπαίδευσης

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- > **Μικρό Πολυτεχνείο**, φορέας που αναπτύσσει ποικιλία δράσεων. Αναφέρονται παραδείγματα: Χειροποίητες τεχνικές για την αξιοποίηση του υφάσματος, τη δημιουργία ρούχου και αξεσουάρ (23 ώρες), Video art και Sound design (54 ώρες), Εργαστήριο Δημιουργικής αφήγησης (20 ώρες), Εργαστήριο για Κόσμημα/ Αξεσουάρ (18 ώρες), Εργαστήριο για Πλέξιμο (9 ώρες), Ιστορία μοντέρνας Ζωγραφικής – 20ος αιώνας (Α΄ κύκλος), Εργαστήριο Ζωγραφικής – Σπουδή στο Χρώμα (Α΄ κύκλος), Εργαστήριο Ζωγραφικής (Β΄ κύκλος), Εργαστήριο για τη Γλυπτική, Σεμινάριο Κηροπλαστικής, Patchwork, Σεμινάριο Εικονογράφησης παιδικού βιβλίου, Comic, Συγγραφή Παραμυθιού και Ψυχολογικά Αρχέτυπα, Αφήγηση Παραμυθιού, Κηποτεχνία – Ανθοκομία.
- > **Εκδόσεις Μεταίχμιο, εκδόσεις Πατάκη, εκδόσεις Καστανιώτη κ.ά.:** Σεμινάρια μετάφρασης, δημιουργικής γραφής, επιμέλειας κειμένων κ.ά.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ – ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η ΕΚΘΕΣΗ ΑΥΤΗ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟ των δράσεων ΔΒΜ για το έτος 2012. Η καταγραφή, για πρώτη φορά, όσο το δυνατόν περισσότερων δράσεων ΔΒΜ και η αποτύπωση των πρωτοβουλιών που αναπτύσσονται από το σύνολο σχεδόν του δημόσιου τομέα και από τους βασικούς κοινωνικούς εταίρους κρίθηκε ιδιαίτερα σημαντική, καθώς ο περιορισμός στην καταγραφή της δραστηριότητας των «παραδοσιακά καταχωρημένων» στο χώρο της ΔΒΜ δομών (ΣΔΕ, Σχολές Γονέων, ΙΕΚ, ΚΕΕ/ΚΔΒΜ) δεν αντανάκλα την πραγματική εικόνα της ΔΒΜ στη χώρα μας. Επιπλέον, η πληρέστερη αυτή καταγραφή είναι αναγκαία για την υλοποίηση του Ν. 3879/2010, ο οποίος εισάγει την έννοια της ενιαίας στρατηγικής ΔΒΜ με τη δημιουργία του Εθνικού Δικτύου Διά Βίου Μάθησης (ΕΔΔΒΜ).

Αυτή η πρώτη, ενδεικτική σε ορισμένα σημεία, καταγραφή των δράσεων ΔΒΜ αναδεικνύει αρχικά:

- > την **οριζόντια διάσταση** των πολιτικών ΔΒΜ, δηλαδή το γεγονός ότι στην ουσία υλοποιούνται δράσεις σε τομείς ευθύνης όλων των υπουργείων
- > την **ευρύτητα** και την **ποικιλότητα/διαφορετικότητα των παρόχων** της ΔΒΜ, δηλαδή των φορέων που υλοποιούν τα προγράμματα ή τις δράσεις
- > την **ποικιλότητα και διαφορετικότητα των αντικειμένων μάθησης** στα προσφερόμενα προγράμματα
- > την **ποικιλότητα και διαφορετικότητα των ωφελουμένων** από τις δράσεις
- > την εστίαση των δράσεων **στον γενικό πληθυσμό** (αγνοώντας επιβαρυντικούς παράγοντες ή χαρακτηριστικά που συνδέονται με τον κοινωνικό αποκλεισμό)
- > τη **δυναμική ταχείας ανάπτυξης** του χώρου της ΔΒΜ βάσει στρατηγικού σχεδιασμού.

Παράλληλα, κατά τη διαδικασία του απολογισμού των δράσεων ΔΒΜ του έτους 2012 διαπιστώθηκε:

- > ελλιπής ή και στρεβλή **αντίληψη της «Διά Βίου Μάθησης»** – περισσότερο από φορείς του δημοσίου και λιγότερο από κοινωνικούς εταίρους, που δεν αντιλαμβάνονται τον εαυτό τους ως πάροχο, αλλά συνήθως ως διεκπεραιωτή κάποιου χρηματοδοτούμενου προγράμματος
- > σημαντικού βαθμού άγνοια ή ελλιπής ενημέρωση από μέρους των **παρόχων**, σχετικά με **τις αρχές και τις προδιαγραφές της ΔΒΜ και της εκπαίδευσης ενηλίκων**
- > άγνοια για τη **συμμετοχή των ίδιων των φορέων** στο θεσμοθετημένο **ΕΔΔΒΜ**
- > σημαντική διάθεση των παρόχων για **συνεργασία και ανταλλαγή** απόψεων για θέματα ΔΒΜ.

Οι βασικότερες **δυσκολίες** στο απολογιστικό έργο εντοπίζονται:

- > στη μέχρι τώρα έλλειψη **συντονισμού** των δράσεων ΔΒΜ
- > στην έλλειψη **ενημέρωσης των παρόχων** για θέματα πολιτικής ΔΒΜ
- > στην έλλειψη **μηχανισμού καταγραφής** των προσφερόμενων δράσεων
- > στην έλλειψη **διαδικασίας παρακολούθησης των εισροών, των εκροών και της ποιότητας των δράσεων**
- > στην έλλειψη **συστήματος (και κριτηρίων) πιστοποίησης της ποιότητας των δράσεων**, η οποία καθιστά την καταγραφή της μη τυπικής και ειδικά της άτυπης εκπαίδευσης και κατάρτισης εξαιρετικά δυσχερή.

Το εγχείρημα αυτής της πρώτης καταγραφής είναι σημαντικό να αξιοποιηθεί ως εφαλτήριο για την ενεργοποίηση του ΕΔΔΒΜ. Στην κατεύθυνση αυτή κρίνεται σκόπιμο να υλοποιηθούν μέσα στο 2012 σε επιτελικό επίπεδο οι ακόλουθες ενέργειες:

- > **χαρτογράφηση** του χώρου της ΔΒΜ και διαρκής επικαιροποίηση του **μητρώου των φορέων** της ΔΒΜ
- > εκστρατεία **ενημέρωσης** των παρόχων για τη ΔΒΜ και για το ΕΔΔΒΜ
- > **εκπαίδευση και πιστοποίηση των εκπαιδευτών** που υλοποιούν προγράμματα σε όλους τους φορείς (υπουργεία, οργανισμούς, ιδρύματα, συλλογικότητες κ.ά.)
- > καθιέρωση **προδιαγραφών ποιότητας** για φορείς και προγράμματα: παρατηρήθηκε η τάση να αξιο-

λογείται η εγκυρότητα του προγράμματος με βάση τον φορέα χρηματοδότησης (π.χ. ΕΣΠΑ) και όχι τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του

- > ανάπτυξη συστήματος **διασύνδεσης των παρόχων**, ώστε να διευκολύνεται η αξιοποίηση συνεργειών και η ανταλλαγή τεχνογνωσίας – δικτύωση των μελών του ΕΔΔΒΜ μέσω του portal της ΓΓΔΒΜ.

Στο πλαίσιο αυτό, οι **πολιτικές και δράσεις** καλούνται να ανταποκριθούν το επόμενο διάστημα στις ακόλουθες προκλήσεις:

- > αύξηση του **ποσοστού συμμετοχής** των ατόμων 25-65 ετών στη ΔΒΜ
- > ενίσχυση της **ελκυστικότητας** των δομών και προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης ενηλίκων
- > **άρση των ανισοτήτων** στην πρόσβαση στη ΔΒΜ
- > **διύπουργική συνεργασία** για τον συντονισμό σε εθνικό επίπεδο για τα ζητήματα της ΔΒΜ
- > **πιστοποίηση παρόχων** και δικτύωσή τους σε εθνικό επίπεδο (ένταξή τους στο ΕΔΔΒΜ)
- > αξιοποίηση της **συμπληρωματικότητας** και των **συνεργειών** μεταξύ των παρόχων, με στόχο την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών και την παράλληλη εξοικονόμηση πόρων
- > ανάπτυξη **μηχανισμού παρακολούθησης και διασφάλισης της ποιότητας** στη ΔΒΜ
- > **στρατηγική αναδιοργάνωση των παρεχόμενων υπηρεσιών** ΔΒΜ ως προς το αντικείμενο, τα μέσα, τις διαδικασίες και τους ωφελούμενους με στόχο οι προσφερόμενες υπηρεσίες μάθησης να είναι:
  - υψηλής ποιότητας
  - προσαρμοσμένες στις ανάγκες και στα ενδιαφέροντα των πολιτών
  - πιο εύκολα προσβάσιμες σε όλους/ες
  - σε άμεση σύνδεση με την αγορά εργασίας και με την κοινωνία
  - ενταγμένες σε ένα ευρύτερο πλαίσιο εκπαίδευσης και κατάρτισης, ώστε να διευκολύνεται η κινητικότητα μέσα σε αυτό.

Η ΓΓΔΒΜ στο πλαίσιο του **Εθνικού Προγράμματος ΔΒΜ** σχεδιάζει τις ενέργειες για την επίτευξη των στόχων που συνδέονται με τις προαναφερθείσες προκλήσεις. Με βάση την απολογιστική έκθεση και τις προτεραιότητες σε πολιτικό επίπεδο, θα συνταχθεί και θα παρουσιαστεί το ετήσιο Σχέδιο Δράσης μέσα στους πρώτους μήνες του 2013.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΕΙ	Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
ΑΕΚ	Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση
ΑΤΕΙ	Ανώτατο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
ΓΓΔΒΜ	Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης
ΓΓΝΓ	Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς
ΔΒΜ	Διά Βίου Μάθηση
ΕΑΠ	Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
ΕΕΔΒΜ	Εθνικό Δίκτυο Διά Βίου Μάθησης
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΙΕΑΔ	Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού
ΕΙΝ	Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας
ΕΚΔΔΑ	Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης
ΕΚΕΠ	Εθνικό Κέντρο Επαγγελματικού Προσανατολισμού
ΕΚΕΠΙΣ	Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης
ΕΚΚΕ	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΛΟΤ	Ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης
ΕΛΣΤΑΤ	Ελληνική Στατιστική Αρχή
ΕΟΠΠΕΠ	Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού
ΕΝΕ	Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδας
ΕΠ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΕΠ ΑΝΑΔ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού
ΕΠΔΒΜ	Εθνικό Πρόγραμμα Διά Βίου Μάθησης
ΕΠ ΔΜ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Διοικητική Μεταρρύθμιση
ΕΠ ΕΔΒΜ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Διά Βίου Μάθησης
ΕΠΑΛ	Επαγγελματικό Λύκειο
ΕΠΕΑΕΚ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΕΠΠ	Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων
ΕΣΔΥ	Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης
ΕΣΠΑ	Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς
ΕΥΔ	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

ΕΥΕ	Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής
ΙΕΚ	Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΙΔΕΚΕ	Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων
ΙΚΠΙ	Ινστιτούτο Κοινωνικής και Προληπτικής Ιατρικής
ΙΝΕΔΙΒΙΜ	Ίδρυμα Νεολαίας και Διά Βίου Μάθησης
ΙΝΕΠ	Ινστιτούτο Επιμόρφωσης
ΚΔΒΜ	Κέντρο Διά Βίου Μάθησης
ΚΕΓ	Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας
ΚΕΕ	Κέντρο Εκπαίδευσης Ενηλίκων
ΚΕΘΕΑ	Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων
ΚΕΚ	Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΚΕΜΕ	Κέντρο Μεταλλουργικής Εκπαίδευσης
ΚΕΜΕΑ	Κέντρο Μελετών Ασφάλειας
ΚΠΑ	Κέντρο Προώθησης Απασχόλησης
ΚΠΕ	Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
ΛΑΕΚ	Λογαριασμός για την Απασχόληση και την Επαγγελματική Κατάρτιση
ΟΑΕΔ	Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
ΟΚΑΝΑ	Οργανισμός Κατά των Ναρκωτικών
ΟΜΘΕ	Ομάδα Μελέτης Θεραπευτικής Εκπαίδευσης
ΟΠΑΝΔΑ	Οργανισμός Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας Δήμου Αθηναίων
ΟΤΕΚ	Οργανισμός Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης
ΠΦΥ	Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας
ΣΔΕ	Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας
ΣΕΚ	Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση
ΣΓ	Σχολή Γονέων
ΣΥΕΠ	Συμβουλευτική και Επαγγελματικός Προσανατολισμός
ΤΕΕ	Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας
ΤΕΕ	Τεχνικό Επαγγελματικό Εκπαιδευτήριο
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνίας
ΥΠΕΞ	Υπουργείο Εξωτερικών

Έννοια	Ορισμός
Διά Βίου Μάθηση	Όλες οι μορφές μαθησιακών δραστηριοτήτων στη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου, που αποσκοπούν στην απόκτηση ή την ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, οι οποίες συμβάλουν στη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας, στην επαγγελματική ένταξη και εξέλιξη του ατόμου, στην κοινωνική συνοχή, στην ανάπτυξη της ικανότητας ενεργού συμμετοχής στα κοινά και στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη. Περιλαμβάνει την Τυπική Εκπαίδευση, τη Μη Τυπική Εκπαίδευση και την Άτυπη Μάθηση.
Τυπική Εκπαίδευση	Η εκπαίδευση που παρέχεται στο πλαίσιο του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος, οδηγεί στην απόκτηση πιστοποιητικών αναγνωρισμένων σε εθνικό επίπεδο από τις δημόσιες αρχές και αποτελεί μέρος της διαβαθμισμένης εκπαιδευτικής κλίμακας. Στην Τυπική Εκπαίδευση εντάσσεται και η Γενική Τυπική Εκπαίδευση Ενηλίκων.
Τυπικό Εκπαιδευτικό Σύστημα	Το σύστημα της πρωτοβάθμιας, της δευτεροβάθμιας και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
Μη Τυπική Εκπαίδευση	Η εκπαίδευση που παρέχεται σε οργανωμένο εκπαιδευτικό πλαίσιο εκτός του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος και μπορεί να οδηγήσει στην απόκτηση πιστοποιητικών αναγνωρισμένων σε εθνικό επίπεδο. Περιλαμβάνει την Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση, τη Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση και τη Γενική Εκπαίδευση Ενηλίκων.
Άτυπη Μάθηση	Οι μαθησιακές δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα εκτός οργανωμένου εκπαιδευτικού πλαισίου, σε όλη τη διάρκεια της ζωής του ανθρώπου, στο πλαίσιο του ελεύθερου χρόνου ή επαγγελματικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων.
Γενική Εκπαίδευση Ενηλίκων	Περιλαμβάνει όλες τις οργανωμένες μαθησιακές δραστηριότητες που απευθύνονται σε ενηλίκους και στοχεύουν στον εμπλουτισμό γνώσεων, στην ανάπτυξη και βελτίωση ικανοτήτων και δεξιοτήτων, στην ανάπτυξη της προσωπικότητας του ατόμου και της ιδιότητας του ενεργού πολίτη, καθώς και στην άμβλυνση των μορφωτικών και κοινωνικών ανισοτήτων. Παρέχεται από φορείς της Τυπικής Εκπαίδευσης και από φορείς της Μη Τυπικής Εκπαίδευσης.

Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων	Το πλαίσιο κατάταξης προσόντων με τη μορφή μαθησιακών αποτελεσμάτων, σύμφωνα με ένα σύνολο κριτηρίων επίτευξης επιπέδων μάθησης. Στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων τα μαθησιακά αποτελέσματα κατηγοριοποιούνται σε γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες, χωρίς να διασπάται ο ενιαίος χαρακτήρας της μάθησης.
Αρχική Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (IVET)	Γενική ή Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση που παρέχεται στο πλαίσιο του συστήματος Αρχικής Εκπαίδευσης, συνήθως πριν από την έναρξη της επαγγελματικής ζωής. Περιλαμβάνει ορισμένες περιπτώσεις κατάρτισης μετά την έναρξη της επαγγελματικής ζωής (π.χ. επανακατάρτιση). Μπορεί να πραγματοποιηθεί σε οποιοδήποτε επίπεδο της γενικής ή της επαγγελματικής εκπαιδευτικής πορείας ή μαθητείας.
Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (CVET)	Εκπαίδευση ή κατάρτιση που πραγματοποιείται μετά την Αρχική Εκπαίδευση ή την ένταξη στην εργασία, και η οποία αποσκοπεί στη βελτίωση ή την αναβάθμιση γνώσεων ή/και ικανοτήτων, στην απόκτηση νέων δεξιοτήτων για την αλλαγή καριέρας ή την επανακατάρτιση και στη συνέχιση της προσωπικής ή επαγγελματικής ανάπτυξης. Περιλαμβάνει οποιοδήποτε είδος εκπαίδευσης (γενική, εξειδικευμένη ή επαγγελματική, τυπική ή μη τυπική).
Μεταδευτεροβάθμια (μη-τριτοβάθμια) εκπαίδευση ISCED 4	Βρίσκεται μεταξύ της ανώτερης δευτεροβάθμιας και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Εξυπηρετεί τη διεύρυνση των γνώσεων των αποφοίτων της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Τα προγράμματα αυτά είναι σχεδιασμένα να προετοιμάσουν τους εκπαιδευόμενους για σπουδές στον πρώτο κύκλο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή για άμεση είσοδο στην αγορά εργασίας. Συνήθως έχουν συνολική διάρκεια από 6 μήνες έως 2 χρόνια. Δεν οδηγούν σε τίτλο σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Οι σπουδαστές που γίνονται δεκτοί σε προγράμματα μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έχουν, συνήθως, ολοκληρώσει την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
Μαθητεία (Apprenticeship)	Συστηματικές περίοδοι εναλλασσόμενης κατάρτισης μεγάλης διάρκειας, σε εργασιακό χώρο και σε εκπαιδευτικό ινστιτούτο ή κέντρο κατάρτισης. Η μαθητεία διέπεται από σύμβαση εργασίας με τον εργοδότη και προβλέπεται αμοιβή για τον μαθητευόμενο (μισθός ή αποζημίωση). Ο εργοδότης αναλαμβάνει την υποχρέωση να παράσχει στον μαθητευόμενο κατάρτιση που οδηγεί στην ενασχόληση με συγκεκριμένο επάγγελμα.
Προσόν	Το αποτέλεσμα μιας διαδικασίας αξιολόγησης και επικύρωσης, ύστερα από διαπίστωση από τον αρμόδιο φορέα ότι ένα άτομο έχει επιτύχει μαθησιακά αποτελέσματα που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες προδιαγραφές.

ISBN 978-960-8063-94-5